

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

14'üncü Toplantı
12 Kasım 2018 Pazartesi

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- AÇIKLAMALAR

1.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, Türkiye Bilimler Akademisinin bütçesinin ayrıca görüşülmesi gerektiğine ve Komisyon Başkanının tutumuna göre usul tartışması açılmasını isteyeceğine ilişkin açıklaması

2.- Bursa Milletvekili İsmail Tatlıoğlu'nun, bakanlıkların bütçeleriyle ilgili tekliflerinin, Sayıştay raporlarının ve bakan sunuşlarının önceden gelmesini rica ettiğine ilişkin açıklaması

3.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, ilk beş bakanlığa 12 Kasıma kadar milletvekillerinin sorduğu soruların yazılı cevaplarının gönderilmesi için Komisyon Başkanlığı tarafından yapılan çağrıya rağmen cevapların gelmemesine ilişkin açıklaması

4.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, TBMM İçtüzüğü'nün 56'ncı maddesine göre milletvekillerinin kravat takması gerektiğine ilişkin açıklaması

III.- SUNUMLAR

1.- Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'ın, 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275) ve Sayıştay tezkereleri hakkında sunumu

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Süreyya Sadi Bilgiç'in, Bursa Milletvekili İsmail Tatlıoğlu'nun ve Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

2.- Komisyon Başkanı Süreyya Sadi Bilgiç'in, Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir'in Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesi görüşmelerinde yaptığı konuşmasında geçen "üfürmek" kelimesine ilişkin açıklaması

3.- Komisyon Başkanı Süreyya Sadi Bilgiç'in, milletvekilleri tarafından sorulan soruların cevaplarının Komisyon Başkanlığına geldiğine ilişkin açıklaması

4.- Komisyon Başkanı Süreyya Sadi Bilgiç'in, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesi görüşmelerinde yaptığı konuşmasında AR-GE Teşvikleri Genel Müdürü Muhammet Bilal Macit'le ilgili ifadelerine ilişkin açıklaması

V.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275) ve Sayıştay tezkereleri

a) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

b) Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

c) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı

ç) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı

d) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı

e) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı

f) Kalkınma Ajansları

g) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı

ğ) Türk Standardları Enstitüsü

h) Türk Patent ve Marka Kurumu

ı) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu

i) Türkiye Bilimler Akademisi

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

14'üncü Toplantı

12 Kasım 2018 Pazartesi

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu saat 11.00'de açılarak üç oturum yaptı.

Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan, Türkiye Bilimler Akademisinin bütçesinin ayrıca görüşülmesi gerektiğine ve Komisyon Başkanının tutumuna göre usul tartışması açılmasını isteyeceğine;

Bursa Milletvekili İsmail Tatlıoğlu, bakanlıkların bütçeleriyle ilgili tekliflerinin, Sayıştay raporlarının ve bakan sunuşlarının önceden gelmesini rica ettiğine;

Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan, ilk beş bakanlığa 12 Kasım'a kadar milletvekillerinin sorduğu soruların yazılı cevaplarının gönderilmesi için Komisyon Başkanlığı tarafından yapılan çağrıya rağmen cevapların gelmemesine;

İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal, TBMM İçtüzüğü'nün 56'ncı maddesine göre milletvekillerinin kravat takması gerektiğine;

İlişkin birer açıklama yaptılar.

Komisyon Başkanı Süreyya Sadi Bilgiç,

Bursa Milletvekili İsmail Tatlıoğlu'nun ve Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine;

Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir'in Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesi görüşmelerinde yaptığı konuşmasında geçen "üfürmek" kelimesine;

Milletvekilleri tarafından sorulan soruların cevaplarının Komisyon Başkanlığına geldiğine;

İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesi görüşmelerinde yaptığı konuşmasında AR-GE Teşvikleri Genel Müdürü Muhammet Bilal Macit'le ilgili ifadelerine;

İlişkin birer açıklama yaptı.

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank tarafından, 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275) ve Sayıştay tezkereleri hakkında bir sunum yapıldı.

2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275) ve Sayıştay tezkerelerinin görüşmelerine devam edilerek,

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının 2019 yılı bütçesi;

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının 2017 yılı kesin hesabı;

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının,

Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının,

Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının,

Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının,

Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığının,

Türk Standardları Enstitüsünün,
Türk Patent ve Marka Kurumunun,
Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunun,
Türkiye Bilimler Akademisinin,
2019 yılı bütçeleri ile 2017 yılı kesin hesapları;
Kabul edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından 19.41’de toplantıya son verildi.

12 Kasım 2018 Pazartesi

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.00

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)

BAŞKAN – Plan ve Bütçe Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, Sayın Bakanım, kamu kurum ve kuruluşlarımızın kıymetli bürokratları, basınımızın değerli temsilcileri; Başkanlık Divanı adına hepinizi saygıyla selamlıyorum. Misafir milletvekili arkadaşlarımızı da saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 14’üncü Birleşimini açıyorum.

Gündemimizde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının bütçesi; Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının kesin hesap ve Sayıştay raporu, GAP Bölge Kalkınma İdaresi, Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı, Türk Standartları Enstitüsü, Türk Patent ve Marka Kurumu, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Türkiye Bilimler Akademisinin bütçe, kesin hesap ve Sayıştay raporları, Kalkınma Ajanslarının Denetim Raporu bulunmaktadır.

Şimdi sunumunu yapmak üzere Sanayi ve Teknoloji Bakanımıza söz vereceğim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bir söz almak istiyorum.

BAŞKAN – Neyle ilgili?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Usulle ilgili?

BAŞKAN – Ne içindi?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Türkiye Bilimler Akademisinin bütçesini nasıl görüşeceğiz diye efendim.

BAŞKAN – Buyurunuz.

II.- AÇIKLAMALAR

1.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan’ın, Türkiye Bilimler Akademisinin bütçesinin ayrıca görüşülmesi gerektiğine ve Komisyon Başkanının tutumuna göre usul tartışması açılmasını isteyeceğine ilişkin açıklaması

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli arkadaşlar; herkese günaydın.

Sayın Başkan, okudunuz kurumları. Kalkınma Bakanlığının da bazı kurumları Sayın Bakanın Bakanlığına geçmiş ancak geçen yıl da bu tartışmayı yapmıştık. Türkiye Bilimler Akademisi de sayın bakanlıkla ilgili kurum olarak gözüküyor ancak Türkiye Bilimler Akademisinin yasasına baktığımızda, Sayın Başkan, mali, idari ve bilimsel olarak bağımsız bir kuruluş olarak gözüküyor yani özerk bir kuruluş olarak gözüküyor. Şimdi bize henüz Sayın Bakanın sunum kitapçığı gelmedi ama geçen yıl da öyle olmuştu. Bilimler Akademisinin bütçesini...

Sayın Başkan, duyuyor musunuz beni bu arada? Sizi göremiyorum.

BAŞKAN – Arkadaşlar, biraz sessiz lütfen.

Arkadaşlar, sizden biraz şu kameraların boylarını indirmenizi istiyorum. İndirin arkadaşlar. Size söylüyorum NTV, diğerleri.

Bakın, arkadaşlar, ben şu an Sayın Paylan'ı göremiyorum. Arkadaşlar, müsaade eder misiniz? Ben şu an Garo Paylan'ı göremiyorum, hiçbir şey anlamıyorum, dediğini de duymuyorum. Ben göremeyince duyamıyorum da, böyle bir sıkıntım var.

Sizin önünüzdeki de indirsin biraz kamerayı. Şu ortadaki de inebilir mi biraz? İndirin arkadaşlar. Kusura bakmayın.

Evet, Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bilim bağımsızsa vardır, bağımsız değilse yoktur. Bilimsel araştırmalar da Bilimler Akademisi de eğer bağımsızsa vardır, yoksa siyasete tabiyse, yani siyasetin bir bölümüne tabiyse orada bir bilim yoktur. Şimdi Türkiye Bilimler Akademisinin bütçesine baktığımızda veya yasasına baktığımızda bilimsel, mali ve idari olarak bağımsız bir kurumda bahsediyoruz. Oysa son dönemde biliyorsunuz bilim konusunda... Özellikle Bakanlığımızın isminden “bilim” ismi de çıkmış zaten baktığımızda. “Bilim” ismi çıktığına göre ben düşündüm ki artık bu Bilimler Akademisi, özerk veya bağımsız olabilir ve bütçesini de kendisi burada savunabilir. Bilimin bu kadar can çekiştiği günümüzde Akademinin bu kadar bağımsızlığına halel geldiği bir dönemde Bilimler Akademisinin bütçesini ayrıca görüşmemiz gerekir diye düşünüyorum. Bugün bu yöndeki tutumunuzu belirlerseniz ona göre bir usul tartışması açacağım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Usul tartışması açmıyorum çünkü tamamen yönetimimiz İç Tüzük'e uygundur. İç Tüzük 29'a göre ve 31'e göre hareket ediyoruz. Çok teşekkür ediyoruz.

Şimdi sunumunu yapmak üzere Sayın Bakana söz veriyorum.

Sayın Bakan, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bir talebim oldu.

BAŞKAN – Talebinizi değerlendirdim ve reddettim.

Sayın Bakan, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – O zaman İç Tüzük geçerli değil burada değil mi?

BAŞKAN – İç Tüzük geçerli.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Nasıl geçerli? Bir tutum belirlediniz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade eder misiniz.

Sayın Bakan, buyurun lütfen.

Sayın Bakan, süreniz kırk beş dakikadır.

III.- SUNUMLAR

1.- Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'ın, 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275) ve Sayıştay tezkereleri hakkında sunumu

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Teşekkür ediyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, hiçbir belge, kayıt elimizde yok. Bakan Beyin konuşmalarını nasıl takip edeceğiz?

BAŞKAN – Arkadaşlar, gelmedi mi daha sunum? (“Gelmedi.” sesleri)

Hemen dağıtın arkadaşlar, hemen dağıtın.

Şimdi dağılıyor, gelmiş, yeni ulaşmış.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Başkanım, başlıyorum müsaade ederseniz.

BAŞKAN – Sayın Bakan, buyurunuz.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Arkadaşlar, bir müsaade edin lütfen.

Buyurun Sayın Tatlıoğlu.

II.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- Bursa Milletvekili İsmail Tatlıoğlu'nun, bakanlıkların bütçeleriyle ilgili tekliflerinin, Sayıştay raporlarının ve bakan sunuşlarının önceden gelmesini rica ettiğine ilişkin açıklaması

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, ben tekrar rica edeceğim. Bu bütçeyle ilgili teklifler ve Sayıştay raporu ve sunuşlar çok geç geliyor.

BAŞKAN – Sayıştay raporu çok oldu dağıtılabalı.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Hayır, bir gün önceden geliyor ve biz burada ciddi bunların üzerinde çalışıyoruz, bakıyoruz. Kendi içimizde uzman arkadaşlarla, uzman olan arkadaşlar kendileri, olmayanlar arkadaşlarla değerlendirme yapıyor. Bunun için gerçekten zaman yeterli değil. Yani bu konuda bir böyle düzenlemenin veya planlamanın olmadığını görüyoruz. Rica ediyorum. Bunların üç dört gün önceden gelmesini rica ediyoruz. Bakalım, doğru değerlendirelim. Bu lehte de olur yani.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Tatlıoğlu, ben bir yanlış anlamaya mahal verilmemesi için söylüyorum. Biz bütçe ve kesin hesapları bütçe takviminden yaklaşık yirmi, yirmi beş gün önce, bir ay önce dağıttık. Bizim burada günlük olarak dağıtmış olduğumuz doküman Bakanlığın getirmiş olduğu sunuşla ilgilidir.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Ben de onu söylüyorum. Sayın Başkan, doğru söylüyorsunuz. Bu gerçekler bütünüyle ilgili -doğru söylüyorsunuz- çok önceden geldi ve zamanında geldi ama Bakanlık bunu da aynı şekilde çok önceden hazırlıyor. Bakanlık bunu geçen hafta hazırlamadı ki bakanlıklar da bunu çok önceden hazırlıyor. Dolayısıyla zamanında sevk etseler olur.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Şu anda yapacaklar daha.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Biz bakacağız efendim, daha önceden biz çalışacağız bunu. Büromuzda, ofisimizde, evimizde buna çalışarak geleceğiz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin. Bakın, ben gereken cevabı vereyim. Müsaade edin.

Sayın Tatlıoğlu, neticede bu tabii ki sunumu görmek istiyoruz.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Yok, sunumu değil, Bakanlığın bu bütçe teklifinin, sadece bu Sayın Bakanın bakanlığı için demiyorum, hepsiyle ilgili diyorum. Bir hafta önceden bize gelmiş olsa biz bunun üzerinde daha rahat, daha düzgün çalışırız. Bütün mesele bu. Yani biz bir şey istemiyoruz. Var zaten bu kendilerinde, bunları da daha önceden hazırlıyorlar. Tamamen sevkle alakalı. Bunu da yüksek sesle söyleyelim istedik. Çok haklısınız deyin, ben de duyayım.

Sağ olun.

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Süreyya Sadi Bilgiç'in, Bursa Milletvekili İsmail Tatlıoğlu'nun ve Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Sayın Tatlıoğlu, arkadaşlar, genelde sayın bakanların bütçe sunuşlarını ve konuşmalarını beraberinde sunumun olduğu gün getirmeleri her zaman uygulanan bir husustur.

İkincisi, Sayın Paylan'a da bir şey söylemek istiyorum.

Sayın Paylan, Bilimler Akademisine baktığınızda, Bilimler Akademisi direkt olarak ilgili kuruluş olarak tanımlanmıştır. Bir üst kurul statüsünde değildir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Mali özerkliği var.

BAŞKAN – Her kurumun kendi içerisinde mali özerkliği vardır. Bu ilgili ya da ilişik ya da bağımlı-bağımsız olmasıyla alakalı bir şey değil ki. Tamamen ilgili bir kurumdur ve Sayın Bakana direkt olarak bağlıdır.

Sayın Bakan, buyurun lütfen, sunumunuza başlayalım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bilimler Akademisi kaçınıcı sırada? İkinci sıraya gitmiş.

BAŞKAN – Hoş geldiniz Sayın Bakan. Tekrar hayırlı, uğurlu olsun Bakanlığınız. Kusura bakmayın. Bakan yardımcılarımızı da tebrik ediyoruz.

III.- SUNUMLAR (Devam)

1.- Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'ın, 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275) ve Sayıştay tezkereleri hakkında sunumu (Devam)

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Hoş bulduk.

Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Tasarısı'nı görüşmek; Bakanlığımızla birlikte bağlı ve ilgili kuruluşlarımızın bütçe ve faaliyetleri hakkında bilgi sunmak üzere söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle sizleri saygıyla selamlıyorum.

2019 yılı bütçemizin, milletimiz için şimdiden hayırlı olmasını diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Küresel ekonomide yeni bir evreden geçiyoruz. Uluslararası ticaret politikalarındaki belirsizliklerin gündemi meşgul ettiği; gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin çoğunda büyüme beklentilerinin düştüğü bir konjonktürdeyiz. Bununla birlikte, teknolojik değişim ve dönüşüm çok hızlı bir biçimde hayatımıza dâhil oluyor. Yeni teknolojiler üretimin her aşamasına yoğun bir şekilde nüfuz ediyor. Küresel rekabet koşulları yeniden şekilleniyor. Türkiye bu yeni evreyi en iyi şekilde değerlendirmeyi başaracaktır.

Sanayimiz ihracatın temel sürükleyicisi olmaya devam edecek. Döviz kurundaki saldırıların ve dışsal şokların en yoğun olduğu Ağustos ayında sanayi üretimi verileri piyasa beklentilerinin üzerinde gerçekleşti. İlk sekiz ayda geçen seneye göre ortalama yüzde 6,6'lık bir sanayi üretimi artışı gözlemledik. TİM verilerine göre on iki aylık ihracatımız geçtiğimiz seneye göre yüzde 8 arttı ve 167 milyar dolara ulaştı. Bu tutarın 145 milyar doları sanayi sektörü kaynaklıdır.

Sektörel rakamlara baktığımızda yıllık bazda, çelikte yüzde 35, makinede yüzde 22, savunma ve havacılıkta yüzde 12,8 ve otomotivde yüzde 12,4'lük ihracat artışları gördük.

Sanayimiz, teknolojik gelişime öncülük etme, diğer sektörleri sürüklemeye, döviz girdisi sağlama ve nitelikli istihdama katkı açısından ekonominin lokomotifidir.

Sanayinin gücüne güç katmak ve rekabeti artırmak için, üretimde yapısal dönüşümü hızlandıracaktır. “Büyük ve Güçlü Türkiye” hedefine giden yol buradan geçiyor. Yeni dönemde yapılanmamız tam da bu ihtiyaca hizmet verecek şekilde tasarlandı. AR-GE ve ÜR-GE destekleri, yatırım teşvikleri ve bölgesel desteklerin Bakanlığımız bünyesinde toplanmış olması, hedeflerle politika uyumu açısından çok ciddi bir kaynak ve zaman tasarrufu sağlayacak.

Yapısal dönüşümde yüksek katma değerli üretim, sanayide verimlilik artışları, dijital dönüşüm ve bölgesel kalkınma olmak üzere dört temel stratejimiz olacak. Üretim reformunu, “Millî Teknoloji, Güçlü Sanayi” vizyonu ile hayata geçirecek, ülke geneline güçlü ve dengeli bir biçimde yayacaktır.

Sayın Başkan, değerli üyeler; yerleşme, teknoloji üretimi ve markalaşma yüksek katma değerli dönüşümün ana eksenleri olacak. Sanayideki ara malı ithalatını azaltmak üzere uçtan uca Yerleşme Programı’nı yakında ilan edeceğiz. Amacımız; orta-yüksek ve yüksek teknoloji ile üretimin payını uluslararası pazarlara entegre bir biçimde daha da artırmaktır. Bu kapsamda; sanayide girdileri yerleştirirken, odak alanlarda geleceğin teknolojilerinin AR-GE’sini yapacağız.

Hâlihazırda yerleşme için attığımız adımlara kısaca değinmek istiyorum. Kamu malı ihalelerinde; yazılım ve teknoloji yoğun ürünlerde yerli malına yüzde 15 oranında fiyat avantajı zorunlu hâle getirildi. Paydaşların da görüşleri alınarak Bakanlığımızca hazırlanan güncel yerli ürün listeleri Kamu İhale Kurumu tarafından yayımlandı.

Kamu ihalelerinde yerli firmaların mevcut yetkinliklerinden daha fazla faydalanılması amacıyla “Sanayi İşbirliği Projeleri”ni hayata geçirdik. Yüklenicilerden; yerli katkı, teknolojik işbirliği ve ihracat taahhütlerinden oluşan sanayi ve teknoloji katılımı tekliflerini istiyoruz. Böylece kamu kaynaklarının ülkemizde kalmasını sağlayarak, sanayimizin gelişimini destekliyoruz. Hâlihazırda 6 idarenin 8 projesi bu çerçevede yürütülüyor.

Otomotiv endüstrisi 1,5 milyonun üzerinde ortalama yıllık üretim ve 30 milyar dolara varan ihracat hacmiyle sanayimizin öncü sektörlerinden biridir. Ülkemizin bu alandaki kapasite ve deneyimini, Türkiye’nin otomobili projesiyle taçlandırmak için çalışmalarımızı sürdürüyoruz. 2018 yılında TOBB ve özel sektörümüzün 5 büyük firması bir araya gelerek Türkiye’nin Otomobili Girişim Grubunu kurdu. Sektörde uluslararası deneyime sahip bir CEO görevlendirildi. Oluşturulan uzman kadro her geçen gün büyüyor. Girişim Grubu 2019 sonunda ilk prototipi üretmeyi hedefliyor. Türkiye’nin Otomobili Projesi Türk sanayisinin dönüşümü ve teknolojik atılımında önemli bir eşik olacaktır. Bu projeyi elektrikli ve sürücüsüz araç teknolojileri ve yazılımlarının millî kaynaklarla geliştirilmesi açısından bir fırsat olarak görüyoruz. Otomotiv sektörünün akıllı mobilite çözümlerine evrilmesiyle ortaya çıkan fırsat penceresinden mutlaka yararlanacak, ekosistemimizi bu yönde güçlendireceğiz.

Sayın Başkan, değerli üyeler; yüksek katma değerli üretim, AR-GE ve inovasyon faaliyetlerinin desteklenmesiyle mümkündür. Bireysel girişimci adayından büyük şirketlere kadar herkese AR-GE ve inovasyon yapmaları için destek veriyoruz. Bu destekleri niteliksel olarak geliştirmeye ve artırmaya devam edeceğiz.

AR-GE, yenilik ve tasarım faaliyetlerini kendi bünyesinde yapmak isteyen firmalarımıza AR-GE ve Tasarım Merkezi Belgesi veriyoruz. Bu belgeye sahip firmalarımız; vergi indirimi, sigorta primi ve gelir vergisi stopajı desteği, damga ve gümrük vergisi istisnası, temel bilimler mezunlarına istihdam desteği gibi imkânlardan yararlanıyor.

Bu sayede 287'si 2018 yılı içinde olmak üzere; faaliyette olan AR-GE merkezi sayısı bin 38'e, çalışan AR-GE personel sayısı 54 bine, biten proje sayısı 21 bine ve yürütülen proje sayısı 12 bine ulaşmıştır.

AR-GE faaliyetleri yanında tasarım merkezlerini de önemsiyoruz. Bakanlığımızın yetkilendirdiği tasarım merkezlerinin sayısı 283'e yükseldi. 5 bin 871 kişi bu merkezlerde çalışıyor. AR-GE ve tasarım merkezleri uygulamamıza uluslararası firmaların ilgisi de artarak devam ediyor.

Özgün ve millî helikopter T-625 ve bir özel sektör firmamızın geliştirip ihraç ettiği elektrikli tobüs bakanlığımız AR-GE Merkezi desteğinden faydalanan projelere örnek olarak gösterilebilir.

Çalışmalarımıza kararlılıkla devam ederek, önümüzdeki yıl AR-GE ve tasarım merkezi sayımızı 1700'e çıkarmayı hedefliyoruz.

Ülkemizde 81 Teknoloji Geliştirme Bölgesi bulunmaktadır. Teknoparklar, üniversiteler ile sanayicileri, teorik bilgiyle pratiği bir araya getiren platformlardır. Buradaki işletmelere birçok vergisel muafiyet, prim istisnası gibi kolaylıklar sağlıyoruz. On dört senede bu bölgelere 750 milyon lira hibe desteği sağladık.

Teknoparklarda 5 bin 150 teknoloji tabanlı işletme faaliyet gösteriyor. 40 bini AR-GE personeli olmak üzere 49 bin kişi buralarda istihdam ediliyor. Teknoparklarda bugüne kadar toplam 63,3 milyar liralık satış gerçekleştirilirken, 3,6 milyar dolarlık ihracat yapıldı, tescilli patent sayısı bin 22'ye ulaştı.

Bugün teknoparklar teknoloji tabanlı işletmelere sadece ev sahipliği yapan yerleşkeler olmaktan çıktı. Sağlanan nitelikli hizmetler sayesinde buradaki firmalar çok daha hızlı ve sağlıklı büyüyerek, yüksek katma değerli pek çok stratejik ürünü geliştirdi. Bu firmalar yerli ve yabancı büyük ölçekli yatırımlar çekti. Yüksek hızlı veri iletişimi mikroçipi tasarlayıp 6,7 milyon dolar ihracat gerçekleştiren girişimcimiz de geliştirdiği teknolojik eğitim platformu sayesinde 150 milyon doların üzerinde yabancı yatırım almış firmamız da başarılı örnekler olarak teknoparklarda yerini buldu.

Üniversiteler bünyesinde kurulan araştırma altyapılarına tüzel kişilik kazandırıyoruz. Bu altyapıları kendi bütçesi olan, yerli ya da yabancı nitelikli araştırmacıları istihdam edebilen, özel sektörle ortak şirket kurabilen ya da kurulmuş şirketlere ortak olabilen kuruluşlar hâline dönüştüreceğiz.

Araştırma altyapılarının özel sektörle iş birlikleri kurarak ulusal AR-GE ekosistemimizin dinamosu olabileceğine inanıyoruz. Hâlihazırda mikro-elektromekanik sistemler, nanoteknoloji, ileri malzeme, ilaç ve aşı geliştirme gibi ülkemizin kritik yüksek teknoloji ihtiyaçlarını karşılayacak projeler yürüten dört araştırma altyapısı bulunmaktadır. Bunlara ilaveten sekiz farklı araştırma altyapısının değerlendirme sürecinde son aşamaya geldik.

Bakanlık olarak desteklediğimiz önemli bilimsel faaliyetlerden biri de Cumhurbaşkanlığı himayelerinde gerçekleştirilen Antarktika Bilimsel Araştırma Programı ve Bilim Üssü Projesi'dir. Bu proje sayesinde ülkemiz kutup araştırmalarında öncü ülkelerden biri hâline gelecek.

Sayın Başkan, değerli üyeler; organize sanayi bölgeleri, sanayi siteleri ve endüstri bölgeleri dünya standartlarında üretime ev sahipliği yapıyor. OSB'ler, sanayicilerimize tek elden verimli ve yenilikçi hizmetler vererek, çevre dostu üretimle sürdürülebilir bir sanayi ekosistemi oluşturuyor.

OSB'lere ve sanayi sitelerine düşük faizli, uzun vadeli krediler veriyor, sanayiciler için altyapısı tamamlanmış sanayi parselleri hazırlıyoruz. Bu çerçevede, 2 Kasım'da Sayın Cumhurbaşkanımızın kararıyla OSB'lerde tamamen veya kısmen bedelsiz parsel tahsisinin kapsamını genişlettik. 311 OSB'de 1,8 milyon kişi istihdam edilmektedir. OSB'lerdeki tüm parsellerde üretime geçilmesiyle istihdamın 2,5 milyon kişiye ulaşmasını bekliyoruz.

2018 sonuna kadar Ankara Dökümcüler İhtisas OSB ile Bayburt, Çerkeş, Giresun, Osmancık OSB'lerinin altyapılarını tamamlayacağız.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) –Sayın Bakan, bu rakamlar güncel mi? Bu son konkordatolar genelde...

BAŞKAN – Sayın Gürer, böyle bir usulümüz yok.

Sayın Gürer, soru kısmı sonra. Rica ediyorum, rica ediyorum; lütfen...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, siz devam edin lütfen.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK - 2019 yılındaysa Ergene, Erciş, Şabanözü, Arsın ve Alaplı OSB'lerinin altyapılarını bitirmeyi planlıyoruz.

Sanayicilerimizin nitelikli eleman ihtiyacının farkındayız Meslekî ve teknik eğitimin OSB'lerde verilebilmesi için teknik liselerin, meslek yüksek okullarının hatta üniversitelerin irtibat ofislerinin de bulunacağı eğitim kampüsleri oluşturmayı hedefliyoruz. OSB'lerde eğitim veren okulları yapım aşamasında ve işletme döneminde destekliyoruz. Ülkemiz genelinde OSB'lerde yer alan özel teknik lise sayısı 39'a ulaştı.

Kadınların iş gücüne katılımını artırmak için OSB'lerde kreş uygulamasını yaygınlaştırıyoruz. Hâlihazırda 24 OSB'de 30 kreş bulunuyor; elbette yeterli değil, bu sayıyı mutlaka daha da artıracacağız.

Sanayi sitesi esnafının daha sağlıklı ve modern iş yerlerinde çalışmasını sağlamak amacıyla desteklerimiz devam ediyor. 472 sanayi sitemiz bulunuyor. Bu siteler için toplam 6,4 milyar TL kredi kullandırıldı ve yaklaşık 473 bin kişiye çalışma imkânı sağlandı.

2018 sonu itibarıyla, Karaman, Pazar Modern, Rize Modern ve Şemdinli sanayi sitelerini tamamlayacağız. Önümüzdeki sene de Hasankale sanayi sitesini bitirmeyi planlıyoruz.

Büyük ölçekli projeler için endüstri bölgeleri kurmaya başladık. Bu sistemde arazileri irtifak haklarıyla firmalara tahsis ediyoruz, büyük ölçekli yatırımlarda harita, imar parselasyon planları, alt ve üst yapı projeleri bedelsiz olarak Bakanlığımız tarafından onaylanıyor.

Daha önce Ceyhan, Niğde-Bor, Karaman ve Karapınar Enerji İhtisas, Karasu Münferit Yatırım Yeri ve Filyos olmak üzere 6 endüstri bölgesi ilan etmiştik. Geçtiğimiz ay da İzmir'de ülkemizin ilk özel endüstri bölgesi olan SOCAR Türkiye Özel Endüstri Bölgesi'ni ilan ettik. Bu bölge sayesinde, ithalatımızda önemli yer tutan petrol ve petrokimya ürünlerinde dış ticaret açığımızda yıllık 1,5 milyar dolara varan düşüşler göreceğiz.

Yatırımcılarımız için teşvik politikalarını uygulamaya ve geliştirmeye devam ediyoruz. Bu sene yatırımcılarımızın yatırım isteğini daha da artıracak bir dizi teşvik tedbirini devreye soktuk. Bu kapsamda, yatırımcılar için önemli bir kaynak olan finansman desteği tutarını 2 katına çıkardık. Ayrıca, 2017 yılı için yürürlüğe koyduğumuz imalat sektörüne yönelik vergi indirimi ve bina, inşaat harcamalarında KDV iadesi uygulamasını devam ettiriyoruz.

Uygulamaya koyduğumuz Proje Bazlı Teşvik Sistemi'nden olumlu dönüşler almaya başladık. Yenilenebilir enerjiden sağlığa, petrokimyadan savunmaya, uzay havacılıktan tarıma kadar son derece önemli alanlarda talepler geldi.

9 Nisan'da Sayın Cumhurbaşkanımızın himayelerinde tanıtımı yapılan projelerden 18'inin destek kararı Resmî Gazete'de yayımlandı.

Toplam tutarı 35 milyar lirayı bulacak bu 18 yatırım sayesinde, 20 bini doğrudan olmak üzere ilave 100 bin istihdam oluşturmayı hedefliyoruz. Yine bu yatırımların gerçekleşmesiyle cari açıkta yıllık 9 milyar dolara varan bir azalma öngörülmektedir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; 2018 yılına ilişkin bir kısım yatırım teşvik istatistiklerini de sizlerle paylaşmak istiyorum. Yılın ilk dokuz ayında yeni ya da ilave yatırımlar için 4 bin 730 yatırım teşvik belgesi düzenledik. Bu belgeler kapsamında önümüzdeki dönemde 117 milyar lira tutarında sabit yatırım yapılması ve 205 bin kişilik istihdam oluşturulması bekleniyor. Özel sektörün ülke ekonomisine güvenini ve yatırım iştahını göstermesi açısından bu sayıları önemsiyoruz.

Bildiğiniz üzere, Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulunun sekretaryasını Bakanlığımız yürütüyor. İki hafta önce sevindirici bir gelişme yaşadı. Dünya Bankasının İş Yapma Kolaylığı Endeksi'nde Türkiye 190 ülke arasında 17 sıralık bir sıçrama göstererek 43'üncü sıraya yükseldi. Bu olumlu süreç, ülkemizin uluslararası yatırımlar için daha da cazip hâle gelmesine katkı sağlayacaktır.

Hiç kuşkusuz bu başarıda yüce Meclisimizin değerli üyelerinin gayretiyle çıkarılan ve Mart ayında yürürlüğe giren 7099 ve 7101 sayılı kanunlar etkili oldu.

Yatırım ortamının iyileştirilmesine yönelik çalışmalarımıza tüm paydaşlarımız ve siz değerli milletvekillerimizin desteğiyle hız kesmeden devam edeceğiz.

AK PARTİ hükümetlerinin istikrarlı politikaları sayesinde uluslararası doğrudan yatırım girişleri kayda değer biçimde artmıştır. Ülkemize 16 senede 201 milyar dolarlık doğrudan yatırım geldi. Hedefimiz, yüksek katma değerli, nitelikli istihdam oluşturan ve ticarete konu olan sektörlerde uzun vadeli yatırımları ülkemize çekmeye devam etmektir.

Artık uluslararası ticaret değişiyor; ucuz üretim yerini teknik mevzuata uygun, kaliteli ve güvenli ürünlere bıraktı.

Bakanlığımız, sanayi ürünlerinin yaklaşık yüzde 65'inin piyasa gözetimi ve denetiminden sorumludur. 2018'in ilk dokuz ayında 45 bin denetim gerçekleştirdik. Bu denetimlerle tüketicilerimizin güvenli ürün kullanması sağlanmakta ve haksız rekabetin önüne geçilmektedir. Etkin denetim tedbirlerimizi devam ettirirken, uygunsuz üretimin kaynağında engellenmesi için mevzuat ve standartlar konusunda rehberlik faaliyetlerine daha çok ağırlık vereceğiz.

Tüketici haklarının korunması ve adil rekabet ortamının oluşturulması açısından önem taşıyan yasal metroloji de bakanlığımızın faaliyet alanlarındandır.

Bu kapsamda; elektrik, su, gaz, akaryakıt, LPG sayaçları, tartı aletleri, taksimetreler, takograf cihazları ve hazır ambalajlı ürünler başta olmak üzere denetim ve muayene faaliyetlerimizi hassasiyetle sürdürüyoruz. 2018'in ilk dokuz ayında 554 bin ürünü denetledik. Denetimlerde karşılaşılan uygunsuzluklarla ilgili gerekli yasal işlemler yapılmaktadır.

Sayın Başkan, değerli üyeler; sürdürülebilir büyümenin yolu üretimde verimlilik artışından geçiyor.

Sanayimizde verimlilik odaklı yaklaşımı yaygınlaştırmak için çalışıyoruz. Bu kapsamda sektörlerle özgü analizler yaparak, verimlilik rehberleri hazırlıyoruz.

Enerji verimliliğini artırmak için, sanayide kullanılan verimsiz elektrik motorlarının verimli olanlarıyla değiştirilmesine yönelik uluslararası bir pilot projemiz devam etmektedir.

Diğer taraftan, işletmelerimizin verimlilik alanında eğitim ve danışmanlık ihtiyaçlarını karşılayacak, uygulamalı eğitimler verecek "Verimlilik Akademisi"nin üniversite-sanayi-kamu iş birliğiyle kurulması çalışmalarına devam ediyoruz.

Temiz üretim kapsamında Dünya Bankasıyla beraber yürüttüğümüz projeyle, OSB'lerde kaynak verimliliği, endüstriyel simbiyoz ve yeşil altyapı konularında eylem planlarını belirledik

Sanayinin dijital dönüşümü çok büyük fırsatlar sunuyor. Türkiye’de dijital dönüşümü gerçekleştirirken bir yandan küresel rekabet iddiamızı sürdürecektir, diğer yandan bize özgü bir yol haritası takip ederek kendi imkân ve kabiliyetlerimiz doğrultusunda ilerleyeceğiz.

Her bir yeni teknoloji alanında temel bilimsel çalışmalardan, prototip üretimi ve ticarileşmeye kadar fikrimizi, mesaimizi ve sermayemizi olabilecek en üst seviyelere çıkaracağız. Milli teknoloji hamlemiz bu inançla hayat bulacak.

Bakanlığımız öncülüğünde kamu ve özel sektörden ilgili tüm paydaşların katkısıyla hazırladığımız “Dijital Türkiye Yol Haritasını” haziran ayında yayımladık.

Yol haritamızın bileşenlerini insan, teknoloji, altyapı, tedarikçiler, kullanıcılar ve yönetim olarak belirledik.

Eğitim altyapısının geliştirilmesi ve nitelikli iş gücü yetiştirilmesi dönüşüm sürecinin en önemli konularından birisidir. Bu süreçte imalat sanayimizin ihtiyaç duyacağı niteliklere sahip iş gücünün yetiştirilmesi için çalışacağız.

Bir yandan dijitalleşecek işletmeleri destekleyecek, diğer yandan gerekli teknolojileri sunacak yerli tedarikçileri güçlendireceğiz.

Uygulamalı yetkinlik ve dijital dönüşüm merkezlerini kuruyoruz. Böylece sanayicilerimizin yalın üretim ve dijital dönüşümü gerçek bir üretim ortamında uygulayarak öğrenebilecekleri ve danışmanlık hizmeti alabilecekleri bir merkez kuracağız. 2019 yılı sonuna kadar Ankara, Bursa, Kayseri, İzmir, Gaziantep ve Mersin’de bu merkezlerin kurulum çalışmalarını tamamlamayı hedefliyoruz.

Başarılı bir dijital dönüşüm için, kurumsal yönetime de önem veriyoruz. Tüm paydaşlarımızla yakın iş birliği içerisinde çalışacak, katılımcılığı ve ortak akli esas alacağız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; üretimin yapısal dönüşümünde yerel potansiyelden en iyi şekilde faydalanacağız. Her bölgemiz için öncelikli sektörler belirleniyor. Özel sektörü güçlendirmeye yönelik sektörel gelişim ve dönüşüm politikalarını hayata geçirmeye devam ediyoruz.

Kalkınma ajansları ile bölge kalkınma idarelerinin faaliyetlerini koordine etme, izleme ve değerlendirme görevi yeni dönemde Bakanlığımıza verildi.

Kalkınma ajanslarımız; özel sektörün, kamunun, üniversitelerin, mahalli idarelerin ve sivil toplum kuruluşlarının projelerine mali ve teknik destek sağlıyorlar. Ajanslara bugüne kadar 62 bin 377 proje başvurusu yapılmış, 18 bin 607’si için destek sözleşmesi imzalanmıştır. Bu projelere 5,6 milyar lira mali destek sağlanmıştır. Ajanslar önümüzdeki dönemde stratejik olarak belirlenmiş kalkınma hedeflerini yakalamak üzere sonuç odaklı programlar yürütecektir. İlgili kurumların iş birliğiyle orta vadeli olarak hazırlanan bu programlar ölçülebilir sonuç ve çıktı göstergelerine sahip olacak. Tasarlanan 83 farklı sonuç odaklı programla sanayi, yenilik, girişimcilik, mesleki eğitim ve yaratıcı endüstriler gibi alanlarda destekler verilecektir. Böylelikle proje ve faaliyetler Bakanlığımızın genel hedefleriyle uyumlu bir şekilde yürütülecektir.

Bölge kalkınma idarelerimiz, 2014-2018 dönemini kapsayan eylem planları çerçevesinde çalışmalarını yürütmektedir. 2017 yılı sonuna kadar GAP Eylem Planı kapsamında yapılan harcama tutarı 17,1 milyar liradır.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – GAP bölgesi niye siyah gösterilmiş Bakanım? Yani siyah yakışmaz ki.

BAŞKAN – Sayın Tanal, rica ediyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Başkanım, niçin karartılmış?

BAŞKAN – Tamam, pembe gösterelim bir dahaki sefere, seni mi kıracağız.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Güneydoğu, Urfa, Gaziantep... Bunu yakıştırmıyorum, içimizi karartıyor; yeşil...

BAŞKAN – Tamam yeşil gösterelim, pembe gösterelim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, siz iktidar değilsiniz, “gösterelim” ne demek?

BAŞKAN – Ben boyarım üstünü, milletvekillerimiz mutlu olsun diye. Sen rahat ol Sayın Paylan.

Buyurun Sayın Bakan.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK - GAP Eylem Planı ile sulamadan enerjiye, eğitimden sağlığa pek çok alanda bölgenin sosyo-ekonomik durumunda önemli ilerlemeler kaydedilmiştir. Bunlardan bir kaçına değinmek istiyorum. Eylem planının en önemli bileşenlerinden birisi sulama altyapısıdır. 2002 yılı sonunda sulamaya açılan alan 198.854 hektar iken 2017 sonu itibarıyla 547.333 hektara ulaşmıştır.

GAP idaresinin sosyal kalkınmaya yönelik uyguladığı en önemli projelerden birisi çok amaçlı toplum merkezleridir. Her yıl ortalama 30 bin kadın ÇATOM programlarına katılmakta, 55 bin kişi ÇATOM’lar aracılığıyla düzenlenen etkinlik ve hizmetlerden yararlanmaktadır. Bugüne kadar ÇATOM faaliyetleriyle yaklaşık 1 milyon 250 bin kişiye ulaşılmıştır.

DAP Eylem Planı kapsamında –bu da siyah- 2017 sonu itibarıyla yapılan harcama tutarı 18,6 milyar liradır.

Ovit Tüneli, İnönü Üniversitesi Karaciğer Nakil Hastanesi ve Elazığ Entegre Sağlık Kampüsü, DAP Eylem Planı kapsamında bölgeye kazandırdığımız projelerden bazılarıdır. Bu dönemde yaklaşık 163 bin hektar alanı sulayan 7 baraj ile 160 megavat kapasiteli Alpaslan 1 Barajı da tamamlandı.

DAP Bölgesi Okuma Kültürünün Geliştirilmesi Projesi’yle 116 semt kütüphanesinin kurulması sağlanmıştır.

DOKAP Eylem Planı için 2017 sonu itibarıyla 18,6 milyar lira harcanmıştır.

Doğu Karadeniz Turizm Master Planı çerçevesinde bölgenin cazibesini artırmak üzere faaliyetlerimiz devam ediyor.

Küçük Ölçekli Tarımsal Sulama Projesi’yle 239 kilometre sulama hattının onarımı ve inşası yapılmış olup 112.587 dekar alan sulamaya açılmıştır.

KOP Eylem Planı için 2017 sonu itibarıyla 8,5 milyar lira harcanmıştır.

Bölgede kuraklığın önlenmesi, sulamada etkinliğin, üretimde verimliliğin artırılması amacıyla 2011 yılından bu yana Küçük Ölçekli Sulama İşleri Programı uygulanmaktadır. KÖSİP kapsamında 2011-2017 yılları arasında 565 milyon liralık ödenekle 668 proje gerçekleştirilmiş, 107 bin hektar alan rehabilite edilmiş ve basınçlı sulama şebekesine kavuşturulmuştur. 2018’de 69 proje tamamlanacak, 9 bin hektar alan daha modern sulama sistemleriyle donatılacaktır.

KOP Okuyor Projesi’yle bölgede şimdiye kadar 44 kütüphane kurulmuş, yıl sonuna kadar bu sayıyı 64’e çıkarmayı planlıyoruz.

Avrupa Birliğiyle pek çok ortak proje yürütüyoruz. Avrupa Birliği müktesebatına uyum çalışmaları kapsamında sorumluluğu en fazla olan bakanlıklardan birisiyiz. 14 fasılla ilgili çalışmalara iştirak ediyoruz.

İşletmelerin rekabet edebilirliklerini artırmaya yönelik AB programlarından KOBİ'lerimizin en iyi şekilde yararlanabilmesi için çalışıyoruz. Bu çerçevede AB'nin COSME Programı'na katılım sağlıyoruz.

Bilim ve araştırma faslı kapsamında "UFUK 2020" ve "UFUK Avrupa" çalışmalarında yer alıyoruz. Bu programlarda ülkemizden sunulan proje sayısını artırmak öncelikli hedefimizdir.

AB'yle mali iş birliği çerçevesinde Rekabetçi Sektörler Programı'nı yönetiyoruz. Programın birinci döneminde bütçe büyüklüğü 525 milyon avro olan 46 projeyi, finansmanın yaklaşık yüzde 85'ini AB fonlarından temin ederek destekledik. Bu sayede KOBİ ve girişimcilere yönelik ortak üretim tesisleri, lisanslı depolar, laboratuvarlar ve AR-GE merkezleri gibi yatırım projeleri hayata geçirilmiştir.

Büyüyen Anadolu'ya Kredi Kolaylıkları Projesi kapsamında 43 ilimizde KOBİ'lerin finansmana erişimini kolaylaştırmak için 1 milyar avro kredi hacmi oluşturuldu ve 15.760 KOBİ'ye düşük maliyetli, uzun vadeli kredi desteği verildi.

Rekabetçi Sektörler Programı'nın ikinci dönemi için AB tarafından 256 milyon avroluk kaynak temin edildi. Bu kaynağın kullanılması için 35 projelik bir portföy oluşturuldu. Bu projeler 2019 yılından itibaren uygulanacaktır.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; KOSGEB destekleri çeşitli programlarla devam ediyor. KOSGEB Destek Yönetmeliği çerçevesinde on altı yılda yaklaşık 220 bin işletmeye 5 milyar 775 milyon lira tutarında destek sağlanmıştır. Ayrıca KOBİ Finansman Destek Kredi Programları kapsamında yaklaşık 520 bin işletmeye 3 milyar 875 milyon lira kaynak aktarılmış, 20 milyar lira tutarında kredi hacmi oluşturulmuştur.

Stratejik Ürün Destek Programı, ithalatı yüksek ara malların yerli üretimini teşvik etmek ve imalat sanayinde yerli girdi oranını artırmak amacıyla hazırlanmıştır.

KOBİ Teknoyatırım Destek Programı, öncelikli teknoloji alanlarındaki yeni ürünleri ticarileştirmeyi, katma değer oluşturmaya ve teknolojik ürün ihracatını artırmayı hedefliyor. Her iki programla işletmelere 5 milyon liraya kadar destek sağlanmaktadır.

KOBİ Gelişim Destek Programı kapsamında illerde rekabet avantajına sahip sektörleri ve yazılım sektörünü geliştirmek için 4.512 proje başvurusu alındı. Projesi kabul edilen KOBİ'lere 1 milyon liraya kadar destekler verilecektir.

Girişimcilik Destek Programı'yla kadın, gazi, engelli ve birinci derece şehit yakınları için pozitif ayrımcılık ilkesi gözetilerek son sekiz yılda 50 binden fazla işletmenin kuruluşuna destek sağladık. Bu programı 2019 yılında ülkemizin stratejik öncelikleriyle uyumlu ve işletmelerin teknoloji ihtiyaçlarına cevap verebilecek şekilde güncelleyerek uygulamaya alacağız. Bu kapsamda yüksek teknoloji alanındaki yeni girişimcilere 360 bin liraya kadar girişimcilik desteği verilebilecektir.

İşbirliği Destek Programı'yla KOBİ'lerin büyük işletmelerle entegrasyonunu sağlamayı hedefliyoruz.

Kredi finansmanı amaçlı destek programlarıyla KOBİ'lere uygun koşullarda finansal destek vermeye devam ediyoruz.

KOSGEB'in tüm programlarında, yerli ve milli sanayiye desteklemek adına, satın alınan makine ve teçhizatın yerli malı olması durumunda ilave yüzde 15 destek veriyoruz. Bu sene 1.345 işletme 1 milyon lira üst limitli yerli makine teçhizat kredi finansman desteğinden faydalanabilecek.

KOSGEB destek programlarında işletmelere erken ödeme yapılması imkânını sağladık.

Bakanlıkça ilan ettiğimiz “destek ve önlem paketi” kapsamında KOSGEB alacaklarını 30 Eylül 2019’a kadar erteledik.

Tüm bu destek ve hizmetleri sunarken uygulama süreçlerini kolaylaştırdık ve dijitalleştirdik. Destek başvuru ve uygulama süreçlerinin tamamı e-devlet sistemi üzerinden yürütülüyor. Bunun yanında destek programlarımızın sadeleştirmeye ihtiyaç duyduğunun farkındayız. Programları ve başvuru süreçlerini mutlaka sadeleştirip daha etkin hâle getireceğiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; TÜBİTAK, millî ve özgün teknolojilerin yanında olmaya devam edecek. Özel sektöre yönelik destek programları kapsamında on altı yılda 16 bin proje için 8,2 milyar lira ödeme yaptık, 12 milyar liralık bir AR-GE hacmi oluşturduk.

Öncül AR-GE Laboratuvarları Destekleme Programı sayesinde dünyanın önde gelen teknoloji firmaları ülkemizde araştırma laboratuvarı kurabiliyor.

Bireysel Genç Girişimci Programı’nı uygulamaya devam ediyoruz. Altı senede teknoloji tabanlı 1.094 girişime 112 milyon lira başlangıç sermaye desteği sağladık.

Akademik AR-GE destek programlarıyla on altı senede 20.155 projeye 10 milyar liranın üzerinde destek sağladık. 2018 yılında her bir proje için destek miktarını yüzde 100’e yakın artırdık.

AR-GE, yenilik ve bilginin ticarileştirilmesi bağlamında üniversitelerde teknoloji transferi ofislerinin kurulumunu teşvik ediyoruz.

Bilim insanı destekleri kapsamında on altı senede 236 bin bilim insanına 1 milyar 900 milyon lira tutarında destek verdik. 2018 yılında her bir burs programı için destek miktarını yüzde 50’ye kadar artırdık.

Temel Bilimler Burs Programı’yla bu bölümleri tercih eden öğrencilere 2 bin liraya kadar burs desteği veriyoruz.

Teknoloji seviyesi yüksek yerli ürünlerin özel sektör ve üniversite iş birliğiyle geliştirilmesi için yeni destek programları oluşturduk.

Teknoloji platformlarını destekleyerek üniversitelerin özel sektör AR-GE ve tasarım merkezleriyle stratejik iş birliğini teşvik ediyoruz. Bu yolla akademinin kritik alanlarda geliştirdiği teknolojileri özel sektöre etkin biçimde aktarmasını sağlayacağız.

Sanayi Yenilik Ağ Mekanizmasıyla, tedarik zincirlerindeki firmalar, teknoloji geliştirme bölgeleri ve üniversitelerin ortaklaşa oluşturdukları büyük çaplı konsorsiyumlara odaklanacağız.

TEYDEB çatısı altında 10 farklı programla sağlanan desteklerde sadeleştirmeye gittik. “TEYDEB 2.0” adını verdiğimiz yeni sistemle, desteklerimizi “sanayi destekleri” ve “arayüz destekleri” olmak üzere iki başlık altında topladık.

Ülkemizi, yapay zekâ, büyük veri ve bulut bilişim gibi alanlardaki değişim ve dönüşüme hazırlıyoruz.

Bu bilinçle, kritik teknolojilerin yerli olarak üretilmesinin ve kullanılmasının yaygınlaştırılması için “Akıllı Üretim Sistemleri Teknoloji Yol Haritası”nı oluşturduk. 8 kritik teknoloji alanında 29 kritik ürün belirledik. Yapay zekânın da içinde bulunduğu kilit teknolojilerde AR-GE ve yenilik destekleri vermeye devam edeceğiz.

TÜBİTAK 2012 yılından itibaren sanayinin dijital dönüşümüne hizmet eden teknolojileri yerli imkânlarla geliştirmek için 1,6 milyar liralık AR-GE ve yenilik projesi’ne destek sağladı. Önümüzdeki dönemde bu desteklerimizi artırarak devam edeceğiz.

Yapısal dönüşümü geliştirmek için hibe ve desteklerin yanında beşeri sermayenin belirleyici olduğunun farkındayız. Bu amaçla, Sayın Cumhurbaşkanımızın açıkladığı “100 Günlük Eylem Planı”nda da yer alan iki yeni program başlattık.

Sanayi Doktora Programı’yla, sanayide ihtiyaç duyulan doktora derecesine sahip nitelikli insan kaynağının üniversite-sanayi iş birliğiyle yetiştirilmesini ve sanayide doktoralı araştırmacı istihdamını teşvik ediyoruz.

Stratejik değer taşıyan projelere katkı sağlamak üzere, alanlarında uzman nitelikli araştırmacıların ülkemize gelmesini önemsiyoruz. Öncelikle yurt dışında yaşayan Türk araştırmacıları hedefleyen “Uluslararası Lider Araştırmacılar” destek programını oluşturduk. Gelecek araştırmacıların, ekiplerini Türkiye’de kurabilmelerine yönelik her türlü imkânı sağlayacağız. Bu sayede, yerli ve millî teknolojilerin geliştirilmesi için akademi ve sanayide ihtiyaç duyulan bilgi ülkemize transfer edilebilecek.

Geleceğin bilim insanlarını ve teknoloji girişimcilerini bulmak ülkemizi muasır medeniyetler seviyesine taşımada en önemli görevlerimizden birisidir.

Çocuklara ve gençlere yenilikçi yönlerini ortaya koyabilecekleri, üretme kapasitelerini keşfedecekleri ortamları sağlıyoruz. Bu amaçla, dene-yap teknoloji atölyelerini hayata geçiriyoruz. Atölyelerde, öğrencilerimizin, robotik, kodlama, nanoteknoloji, siber güvenlik, nesnelerin interneti, tasarım, mobil uygulama ve yapay zekâ gibi çeşitli alanlarda eğitim almasını ve projeler geliştirmesini hedefliyoruz. 81 ilde 100 dene-yap atölyesi kuracağız. Çalışmalara başladık. 2019 yılında 30 ilimizde bu atölyeleri hizmete açmayı planlıyoruz.

Bilim ve AR-GE kültürünün yaygınlaşmasını da çok önemsiyoruz. Bilim merkezi projelerimiz bu amaca hizmet ediyor. Kurduğumuz merkezlerde, öğrencilerin bilim merakını tetikleyen sergilerle birlikte, yaparak öğrenme esaslı bilim ve teknoloji atölyelerimiz bulunuyor. Konya, Kocaeli, Bursa, Kayseri ve Elazığ bilim merkezleri açıldı. İki hafta önce Üsküdar Bilim Merkezi’nin birinci fazını açtık. 2019 yılı içindeyse Antalya Kepez Bilim Merkezi hizmete girecek. Bu merkezleri diğer illerimizde yaygınlaştırmaya devam edeceğiz.

Ülkemizin girişim sermayesi ekosistemini geliştirmek amacıyla çalışmalarımız tüm hızıyla devam ediyor.

Hazine ve Maliye Bakanlığı iş birliğiyle Tech-InvestTR Programı’nı oluşturduk. Böylece 10 yeni girişim sermayesi fonu kuracağız. Yurt içi ve yurt dışından sağlanan kaynaklarla bu fonlar beş yıl içinde Türkiye’de yerleşik erken aşama girişimlere yatırım yapacak ve bu girişimlerin büyüyerek ticarileşmesini sağlayacaklar. TÜBİTAK enstitüleri vasıtasıyla, ülkemizin ihtiyaç duyduğu stratejik alanlarda projeler geliştiriyoruz. Amacımız, AR-GE’sini yaptığımız ürünlerin özel sektör marifetiyle seri üretime geçmesidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; enstitülerimizin önemli faaliyetlerinden bazılarını sizlerle paylaşmak isterim. Savunma Sanayii Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü bünyesinde, yüksek katma değerli ürün ve hizmetler özgün AR-GE çalışmalarıyla geliştirilmektedir. SAGE’nin sekiz ürünü Hava Kuvvetlerimizin envanterine girdi.

Hassas Güzüm Kiti-2’nin seri üretimi ASELSAN tarafından yapılıyor. HGK 2’ler Hava Kuvvetlerimiz tarafından Fırat Kalkanı ve Zeytin Dalı Harekâtlarında başarıyla kullanılmıştır.

Kanatlı güdüm kitleri F-16’lar ve F-4’lerde kullanılıyor. Bu kitlerle Türk Hava Kuvvetlerinin elindeki konvansiyonel mühimmatlara güdüm yeteneği kazandırıp bu ürünlerin teminine ilişkin zorlukları millî sistemlerle aştık.

Nüfuz edici bombayla, yüksek korunaklı hedeflere ve mağaralara yönelik taarruz yeteneğini kazanmış olduk.

Seyir füzemiz SOM kendi sınıfında dünyanın en iyilerinden. SOM füzesiyle, Türk Hava Kuvvetlerine, 250 km mesafeden yüksek hassasiyetle hedefleri imha yeteneği kazandırdık.

Harp Başlığı Raylı Sistem Dinamik Test Altyapısı'nın açılışını yaptık. Bu sayede, silah sistemlerinin veya alt bileşenlerinin yurt dışına gönderilmeden test edilmesi mümkün olacak.

Havadan havaya füze sistemi GÖKTUĞ'un testleri devam ediyor. Bu proje kapsamında geliştirilecek iki yeni hava-hava füzesiyle büyük maliyetlerle yurt dışından sınırlı sayıda alabildiğimiz füzeleri ülkemizde üreteceğiz.

BİLGEM, bilişim, bilgi güvenliği ve ileri elektronik alanlarında gerçekleştirdiği çalışmalarla ülkemizin ihtiyaçlarına yenilikçi ve millî çözümler üretiyor.

Ülkemizin kritik kurumları ve NATO'nun kullanımı için bilgi güvenliği sistemleri ve kriptocihazları geliştiriyoruz. Cihazlarımızda bulunan tüm kriptografik algoritma, protokol, donanım ve yazılım tasarımlarını tamamen millî olarak gerçekleştiriyoruz.

Siber güvenlik alanında ulusal yetkinliği artırmak için "Siber Güvenlik Eğitim Araştırma Merkezi Projesi" devam ediyor.

Tümdevre Tasarım ve Eğitim Laboratuvarı bünyesinde, ülkemiz için stratejik önemi haiz ürünlerden biri olan millî mikroişlemcinin tasarımına başladık.

Bulut Bilişim ve Büyük Veri Araştırma Laboratuvarı Projesi kapsamında, açık kaynak kodlu bulut yazılımlarını ve büyük veri analitik yazılımlarını geliştirdik. Bu proje içinde yer alan güvenli bulut depolama çözümü Safir Depo'yu TÜBİTAK paydaşlarının kullanımına açtık.

Gerçek Zamanlı İşletim Sistemi'ni yüzde 100 millî imkânlarla geliştirdik ve Millî Muharip Uçak Projesi'nde kullanılmak üzere ilk alt sözleşmeyi imzaladık. Böylece, ülkemizde ilk defa entegre modüler aviyonik altyapıyı geliştireceğiz.

Yüksek Güçlü Lazer Sistemi Projesi'yle, dünyada sadece birkaç ülkenin sahip olduğu millî lazer sistemlerini, altyapılarını ve lazer silahını geliştiriyoruz.

Marmara Araştırma Merkezi (MAM) bünyesinde, çevre, enerji, gen mühendisliği, biyoteknoloji, gıda, kimya ve malzeme alanlarında önemli projeler gerçekleştirilmektedir.

Su kaynaklarının mevcut su kalitesinin tespiti ve iyileştirilmesi için havza koruma eylem planları yapıyoruz.

Kanser başta olmak üzere çeşitli hastalıkların erken safhalarda tespiti için sensör prototipleri, bakteriyel enfeksiyonların teşhisi, kontrolü ve tedavisine yönelik bakım ürünleri konusunda projeler yürütüyoruz.

Referans ve biyobenzer ilaç geliştirme çalışmalarımız devam ediyor. Bu kapsamda yürütülen BIOSIM Projesi'yle baş ve boyun kanserlerine yönelik Türkiye'nin ilk antikör-tabanlı biyobenzer ilacı geliştirilmiş olup preklinik ve klinik çalışmalardan sonra ticarileştirilecektir.

Yerli biyoteknolojik ilaçların geliştirilip test edileceği Medikal Biyoteknoloji Mükemmeliyet Merkezi'ni Haziran 2020'de açmayı planlıyoruz.

Havacılık uygulamaları için Süper Alaşım Geliştirilmesi Projesi devam etmekte olup türbin diski gibi kritik parçalar için ham madde üreteceğiz.

Başta elektrikli araçlar olmak üzere tüm mobil teknolojilerin kalbi olan batarya teknolojileri konusunda lityum iyon batarya geliştirme çalışmalarımız tüm hızıyla devam ediyor.

Yerli Elektrikli Lokomotif Projesi’ni başarıyla tamamladık. Bu sayede bir trenin en önemli ve katma değeri en yüksek bileşenlerinden olan cer sistemi, tren kontrol ve yönetim sistemi ülkemizde ilk kez yüzde 100 yerli olarak tasarlandı ve üretildi.

Uzay Kalifiye Güneş Paneli Geliştirilmesi Projesi’yle, millî uydularımızın enerji ihtiyacını sağlayacak güneş panelleri için altyapıyı kurduk. İlk prototipler 2019 yılında üretilecektir. Böylece, uydudaki enerji alt sistemlerini tamamen millî olarak üretebilen dünyadaki sayılı ülkelere birisi olacağız.

Terahertz Görüntüleme Sistemi geliştirildi. Bu sistem, güvenli mesafeden giysi altında gizlenmiş patlayıcıları ve yabancı cisimleri görüntülemekte olup, dünyadaki muadillerinden çözünürlük ve mesafe olarak daha üstün kabiliyettedir. İlk prototipler Kapıkule Sınır Kapısı’nda kullanılmaya başlandı.

TÜBİTAK UZAY, uydudaki teknolojileri ve alt sistemlerinin yanı sıra, haberleşme, uzaktan algılama, veri işleme ve havacılık projeleri yürütmektedir.

Yüksek çözünürlüklü görüntüleme yapabilen İMECE Uydusunun geliştirilmesine Ocak 2017’de başlandı. Uydunun 2020’de uzaya fırlatılmaya hazır hâle gelmesi planlanıyor.

İMECE Uydudaki Altyapı Geliştirilmesi Projesi’ni de başlattık. Bu projede yüksek çözünürlüklü kamera, güneş algılayıcı, yıldız izler ve yüksek hızlı haberleşme sistemi gibi ileri düzeyde teknoloji gerektiren alt sistemler bulunmaktadır.

Millî uydudaki yer istasyonu geliştirme faaliyetlerimiz yoğun bir şekilde devam ediyor. “MİYEG” adını verdiğimiz bu proje 2019’da tamamlandığında ülkemiz, yer istasyonundan uydudaki kadar bir uydudaki sisteminin tüm unsurlarını gerçekleştirebilecek seviyeye ulaşacaktır.

Tasarımı, testleri, entegrasyonu yüzde 100 yerli ve pek çok alt bileşeni yurt içi imkânlarla üretilen Türkiye’nin ilk haberleşme uydusu TÜRKSAT 6A, 2021’de faaliyete geçmeye hazır hâle gelecek.

TÜBİTAK OPMER’i Sayın Cumhurbaşkanımızın teşrifleriyle iki hafta önce açtık. Bu sayede başta uydudaki teknolojileri ve savunma olmak üzere, birçok sektörde ihtiyaç duyulan hassas optik bileşenler millî imkân ve kabiliyetlerle geliştirilmeye başlandı.

ULAKBİM, ülkemizin bilimsel alandaki rekabet gücünü artırmayı hedefliyor. Bu amaçla 2003’ten beri süper bilgisayarlara yatırım yapıyoruz. “TRUBA” olarak adlandırılan süper bilgisayar, 20 bin işlemci çekirdeği ve ayda 10 milyon çekirdek saat hesaplama kaynağıyla yaklaşık 2 bin araştırmacıya hizmet veriyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; patent, marka ve tasarımların ticarileştirilmesine yönelik çalışmalarımıza büyük hız verdik. On altı senede yerli patent başvuru sayısı 21 kat, yerli patent tescil sayısı 27 kat ve marka başvurularımız 3,5 kat artı. Marka başvurularında 2011’den bu yana yıllık 120 binin üzerinde başvuruyla Avrupa’da 1’inci sırada yer alıyoruz. Diğer taraftan, 45 binden fazla başvuruyla tasarım alanında Avrupa’da 2’nci sıradayız. Faydalı modellerle beraber değerlendirildiğinde 12 binin üzerinde yerli buluş başvurusuna ulaştığımızı görüyoruz.

2017 yılından beri Dünya Fikrî Mülkiyet Teşkilatı nezdinde Uluslararası Patent Otoritesi olarak görev yapan Türk Patent bu kapasitesini her geçen gün artırmakta ve bu ligde üst sıralara tırmanmaktadır.

Ülkemizin, 1 milyon 600 bin tescile ulaşan sınai mülkiyet portföyünün ticari değere dönüşümünü hızlandırmak için uluslararası standartlarda bir değerlendirme kapasitesi oluşturacağız. Bu doğrultuda Türk Patent ve Marka Kurumunun sermayedarlığında kurulan sınai mülkiyet değerlendirme şirketi 2019 yılında faaliyete geçecek. Böylece, ülkemizde daha nitelikli ve yüksek katma değerli buluş, marka ve tasarımların ortaya çıkmasının önü açılacak.

Türkiye'nin sadece standartlara uyum sağlayan değil, standartları belirleyen bir ülke olması yönünde adımlar atıyoruz. Bu çerçevede, 2017-2020 dönemini kapsayan ülkemizin ilk Ulusal Standardizasyon Strateji Belgesi ve Eylem Planı'nı hazırladık.

TSE, standart hazırlama, deney, kalibrasyon, belgelendirme ve ithalatta uygunluk denetiminden oluşan hizmet portföyünü nitelik ve nicelik olarak zenginleştirdi, uygunluk değerlendirme faaliyetlerinin odağına muayene gözetim hizmetlerini alarak yurt içinde ve yurt dışında önemli adımlar attı.

Nükleer enerji sektöründe TAEK ve TSE arasında bir iş birliği protokolü imzalandı. Bu sayede nükleer enerji alanında yerli katkının artırılması, teknoloji transferi, insan kaynağının geliştirilmesi, millî standartlarımızın oluşturulması mümkün olacaktır.

Mükerrer yatırımın önüne geçilerek kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması amacıyla, TSE ve Savunma Sanayii Başkanlığı arasında 29 Kasım 2017'de bir iş birliği protokolü imzalandı. Protokol kapsamında Kara Araçları Test Merkezi'ne ait genel fizibilite ve yerleşim planı tamamlandı. Merkezin hayata geçirilmesine yönelik çalışmalarımız devam ediyor.

TR-TEST Test ve Değerlendirme AŞ, Savunma Sanayii Başkanlığı, TSE ve TÜBİTAK işbirliğiyle kuruldu. Bu şirketle ülkemizin askerî ve sivil alanda test ve değerlendirme altyapısının envanterini çıkaracağız. Böylece ihtiyaç duyulan tüm altyapının entegre olarak kullanılmasını mümkün kılacağız.

Türkiye Bilimler Akademisi, bilim insanlığını özendirmeyi ve ödüllendirmeyi sürdürecektir.

Ulusal akademimiz TÜBA, bilimsel başarıları ödüllendirme, bilim temelli rehberlik, bilimi ve bilim insanlığını özendirme, yayın ve uluslararası temsil faaliyetlerini üyelerinin ve diğer bilim insanlarının gönüllü katkılarıyla sürdürmektedir.

Bilim temelli "rehberlik" ve "danışmanlık" işlevi çerçevesinde oluşturulan bilim eğitimi, kök hücre, kanser, gıda ve enerji gibi çalışma grupları faaliyetlerine aktif şekilde devam ediyor.

TÜBA, uluslararası akademi ödülleri ile üstün başarılı genç bilim insanı ödülleri ve bilimsel telif eser ödül programlarını titizlikle sürdürmektedir. Şimdiye kadar 452 bilim insanı ve 196 bilimsel eser ödüllendirilmiştir. 2018 yılı TÜBA ödülleri kazananları yakında açıklayacağız.

Cumhurbaşkanlığı himayelerinde yürütülen Türk-İslam Bilim Kültür Mirası Projesi kapsamında 24 eserle birlikte Tarihî ve Etimolojik Türkiye Türkçesi Lügati'nin 6 cildi yayınlandı. 36 binden fazla terimi içeren Mühendislik Terimleri Sözlüğü'nü 2019 başında yayımlayacağız.

Cumhurbaşkanlığınca "Fuat Sezgin Yılı" ilan edilen 2019'dan itibaren "Fuat Sezgin Özel Ödülü" ihdas edilmesi planlanmaktadır.

Sayın Başkan, değerli üyeler, değerli milletvekilleri; 2019 yılı toplam bütçemiz 14 milyar 47 milyon 494 bin lira olup tahsis edilen bu ödeneği en iyi şekilde kullanılabileceğiz.

Görev ve sorumluluklarımızın sıkı takipçisi olmaya devam edecek, ülkemizi sanayi ve teknolojiye lider bir üretim üssü hâline getirmek için tüm gayretimizle çalışacağız.

Sözlerimi bitirirken şahsım ve tüm çalışma arkadaşlarım adına görüşmelere yapacağınız katkı ve destekleriniz için şimdiden her birinize teşekkür ediyorum.

2019 yılı bütçemizin ülkemiz için hayırlı olmasını diliyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakanımıza sunumları için çok teşekkür ediyoruz.

Bütçeler üzerindeki sunum tamamlanmıştır.

Şimdi, müzakerelere başlayacağız ancak müzakere başlamadan önce Komisyonunda bulunan bürokratların kendilerini Komisyonumuza tanıtılmalarını rica edeceğim.

Buyurunuz.

(Komisyona katılan bürokratlar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Evet, çok teşekkür ediyoruz.

Değerli hazırun, şimdi müzakerelere başlıyoruz.

Öncelikle her gruptan birer milletvekiline, daha sonra da istem sırasına göre önce Komisyon üyelerimiz, sonra da diğer milletvekillerimize söz vermeye devam edeceğim.

V.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275) ve Sayıştay tezekereleri

a) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

b) Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

c) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı

ç) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı

d) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı

e) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı

f) Kalkınma Ajansları

g) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı

ğ) Türk Standardları Enstitüsü

h) Türk Patent ve Marka Kurumu

ı) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu

i) Türkiye Bilimler Akademisi

BAŞKAN - İlk söz Sayın Kuşoğlu'nun.

Buyurun Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım, Sayın Bakanım, bakan yardımcıları, değerli bürokratlar, hocalarım ve değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, hayırlı uğurlu olsun göreviniz, ilk bütçeniz. Başarılar diliyorum ekibinizle birlikte.

Sayın Bakanım, yatırımların azaldığı, yatırımlar içerisindeki imalat sanayi payının düştüğü bir dönemde bakanlık yapıyorsunuz. İşiniz zor. Allah yardımcınız olsun. Sıkıntılı bir dönemde, ekonomik krizin olduğu bir dönemde böyle bir konuyla uğraşmak hakikaten hem önemli bir iş, büyük bir sorumluluk hem de sıkıntılı bir iş.

Sizin ilk bütçenizdi bu, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden sonra da ilk bütçeydi. Böyle bir dönemde sizin yeni bir vizyon ortaya koymanızı aslında beklerdim. Bu vizyonla yani mevcut, geçen yıllardan gelenleri sadece bu yılda devam ettirmek gibi bir sunum değil de yeni bir bütçe ortaya koymanızı beklerdik. Belki vardır, son bölümde tekrar söz alacaksınız, o bölümde bunları ortaya koyabilirseniz memnun oluruz. Çünkü yeni bir vizyona ihtiyacı var Türkiye'nin. Sanayide yeni bir vizyona, yeni bir anlayışa ihtiyacı var.

Sayın Bakan, bu şekilde devam ederse Türkiye, bu anlayışla devam ederse hiçbir şekilde bir üst lige çıkması mümkün değil. 16'ncı, 17'nci, 18'inci, sürekli olarak geriliyoruz. Bu şekilde bir üst lige çıkmamız, küresel rekabet içerisinde önemli bir yer tutmamız mümkün değil. Daha farklı politikalara ihtiyacımız var. Bunu hepimizin bilmesi lazım, biliyoruz da aslında fakat bunu uygulamak mesele. O konuda sizden o gayreti bekliyoruz.

Çok fazla kurum var. Önemli bir bakanlık. Geçmişten gelen kurumlarla beraber bizim on dakika içerisinde bunları hem 2017'yle ilgili yaptığınız harcamaları, icraatlarınızı hem de 2019'la ilgili bütçelemelerinizi değerlendirmemiz bu kadar kısa bir süre içerisinde mümkün değil ama bazı şeylere çok hızlı bir şekilde değinmek istiyorum.

Bakın, temel ekonomik büyüklükler OVP'de toplam sabit sermaye yatırımları 2017'de 7,8; 2018'de 1,8; 2019'da eksi 3,2 planlanıyor. AR-GE'yle ilgili olarak da Cumhurbaşkanlığı yıllık programında 2019'da şu cümleler var, bunlar doğru: "Son on beş yılda AR-GE harcamalarında artış yaşanmış. Gayrisafi millî hasılaya oranı 2002 yılındaki -Ne ilgisi varsa 2002'yle mukayese edilmiş ve 2002 rakamların en düşük olduğu yıldır- binde 51 düzeyinden 2016 yılında binde 49'a yükselmiş ancak -diyor aynı şeyde- 2016 yılı AB ortalaması olan yüzde 2,3'ün çok altındadır." Dörtte 1'i durumunda. OECD ortalaması olan 2,33'ün de daha da altında tabii ki kalıyor. Ve yine aynı programda var. 2002' yılında falan 10 bin kişi başına düşen AR-GE personeli sayısı şimdi 46'lara çıkmış. Yani aslında AR-GE'deki artış da personel artışı yani gerçek anlamda teknolojinin artışı değil.

Bunu nereden de görüyoruz? Şöyle, yine aynı programda var: Tablo 27. "İmalat sanayisinin ihracat yapısı." diyor. Teknoloji yoğunluğunu biliyorsunuz uluslararası düzeyde düşük, orta ve yüksek teknoloji diye üçe ayırıyoruz. 2003 yılında yüksek teknoloji ihracatımız 6,5'muş, 2015'te 3,7'ye, 2016'da 3,5'a düşmüş, 2017'de de yine 3,6. Yani 2003'le kıyasladığımızda bile çok önemli bir düşüş var. Bu zihniyetle bu anlayışla devam etmesi imalat sanayisinin, sanayi yatırımlarının mümkün değil. Bunları düzeltmemiz lazım. Bunlar devletin rakamları, benim rakamlarım değil.

Bir konuya değinip hemen 2017'ye geçmek istiyorum Sayıştay raporlarına. Bu otomobil işinden bıktık. Ben 2011 yılından beri bu Komisyondayım. 2011 yılından beri ki herhâlde bir altı yedi bakan değişti Sanayi Bakanlığında bu dönemde en azından. Hepsi otomobilden bahsediyor, bir türlü bir otomobil yapamadık. Babayiğit arandı, babayiğitler arandı falan bulundu galiba. Ama hâlâ bu alaturka anlayışla, plansız programsız devam ediyoruz. İnşallah geçen dönem yurt dışından da getirdiğimiz bir CEO'yla bu işleri halledebiliriz. Dünyayla rekabet edebilir bir otomobil yaparız.

Sayın Bakanım, bu bölge kalkınma idareleri önemli idareler, başkanlıklar. Bunlar bölgesel kalkınma için kurulmuş, daha önce Kalkınma Bakanlığı içerisindeydi. Hep eleştirdik. Başlangıç ödenekleri yıl sonu harcamalarının çok çok gerisinde kalıyordu. Sadece personel harcamalarını neredeyse yapıyorlar, yatırım harcamalarını yapmıyorlardı. Sürekli olarak eleştirdiğim bir konuydu, düzeldi çok şükür. Ama bakıyorum, mesela Doğu Anadolu Projesi'nin, DAP'ın 2018'de 157 milyon olan ödeneğini 2019 için 89 milyona düşürmüştünüz. KOP 2018'de 213 milyon olan ödenek 2019'da 117 milyona düşüyor yani yatırımlarımız düşüyor, buna paralel olarak bu bölgesel kalkınmayla ilgili olarak da düşürüyoruz. Güneydoğu Anadolu Bölgesi GAP'ta da 2018'de 146 milyon olan ödenek -ki düşük bir ödenek bu-

2019’da 88 milyona düşüyor. Doğu Karadeniz’de de DOKAP’ta da 2018’de 145 milyon olan ödenek 85 milyona düşüyor 2019’da. Hepsinde bu şekilde düşüşler var. Sayın Bakan, bu bölgesel kalkınmalar çok önemli.

Bakanlığınızın bu Sayıştay raporunu gözden geçirmenizi öneririm. 2 bulgusu var, özellikle 2’ncisi önemli. Nasıl bir bakanlıkta çalışıyorsunuz, nasıl bir ortamda mücadele ediyorsunuz, onu görmeniz açısından önemli. Denetim görüşünü etkilemeyen bulgulardan 2’ncisinde özellikle...

Sayın Başkanım, bu Sanayi Bakanlığı raporunda 2’nci bulguda, Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgisine sunulmasının uygun olduğu şeklinde bir öneride bulunuyor. Bu önerinin dikkate alınması lazım. Söylüyorum, bu konular bittikten sonra Sayıştay için, bu tür önerileri için ayrı bir toplantı yapmamız lazım. Bunu da dâhil etmemiz lazım. Epey böyle bir konu var.

TÜBİTAK eskiden çok kötü durumdaydı. Çok kötü Sayıştay raporları çıkıyordu TÜBİTAK açısından. Yine şartlı bir görüş var. 5+8’lik 13 bulgusu var Sayıştayın. Önemli bulgular. Bunun da gözden geçirilmesi lazım.

Patent ve Marka Kurumunun da şartlı görüşü var. Bunu da aynı şekilde...

KOSGEB’le ilgili... KOSGEB önemli. Özellikle bu kriz döneminde, ekonomik krizde KOBİ’lerimizin, esnafımızın iyi durumda olması lazım.

Sayın Bakanım, bu raporu özellikle incelemenizi rica ederim. Şartlı görüş verilmiş. 9 bulgu var. Bakın, bazıları çok önemli. Nasıl bir yerdeyiz, nasıl bir çalışma yapıyoruz, onu bilmeniz açısından şöyle başlayayım: “Bulgu 3: KOBİ’lere yönelik temel verilerin doğru tespit edilmemesi.” KOBİ’lere yönelik temel veriler doğru tespit edilmemiş. Bu doğru tespit edilmemişse ne olur? Bakın, KOSGEB şöyle bir cevap vermiş: “Kurumun hiçbir zaman resmî istatistik yayınlanmasından sorumlu bir kuruluş olmadığı, bu görevin TÜİK’e ait olduğu, TÜİK’e ulusal ve kurumsal ihtiyaçların iletildiği belirtilmişse de...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, toparlarsanız...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim.

KOSGEB “Evet yani bu veriler doğru değil. Ama bu bizim görevimiz değil, TÜİK’in bunu yapması lazım. TÜİK’e ilettik ama onlar görevlerini yapmadılar. Biz hibe ve kredi destekleri veren bir kurumuz. Bu bizim görevimiz değil. Ancak böyle bir eksiklik var.” demiş.

Ayrıca, şöyle bir şey de var -bu, devletin ne durumda olduğunun gösterilmesi açısından, görülmesi açısından önemli bir paragraf- “TÜİK tarafından oluşturulacak KOBİ istatistiklerinin, KOBİ Tanımı Yönetmeliği’nde yer alan kriterlere uygun olarak üretilbilmesine yönelik KOSGEB ile TÜİK, GTB ve Gelir İdaresi Başkanlığı arasında ortaklık bilgisi, çalışan sayısı ve mali rakamların temini hususunda hâlihazırda çalışmalar yürütüldüğü ifade edilmişse de; buna ilişkin kanıtlayıcı belge sunulmamıştır.” diyor. Yani böyle bir iddia oluyor, bir devlet kurumu da “Öyle bir şey yok.” diyor.

“Bulgu 4: KOSGEB desteklerinin etkin bir izleme ve etki değerlendirmesine tabi tutulmaması.” KOSGEB destek veriyor, neye destek verdiğini bilmiyor. Ondan sonra da etkin bir izleme ve etki değerlendirmesine tabi tutamıyor. Dolayısıyla bu teşvikleri nereye harcadığımızı bilmemiş oluyoruz.

“Bulgu 5: KOSGEB kredi faiz destek sürecinde yaşanacak uygunsuzluk durumlarını içeren detaylı bir düzenleme olmaması. Kredi faiz desteğine ilişkin uygunsuzluk oluştuğunda bunun nasıl tespit edileceği, bu konudaki yetki kullanımının nasıl olduğu, gerçekleştirilecek işlemlerin neleri

kapsadığı, alacağın tebliği ve takibi, taksitlendirmenin nasıl olacağı, hangi durumlarda ve nasıl hukuki işlem başlatılacağı, uygunsuzluk durumunun nasıl ortadan kalkacağı ve ne tür işlemler yapılacağı gibi hususların detaylı olarak düzenlenmesi gerekir.” diyor. Maalesef öyle bir durum söz konusu değil.

“Sonuçta, eleştiri konusu yapılan husus, personel sayısının yetersizliği olmayıp mevcut uzman ve uzman yardımcılarının KOSGEB müdürlükleri arasında etkin dağılımının sağlanmamasıdır.” Bu da 6’ncı bulgu: “Bulgu 6: KOSGEB müdürlüklerinde iş yükü dikkate alınmadan uzman ve uzman yardımcılarının görevlendirilmesi söz konusu.” Türkiye çapında maalesef yanlış bir görevlendirme söz konusu.

Sayın Bakanım, son olarak Doğu Karadeniz Bölgesi, DOKAP’ı -8 bulgu var- bunu dikkatinize sunacağım. Konya Ovası’yla ilgili Sayın Kalaycı’ya bırakıyorum Sayıştay raporunu. DAP’la ilgili de değerli Erzurumlu hemşehrime bırakıyorum. Ama bunların muhakkak çok iyi değerlendirilmesi lazım İbrahim Bey, hakikaten. Bakmışsınızdır, çok üzülüyorum bu tür raporlar gördüğümde. Bakın, 8 bulgu var, devletin ne hâle geldiği, getirildiği dikkatimizi çekmesi açısından önemli.

DOKAP Eylem Planı’nda 2014-2018 döneminde projelerin büyük bir kısmının öngörüldüğü yıllarda gerçekleştirilmemiş olması... Bunlar için ayrılan çok güzel bir rapor var, Sayıştay denetçilerini kutluyorum. Yıllara kaydırılmış. Mesela, “2014 yılında sorumlu kuruluşlar tarafından, DOKAP Eylem Planı’nda uygulaması olan 56 eylem kapsamında 582 proje için 2,58 milyar liralık program ödeneği ayrılmış, ayrılan ödeneğin 2,29 milyar lirası -yani yarısı- harcanmıştır.”

BAŞKAN – Toparlarsak Sayın Kuşoğlu, lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet, Başkanım, yetmiyor ki sürelerimiz bakın.

BAŞKAN – Ben de biliyorum ama işte elimizdeki bu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – “Bulgu 2: Eylem Planı kapsamında tüm kurum ve kuruluşlara ait verilerin teminindeki güçlükler nedeniyle, izleme ve değerlendirme görevlerinin yeterince yürütülememesi.” KOSGEB’de olan durum burada da bölge kalkınmalarda da söz konusu.

Şöyle ilginç bir paragraf var, tutanaklara geçmesi açısından okuyacağım: “DOKAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının ilgili kurum ve kuruluşlardan temin edebildiği mevcut verilerin kapsam ve çeşit olarak yeterli olmadığı, kurumların verileri arasında farklılıklar bulunduğu ve güncellik sorunu yaşandığı görülmüştür. Veri konusunda yaşanan sıkıntıların, gerçekçi verilere dayanan eylem planı hazırlayabilmelerinin ve uygulanacak destek programlarında sağlıklı öncelikler belirleyebilmelerinin önündeki en önemli engellerden birisi olduğu anlaşılmıştır.” diyor. Devlet bu durumda yani veriler çelişkili, doğru verilerimiz yok.

“Bulgu 3: Yeşil Yol Projesi kapsamında yapılan yol imalatlarında çevresel etki değerlendirme raporlarının (ÇED) düzenlenmemesi.” Çok iddialı bir proje ve burada ÇED raporları yok, devlet tarafından yapılmıyor.

“Bulgu 4: Giresun Adası Botanik Bahçesi Yapımı Projesi’nin mevzuata aykırı olarak ihale edilmesi ve yürütülmesi.” Mevzuata aykırı bir ihaleden bahsediliyor.

“Bulgu 5: DOKAP 2014-2018 Eylem Planı’nda yer almayan projelerin yürütülmesi.” Eylem planında yok, kafadan, kendi keyfine göre yapılmış. Bunların çoğu da Rize’de yapılmış Sayın Bakanım. İyidere Belediyesi, Dereli Belediyesi, Güneysu ilçesi Merkez Mahallesi ve Hasköy projelerinin finanse edildiği, eylem planlarında olmamakla beraber yapıldığı anlaşılmıştır.

BAŞKAN – Son cümlelerinizi rica edeceğim Üstat.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bu yıl çok ketumsunuz bütün konuşmacılara.

BAŞKAN – Ketum denmez ona, pinti, cimri, ketum değilim yani.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 6’ncı olarak da projelerin seçiminde, iller arasındaki gelişmişlik farkına öncelik verilmemesi, denetim raporlarının olmaması da şey.

Ayrıca, “Bulgu 7: DOKAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının kuruluşundaki temel amaç olan koordinasyon sağlama görevinin yerine getirilememesi.” Yani, sadece DOKAP’la ilgili bu raporu okuyun. Bu bile ne durumda olduğumuzu gösteriyor. Bunları reforme edemedikten sonra, çalışır hâle getiremedikten sonra bir şeyler yapmamız, üretmemiz mümkün değil Sayın Bakanım.

Özellikle bu konularda daha büyük bir hassasiyetinizin olması... Yeni bir Bakansınız, bunlarla ilgili sizi ve ekibinizi suçlamıyoruz, kimseyi de suçlamıyoruz ama bunların düzeltilmesi lazım. Bu konuda çabalarınız olursa biz de her zaman için destek oluruz. Ama şu andaki durumumuz Sanayi Bakanlığı olarak ve bağlı kurumları itibarıyla hiç de iyi değil maalesef.

Başarılar diliyorum, bütçelerinizin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım, anlayışınız için.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Değerli arkadaşlar, Sayın Bakan, değerli bürokratlar, basının değerli emekçileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan, öncelikle görevinizde başarılar diliyorum.

Sunumunuzu da dikkatlice dinledim. Sunumunuzda olanlar ve olmayanlarla ilgili sizi eleştireceğim. Pek çok olmayan da vardı. Özellikle bir kelime düşmüş, biliyorsunuz, Bakanlığımızın isminden, “bilim” kelimesi düşmüş. O zaten malumun ilanıydı. Yani siz malumu ilan etmiş oldunuz. Bilimler Akademisi de zaten ikinci sırada bu anlamda. Bir malumun ilanıyla karşı karşıyayız.

Bakın, bakanlık isimlerinden başka hangi isimler düşmüş, çok manidar: Mesela “bilim” düşmüş arkadaşlar bakanlık isimlerinden, “sosyal güvenlik” düşmüş. Hani kıdem tazminatını kaldırmayı planlayan bir Hükümet tabii ki “sosyal güvenlik”i düşürecek. “Avrupa Birliği” düşmüş. Öyle bir vizyon kaldı mı artık, bilmiyorum. “Kalkınma” düşmüş bakanlık isimlerinden, “denizcilik” düşmüş, “gıda” düşmüş. Yani bu isimler düşen isimler arkadaşlar. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığından da “bilim” isminin düşmesi tabii ki hüznü verici ama gerçekten de malumun ilanı. Sayın Başkan da bu konuda bu değirmene su taşıyor. Bilimler Akademisinin kendi sunumunu yapamayacağı, konuşamayacağı bir ortama maalesef Sayın Başkan destek verdi bu anlamda. Oysa Bilimler Akademisi, bilim... Akademi ve bilim, ikisi de özgür olması gereken kelimeler. Burada akademisyenler var aramızda, bilim insanları var. Bu çerçevede, bilimin konuşamadığı yerde arkadaşlar, Bakanın arkasında ikinci sırada olduğu yerde zaten bilimin ismi bu Bakanlıkta olamazdı.

Sayın Bakan, dediğim gibi, sunumunuzu dikkatlice dinledim. Bakın, sanayiye gelelim, hadi bilimi bir kenara koyduk. Sanayinin bileşenleri nedir Sayın Bakan yani sanayi nasıl olur? Ben hep girişimci dedim, yatırımcı dedim, iş adamı dedim; başka da bir şey duymadık. Yani sunumunuzu dikkatlice dinledim. Ya, sanayi dediğiniz milyonlarca emekçiyle oluyor, değil mi? Milyonlarca emekçi o fabrikalarda asgari ücretle, kayıt dışı, kötü şartlarda, hani kimi yerde tahtakuruları arasında çalışıyor, açlık sınırının altında çalışıyor Sayın Bakan, 2 bin liranın altında -2 bin lira açlık sınırı, 6 bin lira yoksulluk sınırı- memlekette işçilerimizin büyük çoğunluğu açlık sınırının altında çalışıyor; bir kere “işçi” demediniz ya, bir kere “işçi, emekçi” demediniz ya, tek bir kelime yok bakın.

Oysa Sayın Bakan, niçin yapıyoruz biz sanayiye? Hani siz silahlar diyorsunuz, füzeler yapacağız şu bu, işte sanayi 4.0; niçin yapıyoruz? İnsanımız için yapıyoruz değil mi bütün bunları? Emekçiler için, emekçilerin daha iyi şartlarda yaşaması için.

Düşünün ki bakın, önümüzdeki otuz yılda şu anda olan mesleklerin yüzde 60'ı olmayacak, otuz yıl sonra şu anda olan mesleklerin yüzde 60'ı -işsiz kalacaklar- yok olacak, olmayacak. Bu sanayi, teknoloji, bilim, robot o kadar iyi bir şey değil hani. “Black Mirror” diye bir dizi var, izleyin. Ben gittim Amerika’da ürperdim ya. Bir fabrikaya girdik, kapkaranlık. Allah Allah ya, fabrikada ışık yok, kapkaranlık. Ne oluyor? Sesler geliyor ama üretim var, inanılmaz bir üretim var hem de ama kapkaranlık. Dediler ki bu fabrikada ışığa gerek yok. Benim için açtılar ışıklarını, bir baktım insan yok. Oysa inanılmaz bir üretim var, insan yok arkadaşlar, bütün üretimi robotlar yapıyor. Alıyor ham maddeyi, kutu olarak çıkarıyor, bir tane insan yok. Karanlık fabrikalar devrine giriyoruz, insanlarımız işini kaybedecek. Milyonlarca insanımız da düşük teknolojili ürünlerde çalışıyor yani nal topluyoruz bu anlamda, yüksek teknoloji konusunda değiliz. Eğitim meselesinde nal topluyoruz ama bakıyorsunuz, Sayın Bakan, Sanayi ve Teknoloji Bakanı -milyonlarca işçimizin iş kaybetme riski var- bu konuyla ilgili bir tane kelime etmiyor. Nasıl olacak arkadaşlar, nasıl bir tedbir alınacak?

Diğer bir mesele Sayın Bakan, sanayinin bileşeni nedir ya? Doğadır, doğa. Bir kere “doğa” demediniz, ekoloji. Yani “Biz çevremizi kirleten sanayilerden arınacağız. O derelerimiz boya akıyor, bunlardan kurtulacağız. Ekolojik tedbirler alacağız, arıtma tesisleri, şunlar bunlar...” Bir kere “doğa, ekoloji” demediniz, yok, kitapçıkta yok.

Başka ne yok? Kadın yok bu kitapçıkta Sayın Bakan. Yani sizin, şu fotoğrafta gördüğümüz gibi, önünüzde, sağınızda, solunuzda –en arka sırada 3 tane kadın arkadaşımız var- kadın yok arkadaşlar, kadın yok, bu kitapçıkta da yok. Oysa kadınlar çerçevesinde bir kelime duymak isterdik. Biz bu konuda, kadının bu sanayide olması, teknolojide olması, iş gücünde olması anlamında tedbirlerimizi artırdık, artıracamız demediniz.

Başka ne yok? Kriz yok arkadaşlar, kriz. Memleket güllük gülistanlık, muhteşem bir durumdayız, memlekette kriz yok çünkü Sayın Bakan “kriz” demedi. Ya, bu kadar KOBİ, bu kadar atölye, bu kadar fabrika; hepsi büyük bir sıkıntı altında; finansal, teknoloji konusunda olsun, yatırım konusunda olsun ciddi bir sıkıntı altında ama Sayın Bakana göre kriz yok. Kriz yoksa krizle ilgili alınacak tedbirler de yok zaten. Gerek yok, Sayın Bakan “Biz bu krizle ilgili şu tedbirleri alacağız, KOBİ’lerle ilgili şu tedbirleri aldık, şunları yapacağız.” demedi çünkü kriz yok Sayın Bakana göre.

Bakın arkadaşlar, bu anlamlarda bütün bunların... Sayın Bakan, hani yeni bir bakansınız. Geçen yılki Bakanda da yoktu bunlar, Faruk Bey’de yoktu, Fikri Bey’de de yoktu. Öyle eleştirmiştım. Herhâlde kurumsal devamlılık böyle oluyor, Bakan bir yılda bir değişince hani ikinci yılda uyaramadık. Umarım ki seneye o koltukta olursanız bütün bunlar olur.

Sayın Bakan; Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımız vardı, biliyorsunuz “bilim” ismi düşmüş ama hâlâ sizin sonuç olarak arkanızda oturuyor Bilimler Akademisi, o anlamda da eleştirilerimizi ben Bilimler Akademisine doğru yapayım.

Yer değişsinler mi Sayın Bakanım?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – TÜBİTAK’ta bilim var da...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yok ama “Bilimler Akademisi” akademi Sayın Bakan. TÜBİTAK zaten artık... Az sonra söyleyeceğim TÜBİTAK’ın ne durumda olduğunu, merak etmeyin.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Biraz ayıp oluyor da...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yok, oraya geleceğim efendim, TÜBİTAK'ın durumuna geleceğim.

Şimdi, bilim, biliyorsunuz, özgür habitatlar ister. Özgür habitatlar olmayan yerde ne olur, biliyor musunuz? Bilim gelişmez, bağlı olarak teknoloji gelişmez ve bu çerçevede de siz geçen yıl yaptığınız gibi yüksek teknolojik ürünler doğru yürütemezsiniz, yüzde 3'te kalırsınız ve bu çerçevede de ne yaparsınız? Teşvik yasaları çıkarırsınız, “Gel arkadaş, işçi 200 euroya çalışıyor; gel arkadaş, arazi bedava; gel arkadaş, vergi almayacağım; gel arkadaş, her şey beleş sana, yatırımını yap, sömür burada doğayı, işçiyi, al kazancını götür.” dersiniz. Oysa bilimin olduğu yerlerde, Sayın Bakan, inovatif düşünceler oluşur, fikirler oluşur, teknoloji oluşur, insanınız katma değerli ürünler üretir ve refaha ulaşır, daha az kirli teknolojiyle karşı karşıya kalır, kadınlar hayatın içindedir ama bilimin olmadığı yerde bunlar olmaz.

Bakın, geçenlerde Eğitim Bakanlığının bütçesini gördük. Sanıyorum müdahil olmamışsınız, olsaydınız belki etkili olurdu ama Eğitim Bakanı bile etkili olamamış orada. Ya, bakın, Boğaziçi Üniversitesinin bilimsel araştırma bütçesi kaç para, biliyor musunuz Sayın Bakanım? 6 milyon TL yani 1 milyon dolar. Peki Harvard'ın bilimsel araştırmalara harcadığı bütçe ne? 300 milyon dolar arkadaşlar ve biz “Boğaziçi Üniversite o Harvard'la yarışacak.” diyoruz. ODTÜ'nün 10 milyon lira; 1,5 milyon dolar ve bunlar yıllardır neredeyse hiç artmıyor. “İlk 500'de neden üniversitemiz yok?” diye Sayın Cumhurbaşkanı haklı olarak soruyor. Bilimsel araştırma bütçeleri olmadığı sürece o üniversiteler nasıl ilk 500'e girecek arkadaşlar? Harvard'ın bütçesi 1 milyar dolar, Boğaziçi Üniversitesinin bütçesi 10 milyon dolar; nasıl bununla rekabet edecek? Bunları düşünmeden, bunları sormadan gelecek kuşakları, en azından -bizim kuşağı kaybetmişiz de- onları nasıl yeni dünyaya hazırlayacağız, bunları düşünmeden nereye varacağız Sayın Bakanım?

Bakın, bilim insanları özgür habitatlar ararlar dedim. Ya, bir “tweet” yüzünden binlerce öğrencimiz hapiste, binlerce insanımız hapiste ya. Bir “tweet” atıyor ya. Diyor ki: “Dolar 7,15 oldu, kriz var.” Hapse giriyor dolar 7,15 oldu diye ya. Veya bir eleştiriyor, Cumhurbaşkanına bir laf ediyor, hadi hapse. Ya, böyle bir ortamda bilim gelişir mi Sayın Bakan?

Sayın Bakan, yalnızca, bakın, AR-GE konusunda... Ya, bir, ne bileyim, Volkswagen şirketine bakınız, Samsung şirketine bakın, bir tek bu şirketlerin AR-GE bütçesi, bizim AR-GE'ye harcadığımız, bütün Türkiye olarak, bütün Türkiye'nin toplam bütçesinin katbekat fazla, üzerinde. Yani bir şirketin harcadığı AR-GE rakamı, bütün Türkiye'nin AR-GE'ye harcadığı rakamların üzerinde ve biz diyoruz ki: “Bu dünyada biz yüksek katma değerli ürünler yapacağız.”

Bakın, “Bilim birinci sırada.” dediniz ama ben TÜBİTAK'ın dergileriyle büyüdüm Sayın Bakan, belki siz de öyle olabilirsiniz. İnanın, gençliğimde -cuma günü mü çıkardı- ortaokulda, lisede; bakkalın kapısında beklerdim TÜBİTAK'ın çıkardığı dergileri, inanın öyle ve onunla bilime ilgi duydum, hayatımda hep öyle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Paylan, toparlar mısınız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani işimde de gücümde de hayatımda da hep bilimsel bakış, analitik düşünce belki o bilim dergisiyle gelişti. Ama inanın şu anda onu göremiyorum. Çünkü bakın, Sayın Bakan...

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Belki aboneliğiniz bitmiştir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yo yo, onunla ilgili değil Sayın Bakan.

Ya, papaz eriğini imam eriğine çeviren makineyle ilgili bir haber duyduk, papaz eriğini imam eriğine çevirmiş. Makineye papaz eriğini koyuyorsun, imam eriği oluyor. Ne oluyor imam eriği olunca? Ne olur papaz eriği kalsa. Memlekette papazlar da var kardeşim ya. Ne oluyor yani? Yani hacı robot olsa, tavaf etse ne oluyor yani bilimde mi ilerlemiş oluyoruz Sayın Bakan?

Ya, şu atık yengeç ve karides kabuklarıyla ilgili inovatif bir projesi olan gençlerin projesini TÜBİTAK reddetti ve dünyada 1'inci oldu bu proje. Ama niye oluyor, biliyorsunuz? Bakın, ben size söyleyeyim: Çünkü TÜBİTAK'ın hâline baktığımızda, bakın, TÜBİTAK Yönetim Kurulu Üyesi Sayın Mehmet Özkan ile AK PARTİ'li Eskişehir Milletvekilimiz Emine Nur Günay kardeş. Ben asla şahsına bir şey söylemiyorum ama niye hepsi iltisaklı diye soruyorum.

Emine Nur Günay'ın kardeşi Mehmet Özkan, bakın, burada. Diğeri, bakın şöyle: Sayın Aydın Ünal, biliyorsunuz, AK PARTİ'nin zaten her şeyi, bir sürü şeyi, Sayın Cumhurbaşkanının metin yazarı. Diğeri yönetim kurulu üyesi Numan Kurtulmuş'un akrabası, sanıyorum kuzeni Mehmet İhsan Taşer, burada diğeri yönetim kurulu üyesi. Diğeri de Sayın Erdoğan'ın damadının kardeşi Sayın Haluk Bayraktar, Selçuk Bayraktar'ın kardeşi. Ya, TÜBİTAK Yönetim Kurulunun -tamam, olabilir, bakın, ben demiyorum ki bilim insanları, elbette olur yani- yönetim kurulunun bu kadar onun kardeşi, onun damadı, onun kuzeni, onun halasının oğlu şeklinde olması mı acaba bu kadar TÜBİTAK'ı geriletan yani bizim kapısında dergisini beklediğimiz TÜBİTAK'tan buraya getirdi?

Bir de TÜBİTAK eskiden, Sayın Bakan, hep insanlık yararına projelere öncelik verirdi, insanlık yararına; barış için, daha iyi yaşam, refah için. Şimdi, siz de sunumunuzda söylediniz, şu füzeyi yapacak, şu bombayı yapacak, şu topu yapacak, şu tankı yapacak bilmem ne. Ya, TÜBİTAK'ı keşke bu silah savaş işlerine buluşturmasaydınız. Gerçekten insanlık yararına şeyler bekliyorduk ve öyleydi TÜBİTAK. Şimdi, efendim TÜBİTAK'a bir bakıyorsunuz, Sayın Cumhurbaşkanı füze, tank, top, uçak bilmem ne arasında fotoğraflar veriyor ve bunun dışında da bir şey söyleyemediniz bakın, çünkü demokrasiden uzaklaşan yani özgürlük-güvenlik dengesini sağlayamayan devletler daha güvenlik anlayışına hapsolurlar ve oradan bilim üretmeye güya çalışırlar ama ülkelerini ve vatandaşlarını fakirleştirirler, yoksulluğa mahkûm ederler. Bakın, orta gelir tuzağındayız, orta teknoloji tuzağındayız çünkü orta ve alt demokrasi tuzağındayız Sayın Bakan. Bu özgürlük-güvenlik dengesini sağlayamadığınız sürece hani Kaddafi'ler, Saddamlar hep savaşa silaha yatırım yaptılar ama abat olamadılar, ülkeleri de abat olamadı. Yapmamız gereken, bütçelerimizi barışçı... Elbette güvenlik anlayışı olacak bütçenin ama bu kadar güvenliğe savrulan, bu kadar silaha savrulan bilimden de ülkeye bir hayır gelmez Sayın Bakanım.

Şimdi, Sayın Bakan, bu anlamda üniversitelerimizde de bilim kurumlarımızda da inanın biz nasıl ekonomide bir yandaş ekonomisine doğru gidiyorsak -işte Cengiz, Kolin, Limak yalnızca her yerde duyduğumuz gibi- buralarda da bilim insanların da yandaş bilim insanlarına doğru savruluyoruz. Oysa bilimde liyakat dışında bir şey öne koyulamaz.

Bakın, sizin yüz günlük hedeflerinizde bilim insanlarımızın yurda dönüş seferberliği programını ilan etmek vardı, ilan ettiniz mi Sayın Bakan?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Siz pek dinlememişsiniz sunumu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yok, dinledim.

Ya, şunu soruyorum, hani gelen oldu mu diye soruyorum.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – İlan edeceğiz, başvuruları alacağız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, tamam, anlıyorum da Sayın Bakan, gelen... Bu habitata gelen olur mu?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Olur olur.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Siz bilim insanlarını hapse atarken, bilim insanlarının bir fikrinden dolayı...

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Yurt dışında yüzlerce, binlerce araştırmacı var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Efendim, Türkiye vatandaşlarından bahsediyorum.

BAŞKAN – Hangi bilim insanını hapse attı Sayın Bakan ya? Bu nasıl bir konuşma ya Sayın Paylan?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hükûmetiniz diye soruyorum Hükûmet, Hükûmet.

BAŞKAN – O da yapmadı, Hükûmet de yapmadı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kabine mi diyeyim, ne diyeyim?

BAŞKAN – Hükûmet de yapmadı böyle bir şey.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Nasıl yapmadı ya, Süleyman Soylu’ya sorun bakalım.

BAŞKAN – Kimi attı? Perşembe sen sorar cevabını alırsın ondan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam, soracağım Sayın Başkanım.

Bu anlamda, bakın, son iki yılda 245 bin vatandaşımız ülkeyi terk etti.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Cenk Yiğiter var.

BAŞKAN – Cenk Yiğiter’i söylüyor.

Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Cenk Yiğiter, tamam. Bilim insanı değil mi?

Değerli arkadaşlar, bakın, gidiş devam ediyor Sayın Bakan, 245 bin vatandaşımız ülkeyi terk etti. Bakın, beyin göçü var. Harvard’da ben bir Türkiyeli vatandaşımızla tanıştım, Türkiye’de projesini geliştirememiş, Harvard’da şeker hastalığına çare buldu. Bakın, kendi aynı projeyi burada sunuyor, yürütemiyor, Harvard’da şu anda projesi 10 milyarlarca dolar değerinde olarak görülüyor, şeker hastalığına çareyi bulmuş. Yani, bilim insanlarımızı böyle böyle kaybediyoruz. Buna uygun habitatları yaratmamız gerekiyor.

Sayın Bakan, sizden bir vizyon belgesi duymak isterdik ama yeni bakansınız, sanıyorum henüz hazır değil. Yalnızca icraatın içinden programı duyduk. Oysa bizim beş yıllık kalkınma planlarımız vardı. Onların da hedeflerine ulaşamazdık ama en azından...

BAŞKAN – Sayın Bakan “Yaptıklarımız yapacaklarımızın teminatıdır.” diyor yani, hayret bir şey.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, tabii, tabii. Öyleyse battık.

BAŞKAN – Sen öyle san.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Çünkü yüzde 3 yüksek teknolojlili ürün ihracatımız var, öyleyse battık. Hep aynı hikâyeyi duyuyoruz: “Yüksek teknolojlili ürünlerde yüzde 15’e çıkacağız ihracatımızda.” Yüzde 5’ten yüzde 3’e düştük arkadaşlar.

BAŞKAN – Sayın Paylan, toparlarsanız, son cümleleri alayım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bitiriyorum.

Sayın Bakan, bir vizyon belgesi duymak isterdik. Yani biz eğitimde, insanda, emekte, doğada, sanayide şu vizyon belgesiyle ülkemiz 2023, ihracat hedefiniz kaç bilmiyorum ama... Yani 500 milyar doları 2035’te hedefleyeceğiz diye bir vizyon belgesi duymak isterdik ama bunu duymadık.

Bir de Sayın Bakan, Kalkınma Bakanlığı da size eklendi, birkaç cümle de onunla ilgili söyleyip bitireyim. Yani artık torba bakanlıklar oldu bunlar maalesef, Kalkınma Bakanlığı da sizde. Şimdi, bölgesel kalkınma farklarını gidermekle ilgili inanın, daha güçlü ifadeler duymak isterdik çünkü bakın, yalnızca şu örneği vereyim: Bakın, 2004 yılında Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ndeki yani GAP bölgesindeki işsizlik oranı yüzde 11,7; ortalama işsizlik de yüzde 10,8. Şu anda 2018'de toplam işsizlik 11, GAP bölgesinde 19 Sayın Bakan. Yani bölgesel kalkınmışlık farklarıyla ilgili yani yalnızca yol yapmakla değil Sayın Bakan, bu işsizliği gidermekle ilgili, bölgesel kalkınmışlık farklarıyla ilgili bir şey, sizden bu anlamda güçlü bir ifade duymadık.

KOSGEB'le ilgili de eleştirim Sayın Bakan- burada herhâlde KOSGEB Genel Müdürümüz- inanın çok şikâyet alıyoruz. AKP'li olmayana, AKP il, ilçe başkanlığının kapısından geçmeye KOSGEB zırmık vermiyor Sayın Bakan.

Kredi Garanti Fonu'yla ilgili de eleştirim: İki yıl önce çıktı biliyorsunuz, o zaman çok abarttınız Sayın Bakan seçime gidiyoruz diye, önüne gelene Kredi Garanti Fonu kredisi verildi, belki şimdi ihtiyaç vardı hani işçiler işini kaybetmesin diye belli kurumları bu anlamda desteklemek anlamında ama şu anda da seçici olmak çerçevesinde verilmek zorunda çünkü artık deniz bitti. Bütün bunlarla ilgili eleştirilerimize cevap bekliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bitiriyorum.

Sayın Bakan, son olarak şunu söyleyeyim: Türkiye'nin otomobil meselesiyle ilgili Sayın Bakan, hep otomobil, otomobil duyduk yani 8 yıldır hep bunu duyuyoruz ama inovatif bir fikriniz yoksa yani şunu demek istiyorum: Ben bir pil buldum arkadaş, bu pil bin kilometre götürüyor veya öyle bir otonom sistem buldum ki bunun içine hiç şoföre gerek olmadan... “Dünyada ilk biz bulduk arkadaş.” demediğiniz sürece yerli otomobil hikâyesini bırakın Sayın Bakan. Önce fikrinizi söyleyin, deyin ki: Ben bir pil buldum arkadaş, bin kilometre götürecektir. Dünyada birinci olalım, ondan sonra konuşun çünkü mesele karoser yapmak değil.

BAŞKAN – Teşekkür ettim Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bakın, 3,5 trilyon dolarlık otomobil sektörü 8 trilyon dolara çıkacak, bunda da bu inovatif fikri ortaya koyabilen öne geçecek yoksa arkadan nal toplamaya devam ederiz Sayın Bakan.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kalaycı, buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Bakan, kıymetli bürokratlar, basınımızın değerli temsilcileri; öncelikle hepinizi hürmetle selamlıyorum.

Sayın Bakanım, Bakan yardımcılarım; yeni görevleriniz hayırlı olsun. Sunumunuz için de teşekkür ediyorum. Ayrıca, kimya dalında Nobel Ödülü sahibi bilim insanımız, Türk milletinin iftihar Profesör Doktor Aziz Sancar'ın kendi kaleminden hayatı ve bilimi anlatan kitabını basmanızdan dolayı da hem tebrik ediyorum hem teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ayrıca, kitap hediyesi Bakanlığın hediyesi değildir, Sayın Bakanımızın şahsının tüm milletvekillerimize kendi hediyesidir. Onun da altını çizeyim.

Buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Bakanım, ilk bütçenizin Bakanlığınız, ülkemiz ve milletimiz için hayırlı sonuçlar getirmesini diliyorum.

Sayıştay raporlarında yine birçok bulgu var; mevzuata aykırı uygulamalar, usulsüz işlemler tespit edilmiş. Bunları ayrı ayrı görüşme imkânımız maalesef, süre açısından yok. Gerçi Bülent Bey KOP’u bana bırakmıştı ama sunumunuzda KOP kırmızı gösterilmiş Sayın Bakanım. Ayrıntıya giremiyorum, ben de Fethi Bey’e bırakıyorum, Niğde Vekilimize bırakıyorum KOP’u.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak zabıtlara girmesi açısından bugün de görüşümüzü yineliyorum: Meclis olarak denetim görevimizi layıkıyla yapamıyoruz, kesin hesapların ve Sayıştay raporlarının birçok ülkede olduğu gibi ayrı bir komisyon kurularak orada görüşülmesi görüşündeyiz.

Sayın Bakanım, teknolojik gelişmeler, yenilikler, bilgi ekonomisini, o da bilgi toplumunu, sanayi ötesi toplumu meydana getirmektedir. Bilgi üretmenin en önemli faktörleri AR-GE yatırımları, yenilikler, alınan patentler ve bu sektörde çalışacak elemanları yetiştirmektir. Bilgi ekonomisi sanayi ekonomisinin bütünüyle yapısını değiştirmektedir. Sanayileşme sürecini tamamlayamamış olan Türkiye maalesef, bilgi ekonomisinde önemli bir mesafe katedememiştir.

Türkiye sanayileşme hedeflerinin gerisinde kalmıştır. Ülkemizde sanayi üretiminin ekonomi içindeki ağırlığı azalmış, ekonomide zaten sınırlı olan kaynaklar üretken alanlardan üretken olmayan alanlara kaymış, arazi rantına ve inşaat sektörüne dayalı bir ekonomik yapı hâkim olmuştur. Sanayicilerimiz inşaat işine girmiş, müteahhitlik yapar hâle gelmiştir.

İmalat sanayisinin gayrisafi yurt içi hasıla içindeki payı 2002 yılında yüzde 19,2 iken bu oran yüzde 15'lere kadar gerilemiş, son yıllardaki kısmi artışla 2017 yılında yüzde 17,6 düzeyine gelmiştir. Bu oranın gerilemesi sanayimiz, ekonomimiz ve ülkemiz açısından sağlıklı bir gelişme değildir.

Yüksek teknoloji ürünlerinin sanayi ihracatındaki payı birçok ülkede yüksek hanelere ulaşmışken Türkiye’de tam tersine iyice düşmüştür. Ülkemizde 2003 yılında yüzde 6,5 olan yüksek teknoloji ürünlerinin ihracat içindeki payı 2017 itibarıyla yüzde 3,6’ya, 2018 Ocak-Ekim döneminde ise yüzde 3,3’e gerilemiştir. 2016 yılında dünyada sanayi ihracatındaki yüksek teknoloji ürünlerinin payı yüzde 24,4; ortanın üstü teknoloji ürünlerinin payı yüzde 36,7 iken bu oranlar Türkiye’de aynı yıl itibarıyla ve sırasıyla yüzde 3,5 ve yüzde 33,1 düzeyindedir. Dünya ortalamasının çok gerisinde bulunmaktayız.

Hem sanayimiz hem de ihracatımızın ithalata bağımlılığı kaygı vermektedir. Sadece ara malı ithalatı toplam ihracattan fazla durumdadır. İmalat sanayisinde ithalatın büyük bölümü temel ve ara mallarda yapılmaktadır. Bu malların üretildiği sektörlerde büyük ölçekli yatırımlara ihtiyaç duyulmaktadır. Ayrıca sektörlerin rekabet gücünün artırılabilmesi için lojistik imkânların geliştirilmesi büyük önem arz etmektedir. İmalat sanayisinde üretim kapasitesini ve verimliliği yükseltmek amacıyla teknoloji ve bilgi yoğun sektörlerde yatırımlar özendirilmelidir.

Son dönemde yaşanan ekonomik sorunlar nedeniyle zor durumda bulunan sanayicilerimizin girdi maliyetlerinin düşürülmesinin sanayi ve ihracat performansı açısından önemi gözetilerek başta enerji olmak üzere girdileri ucuzlatacak ve faiz oranlarını düşürecek yapısal tedbirlere önem ve öncelik verilmelidir. Finansmana uygun şartlarda erişimdeki sorunlar giderilmeli, KDV iadelerinden ve hak edişlerden doğan alacaklar hızla ödenmelidir.

Sayın Bakanım, sanayimiz bir türlü AR-GE yoğun üretim yapısına geçememiştir. 2002 yılında gayrisafi yurt içi hasılanın binde 5,3’ü olan AR-GE harcamalarımız 2016 yılında binde 9,4’e yükselmiştir.

Sayın Bakanım, takdir edersiniz ki bu artış övünülecek düzeyde değildir. Dokuzuncu Kalkınma Planı'nda 2012 için yüzde 2 hedeflenmişti, çok gerisinde kaldı. Yine bu oran Onuncu Kalkınma Planı'nın 2018 yılı hedefi olan yüzde 1,8 ve 2023 hedefi olan yüzde 3'ün çok uzağındadır. Yüzde 2,03 olan Avrupa Birliği ortalamasının da yarısı bile değildir.

2018 Küresel İnovasyon Endeksleri Raporu'nda Türkiye geçen yıla göre yedi basamak gerileyerek 126 ülke arasından 50'nci sırada yer almıştır.

OECD ülkeleri milli gelirlerinin ortalama yüzde 2,5'ini AR-GE faaliyetlerine harcamaktadır. Bugün dünya markalarına sahip olan Kore'nin başarısının bir tesadüf olmadığı bu harcamaların büyüklüğüne bakıldığında anlaşılmaktadır. Kore milli gelirinin yüzde 4'ünü AR-GE'ye ayırmaktadır.

Ülkemizde toplam AR-GE harcaması içindeki özel sektör payı 2016 yılında yüzde 54'e ulaşmakla birlikte yeterli değildir. Şirketlerin AR-GE harcamalarının satışlara oranı çok düşük düzeydedir. 500 büyük şirketimiz 2017 yılında satışlarının ancak binde 5,3'ünü AR-GE'ye ayırmıştır.

Dünya ekonomisinin baş döndürücü rekabetinde şirketler için "Güç eşittir AR-GE ve inovasyon" denklemi özellikle sanayi 4.0'la beraber daha da kritik hâle gelmiştir.

AR-GE harcamaları günümüz ekonomi dünyasının itici gücü ve ulusal rekabet ortamında önemli desteklerden biridir. AR-GE harcamaları fabrikaya, hizmete, iş dünyasına, ihracata milli gelire, eğitime, yönetime ve diplomasiye yansıyan çok yönlü bir temel kavramdır. AR-GE yatırımlarında Türkiye'nin büyük bir pazar potansiyeli bulunmakla birlikte rakip ülkelerle rekabet edecek politikaları yetersizdir. Üniversitelerin ileri teknoloji alanlarında yeterli sayı ve nitelikte uzman yetiştiremiyor olması ve üniversitelerin sanayiyile etkileşimi hâlâ en önemli zafiyet konularımızdır. Ülkemizde AR-GE, yenilik ve teknoloji alanında büyük bir atılım yapılması gerekmektedir. Teknoloji üretim seferberliği başlatılmalı, üniversitelerimiz bilgi ve teknoloji üretim merkezleri hâline getirilmelidir.

Kamu destekleri, küresel düzeyde rekabetçi, AR-GE ve yenilik yapabilme kabiliyeti yüksek, sermaye yapısı güçlü, ölçek ekonomisinden azami düzeyde faydalanabilecek üretim yapılarını oluşturacak şekilde kullanılmalıdır.

Özel sektörün AR-GE ve teknoloji üretimine dönük yatırımları yoğun bir şekilde desteklenmeli, özel sektörün AR-GE'ye daha fazla kaynak ayırması sağlanmalıdır.

Sayın Bakanım, siz de ifade ettiniz dünya yeni bir sanayi devriminin içinden geçiyor. Bu devrimle üretimdeki insan etkisi rol değiştirmekte ve yerini robotlara, ışıksız fabrikalara bırakmaktadır. Dijitalleşme mal ve hizmet maliyetlerini önemli ölçüde azaltma, veri toplama, depolama ve bilgisayarların işleme hızı sayesinde ekonomik faaliyetleri değiştirip dönüştürmektedir.

Günümüzde daha akıllı ve çevik hâle gelen robotlar sahneye çıkmaya başlamıştır. Yapay zekâ ve makine öğrenme algoritmaları sayesinde robotlar giderek otomatikleştirilmekte, büyük ölçekte öngörülü ve karar alma yetenekleriyle daha sofistike hâle gelmektedir.

Günlük hayat teknolojiyle evrilirken teknolojik ürünler iş hayatının içinde aktif olarak yer almaya başlamıştır. Küresel iş dünyası, artık çok yakımızda olan dijital hayatın sosyal ve ekonomik kurgusunu sorgulamaktadır. Robotların elektronik kişi olarak sınıflandırılması ve robot vergisi alınması tartışılmaktadır,

Dünya genelinde sanayi robotlarının sayısının 2 milyon civarında olduğu belirtilmektedir. OECD'nin yapmış olduğu ülkeler listesinde ülkemiz yaklaşık 4 bin robotla maalesef üçüncü kategoride yer almaktadır.

Sanayi robotlarının yanı sıra hizmet robotlarının da sayısı bütün dünyada artmaktadır. Dolayısıyla dünyada robot satışları da her geçen yıl giderek katlanmaktadır.

Sanayi 4.0 devriminin hayata geçirilmesi için birçok ülke devasa bütçeler ayırmakta ve önemli adımlar atmaktadır. Yapay zekâ, robotik teknolojiler, akıllı üretim sistemleri, 3D yazıcılar, nesnelerin interneti, büyük veri ve bulut bilişim gibi alanlarda yaşanan hızlı gelişmeler neticesinde ortaya çıkan dördüncü...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - ...sanayi devrimiyle birlikte imalat sanayisi başta olmak üzere birçok alanda iş yapma anlayışının tamamen değişmeye başladığı görülmektedir.

Ülkemizde yüksek katma değerli yatırım döngüsünü başlatmak ve gelişmiş ülkelerle aramızdaki teknoloji farkını kapatmak için büyük fırsatlar sunabilecek yeni sanayi devrimine yönelik çalışmalar büyük önem arz etmektedir. Dijital çağa uyum sağlayan ve sanayi 4.0 için gereken dönüşümü sağlıklı bir şekilde gerçekleştiren uluslararası rekabet gücüne sahip bir sanayi hızla oluşturulmalıdır. Bilim ve teknoloji üretme yeteneği ve kapasitesi artırılmalı, bunun kalkınmaya ve sosyal refaha dönüşmesi sağlanmalıdır. Bilimsel düşüncenin hayat bulacağı ve itibar göreceği bir iklim oluşturulmalı, temel eğitimin başlamak üzere eğitim ve öğretimde aklın ve bilimin hâkimiyeti sağlanarak öğrenci ve öğretmenlere sorgulayıcı ve araştırmacı bir kimlik kazandırılmalı, araştırmacı insan gücü kapasitesi artırılmalıdır. Bilgi ve iletişim teknolojileri alanında teknoloji kapasitesi yüksek bir alt yapı oluşturulmalıdır. Bilgi teknolojilerinde eğitilmiş insan gücü yetiştirilmesine önem verilmeli, Bilişim Vadisi Projesi hayata geçirilerek sektörde faaliyet gösteren firmalar için alt yapısı hazır alanlar tahsis edilmelidir. Yapay zekâ teknolojisindeki gelişmelerin yakalanabilmesi ve gelişmiş ülkeler arasında bu alanda yaşanan büyük rekabete dâhil olunabilmesi için yapay zekâ çalışmaları merkezi kurulmalıdır.

Sayın Bakanım, ülkemizin birbirinden farklı teşvik deneyimlerine rağmen uygulanan teşvik tedbirleriyle belirlenen hedefler bugüne kadar tutmamış, farklı bedenlere hep farklı gömlekler biçilmiştir. Ülkemizde çeşit çeşit teşvikler verilmekte, ancak “Teşvik verdik de sonuç ne oldu?” diye gerekli değerlendirme yapılmamaktadır. Teşvik verilecek sektör ve projelerde mutlaka seçici olunmalı, verilen teşviklerin getirisinin ne olduğu iyi analiz edilmeli, teşvik politikaları buna göre yönlendirilmelidir. Teşvik sistemi bölgeler arasında dengesizlik de oluşturarak komşu iller arasında rekabet yaratmaktadır. Mesela teşvik sistemi Konya’da, özellikle de ilçelerimizde yapılacak özel sektör yatırımlarını frenlemektedir. Bir yatırımcı hemen yanında daha fazla teşvik alacağı iller varken Konya’ya, hele ki ilçelerini niye seçsin? Sadece il merkezlerine bakarak değerlendirme yapılmamalıdır; bugün ilçeler kan kaybetmekte, köyler ve beldeler giderek viraneye dönmektedir. İllerin ve ilçelerin sosyoekonomik gelişmişlikleri yeniden belirlenerek teşvik sistemi gözden geçirilmelidir. Her bir yerleşim biriminin potansiyeli değerlendirilerek odak, öncü ve destek sektörler belirlenmeli, sektörel ve dar bölge teşvik sistemine geçilmelidir. Ülkemizde bölgelerin sahip olduğu imkân ve potansiyelin sektörel haritası çıkarılmalı, her bir bölgede potansiyeli yüksek ve başka yerlere göre üstün olan sektörler desteklenerek belirli yöreler sektörel çekim merkezleri hâline getirilmelidir. Ülkemizde mekânsal gelişme için plan hazırlanmalı, küresel rekabet gücü yüksek yeni odaklar oluşturulmalıdır.

Marmara havzası ağır sanayi yatırımlarından dolayı sıkışmıştır. Sürdürülebilir kalkınma için sanayinin yeni merkezlere doğru kaydırılması gerektiği açıktır. Bu kapsamda uygulanacak politikalar ülke kalkınmasına ve bölgeler arası gelişmişlik farklarının azalmasına önemli katkı sağlayacaktır.

Konya ihracatının tamamına yakını imalat sanayinden kaynaklı sanayisiyle ülke ekonomisine önemli bir katma değer sağlayan üretim merkezlerinden biridir. Esnek üretim yapısıyla imalat sanayisinde küresel piyasalara entegre bir endüstriyel büyüme odağı olmaya doğru ilerlemektedir. Otomotivde kaliteli ürünleriyle dünyada çok önemli bir merkez hâline gelen Konya’da otomobilin her parçası üretilebilmektedir. Bu itibarla, yerli ve milli otomobil yatırımı makine ve otomotiv sanayisinde önde gelen şehrimiz olan Konya’ya yapılmalıdır.

Sayın Bakanım, burada bir soru soracağım: 2015 yılında o dönemin Bakanı Fikri Bey 4 ayrı prototip hazırladığından bahsetmişti. Şimdi siz sunumunuzda 2019 sonuna prototip çıkacağını söylediniz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 50 milyon euro da para ödemiştik onlara.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Bunda şey nedir yani farklı farklı prototipler mi hazırlanıyor, bir bilgi verirseniz sevinirim.

Konya’nın bir savunma sanayi üssü olması yönünden de önemli bir potansiyeli bulunmaktadır. Konya ve çevresi savunma sanayinde stratejik ve rekabetçi bir güce kavuşturulmalı. Beyşehir, Üzümlü ve Huğlu’da yüz yılı aşan mazisi bulunan ve dünyanın dört bir yanına av tüfeği ihracatı yapan silah sanayisi geliştirilmeli ve savunma sanayisine entegre edilmelidir. Bu çerçevede Silah İhtisas Organize Sanayi Bölgesi Projesi uygulamaya mutlaka konulmalıdır.

Son olarak, bölgesel kalkınma politikaları ve bu kapsamda yürütülen projeler bölgesel gelişmişlik farklarının fazla olduğu ülkemiz açısından büyük önem taşımaktadır. Bölgeler arası gelişmişlik farklarını azaltmak amacıyla 2016 yılında Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi’ne yönelik Cazibe Merkezleri Programı açıklanmıştır. Milliyetçi Hareket Partisi de bu programa destek vermiş ve önerilerini kamuoyuyla paylaşmıştır. 23 ilde özel yatırım teşvikleri verilmesini öngören program kapsamında yatırımcılar destek başvurularını 24 Ocak-27 Şubat 2017 tarihleri arasında yapmış ve başvurularda toplam 92 milyar liralık yatırım ve 365 bin kişilik istihdam öngörülmüştür. Uzunca bir süre başvuruların sonucu beklenmiş ancak beklentiler boşa çıkmış, Cazibe Merkezleri Programı’nın altında kalmıştır. Vatandaşa büyük umut verilmiş ama sonrasında yüzüstü bırakılmıştır.

KOP, DAP ve DOKAP bölge kalkınma idareleri 2011 yılında çok sınırlı görev ve yetkiler verilerek beş yıl süreyle kurulmuş ancak hedeflere ulaşamadığından süreleri 2019 yılı sonuna kadar uzatılmıştır. Yedi yıl geçmesine rağmen bu idarelerde henüz kurumsallaşma tam sağlanamamıştır. Bölge kalkınma idarelerinde çalışan personel görevlerini zor şartlar altında yerine getirmeye çalışmaktadır. Personel sıkıntısı yaşayan bu idarelerde sektör uzmanlarının çalıştırılması büyük önem arz etmektedir. Bölge kalkınma idareleri çalışanlarının özlük hakları çok yetersiz durumdadır. Bölge kalkınma idarelerinin kurumsal yapısının iyileştirilmesine, yönetim süreçlerinin ve personel yapısının geliştirilmesine dönük düzenlemeler bir an önce yapılmalı, personelin özlük hakları mutlaka iyileştirilmelidir.

Ülkemizde bölge içi gelişmişlik farkları her geçen yıl daha da büyümüş, özellikle belde ve köyler boşalmış, ilçelerimizin nüfusu azalmış, insanımız şehirlere akın etmiştir. Türkiye’nin en geri kalmış yerleri İç Anadolu’dadır, Toroslar’dadır. Ermenek kömür faciasındaki bir maden şehidinin babası Recep amcanın yırtık lastiği ve iki odalı evinin hâli bölgenin gelişmişlik durumunu gözler önüne sermiştir.

Dış havzalardan su getirecek yeni projelere de şiddetle ihtiyacı bulunan KOP bölgesine tahsis edilen kaynaklar artırılmalı, özellikle ilçelerimizin kalkınmasına yönelik projeler KOP proje stokuna eklenmelidir.

Ben tekrar bütçelerimizin hayırlı sonuçlar getirmesini diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Yılmaz...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ben de Sayın Bakanımızı ve bürokratlarını kutlayarak konuşmama başlamak istiyorum.

Sayın Bakanım sunumun sonlarına doğru TÜBİTAK, TÜBA, Türk Standartları Enstitüsü, Türk Patent Enstitüsü, MAM, SAGE gibi kuruluşların yaptıkları işleri birbiri arkasına sıralayınca kendi kendime hemen herhâlde içine düştüğümüz makûs talihi yenmeye başlamışız gibi bir havaya kapıldım. Fakat, zihnimi toplayıp tekrar makrodengelere, makrorakamlara döndüğümde bunun gerçekçi olmadığını, bunun bir temenni olduğunun farkına vardım açıkça söylemek gerekirse.

Şimdi, Sayın Bakanım, Türk ekonomisi 2003-2017 döneminde 1950-2002 dönemine kıyasla yıllık ortalama sadece 0,8 puan fazla büyüebilmek için bu dönemin 3 katı açık vermek zorunda kalmıştır. Bunun sonucunda da Türkiye Cumhuriyeti tarihinin en yüksek toplam borçluluk oranına erişmiştir. 1950-2002 arasında yüzde 5’lik büyümenin ortaya çıkardığı o ortalama cari açık yüzde 1,5 olurken sadece 2003-2017 döneminde -biraz önce de söylediğim gibi- yüzde 0,8’lik yani ortalama yüzde 5,8’lik büyüme bize ortalama yüzde 4 cari açık vermiştir. Yani, bu esnada da borçluluk oranımız hızla artmış, 2017 sonu itibarıyla ülkenin toplam borçluluk oranı millî gelirinin yüzde 120’sine çıkmıştır.

Bütçe görüşmeleri başladığından beri özellikle AK PARTİ sıralarında oturan arkadaşlarımız bize hep şunu söylediler: “Bu sorun değil, bu borç sorun değil çünkü bizim kamu idaresinin borcunun millî gelire oranı şu anda Maastricht Kriterleri veyahut da bizim gibi gelişmekte olan ülkelerin ortalamalarının çok çok altında.” Bu doğru, bizim yüzde 30’un biraz altında bu borç-millî gelir oranımız var fakat şu unutulmamalı: 2001 krizine girdiğimizde Türkiye’de merkezî Hükümetin borcunun millî gelire oranı yüzde 35 civarındaydı. Fakat bizim bir gecede 20’nin üzerinde bankanın borçlarının, mevduatlarının ödenmesini üzerimize almamızla borçluluk-millî gelir oranı yüzde 70’in üzerine çıktı. Aynı şekilde 2007 krizinde bunu diğer ülkelerde de gördük; İspanya’da gördük, Portekiz’de gördük, İrlanda’da da yüzde 35’ti, 2 bankadan dolayı bir gecede borçları yüzde 100’ün üzerine çıktı. Dolayısıyla, bence bunu küçümsemeyin, bu her an için başınıza, başımıza gelebilir Allah korusun. Dolayısıyla, bu borçluluk oranı son derece önemli ve şu anda belki de bu yıl sonu itibarıyla bu yüzde 120’lik toplam borçluluk oranı -millî gelirin yüzde 120’sine çıkabilen- yüzde 130’lara, 135’lere çıkacak.

Ayrıca, yine, 2002 yıllarının başından itibaren izlenen iktisadi politikalar sonucu ekonomimiz hızlı bir sanayisizleşme sürecine girmiş bulunuyor. Siz bunu kabul etmiyorsunuz ama bu gerçekten böyle. Biraz önce Sayın Kalaycı da söyledi, oranları da verdi. Çünkü büyük ölçüde dış borçla finanse edilen iç tüketim ve inşaatla dayalı yatırım modeline geçilmiştir, büyüme modelimiz bu. 2003-2006 döneminde inşaat ve gayrimenkul dışındaki sektörlerin millî gelirdeki katma değer payları azalmıştır. 1968 yılında imalat sanayisinin millî gelirden aldığı pay yüzde 15’lerin hemen biraz üzerindeyken 1990’lı yılların başında yüzde 22’lere kadar çıkmış, ondan sonra düşerek özellikle iktidara geldiğiniz 2002 yılından itibaren hızla aşağı doğru gelerek bugün yüzde 16,5 seviyesine gelmiştir ki bu toplamda inşaat ve gayrimenkul işlemlerinin toplamına eşit hâle gelmiştir. Dolayısıyla, bu bizi büyük ekonomi yapmayacaktır yani İstanbul’un gökdelenleriyle biz övünemeyiz. Bizi büyük ekonomi yapacak olan ve bizi şu anda dünya sıralamasında 17’nci sıradan, 16’ncı sıradan -ki yeri değişmiyor, 1976’dan beri aynı yerimizi değiştirecek olan şey, imalat sanayisine yönelip, İstanbul’un gökdelenleri yerine Londra’da, Paris’te, Bağdat’ta, Afganistan’da, Çin’de vesairede aranan Türk mallarını, oralara satabileceğimiz ürünleri imal edip oralara satmayı sağlayacak sanayi bizi oraya götürecektir. 1980’li yılların başında, örneğin Kuzey Kore’nin imalat sanayisinin katma değerden aldığı pay bizim altımızda yani Türkiye’nin altında, yüzde 11’ler, 12’ler seviyesinde fakat zaman içerisinde onların payı bugün yüzde 30’ların üzerine çıkmış, bizimkisi -biraz önce de söylediğim gibi- yüzde 16’lar civarında dolanıp duruyor.

Dünya ekonomilerine, dünyadaki gelişmelere baktığımızda şunu görüyoruz: Bir ülkenin imalat sanayisinin milli gelirden aldığı pay yüzde 35-40'lara çıktıktan sonra hizmet sektörü imalat sanayisinin aleyhine gelişmeye başlıyor ve dolayısıyla imalat sanayi gerilemeye başlıyor. Bu, Kanada'da da böyle, Avrupa Birliği ülkelerinde de böyle, Amerika Birleşik Devletleri'nde de öyle. Ama biz bir erken sanayileşme dönemine girdik, bu erken sanayileşme dönemi bizim şu andaki en önemli sorunumuz. Umarım, bu sizin konuşmanızın sonunda verdiğiniz ve bu adını andığım kuruluşların yapacağı işler bizi buradan çıkarır. Fakat buradan da şunu görüyoruz ki: Şu anda biz performans temelli bir bütçe uyguluyoruz fakat işin esası, özü ödenek bazlı bir bütçe.

Şu anda beş yıllık plan var, bu beş yıllık plan bu sene sona eriyor, 2018'de sona eriyor. Burada sizin Bakanlığımıza verilen 3 tane görev var. Bu 3 görevden bir tanesi öncelikli teknoloji alanlarında ticarileştirme programı, diğeri -siz de söylediniz- sulamayla ilgili, yerli kaynaklara dayalı... 3 tane program var sizin Bakanlığınızla ilgili. Bununla ilgili olarak Davutoğlu Hükûmeti bir eylem planı hazırlamıştı, üç ayda, altı ayda, bir yılda yapılacak olanları alt alta sıralamıştı. Ondan önceki hükûmetleriniz döneminde de, özellikle Zafer Çağlayan'ın dış ticaretten sorumlu olduğu dönemde teşvik programlarının değiştirileceği ve dolayısıyla bölgesel bazda kalkınmış illere kalkınmışlık düzeyine göre değil de ürün bazında teşvik verileceği söyleniyordu. Bütün burada yapılan söylemleri, Onuncu Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda ve size verilen 3 görevin yanında ve ondan önceki idarelerin, bakanlıkların söylediklerini de dikkate aldığımızda, ortaya bir şeyler söylenildi, bir plan, proje ortaya konuldu fakat yapılan eylem planının sonucunda ne kadar para harcandı ve nereden başlandı, nereye gidildi, ne kadar sonuç alındı; kamuoyuna hiçbir açıklama yapılamadı. Umarım, bu sizin söyleyecekleriniz de bundan farklı olmaz. Yani biz, şu anda -dediğim gibi- ödenek bazlı bir bütçe uyguluyoruz fakat bunun adı da "performans bazlı bütçe" olmasına rağmen buna uymuyoruz. Cumhurbaşkanlığı bir proje yayınladı. Sizin şu anda Bakanlığınızın ödenekleri ile Cumhurbaşkanlığının yayınladığı bu eylem planı yani projelendirmeye hiçbir ilgisini göremiyoruz, hiçbir ilişkisini göremiyoruz. Dolayısıyla bu sadece ama sizin sorunuz değil, bundan önce gelen bütün bakanlıklarda da aynı şeyi gördük; herkes ödeneğini yukarıdan aşağıya milyar TL sıraladı, arkasından projelerin adını da söyledi bazıları, oraya yapılan harcamaları da söyledi ama şu anda mevcut cari bütçe ile cari yatırım bütçesi arasındaki ilişkiyi kesinlikle kurmadılar. Dolayısıyla bütün bunların sonucunda, tekrar başa dönecek olursam, ülkemiz gerçekten bir sanayisizleşme politikasıyla karşı karşıya ve zaten şu anda içinde bulunduğumuz sıkıntının temeli de bu.

1971'de imzalanan Katma Ek Protokol'ün öngördüğü yirmi beş yıllık geçiş sürecini takiben 1996'da Avrupa Birliğiyle Gümrük Birliği Anlaşması imzalandı. Uluslararası serbest ticarete dayanan iş bölümünün öngördüğü büyüme modeli sonucu ekonomimiz geçen otuz yılda düşük, orta teknoloji tüketim malı ve işlenmiş gıda ihraç eden bir ekonomiye dönüşmüştür. Şu anda maalesef o gıdayı da kaybetmiş vaziyettediriz son bir yıldır.

Dış ticaret dengesine baktığımızda, ulaşım araçları hariç tüketim mallarında ve işlenmiş gıda da... Dedğim gibi, bu 2017 sonu itibarıyla artı veriyoruz dış ticarete fakat onun dışında ulaşım araçları, tarımsal ham maddeler, sermaye malları, enerji ve sanayi için ara mallarında, hepsinde cari açık veriyoruz. Mesela, enerji ve sanayi için ara malları... Sanayiye bir kenara bıraksak neredeyse cari açığımız...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yılmaz, bir dakika efendim, buyurun, devam edin.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Dolayısıyla bu, bizi, düşük teknoloji ihraç edebilmek için orta ve yüksek teknoloji ithal etmek zorunda kalan bir ülke hâline getirdi ve dolayısıyla da biraz önce sözünü ettiğim sektörlerde de cari açık vermeye başladık.

Sonuçta geldiğimiz nokta orta gelir tuzağı. Yani nereden bakarsak bakalım, 2013 yılında ulaştığımız 950 milyar dolarlık millî gelirimiz giderek azalıyor, belki de bugün 700’ün biraz üzerinde millî gelirimiz olacak. Dolayısıyla yapılması gereken şey, bence, konuşmanızın içinde söylediğiniz bu hedefleri hayata geçirip ve bizi bu düştüğümüz orta gelir tuzağından, sanayisizleşmeden çıkarmanız. Fakat bütçede öngördüğünüz ödeneklerle ve biraz önce arkadaşımın Türkiye Bilimsel Araştırma Kurumuna yönelttiği eleştirileri de dikkate aldığımızda bunun pek mümkün olacağı görülmüyor.

Konuşmanızın bir yerinde şunu söylediniz, okumama da gerek yok aslında, dediniz ki: “On iki aylık verilere göre ihracatımız şuradaydı şuraya geldi, şuradan da şuraya geldik. Dolayısıyla 170 milyar dolarlık yıl sonu itibarıyla bir ihracat ortaya çıkacak.” Ben buraya gelen, siz dâhil bütün bakanlara üç aşağı beş yukarı aynı soruyu sordum ama henüz bir cevap alamadık. Bu ihracatın katma değeri nedir? Yani Türkiye 170 milyar dolarlık ihracatı yapabilmek için -biraz önce de söylediğim gibi- sektörel olarak verdiğiniz cari açıklar var, ara malı ve ham madde imalat sanayimiz çok bağımlı, dolayısıyla bu 170 milyarın içerisindeki katma değer nedir? Bunu bize söyleyebilir misiniz? Sizin belki görev alanınız değil ama siz de Hükûmetin içerisindesiniz, Türkiye İhracatçılar Meclisine lütfen ihracat rakamlarını ithal girdisini belirlemeden açıklamayın. Biz toplam katma değer ne olduğunu öğrenmek istiyoruz. 81 milyon insan ne kadar katma değere çalışıyoruz veya hamallık ediyoruz, bunu bilmek istiyoruz. Bugüne kadar hiçbir bakan buna cevap vermedi, yazılı gelir mi biliyorum.

Efendim, teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yılmaz.

Sayın Öztürk...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, size bir şey soracaktım.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Paylan.

II.- AÇIKLAMALAR (Devam)

3.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, ilk beş bakanlığa 12 Kasım'a kadar milletvekillerinin sorduğu soruların yazılı cevaplarının gönderilmesi için Komisyon Başkanlığı tarafından yapılan çağrıya rağmen cevapların gelmemesine ilişkin açıklaması

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Özür dilerim Sayın Öztürk.

Sayın Başkan, sorum size: Biliyorsunuz, görüşmelerin yarısını geçtik sanıyorum yani yarısındayız veya yarısını geçtik.

BAŞKAN – Yarısındayız, evet, önümüzdeki hafta perşembe günü sonlanacak, 22'sinde.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şimdi, biliyorsunuz, sayın bakanlara benim tahminim binin üzerinde soru sormuşuzdur şu ana kadar. Bunların sanıyorum, yüzde 20'sine cevap alabildik çünkü süreyi az veriyorsunuz veya o kadar verilebiliyor, neyse. Siz, bütünü üzerine olan görüşmelerde benim tespitim ve ilk 5 bakanlığa 12 Kasım'a kadar cevapların gelmesi için tutanaklara da geçen şekilde çağrıda bulundunuz. Bugün 12 Kasım Sayın Başkan. Benim odama herhangi bir şekilde bir cevap ulaşmadı.

BAŞKAN – Yarın veririm cevabını, 12 Kasım bitsin, saat beş olsun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir dakika, bugün 12 Kasım Sayın Başkan.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Saat 17.00'ye kadar.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İyi de siz bir cevap verin yani geldi mi, gelen var mı Başkanlığınıza cevaplardan.

BAŞKAN – Şu ana kadar yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir de diğer birkaç bakanlığa da 14 Kasım'a kadar süre verdiniz yani çarşamba gününe kadar.

BAŞKAN – 14 olan var, 15 olan var, 16 olan var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama 4 veya 5 tanesine yani bütünü üzerine olanlara da 12 dediniz. Şu ana kadar gelmediyse saat 17.00'ye kadar bekliyor musunuz?

BAŞKAN – Bekleriz tabii ki yani.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Bakanlıklar çalışmıyor, çalışmıyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, Sayın Başkan, sizden istirhamım şu... Bütün arkadaşlar tabii katılıyordur herhâlde çünkü hepimize yapılan bir saygısızlık olur bugünü aşarsa.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Çalışan yüzlerce kadro var ya.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sizden istirhamım: Başkanlığınız bakanlıkları arayıp “Bugün son gün, saat 17.00'ye kadar bekliyoruz.” diye uyarmanız, diğerlerine de hatırlatma yapmanızı istirham ediyorum.

BAŞKAN – Talimatınız başımız üzerine.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Talimat değil, estağfurullah, ricamız olur Sayın Başkan. Bütün arkadaşlar adına, hepimize yapılan bir saygısızlık olur yoksa.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Kayıtlara geçmesi için bir cümle kurmama izin verir misiniz.

BAŞKAN – Sayın Yılmaz, kayıtlara geçmesi için mikrofonu açayım da.

Buyurun.

V.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A)KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275) ve Sayıştay tezkereleri (Devam)

a) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Devam)

b) Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Devam)

c) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (Devam)

ç) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (Devam)

d) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (Devam)

e) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (Devam)

f) Kalkınma Ajansları (Devam)

g) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı(Devam)

ğ) Türk Standardları Enstitüsü (Devam)

h) Türk Patent ve Marka Kurumu (Devam)

ı) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (Devam)

i) Türkiye Bilimler Akademisi (Devam)

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Şimdi, bu söyleyeceğime itiraz edebilirsiniz, “Öyle değil, böyle.” diyebilirsiniz, ben kaynağımı da göstereyim.

Şimdi, tarımsal alanda yapılan istatistiklerle ilgili olarak birkaç tane kategori var. Bunlardan bir tanesi SITC, diğeri de BEC (Board Economic Categories) Şimdi SITC sınıflandırmasına göre, Türkiye’de ana 15 tarımsal ürün ki bunlar yağlı tohumlar, hayvan gıdası, pamuk, buğday ve diğer tahıllar, canlı hayvanlar, şeker, bal, şeker ürünleri, diğer yağlı tohum meyveleri, mısır, pirinç, yaprak tütün, tereyağı, süt, sığır eti, çay, Paraguay çayı, arpa, dokumaya elverişli diğer bitkisel lifler, buğday, pirinç, arpa ve mısır. Buralarda Türkiye’nin cari açığı 2006 sonu itibarıyla 5,6 milyar dolar, eminim bu şu anda 7 milyar dolara gelmiştir.

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Kayıtlara girsin diye söylediniz.

Sayın Öztürk, buyurun lütfen.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun değerli üyeleri, sayın Bakan, sayın bakan yardımcılar, kıymetli bürokratlar, basınımızın değerli mensupları; Sanayi ve Teknoloji Bakanlığıyla bağlı ve ilgili kuruluşların 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi’yle 2017 yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Tasarısı’nı görüşüyoruz. Hepinizi saygıyla selamlıyorum. Hayırlı uğurlu, bereketli olmasını diliyorum.

Sayın Bakanım, size ve yeni bakan yardımcısı arkadaşlarımıza da yeni görevinizde hayırlı olsun diyorum.

Çok güzel bir sunum yaptınız, kitapçığınızda özet olarak... Ben fazla uzatmayacağım. Yalnız Bakanlığınızın bu bütçelerle ilgili sunumunuzun son sayfasında 2019, 2020, 2021 bütçe tahminleri var; 2019’da 14 milyar 47 milyon 494 bin ama 2020’de bu düşüyor, sanıyorum KOSGEB’de bir azalma var dikkatimi çeken. Diğer Türk Patentte aynı kalmış, 2019’ile 2020 ama KOSGEB bir miktar düşmüş 47 milyon civarında.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Rastgele yazmışlar.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – KOSGEB’e farklı bir muamele mi olacak? KOSGEB Başkanı da burada, arkadaşımız. Bunu sorular kısmında açıklarsınız.

Ben özellikle bu yerli otomobille ilgili görüşlerimi sizle paylaşarak konuşmamı bitireceğim. Ortalama yıllık 1,5 milyon adedin üzerinde üretim ve 30 milyar dolarlık ihracat hacmine sahip olduğunu siz de sunumuzda söylediniz. Böyle bir ülkede ve dinamik bir yan sanayinin olduğu bir ülkede yerli bir markamızın olmayışı çok büyük bir eksiklik, hep bunun acısını duyduk. 2011 yılındaki Sayın Cumhurbaşkanımızın, sanıyorum, TOBB’un Genel Kurulunda “Bir babayiğit arıyorum.” ifadesiyle başlayan ve bugüne kadar gelen bu süreci takip ediyoruz.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Bana söyleseydi ben yapardım.

BAŞKAN – Sayın Tarhan, çok istekli gördüm size.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Sayın Tarhan, otomotiv sanayisine ben de emek vermiş bir milletvekili kardeşiniz olarak tabii sizin dileklerinize tahminen katılıyorum yani öyle kolay da değil bu iş, kolay olsaydı çoktan yapmıştık, babayiğitler arıyorduk.

Bu alanda Bakanlığınızın koordinatörlüğünde yapılan çalışmaları ve geline nokta çok çok önemseydiğimi belirtmek istiyorum, ayrıca gönülden de destekliyorum. Zor bir işlem çünkü bir süre ben de otomotiv sektöründe çalıştım yönetici olarak. Hakikaten marka çok önemli. Nitekim yan sanayimiz

gerçekten güçlü otomotivde, uluslararası markalara malzeme üretiyoruz, yedek parça üretiyoruz, ben de üretiyorum. Hatırladığım kadarıyla kilogramda biz 25-26 sent para kazanıyorduk ama verdiğimiz marka ünlü bir markaydı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Başkanım, hayırdır sesimi mi kısıyorsun, ne yapıyorsun?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yedinci dakikada sesini kısıtın.

BAŞKAN – Yedinci dakika değil efendim, beşinci dakika.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Biz 25-26 sent kazanırken o markalı firma bundan onlarca dolar kazanıyordu kilogramda. Dolayısıyla Türkiye’nin yerli otomobil projesinin sadece yerli otomobil üretmek olmayacağını sunumunuzda da belirttiğiniz gibi, Türk sanayisinin dönüşümünde ve teknoloji atılımlarında önemli bir eşik olacağını kabul ediyoruz.

Değerli Bakanım, 2019 yılı bütçemizin size, sizden kastım Bakanlığınıza, ülkemize hayırlı olmasını diliyorum ve AK PARTİ Grubu olarak da bütçemizi desteklediğimizi ifade ederek sözlerime son veriyorum. hepinize saygılar sunarım.

BAŞKAN – Sayın Öztürk, çok teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, birleşime saat 14.15’e kadar ara veriyorum. 14.15’te çalışmalarla kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Kapanma Saati: 13.26

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.21

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)

BAŞKAN – Değeri arkadaşlar, 14’üncü Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

Söz sırası Sayın Bekaroğlu’nda.

Buyurun Sayın Bekaroğlu.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, bakanlığımızın bütçesinin hayırlı olmasını dileyerek konuşmama başlayacağım.

Önce kalkınma ajanslarıyla ilgili birkaç cümle söyleyeceğim. Elimizde Sayıştayın hazırladığı raporlar var, kitapçık şeklinde bize göndermişler. Gerçekten bundan önce de Sayıştay çok sayıda teşekkür aldı. Ben bir daha teşekkür ediyorum; sadece kalkınma ajanslarının hesaplarını, faaliyetlerini incelememiş, bize, bir kere daha, kalkınma ajansları nedir ve ne olması gerektiği konusunda da gerçekten bilgi toplamış ve derli toplu bir şekilde bize sunmuş; gerçekten kendilerine teşekkür ediyorum.

Burada dünya kadar problem var. Arkadaşlarımız dile getirdiler. Bu vesileyle Sayın Bakanım, size de bağlandı bu kalkınma ajansları, artık sizin şeyinizde, artık bir ele alınması gerekiyor yani amaçları neydi? Görüldüğü kadarıyla, kalkınma ajansları, Sayıştayın raporlarında anlıyoruz ki sadece destek veren bir kuruluş. Hâlbuki kalkınma ajanslarının felsefesinde böyle bir şey yok, kuruluş amacında böyle bir şey yok yani dünya kadar destek... Aracılık falan yapabilir. Yani niye destek veriyor anlamında söylemiyorum ama kalkınma ajanslarının bambaşka işler yapmaları gerekiyor; bölgesel kalkınmaların nasıl olacağı, stratejileri çizecek, öncülük yapacak, yol gösterecek filan, bunları artık yapmıyor. Dolayısıyla yeniden ele alınması gerekiyor bu konunun yani Sayıştayın raporu bunu gösteriyor, “Desteklemenin dışında bir şey yapmıyor.”a getiriyor. Başka teknik bir sürü şeyler de yazılmış, bunların da ele alınması gerekiyor ama “Amacının dışına çıktı ya da amacının sadece bir kısmını gerçekleştiriyor, diğerlerini yapmıyor.” diyor. O nedenle buna bir göz atmak gerekir diye düşünüyorum Sayın Başkan. Kaynak aktarma... E bütçeden ona kaynak gelecek ya da başka yerlerden, fonlardan falan kaynak şey yapacak, kaynak aktaracak. Bu değil, kalkınma ajanslarının görevi, işi bu değil diyorum.

Kalkınma ajanslarına gelmişken yani Rizeli, o bölgeden olmam hasebiyle, memleketim olması hasebiyle -milletvekili değilim elbette o bölgenin ama- DOKAP’la ilgili birkaç cümleyle sürdüreyim konuşmamı. Şimdi, “DOKAP, 2017 sonu itibarıyla 18,6 milyar TL harcadı.” diye bir şey söylediniz konuşmanızda. İyi bir rakam. Şimdi, bu, diğer benzer kuruluşu incelemek için de örnek olabilir. Ne oldu sonunda? Doğu Karadeniz Bölgesi’ne... Bu kuruluş şu kadar zamandan beri çalışıyor. Başkanı da taltif ettiniz; daha evvel sekiz sene filan Çaykur Genel Müdürlüğü yapmıştı, şimdi tekrar oraya gönderdiniz. Ne yaptı yani bu bölgede ne kadar istihdam sağladı, sağlanmasına katkı yaptı, göçü ne kadar önledi; işte turizm filan deniliyor, bunlarla ilgili neler yaptı? Yani bu konuyla ilgili elinizde bir rakam var mı, çalışmalar var mı? Ne yaptı bu kuruluş, neler yaptı?

Yine Sayıştayın bir tespiti var DOKAP’la ilgili, ne işe yaradığı bir tarafa. Diyor ki: “Yeşil Yol Projesi kapsamında yapılan yol imalatlarında çevresel etki değerlendirme raporlarının düzenlenmemesi” diye bir tespitte bulunmuş. Yani yıllardan beri biz, o bölgenin insanları; sadece Yeşil Yol değil,

çevreyi tahrip eden dünya kadar proje var Doğu Karadeniz Bölgesi'nde ve sürekli bunun mücadelesi içindeyiz, çevresel etki değerlendirme raporları diye uğraşıp duruyoruz. İşte Sayıştay tespit etmiş, gerek yok. Giriyor dozerler, acayip makineler -makineler de çok gelişmiş- gidiyor, dümdüz ediyor. Nereye dökülüyor, nasıl oluyor, ne yapıyor? Ağaç, tarih, doğa, hiçbir şey tanımıyor. Aşağıda da nasıl oluyor anlamıyorum; 100 tane, 200 tane jandarma. Yukarı çıkmak mümkün değil, tespit etmek bile mümkün değil. Ya arkadaşlar, ne oldu, sıkıyönetim mi var? Düşman mıyız biz? Niye çıkamıyoruz yukarıya kardeşim ya? Bizim yaşam alanlarımız tahrip ediliyor, yukarıya çıkamıyoruz; bırak tespit mespit yapmayı, çıkamıyoruz. Mahkemeler ele geçirildi. Evet, ele geçirildi mahkemeler ya. Eğilim tespit ediliyor, dava görülecek, o akşam değişiyor, o akşam yargıçlar değişiyor, başka yargıçlar atanıyor idari mahkemelere. Yani müthiş bir şey arkadaşlar. Bunu bin defa söyledik, onun için bir kere daha söylemiş olayım.

Değerli arkadaşlar, ben esasen, sanayileşmeyle ilgili birkaç cümle söylemek istiyorum. Erbakan Hoca -Allah rahmet eylesin- “ağır sanayi” diye diye gitti adam; biliyorsunuz, ağır sanayi. Şimdi, sizin döneminizde ne oldu? Erbakan Hoca giderken Erbakan Hocanın gitmesinin bir sebebi de buydu. Erbakan Hoca iktidara geldiği zaman, o dönem 500 şirketle ilgili bir çalışma var, en önde olan 500 şirket... Her sene rapor yayımlanıyor ya, sıralama yapılıyor. Şirketle ilgili şöyle bir tespit vardı: “Kârlarının yüzde 85'i faaliyet dışı alanlardan” diye bir şey vardı. Nedir bu faaliyet dışı alanlar diye merak edin, bakın: Faiz gelirleri. Nereden elde etmişler bu faizi? Devlete borç veriyorlar. Hatırlarsınız, Erbakan Hoca Başbakanken çok büyük bir holdingin başındaki 2 tane insan, sahibi, işte CEO'su -o zaman da var mıydı CEO, MEO, neyse- onlar randevu alıyorlar ve geliyorlar. Ben bizzat kendisine sordum, ne istediler? “Biz batıyoruz, sen de batarsın.” dediler. Niye? Havuz sistemi vardı ya, meşhur havuz sistemi, devletin paralarını bir yere topluyordu. Ondan önce şöyle bir şey vardı: Devletin bir kuruluşunun parası var. Gidiyor, bu parayı yüzde 75'le A Bankasına yatırıyor. Aynı gün öğleden sonra devletin B kuruluşunun paraya ihtiyacı var, başka bir banka ya da aynı bankaya gidiyor, yüzde 150'yle alıyor. Böyle bir sistem var. Bu sisteme müdahale ettiği için “Biz batarız, sen de batarsın.” diyor. Bunu niye söyledim? Biraz sonra şeyine geleceğim.

Başka bir şeye daha, bu tespiti yaptıktan sonra başka bir tespite geçiyorum. Kâğıtla ilgili bir problem çıktı Sayın Bakanım, doların filan çok yükselmesiyle ilgili. Niye çıktığını biliyorsunuz siz benden iyi yani. Ben psikiyatr uzmanıyım, siz ekonomist falansınız, sanayici misiniz Sayın Bakanım? Niye çıktı? Çünkü döviz çok yükseldi. Ton başına euro olarak da dolar olarak da çok arttı filan. Niye? Merak ettim ve araştırdım. Baktım, bir sürü insan araştırmış zaten, dünya kadar doküman var bu konuya ulaşmak için, bilmek için. Türkiye'de raporlar filan yayımlanmış. Türkiye'de kâğıt diye bir şey kalmamış, selüloz yani kâğıdı selülozdan yapıyoruz, bir şey... Sadece nerede? Bir tane kuruluşta, o da ihtiyacımızın belki de onda 1'ini bile karşılamıyor, Çaycuma'daki tesis. Bir tek o mu duruyor, en eskisi? O duruyor. Diğerlerinin hepsini satmışsınız. Satmışsınız derken siz satmadınız Sayın Bakan, Hükümetiniz sattı. Hani, millî ve yerli Hükümet hepsini satmış. Selülozun neredeyse tamamı dışarıdan geliyor.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Kâğıt üretmek üzere satılmadı.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hayır yani satmışlar ve zaten bir süre sonra selüloz üretmekten vazgeçmişler bunlar; Giresun da vazgeçmiş, Balıkesir de vazgeçmiş, İzmit de vazgeçmiş, hepsi gitmiş. Şimdi alıyoruz; milyarlar, 2 milyar, 3 milyar, ne kadar para gerekiyor? İşte devlet bile kâğıtla Resmî Gazete'sini, şusunu busunu basamıyor. “Teknoloji gelişti, artık kâğıda basmaya gerek yok.” falan diyeceksiniz ama çok ciddi bir problem var yani. Bunun da altını çizip şey yapıyorum.

Peki, şu anda durum nedir değerli arkadaşlarım? Ne yapıyor şu anda iş adamları? Hani Erbakan Hocanın zamanında faaliyet dışı yani devlete borç para vermeye ayırıyorlardı sermayelerini, şimdi ne yapıyorlar? Şimdi, hizmet sektörüne ve inşaatla yöneldiler büyük firmalar. İsim veriyorum: Sabancı Holding. Sayın Bakanım, Sabancı Holding Türkiye'yle sanayiyle uğraşan kurum, kuruluş, holding, şirket filan dediğiniz de Sabancılar akla gelirdi. Koç daha çok ticaretle akla gelirdi. Şu anda Sabancı sanayiden manayiden neredeyse çekilmiş, hepsini sattı, hepsini elden çıkardı. Ne yapıyor? Enerjiye yatırdı değerli arkadaşlar, hizmet sektörüne. Başka ne yapıyor? İnşaatçı oldu, bankaya yatırdı. İşte nedir; şu Tahincioğlu falan bunların hepsi sanayicilerdi Sayın Bakanım, inşaatla yatırdılar, niye inşaatla yatırdılar? Çünkü, 1 koyuyorsun 10 alıyorsun. Aynen 2000 öncesi yani sizin iktidarınızdan önce devlete borç para vermek en büyük kârı sağlıyorsa şimdi şu anda da şeye yatırmak en büyük kârı sağlıyor; sanayi yok.

Bununla ilgili çok önemli çalışmalar yapılmış Türkiye'de. Mesela, bir tane yeni yayımlandı, Makine Mühendisleri Odası Dergisinde yayınlandı, "Dünyada ve Türkiye'de sanayileşme" Türkiye'nin sizin elinizde raporların hepsi vardır; bizim katma değeri yüksek olan, ihracatımızda, imalat sanayimizde payımız nedir Sayın Bakanım? Bunlarla ilgili rakamların hepsi sizin elinizdedir. Hiçbir şekilde yüksek katma değerde mal üretme ve bunu ihraç etme, ihracatımızda yüksek katma değerdeki malın payını artırmak konusunda hiç başarılı olamıyoruz, yüzde 3'lerde falan duruyor, hiçbir şekilde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlar mısınız.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ama siz öyle bir sunum yaptınız ki icraatın içinde; Türkiye uçmuş, herkese nal toplatıyor, toz koklatıyor, her şeyi yapmış. Yok öyle bir şey Sayın Bakanım, yok. Yani ton başına gelirimiz ne kadar, ihraç ettiğimiz mallardan gelirimiz ne kadar hepsi ortada. Siz Sayın Bakanım, Maliye Bakanı, Sayın Cumhurbaşkanı sürekli olarak çıkıyor diyor ki: "Saldırı, sıkıntı yaşıyoruz, püskürttük, dışarıdan bize saldırdılar. Biz -sizin o güzel dediğiniz şeylerin hepsini yaptık-uçuyoruz, hepsinin önüne geçtik, o sebepten dolayı bize saldırıyorlar, bir müttefik ülkenin başkentinde saldırı hazırlandı ama iki ay içinde püskürttük." filan diyor. Öyle bir şey yok değerli arkadaşlar, öyle bir şey yok. Siz katma değer üreten hiçbir şey yapmıyorsunuz, on altı sene –"siz" derken bütünüyle sizi şey yapmıyorum- ama on altı sene ya, on altı senede bir dünya, bir Türkiye baştan sona değişebilir. On altı sene sonra bunu diyorsunuz. Hâlbuki Türkiye'nin toplam borçları ortada, yaptığı ihracat ortada, ürettiği malın nasıl bir mal olduğu ortada yani ihraç ettiğimiz ürünün ne kadarı bizimdir? Yok, ara mamul şey yapan bütün her şeyi sattık. Devlet ürettiyordu bunları, hepsini sattınız; aynen SEKA'daki gibi, aynen selülozda olduğu gibi, hepsini sattınız, 70 milyar dolar para topladınız ama hiçbir şey yapmadı. Şimdi de topladığınız paraları, aldığınız borçları ki 470 milyar dolara yaklaştı bu borçlar, hepsini inşaatla gömdünüz, sanayi diye bir şey kalmadı bu ülkede. Ondan sonra diyorsunuz ki: "Bize bir yabancı ülkenin başkentinde saldırı düzenlendi." ve bütün bu millet inanıyor. Yetmedi, din; yetmedi, başka şeyler... Böyle gitmez yani böyle iktidara bir süre daha devam edebilirsiniz, hiç önemli değil ama bu ülke gelecek kuşaklar, nesiller gidiyor, iddialar gidiyor. O nedenle, Erbakan Hocayı bir daha hatırlayın -hani onun öğrencileri falansınız ya- niye bu adam "Sanayi, sanayi ağır sanayi; fabrika yapalım." diye diye öldü bir daha hatırlayın diyorum, herkesi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Katircioğlu...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinize saygılar sunarım.

Ben şöyle söyleyeyim: Bakanlığınızın vizyonu ile ilgili olarak birkaç şey söyleme ihtiyacı hissediyorum. Çünkü, sunuşunuzda da, gelen materyallerde de –okuduğum kadarıyla- Türkiye’de ekonomideki sorunları kavrama konusunda yeteri kadar etraflıca düşünülmemiş olduğuna dair bir kanaatim var benim, onun üzerinden bir şeyler söylemek istiyorum.

Şimdi, bir kere Türkiye ekonomisine baktığımızda, Türkiye ekonomisinde deyim yerindeyse düalizm vardır. Biri, tarım ile sanayiyle arasındadır, problemler yumağı oradadır; diğeri de sanayinin kendi içindedir esasında, sanayi kesimi dediğimiz kesimin içinde de küçükler ve büyükler arasında sorun yumakları vardır. Dolayısıyla da Türk ekonomisini böyle bir yerden kavramadıkça, neyi konuşuyoruz ya da ne tür önlemler alıyoruz bazen karışıyor.

Şimdi, ben özellikle KOBİ’lerle ilgili birkaç şey söylemek istiyorum: KOBİ dediğimiz konu ki ayrıntısına girmeyeceğim, hepimiz biliyoruz KOBİ’lerin ne olduğunu, fakat KOBİ’lerin gerçekten bir sıkıntısı var ve bu sıkıntı yeni bir sıkıntı da değil, çok eskiden beri olan bir sıkıntı bu. Sıkıntının kaynağı aslında finansmanla ilgili bir bakıma. Fakat o kaynak da bankacılıkla ilgili yani Türkiye’deki bankacılık sisteminin oluşum tarzı esasında KOBİ sorununu yaratıyor ya da başka türlü söyleyecek olursam, KOBİ sorununun devam ediyor olmasının sebebi, bankacılık sektöründeki bozuk yapılanmadır diye söyleyeyim.

Şimdi, bakın, yatırılabılır fonlar içinde –benim bildiğim kadarıyla, geçmişte öyleydi- Rahmetli Erbakan –ben de Erbakan’ı bu arada anmış oluyorum soldan gelen bir siyasetçi olarak- şunu söylerdi, tam böyle söylemezdi ama söylediğini böyle yorumlamak mümkündü: “KOBİ’lerin toplam yatırılabılır fonlar içinden aldığı pay yüzde 3 civarındaydı.” Bu söylediğim tarihler 90’lı yıllar diyebilirim, şimdi biraz daha arttı, onu biliyorum, ne kadar arttı bilmiyorum Sayın Bakan, bunu da soru olarak kabul edin lütfen, ben de öğrenmek istiyorum. Yani KOBİ’ler esas itibarıyla, fikirleri olan, iddiaları olan, dinamizmi olan ve fakat onları hayata geçirebilmek için gerekli finans kaynağına ulaşmakta sıkıntı yaşadıkları için bir türlü büyüyemezler, etkili olamazlar. Bu öylesine ki hatırlayacaksınız bu KOBİ’ler kendi aralarında örgütlendiler Anadolu’da, sanayici ve iş adamları dernekleri adıyla, SİYAD adıyla örgütlenmişlerdi ve SİYAD’lar TUSİAD’lı değillerdi o zamanlar. Çünkü büyük sermaye, büyük sanayi ile küçükler arasında yapısal bir sorun vardı ve bu sorunun kaynağı da büyük sanayilerin bankalara büyük ölçüde sahip oluşuydu, 2000 öncesini kastederek söylüyorum. Daha sonra, bildiğiniz gibi kriz yaşandı, vesaire, bankacılık sektörüyle ilgili reformlar yapıldı. Fakat yine de hani kendi grup şirketlerine kaynak plase etme konusundaki şeylerini önedik bir bakıma Bankacılık Yasası’yla fakat genel bankaların, özellikle KOBİ’lere verdikleri kredilerle ilgili tutumları değişmedi. Değişmedi ve öylesine ki mesela kredi teminatları konusunda inanılmaz sıkıntılar çekiyorlar bu insanlar. Yani 100 liralık değeri olduğunu bildiği bir gayrimenkulü mesela banka 70’le kabul ederek kredi veriyor. Hele hele tarım sektöründe iş yapıyorsanız tarlanızı mesela gösteriyorsunuz, onu garanti olarak bile görmüyor. Tabii ki bankacılık sektörünün de bunu böyle yapışının sebepleri var, bunu konuşmuyoruz ama sonuç olarak şöyle bir noktaya gelmiş durumdayız: KOBİ’ler finansman ihtiyacındalar ve bankalar bu finansman ihtiyacını karşılamıyorlar.

Şimdi, bakın, yine ben bunu görmek isterdim doğrusu bu metinlerde, Sayın Cumhurbaşkanının zaman zaman bankalara ters laflar ettiğini biliyorsunuz, özellikle kredi geri çağırma gibi konular gündeme geldiğinde bankalara karşı cümleler sarf ettiğini hatırlıyorum ben. Fakat arkadaşlar, benim anladığım kadarıyla, Sayın Cumhurbaşkanı bankacılık sektöründeki yapısal problemi çözmek yerine, onu baypas etmeyi tercih eden bir tutum içinde. Ne demek istiyorum? Şunu demek istiyorum: Mesela

Kredi Garanti Fonu'nun KOBİ'lere yönelik kullanılması ki yine bankalardan geçiyor ama devlet kreditor olarak devreye giriyor ve böylelikle bankacılık sektöründe KOBİ'lere kredi verme imkânlarını yaratmak yerine, kenarından dönerek yapıyor.

Şimdi, son olarak biz burada mesela Kalkınma Bankasını konuştuk. Kalkınma Bankasının -yeni yapısıyla diyelim, benim anladığım kadarıyla- bankacılık sektörünün bu söylediğim anlamda yapmadığını yapmak üzere düşünülmüş olduğunu anlıyorum yani maliyet, kâr marjları vesaire gibi şeylere bakmadan istediği kesimlere kredi verme imkânı sağlayan bir banka kurulmuş oldu Sayın Cumhurbaşkanının kontrolü altında. Şimdi, "Bunlar gerçekten sorunu çözer mi?" dersiniz bence çözmez. Yani nihayetinde şunu yapmak zorundasınız: Bu bankacılık sektörünü yeniden ele almak zorundasınız. Yani bankacılık sektörüne niye dokunulamıyor? Esasında büyük sermaye olmasının ötesinde, giderek daha fazla yabancı sermayenin içine girdiği bir kesim olduğu için uluslararası implikasyonları olan bir hadise. Onun için de -benim anladığım kadarıyla- iktidar çok fazla karşı çıkmak istemiyor ve dolayısıyla da böyle Kredi Garanti Fonu'nu ve Kalkınma Bankası gibi mekanizmaları çalıştırmaya çalışarak sorunu baypas etmiş oluyor ya da etmeye çalışıyor diyelim. Şimdi, bir bu konu var altını çizmek istediğim.

Diğer konu da kalkınma ajansları meselesi. Yani Sayın Bekaroğlu şimdi söyledi. Şu anda ifade edilen amaçları itibarıyla kalkınma ajanslarının bence hiçbir kıymetiharbiyesi yoktur arkadaşlar, bunu açıkça söyleyelim. Yani öyle sivil toplumla, bilmem neyle ilişkileri kotaracak, korporasyon yapacak falan böyle bir fonksiyonu yok. Fakat Değerli Bakan, yani şunu söyleyeyim size: Kalkınma esas itibarıyla yerel bir meseledir yani Antep'in kalkınması veya Konya'nın kalkınması daha çok Anteplilerin meselesidir, Konyalıların meselesidir ve onların dahli gerekir orada alınan kararlara. Siz, bu ajanslar cinsinden olsun, genel olarak perspektifinizde yerele çok vurgu yapan bir konuşma yapmadınız. Hâlbuki yerellik kalkınma amacı taşıyan bir bakanlığın da çok temel vurgulaması gereken bir meseleydi. Tabii, bunun demokrasiyle çok yakından ilgisi var yani kararların nereden alınıyor olması. Kararlar bugüne kadar her zaman Ankara'dan alınıyordu, öyle de olmaya devam ediyor ama gerçekten Türkiye'nin yapısal bir dönüşümünü istiyorsanız eğer kararların yerelden alınmasını sağlayacak mekanizmalar geliştirmek zorundasınız ki bu da demokrasidir, demokrasinin yaygınlaştırılması meselesidir.

Dolayısıyla da zamanım hızla azalıyor, söyleyeceklerimi düşündüğümde altını çizmek istediğim şeylerden bir tanesi de şu: Evet, siz iyi niyetle yurt dışında yaşayan bilim adamlarını yurda getirmek için cazip tekliflerde bulunabilirsiniz, programlar yapabilirsiniz ama arkadaşlar şunu kabul edin, lütfen kabul edin, bu artık o kadar yalın bir gerçek ki: Bilim adamları özgürlük talep ederler ama Türkiye'de maalesef bilim adamlarının çalıştığı ortamlarda özgürlük yoktur. Bugün üniversiteler tamamen devlet kuruluşu hâline gelmişler, Devlet Su İşleri gibidir, Karayolları gibidir, özgürlük yoktur orada. Özgürlüklerin olmadığı bir yerde de ne o yurt dışında yaşayan özgürlüğe alışmış Türkler buraya gelir, bize katkıda bulunurlar ne de bizim burada yetişen gençlerimiz bu katkıyı sunarlar. Yani sizler biliyorsunuz, ben üniversite öğretim üyesiyim, çok yakından biliyorum, öğrencilerimi biliyorum, çocuklar mezun olur olmaz kapağı yurt dışına atmaya çalışıyorlar. Yani böyle bir durum ortaya çıktı. Bu niye çıktı? Bunun sebebi gayet açık diye düşünüyorum. Yani Türkiye'de yeteri kadar özgür bir ortam yoktur çünkü demokrasisi maalesef bana göre yeteri kadar gelişmiş ve gelişme potansiyeli de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) - Sayın Başkan, bir cümle daha söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Katircioğlu, buyurunuz.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Bir başka konu da şimdi bilimden çok söz ettiniz fakat hep anlıyorum ki bilimden kastettiğiniz doğa bilimleri aslında. Hâlbuki arkadaşlar bizim sosyal bilimlere çok daha fazla ihtiyacımız var belki de. Ben size iddiayla söyleyeyim: Bizler, siyaset yapan veya akademide çalışan insanlar Türkiye’nin sosyolojik yapısını bilmiyoruz, bilmiyoruz çünkü Türkiye’nin sosyolojisiyle ilgili yeteri kadar çalışan yok. Yani şimdi dolayısıyla da eğer bilimin gelişmesiyle ilgili bir çaba çıkaracaksınız lütfen bu tarafını düşünün. Yani sadece doğa bilimleri gelişmeyi sağlamaz, aksine insan bilimleri dediğimiz bilimler de en az doğa bilimleri kadar toplumun gelişmesinde önemlidir ve etkilidir. O sebeple bunu da kattığımızda perspektifinizde -ben kişisel olarak söylüyorum- sorunlar olduğu kanaatindeyim. Bu sorunların temeli de Türkiye’nin ekonomik yapısıyla ilgili olarak yeteri kadar bir netliğiniz yok.

Bakın, ben hep şeyi söylerim. Mehmet Şimşek’le tanışma fırsatı bulamadım ama Mehmet Şimşek geldiğinde, bakan olduğunda sürekli olarak bir cümle söylerdi: “Mikroreformlar yapmamız lazım, mikroreformlar yapmamız lazım.” derdi. Adam gitti kaç yıl bakanlıktan sonra, o istediği mikroreformları yapamadı. “Mikroreform” dediği -görüşebilseydim herhâlde anlaşırdık bu konuda- benim söylemeye çalıştığım reformlar. Yani ekonominin temelinde, şirketler düzeyinde ve şirketlerin birbirleriyle ilişkileri, ekonominin merkezi, çevresi, bunların arasındaki ilişkiler gibi meselelerin yeniden gözden geçirilmesi lazım.

Ben burada keseyim. Teşekkür ediyorum. Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Girgin, buyurun.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarımız, Sayın Bakan, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan, her ne kadar bakanlığınızı ilgilendirmemiş olsa da bütçe bütünlüğü bakımından bir gider oluşturması ve aciliyet arz etmesi bakımından, tutanaklara geçmesi ve kamuoyunun bilgi sahibi olması bakımından farklı bir konu dile getirmek istiyorum.

Şu elimde görmüş olduğunuz Okluk Koyu, Marmaris Okluk Koyu. Kaptan Cousteau’nun “cennet” dediği Gökova’da bir yer burası ve hatta dünyanın çevresini tekneyle iki yılda dolaşmış Türk denizcisi Sadun Boro’nun anısının yaşatıldığı bir yer burası.

Bu Okluk Koyu’yla ilgili 26 Eylül tarihinde bir soru sormuştum ilgili bakana, demiştim ki: Kamuoyunda Marmaris Okluk Koyu’nda kamulaştırma işlemi yapıldığı ve Okluk Koyu’nun halka, denize ve Mavi Yolculuk’a kapatıldığı, ekonomik kriz üzerine paket paket disiplin açıkladığımız, tasarruf açıkladığımız bu dönemde Marmaris Okluk Koyu’nda böyle bir saraya gerek olup olmadığını sormuştum. Ancak bir yanıt alamadım, aradan bir buçuk ay geçti, cumartesi ve pazar günü bizim telefonlarımız susmadı Sayın Bakan. Nihayet yaklaşık 40 işletmeciye ve köylümüze tebligat gelmiş kaymakamlıktan. Diyor ki tebligatta: “29 Kasım tarihinde yani Kasımın 29’unda Marmaris Kaymakamlığına geleceksiniz, Milli Emlak Müdürlüğünde görüşmeler yapılacak, pazarlık usulüyle yerleriniz alınacak, olmadı, tespit yapıp kamulaştırma cebren yapılacak.” Ayın 29’una kadar süre verilmiş. Şimdi, bir pasaj okumak istiyorum bu gelen tebligattan, diyor ki: “Cumhurbaşkanlığı hizmetlerinde kullanılmak üzere kamu yararı kararı alınmıştır.” Yani şu Okluk Koyu’na saray yapıldığı yetmedi, etraftaki 200 dönüm kadar yer kamulaştırılıyor, bunun gerekçesi de kamu yararı olarak açıklanıyor. Şimdi, bunu şuradan özellikle sormak istiyorum. Hani bizde bir söz vardır “Devletin

kestiği parmak acımaz.” diye ancak bu, bana göre eksik Sayın Bakan. “Adaletli devletin kestigi parmak acımaz.” derler. AK PARTİ Genel Başkanı Okluk Koyu’nda dinlenecek diye, beyefendi ve aveneleri orada tatil yapacak diye, milletin yerinden yurdundan edilmesinin neresinde bir kamu yararı vardır?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Sayın Başkanım, konuyla ilgisi olmayan...

BAŞKAN – Müsaade edin arkadaşlar.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Lütfen, söz alır cevap verirsiniz.

BAŞKAN – Yok yok Sayın Girgin, arkadaşlar sadece Sanayi Bakanlığının bütçesiyle ilgili bağlantıyı kurmaya çalışıyor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sanayi onun için geri kalıyor.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – 22’sine kadar gerekirse her gün bu konuyu gündeme getireceğim. 22’sine kadar “bütçe bütünlüğü” diye bir kavram varsa gerekirse bu konuda tedbir alınincaya kadar, ivedi olarak bu kararın durdurulmasına kadar her gün burada gerekirse bu konuyu gündeme getireceğim.

Türkiye’nin ekonomik bir darboğazda olduğu ortada, esnafın, işçinin, memurun hâli ortada ama biz ne yapıyoruz?

BAŞKAN – Yalnız “avene” kelimesi hoş bir kelime değil.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Millete “Kemer sıkın.” diyoruz, kendimiz Marmaris Okluk Koyu’nda saray yapıyoruz. Vicdanınız eğer elveriyorsa buna...

BAŞKAN – Sayın Girgin...

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Buyurun.

BAŞKAN – “Avene” lafı hoş değil.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Sizden istirhamımız...

BAŞKAN – AK PARTİ Genel Başkanı bunu yapmıyor, AK PARTİ’nin böyle bir şeyi yok, Cumhurbaşkanlığı için yapılan bir binadan bahsediyorsunuz.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Sayın Başkan, bakın, Mavi Yolculuk öldürülüyor.

BAŞKAN – Tam da bu yüzden değil mi?

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Tekneler oraya giremeyecek, orada yaşayan köylüler, çiftçiler mağdur olacak, halka deniz kapatılacak, köylüye deniz kapatılacak, dünyaca ünlü Mavi Yolculuk’a deniz kapatılacak. Niye? Tatil yapılacak diye. Cumhurbaşkanımızın dinlenmeye hakkı yok mu? Elbette dinlenmeye hakkı var ancak insanları yerinden yurdundan etmeden, insanlara korkutmadan. Marmaris’in bir tarafından Marmaris Aksaz Askerî Üs, öbür tarafında da askerî üs hâline getirilen bir dinlenme yeri. Takdirinize sunuyorum ve bu karardan bir an önce geri dönülmesini talep ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz de size teşekkür ettik.

Sayın Tatlıoğlu, buyurun lütfen.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Sayın Bakan, değerli misafirler hepiniz hoş geldiniz. Sayın Bakan hayırlı olsun. Ben CV’nize de baktım, gerçekten dolu bir CV’yle bir Bakanlığın başındasınız Allah yardımcınız olsun.

Şimdi, Bakanlığınızın bütçesi ve diğer bütçelere baktığımızda Bakanlığınızın bütçesinde de şöyle bir intiba oluşuyor: Konular arasında bir koordinasyon varlığından ziyade konuların arkasından koşan gerçekten bir savrulma söz konusu. Çok sayıda kurumun görev alanlarında bir çatışma var ve bir denetimin söz konusu olmadığını görüyorsunuz.

Ben çok detaylı bir konuşma yapmayı düşünmüyorum, birkaç hususa vurgu yapmak istiyorum. Sayın Bakanım, birinci ricam şu: Lütfen, TÜBA listesini alın -sakin bir zamanınızda siz yüksek lisansta yaptınız- bir bakın ve bu bütün ülkelerde bilimler akademisi vardır ve bilimler akademisinden normal olması gereken CV'lerle bunları... Lütfen sizden rica ediyorum yani bunu söylememin bir nedeni var ve en azından bunları ciddiye almalıyız diye düşünüyorum.

İkincisi: Şehirlerde bilim ve teknoloji merkezleri oluşturuluyor -siz de vurguladınız- ne anlıyoruz bu bilim ve teknoloji merkezlerinden? Yani bunlar nihayetinde bizim bile sahip olmadığımız bilim ve teknolojinin ürünlerinin biraz sergisi gibi, özellikle de ortaokul ve lise çocuklarına hatta ilkokul çocuklarına sergi... Yani adı ile içeriğini bir bütünleştiririm lütfen, adı ile içeriğini bilim ve teknoloji merkezleri. Hatta, şimdi, uzay çalışma merkezleri oluşturulmaya başlandı, Bursa'da da Rusya'da bir şehirle anlaşma yaptı ticaret odası astronot yetiştirme eğitimi anlaşması yaptı. Yani vizyon sadece söylemekle olmuyor bunları başka bir zeminde, hele hele yabancıların bulunduğu bir zeminde paylaştığınız zaman hakikaten sizi biraz acı tebessümle karşılıyorlar. Bu konuları dikkatinize sunmak istiyorum.

Bir başka konu, Türkiye'de sanayi birikimi önemli. Bakın, organize sanayi bölgelerinde Türkiye'de -siz de konuşmanızda belirtiyorsunuz- sanayinin liderliğinden çok ciddi bir sıkıntı var. Yani 10 milyon dolarlık bir fabrikanın aşağı yukarı 6 milyon doları arazi. Yani Türkiye'de, organize sanayi bölgelerinde özellikle de önde olan illerde mesela İstanbul'da, Kocaeli'de, Bursa'da, Antep'te inanın bu sanayicilerin arazilere harcadıkları paranın yarısını kendi makine teçhizat ve teknolojiye harcasalardı Türkiye çok daha farklı, biraz daha farklı bir yerde olabilirdi. Çok ciddi bir kaynak gömüyoruz arazilere ve bunu yıllardır bir türlü çözemedik ve yaklaşık on beş on altı yıllık partinizin bulunduğu bakanlıkların politikaları da çözemedi. Genel olarak da baktığımızda, zenginlik arazilerden oluyor yani buna çok büyük fabrikalar dâhil. Yani Bursa'da Renault'un belki de arazi değeri, fabrikasından daha değerli. Zamanla böyle oldu ama yeni bir fabrika kurulurken, dediğim gibi, 10 milyon dolarlık bir sermaye ayırdıklarında bunun en az yarısını araziye ayırmak zorunda kalıyorlar. Mutlaka gayretleriniz var, görüyorum ama bunun, artık, yönlendiricilik ötesinde bir yere geçmesi lazım çünkü bu paraları biz nereden buluyoruz? Faizle buluyoruz. Bakın, Sayın Bekaroğlu geçmişten bahsetti, bugün farklı bir şey var: 500 büyük sanayinin FAVÖK'ünün 2/3'ü faize gidiyor efendim. Bu çok dehşet bir rakam. Yani biz kaynaklarımızı araziye yatırırsak makineye, teçhizata ve teknolojiye yatırmak yerine araziye yatırıyoruz kaynaklarımızı ve bu kaynakların önemli bir kısmını da biliyorsunuz, yurt dışından krediyle karşılıyoruz. Bu çok ciddi bir kaynak çarpıklığı. Burada bir yönlendirmenin ötesinde bir rol almanız çok faydalı olur diye düşünüyorum.

Ben bu konuları bakanlığınızın dikkatine sunmak istedim.

Teşekkür ederim. Hayırlı olsun.

BAŞKAN – Sayın Tatlıoğlu, çok teşekkür ediyorum.

Sayın Çakır...

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Sayın Başkan, Sayın Bakanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri, bakanlığınızın değerli bürokratları, değerli basın; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının 2019 yılı bütçesini görüşüyoruz. Bununla birlikte, aynı zamanda daha önce Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı olarak faaliyet gösteren bakanlıkla birleştirilen Kalkınma Bakanlığının kurumlarının 2017 kesin hesaplarını da görüşmüş oluyoruz. Hem bütçe görüşmelerimizin hem de yeni bakanlık kuruluşunun hayırlı olmasını temenni ediyorum.

OSB'lerden, AR-GE merkezlerinden ve teknoparklardan sorumlu olan Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Kalkınma Bakanlığı birleşmiş olması hasebiyle kalkınma ajanslarının da bu bakanlık bünyesine katılmasıyla başlangıç itibarıyla ağır işleyen bürokrasinin önüne geçilmesi, kararların hızlı ve etkin bir şekilde alınması ve uygulanması sahaya pozitif yansıyacak etkileriyle sanayinin olumlu karşılık vermesi, yüksek teknolojiyi ve buna bağlı olarak küresel ve prestijli mallar üreterek yapay zekâ, akıllı teknoloji ve bilgi üretebilen bir merkez ülke olmasının hedeflendiğini biliyor ve bunu önemsiyoruz.

Öteden beri Türkiye'nin bilim merkezi, teknoloji üssü ile sanayi ülkesi olma hedefi ve bu hedefi gerçekleştirme adına politikaların belirlenmesi, uygulanmasının sağlanması ve altyapının geliştirilmesi görevini yürütürken sanayimizin kendi teknolojisini üreten bir yapıya dönüştürülmesi, AR-GE, tasarım ve merkezleri kurulması, teknoloji geliştirme bölgeleriyle modern ve verimli alanlarda üretim yapacak modern sanayi siteleri, nitelikli organize sanayi bölgeleri, mega ve özel endüstri bölgeleri kurulması ve idamesi konularında bakanlığın başarı ve performansı, gelecekte yapılacak gerek bu alanlarla gerekse birleşmeden sonra çizilecek yol haritasının şeklini belirlemesiyle önemli olacaktır.

Bakanlık bünyesine alınarak belki de bilimi, sanayi ve teknolojiye kalkınmada da bir dinamizm gibi kullanmayı başaracak bir mecz hâli sağlayabiliriz. Ülkemizin ekonomik ve sosyal kalkınmasının hızlandırılması ve sürdürülebilir hâle getirilmesi için kalkınma planları hazırlamak, bu kapsamda kalkınma ajanslarıyla bir nevi müşavirlik gibi toplumun tüm kesimlerine yol gösterebilmeyi başarmak durumundadır. Yine, ülkenin toplumsal ve ekonomik yapısının geliştirilmesi, gelişmiş, çağdaş ülkelere yetişmesi, onlarla yarışır bir hâle gelmesi, milli gelirin ve üretimin artırılması, halkın değer yargılarının dünya standartlarında gelişmesini temin gibi geniş bir açıdan bakıldığında zaman yoğunlaşacağı ciddi alanlar bulunmaktadır. Bilindiği gibi, 1961 Anayasasıyla iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmayı demokratik yollarla gerçekleştirmek için kalkınma planlarının hazırlanması hükme bağlanmıştır. Planlı dönemde Devlet Planlama Teşkilatı temel olarak planlamayı piyasa mekanizmasının tamamlayıcı unsuru olarak görmüştür. Bu çerçevede Devlet Planlama Teşkilatı piyasa mekanizması ve özel sektörün gelişmesini sağlamaya çalışmış ve 1980 başlarında uygulamaya konan dışa açılım politikaları gibi ekonomik ve sosyal alandaki önemli yeniliklerin fikri hazırlıklarının başlatıcısı ve oluşturucusu olmuş, uygulamada aynı zamanda koordinasyonu sağlamıştır.

Ekonomi alanında veriler bir ülke için artık tek başına çok fazla bir şey ifade etmekten çıkmış, ulaşım ve dolaşımın dünyada alabildiğince kolaylaştığı, basitleştiği görülür olmuştur. Küresel ekonomi verilerinin 2016 yılında beklentilerin altında kalması, 2017 yılında kısmi toparlanmalar olsa da büyüme rakamlarının dengesizliğine bağlı olarak kalkınma dengelerinde sapmalar meydana gelmiş, 2018 yılının başından beri Amerika Birleşik Devletleri'nin başını çektiği ekonomik savaş tamamlarının yarın neyle karşılaşılabilceğinin belirgin olmaması dolayısıyla yeni kalkınma, hedef ve planlamaların yapılmasını zorunlu hâle getirmiş, hiç olmazsa eski planları gözden geçirme mecburiyetini doğurmuştur. Tam burada, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı olarak ülkedeki sanayi hareketlerinin günü gününe takibi, teknolojik gelişme kapasitesinin yakın takibe alınması bu ekonomik mücadelede etkili ve belirleyici hususlardan biri olabilecektir.

Bakanımızın sunumunda hedef ve çalışma programlarının hayata geçirilebilir olarak değerlendirmenin yanında ısrarcı ve takipçi olunmasının önemini hatırlatmak faydalı olacaktır. Zira hiçbir hedef eylemi sonuna kadar takip ve ısrarcı olunmazsa neticelenme şansına sahip olmayacaktır. Daha önceki bakanlık bütçe görüşmelerinde önümüze konulan bilişim vadisi, yeni ihtisas teknoparklar, bilimde dönüşüm programları, Antarktika'ya bilim üssü kurulması projesi, bilimin ödüllendirilmesi projesi, her ilimize bilim ve teknoloji merkezi projesi, geleceğin teknolojilerinde iddialı olmak, AR-GE ve tasarım merkezi sayısının bine çıkarılması, 300 OSB'ye teknik kolej kurulması projesi, millî robot hedefi gibi çok sayıda ideal, iddialı proje ve uygulamaların bu çerçevede takibi, denetimi son derece önemli, bir o kadar da hayatiyet kazandırılması gereken hususlardır. Burada bu bahsedilen hususlarda belki zaman zaman toplum bilgilendirilmesi ve şeffaf işleyişin gösterilmesi yapılanı görme ve takdir etme imkânı sağlayacaktır. Dünya kalkınma haritasının çizdiği grafik bir anlamda dünya için parlak bir anlam taşımasa da ülke olarak başınızın çaresine bakacak tüm girişim, çalışma ve faaliyetlerin yanında bu gidişata uygun planlamaları teknolojinin tüm imkânlarını kullanarak yapmalıyız, yapabilmeliyiz. Ülkenin gerek mevcut kaynaklarını ve gerekse yeni kaynaklarını ortaya çıkararak bu kaynakları hem verimli kullanmak hem de verimli alanlara yönlendirmek önemli bir husustur. Tüm programlarda öne çıkan; bilgi toplumu olmak, uluslararası rekabet gücünü yakalamak, insani gelişmişlik adına toplumun bugün olduğumuz yerden daha iyi yerlere götürülebilmesi bilimin, sanayinin, teknolojinin çevreye duyarlı ve sürdürülebilir bir kalkınma hedefine odaklanmasıyla mümkün olabilecektir. Biliyoruz ki kalkınma planları uluslararası gelişmeler ve temel eğilimler dikkate alınarak fırsat ve risklerin değerlendirildiği sosyoekonomik açıdan daha yüksek refah seviyesine ulaşılmasında topluma yol gösteren en geniş politika ve strateji belgeleridir. Sanayinin bir bütün hâlinde gelişmesi için yürütülen çalışmaların yeni projelerle takviyesi, verimliliğin artırılması, girişimciliğin teşvik edilmesini önemine binaen zikretmeyi uygun görüyorum. Organize sanayi bölgeleri, endüstri bölgeleri ve sanayi sitelerinin gelişimi sanayinin sadece fiziksel gelişimin temsil etmeyip aynı zamanda toplam üretime olan katkısıyla ekonomide çarkların dönmesine ve büyümeye sağlayacağı destek aşîkârdır. Yeni değişim ve dönüşümlerin yaşandığı, yeni dengelerin olduğu bir zaman diliminden geçiyoruz, Devlet Planlama Teşkilatının kaldırılmasıyla kurulmuş olan Kalkınma Bakanlığı ve yeni bir örgüt yapısının ortaya çıkışına bağlı olarak Konya Ovası, Doğu Anadolu Projesi, Doğu Karadeniz Projesi, GAP gibi proje başkanlıkları için bir şemsiye vazifesi görmesi durumu ile yeni birleşmede ortaya çıkan durumun bu başkanlıkların bugüne kadar olan çalışma, hedef ve programlarını aksatmadan devam ettirme mecburiyeti bakanlık iş hacmi ve yükünü ortaya koymaktadır. Ülkemizin potansiyelini, bölgesel dinamikleri ve insanımızın yeteneklerini harekete geçirerek eylem planlarını da hayata geçirebilmeliyiz.

AB süreci ve bu sürecin önemli bir halkası olan bölgeselleşme politikasında yapısal fonların kullanımında ortaya çıkan ya da çıkabilecek sorunları en aza indirebilmek düşüncesiyle idari kapasiteyi artırabilme gayreti, bölgesel düzeyde kalkınmanın anahtarı konumuna getirilmek istenen kalkınma ajanslarına ulusal düzeyde bir koruma sağlama amacıyla bütüncül düzeyde planlama anlayışının yeni kalkınma anlayışı temelinde kendisine yer bulamaması, merkezi düzeyde değil, yerel düzeyde ve stratejik bir perspektifle ele alınması hususları değerlendirilmeli ve gözden geçirilmesi gereken hususlar olarak öne çıkmaktadır. İmalat sanayisinde dönüşüm, Sağlık Endüstrilerinde Yapısal Dönüşüm Programı çerçevesinde kurulan sağlık enstitüleri yönetim komitesi bu program çerçevesinde yatırım, üretim, ihracatın artırılması, fiyatlandırma, kamu alımları, kamu destekleri, ticaret politikaları, sağlık, teknoloji programları gibi hususların bütüncül bir yaklaşımla değerlendirileceğini ve bu alanlarda yapılan çalışmaların ve aşamalarına ait raporlamalardan kamuoyunun bilgilendirilmesinin önemli olduğunu ifade etmek isterim. Bakanlığın üzerinde kalan ve hâlen kamuoyunun net bilgilendirilmesini gerektiren yerli otomobil konusunun bugün bilgilendirilmesinin yanında geçtiği aşamaların ve varsa gerçekleştirme

zaman ve imkân sıkıntılarının doğru bir şekilde açıklanıyor olması beklentisidir. Kamuoyuna daha önce verilmiş olan bilginin, AR-GE ve tasarım çalışmalarının yanı sıra üretim altyapısının kurulması, nihai aracın çıkarılması, marka ve tedarik zincirinin oluşturulması, satış ve pazarlama faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi ve satış sonrası ağının kurulması konularında çalışmaların devam ettiği, bu çerçevede bugün sunumla verilen bilgilerin önem arz ettiğini ifade edebiliriz ve bu bilgi akışının devam etmesinin önemini de ayrıca vurgulamak gerekmektedir.

Reel sektör envanterinin çıkartılmış olması, teknolojik dönüşüme yerli malı desteği, üretilmeyi üretime sağlanan destek, millî çip çalışması, yeni üretim bölgeleri çalışmaları, sanayide verimli üretim, AR-GE harcamalarına ilave kaynak sağlanması, teknopark artışları, füze teknolojilerinde yeni projeler, millî elektronik harp sistemleri, yerli iletişim sistemleri bakanlığın bugüne kadar çok sayıda dikkat çeken faaliyetlerinden bir kısmı. Durağan olmayan hayatın her safhası bu değişim ve dönüşüme ayak uydurabildiğiniz kadar güncel olabiliyorsunuz ve demode olmuyorsunuz. İşte bu çerçevede değişen dünya şartlarına ayak uydurabilmek, bilimi ve teknolojiyi en üst düzeyde kullanabilme başarısı ana kriter olarak önümüze çıkacaktır. Teknoloji alanlarının öncelikle desteklenmesi bir strateji olarak önemlidir. Enerji, bilgi ve iletişim teknolojileri, sağlık, otomotiv ve makine imalat alanları altında enerji verimliliği, mobil iletişim teknolojileri gibi önemli alanlar acilen başarılması gereken çağın bugünkü ihtiyaçlarıdır. Bunun yanında, geleceğin teknolojisini ihmal etmeden nesnelerin interneti, üç boyutlu yazıcı, büyük veri, bulut bilişim, giyilebilir teknolojiler, enerji depolama sistemleri, akıllı şebekeler, enerjinin kablolu nakli, yapay zekâ, mobil iletişim teknolojileri üzerine bakanlığın yoğun bir proje çalışması olduğunu biliyoruz. Bu çalışmalarda ortaya konacak performansın ülkeye sağlayacağı katma değer önemi inkâr edilemez.

Sözlerimi bitirmeden önce KOSGEB’le ilgili bir iki cümle sarf etmek istiyorum. Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığının faaliyetlerini çok önemseydiğimi ifade etmek isterim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Toparlayabilir miyim?

(Oturma Başkanlığına Sözcü Abdullah Nejat Koçer geçti)

BAŞKAN – Sayın Çakır, lütfen toparlayın.

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Girişimciliğin ülke ekonomisine, ekonominin gelişmesine ciddi katkı sağladığı bilinmektedir. KOSGEB tarafından sağlanan girişimcilik destekleri girişimciliği özendirmedi, desteklemeyi ve başarılı işletmelerin kurulmasını amaçlamakta olduğu bilinmektedir. Türkiye’de faaliyet gösteren işletmelerin yüzde 99’u KOBİ özelliği olan işletmelerdir. Hâl böyle olunca KOBİ’ler ile KOSGEB arasında kurulacak diyalog ve destekleme çalışmalarında kriterler bu işletmelerin yapısal durumları da göz önünde tutularak daha sağlıklı ve daha şeffaf hâle getirilmeli, sadece sistemi ve tezgâhı yerinde olanlara verilen destek görüntüsü ve dedikodusu dışına çıkılabilmelidir. Bu, belki de aynı zamanda KOBİ’lerin eğitilmesini de beraberinde getirecek, çalışmalara adım atmayı da zorunlu kılacaktır.

Modern dünyanın gelişmiş sanayi altyapısına, teknoloji kapasitesine ulaşma yolunda yapılacak çalışmalarda hedef, inanç, heves ve heyecan vererek harcanacağına inandığım bu bütçenin hayırlı olmasını diliyorum, değerli hazırını saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Çakır.

Sayın Emecan, buyurun lütfen.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, milletvekili arkadaşlarımız, değerli bürokratlar, basınımızın değerli emekçileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. 2017 kesin hesaplarının ve 2019 bütçesinin bakanlığınıza hayırlı olmasını diliyorum.

Sayın Bakan, yaklaşık üç haftadır burada bakanlıkların bütçelerini görüşüyoruz; siz de yeni bir bakansınız, öncelikle görevinizde ekibinizle birlikte başarılar diliyorum, hayırlı olsun. Ancak bütün bakanlarımız 2002-2017 değerlendirmesi yaptılar bugüne kadar, siz de aynı şeyi yaptınız. O yüzden biz de eleştirilerimizi böyle geniş bir çerçevede tutuyoruz tabii ki Bakanlık olarak yani geçmişten bugüne kadar.

Tabii, sanayiye ve teknolojiyi konuşuyoruz. 1700’lü yılların sonunda Sanayi Devrimi sonrası, hemen arkasından Endüstri 1.0, 2.0, 3.0 Devrimlerini ve onun arkasında da Endüstri 4.0’ı konuşmaya başladık. Şimdi, Endüstri 4.0 tabii, beraberinde işsizlik, siber bağımlılık, gelir dağılımındaki aşırı farklılıklar gibi endişeleri de getiriyor. Bunlar zaman zaman bizim tarafımızdan da tartışılıyor. Ancak küresel rekabette yer almak açısından olmazsa olmaz olan da 4.0 Sanayi Devrimi’ne uyum sağlayarak bir süreç ilerletmektir, bunun da bilincindeyiz. Açıkçası şu anda Endüstri 4.0’da hangi noktada olduğumuzu da belki konuşma gerekiyor, bunu sizden de duymak isteriz.

Şimdi, böyle birkaç başlığa değinip daha sonra bütçeyle ilgili birkaç konuya değineceğim. Benden önceki konuşmacıların da değindiği bir konuya ben de parmak basmak istiyorum ve bir görselle katkıda bulunmak istiyorum, o da yerli otomobil meselesi. 2011 yılında -biliyorsunuz- bir yerli otomobil meselesi ortaya atıldı, yıl 2018, 2019 bütçesini konuşuyoruz, ortada hiçbir şey yok, sunumunuzda da bununla ilgili net bir şey göremedik ama o günkü afişleri size göstermek istiyorum. Gördüğünüz gibi: “Yerli Uçağımız Göklerde.” Nerede onu bilmiyoruz ancak biz işte hediye edilen uçakları görüyoruz havada.

AHMET AKIN (Balıkesir) – Başbakan da yok artık.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Evet, Başbakan da yok, haklısınız.

Yani bu noktada neredeyiz? Çünkü o gün için oyları artırmak adına iyi bir propagandaydı, halkta da heyecan yarattı ama bir balon çıktığını on yıl sonra maalesef görüyoruz.

Katma değeri yüksek ürünlerle ilgili... Çok önemli ve konuşuldu. Bugün ithalat-ihracat dengemizin bozulmasında en büyük etken katma değeri yüksek gelişmiş teknolojik ürünler üretmedeki eksikliğimizdir. Üretim yapıyor olsak bile ithalata bağımlı bir üretim bizi bugün olduğu gibi ekonomik krizin içine sokuyor. Bir türlü şu ithalata bağımlı üretimden biz kurtulamadık. Ne zaman kurtulacağız, nasıl kurtulacağız; bununla ilgili sizden -sunumunuzun dışında- bir şeyler duymak istiyoruz. Çünkü sunumunuz –nasıl tarif edeyim, ben “havalı” diye tarif edeceğim- gerçekten çok havalı bir sunum olmuş. Yani böyle insan okuduğu zaman “vay” diyor ama şimdi, geçmişteki performansla baktığımız zaman bugün içinde bulunduğumuz krizi değerlendirdiğimizde ve ayırmış olduğunuz bütçelere baktığımızda sunumunuzun gerçekçi olmadığını da görüyoruz. Tabii, bunu bir sonraki yıl değerlendirmek daha iyi ve kolay olacaktır.

Teknoloji ve inovasyon dediğimizde AR-GE faaliyetlerini geliştirme ve yenilik üretmede özellikle -burada tabii işin içine Millî Eğitim Bakanlığı da giriyor Sayın Bakanım- çok önemli bir şey var yani ilköğretim ve lise eğitiminde nitelikli bireylerin yetişmesi gerekiyor ki AR-GE ve inovasyon konusunda başarılı projeler üretsinsinler ve katkıda bulunsunlar. Bugün sizin sunumunuzda da paylaştığınız gibi, dışarıya giden beyin göçünü geri çekmek adına yaptığınız hamleler bunun için maalesef yeterli olmayacaktır.

Şimdi biraz da –süreme de bakarak- kurumlarla ilgili birkaç şeye değinmek istiyorum. Tabii, çok konuşulan TÜBİTAK’tan başlayalım. TÜBİTAK’ın maalesef, mazisinde hoş olmayan şeyler var, mazisinde hoş olmayan projeler var; TÜBİTAK’a hiç uymayan, TÜBİTAK’ın misyonuna uymayan. Örnek vereceğim iki tane. “Tebessüm ve selamın temiz dünyalara etkisinin araştırılması, dua okunup muska üflenene fasulye deneyleri” gibi, bilimden uzak araştırmaların yapıldığı dönemleri gördü TÜBİTAK. Aynı zamanda liyakatten uzak atamalarla gerçekten bilimsel olarak TÜBİTAK’ta çalışma yetkinliğine sahip bilim insanları kurumdan uzaklaştırıldı ve yerine liyakatsiz isimler getirildi. Bugün umarım bu konuda biraz yol alınmıştır.

Bir şey daha sormak istiyorum bu noktada TÜBİTAK’la ilgili. Sayın AK PARTİ Grup Başkan Vekili Mehmet Muş’un eşi Ümmü Eymen Muş en üst yönetimde görevlendirildi diye bir haber okuduk, Genel Başkan Yardımcısı yapılmış. Bu da gerçek mi, değil mi açıklar mısınız? Türkiye’de bu görevleri yapacak başka insan mı yok? Neden hep böyle, işte genel başkan yardımcıları, milletvekillerinin akrabaları, yakınları bu görevlere getiriliyor; bu sorunun cevabını da istiyorum. Tabii, böyle olduğu için de, maalesef kurumlarımız böyle yönetildiği için de Fransa Ulusal Bilimsel Araştırma Merkezi bizimle ilişkilerini durdurmuş, daha başka kurumlar da yakında durdurur.

Kalkınma ajanslarıyla ilgili çok konuşuldu. Kalkınma ajanslarının aslında misyonunun değiştiğini sunumunuzda siz de ifade ediyorsunuz. Bölgesel planlama, tanıtım, iş birliği, koordinasyon sağlama ve araştırma yapma gibi asli fonksiyonlarından ziyade destek veren kurumlar hâline dönüşmüştür kalkınma ajansları, özellikle de maddi desteklerden bahsediyorum. Siz sunumunuzda da belirtmişsiniz. Demek ki kalkınma ajansları aslında misyonunu kaybetmiş, onun için belki de kapatılmaları gerekiyor. Yani yapılan çalışmalarına baktığımızda –Sayıştay raporlarında da bunları görmek mümkün- önemli projeleri izleme görevini yerine getirmediğini, yerel yönetimlerin planlama çalışmalarına teknik destek sağlama görevini yerine getirmediğini; yatırım destek ofisleri, bölgenin tanıtımı ve yatırım imkânlarını artırma görevlerini etkin bir şekilde yerine getirmediklerini görüyoruz. Daha birçok şey var. Yani mesela ben İstanbul Vekiliyim, İstanbul’la ilgili, kalkınma ajansı bünyesinde faaliyet gösteren tek durak yatırım ofisinin mevcut hâliyle beklentileri karşılamaktan uzak olduğu gibi bir eleştiri var, bu konuda ne diyorsunuz? Mesela yatırımların tamamlama vize işlemleri sürecinin sağlıklı işlemediği gibi teknik eleştiriler... Bir de personel istihdamına yönelik eleştiriler var. Çok fazla var, hepsini burada paylaşacak vaktim yok. Yani incelemediyseniz umarım bundan sonra bu Sayıştay raporlarını incellersiniz. Mesela çok önemli bulduğum bir ikisini paylaşayım: “Sözlü sınava davet edilecek adayların tespit süreci sağlıklı işlemediğinden gerekli şartları taşımayan personelin istihdam edildiği tespit edilmiştir.” İşte yine size liyakatle ilgili, işte yine size atamaların uygun yapılmadığıyla ilgili bir tespit. “Mevzuatta yer alan şartları taşımayan personel istihdam edilmiştir.” İşte yine bir örnek. Gerisini okumuyorum çünkü diğer kurumlarla ilgili de biraz değinmek istediğim birkaç nokta var, özellikle kalkınma idaresi başkanlıklarıyla ilgili.

Öncelikle, kalkınma idaresi başkanlıklarının bütçelerine baktığımız zaman çok dikkat çekici olan şey bütçelerinin düştüğünü görüyoruz. Örneğin, mesela Doğu Anadolu Projesi; 2018 başı 157 milyon 974 bin lira bütçe ayrılırken 2019’da 89 milyon 950 bin lira ayrıldığını görüyoruz. Diğer bir dikkat çekici şey de –bu diğer kalkınma idaresi başkanlıkları için de geçerli- Doğu Karadeniz’de 145 milyon 196 binden 85 milyon 895 bine düşmüş. Başka bir dikkat çekici nokta ise başlangıç ödeneği ile ağustos sonu harcamaları arasında bu kalkınma idaresi başkanlıklarındaki fark kadar hiçbir bütçede fark göremedik. Yani kafamızda şöyle bir hesap yapıyoruz, yaptığımız zaman “Evet, dört ayda bunlar gerçekleştirirler bu bütçeyi.” diyoruz ama buna baktığımızda, örneğin 145 milyon 196 bin liralık Doğu Karadeniz Projesi Kalkınma İdaresi Başkanlığı bütçesinin 23 milyon 500 bininin harcadığını görüyoruz. Mesela yatırım sermaye transferlerinde de 134.800...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Emecan, lütfen tamamlar mısınız.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Başkanım, hemen tamamlayacağım.

Aynı şekilde çok düşük bir ödenek ayrıldığını görüyoruz. Aslında bütün bunlar bize, özellikle bu kalkınma idaresi başkanlıkları kapsamında bölgesel kalkınmanın önümüzdeki süreçte yavaşlayacağını gösteriyor.

Şimdi, mesela GAP’la ilgili bir şey sormak istiyorum. Yaklaşık burada 1 milyon 60 bin hektar eylem planı hedefiniz var sulamayla ilgili ve yine sunumuzdan okuyorum Sayın Bakan, 41’inci sayfada “547.333 hektara ulaşmıştır.” diyorsunuz. GAP’ın 2019 yılı sonunda sonlanacağını biliyoruz. Şimdi, bu proje sonlanacaksa, daha hedefin yarısına bile gelinmediyse geçmiş dönemde, bu nasıl sonlanacak, nasıl tamamlanacak proje, bu sorunun da cevabını vererseniz seviniriz.

Bir de DOKAP, Doğu Karadeniz Projesi Bölgesel Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının Sayıştay raporlarına değinmek istiyorum. Sayın Kuşoğlu da değinmişti buradaki, Sayıştay raporlarındaki aksaklıklara, daha sonra Sayın Bekaroğlu, özellikle bu Yeşil Yol Projesi’yle ilgili epeyce konuştu. Yeşil Yol Projesi kapsamında, evet, ÇED düzenlenmemesi gibi Sayıştayın bir eleştirisi var.

Sayın Bakan, Yeşil Yol Projesi Türkiye’de çok tartışılmış, çok ses getirmiş bir proje fakat o projedeki en büyük problemlerden bir tanesi, ne yazık ki daha önce yapılanlar. Mesela insanların denizle bağlantısını kesen sahil yolu, taş ocakları, çarpık yapılaşma -Uzungöl, Ayder benzeri- HES’ler. Bunlar, aslında, bir anlamda, hem Hükûmet olarak hem de bakanlık olarak sizin sicilinizi çok da iyi göstermeyen şeyler. Yeşil Yol Projesi’nde dediniz ki: “Yaylaları birbirine bağlayacağız.”

Sayın Bakan, siz Karadenizlisiniz, Trabzonlusunuz bildiğim kadarıyla, ben de Karadenizliyim, Giresunluyum. Yaylalarımız var, oraları iyi biliyoruz.

Ben bu noktada size şunu sormak istiyorum: Yaylaları bağlayan yollar yok muydu? Var, çünkü ulaşıyoruz. Ben eskiden beş-altı saatte gidilen yaylalara şimdi bir buçuk-iki saatte ulaşabiliyorum mevcut yollarla. Neden yeni yollar açılma yoluna gidildi?

BAŞKAN – Sayın Emecan, lütfen toparlar mısınız.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Toparlıyorum Başkanım.

Niçin bu yapıldı? Orada çevresel etki değerlendirmesi zaten hiç göz önüne alınmadı, orada insanlar hiç göz önüne alınmadı. Devlet hizmeti, devlet projeleri sadece devlet için midir? İnsan odağı, insan vurgusu bunun neresindedir? Bunu da cevaplamanızı açıkçası istiyorum.

Sayın Başkanım, bir de son olarak son bir şeyden bahsedeceğim.

“Giresun Adası Botanik Bahçesi” diye bir proje var, Sayıştay raporunda da bu eleştirilmiş. Lütfen o projenin adını değiştirin Sayın Bakanım.

Şimdi, bakın, Karadeniz’den bahsediyoruz, kendi hâliyle botanik olan bir yerden bahsediyoruz. Bu da o projenin fotoğrafı yani Karadeniz sahilinde “botanik proje” diye sunulabilecek bir proje değil bu, bu “betonik” olabilir ancak, beton içerisinde çok komik kaçıyor, lütfen ismini değiştirin.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Emecan.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Bir de bu Karadeniz projeleriyle ilgili sizin bu sunumlarda, hem performans programınızı hem de 2017 faaliyet raporunu incelediğimiz zaman, yine, Sayıştay raporunda, “İller arasındaki gelişmişlik farkına öncelik verilmemesi.” diye bir şey var. Burada

da ben siyaset yapıldığını gördüm. Projelerin dağılımına baktığımda, bölgenin tek CHP’li belediyesi Giresun Belediyesi. Giresun’a doğru dürüst bir hizmet yapılmadığını, yatırım yapılmadığını görüyoruz. Bunun nedenini de size sormak istiyorum.

Ayrıca, yine sunumunuzda...

BAŞKAN – Sayın Emecan, “son olarak” derken 6 tane “son olarak” dediniz, şimdi 7’nciye gireceğiz ama süreyi yüzde 50 aştınız şu anda.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – O zaman Giresun OSB’yle ilgili bir şey sormak istiyorum, ben başka bakanlıkta bu süremi telafi edeyim Başkanım.

Yine, sunumunuzda “2018 sonuna kadar Ankara Dökümcüler İhtisas OSB ile Bayburt, Çerkeş, Giresun ve Osmancık OSB’lerinin altyapılarını tamamlayacağız.” diyorsunuz.

Benim bildiğim ve hatırladığım kadarıyla Giresun’daki OSB için ayrılan alan heyelan bölgesi çıkmıştı ve hâlâ orada bir çalışma başlatılmadı, 2018 sonuna kadar bunu nasıl başlatacaksınız?

Ben bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum ve sizleri saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Emecan.

Sayın Kamil Okyay Sındır, buyurun lütfen.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımızın değerli bürokratları ve değerli milletvekili arkadaşlarım; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanımızın sunuşundan ve bize sunduğu bütçe sunuş raporundan ve bize iletilen birimlerin, başta bakanlık ve ilgili başkanlıkların, dairelerin, kurumların, kuruluşların faaliyet raporlarından ve tabii ki bu bütün kurum ve kuruluşların, idarenin denetiminden sorumlu olan Sayıştayın bize sunduğu raporundan yaptığım incelemeler sonucunda birkaç konuya dikkatlerinizi çekmek istiyorum.

Ben, özellikle geçmişte akademik çalışmalarında da GAP bölgesiyle çok yakından ilgilenmiş birisi olarak GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının çalışmalarını da yakından takip ediyorum. Her yıl sunulan son durum raporlarını, 2018 yılında GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığınca sunulan son durum raporundan aldığım verilerle sizin raporunuzdaki rakamları da karşılaştırarak aslında rakamlarla oynandığını görüyorum yani “hissediyorum” demeyeceğim; bunu, hem son durum raporundaki bir grafik üzerindeki rakamların hem de sizin bize sunduğunuz sunuş yazınızdaki GAP’la ilgili bir “pie chart” dediğimiz pasta dilimi grafiğindeki yüzde oransal değerlerin birbirini tutmadığını, birkaç cümleyle ifade etmek istiyorum.

Şunu da önceden konuya girmeden belirtiyim, gerek GAP gerek DOKAP gerek DAP gerek KOP, bu Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlıklarının, daha doğrusu bölgesel kalkınmayla ilgili söz konusu projelerin, çalışmaların sanki bütçeye bir yük olarak görüldüğü, sanki bunlardan yavaş yavaş kurtulunmak istendiği gibi bir algı çıkıyor ortaya konulan rakamlar veya AK PARTİ’nin 2002’den bugüne kadar bu bölgelerde yapılan çalışmaları ve bu projelerin başlangıç yılından bugüne kadar, işte, 2014’ten, 2011’den, hatta GAP’la ilgili 1989’da hazırlanmış master planın, 1990’da revize edilmiş olan master plandan bugüne kadarki bütçelerine bakarsak, daha doğrusu bu projelerle ilgili hükümetlerin katkılarına bakarsak görüyoruz.

GAP, bir kere bir bölgesel entegre kalkınma projesi. İlk çıkışı, bölgenin su ve toprak kaynaklarının efektif, verimli kullanılmasıyla ilgili başlayan proje, daha sonra bir bölgesel kalkınma planlamasına dönüşmüş ve üç safhalı, işte, 1990-1994, 1995-2004, 2005 sonrası olmak üzere. Yani ilk 2005’te

tamamlanması öngörülmüş olan bir projedir master planla. 22 baraj, 19 hidroelektrik santral yani 22 barajın 19'u hidroelektrik santral, diğer 3'ü sulama amaçlı barajlar, DSİ'nin eklentisiyle toplam 1,8 milyon hektar alanın sulanması hedeflenmiş. Tabii, tarım, sanayi, ulaştırma, eğitim, sağlık, kırsal ve kentsel altyapı yatırımlarını da kapsayan bir entegre kalkınma projesi.

Bakın, Sayın Bakanım, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının web sayfasından siz de bakabilirsiniz, 2018 yılı son durum raporu, 28'inci sayfası: 1,8 milyon hektar alanın sulamaya açılması öngörülen projede, 2017 yılı sonuna kadar toplam 546.345 hektar sulamaya açılmış. Yani projenin başlangıcından itibaren 546.345 hektar sulamaya açılmış, bu da toplam hedeflenen 1,8 milyon hektarın yüzde 30,4'üne tekabül ediyor ve bu rakam, son durum raporunda, aynı "pie chart" pasta dilimi grafiğinde sanki yüzde 50'nin üzerindeki kısım sulamaya açılmış gibi bir rakam görüyoruz ki bunun doğru olmadığını, burada sunulan grafiğin, verinin doğru olmadığını söylüyorum, Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının faaliyet raporundaki rakamdan bahsediyorum.

Şimdi, 197.969 hektar da sulama şebekesi inşaatı devam ediyor.

2002-2017, AK PARTİ'nin iktidarda olduğu on beş yıl içerisinde -2018 yılı raporu olduğu için 2017 yılı sonuna kadarki dönemde- toplam sulamaya açtığımız alan 313.237 hektar. Yani 1,8 milyon hektarlık GAP sulama hedefinin sadece 313.237 hektarı, on beş, on altı yıllık iktidarınız döneminde açılmış durumda.

Şimdi, eğer bu hızla giderse, bir hesap yaptım, yaklaşık altmış ya da yetmiş yıl sonra bu projeyi tamamlamış olacağız. Tabii, herhâlde AK PARTİ iktidarında olmayacak bu. Böyle giderse bölgenin zaten kendisine bir bölgesel kalkınma hizmeti gelmediği algısının zaten iktidarınıza siyaseten de olumsuz etki yarattığı söylenebilir. Enerjiyle ilgili ise evet, yüzde 74 oranında bir fiziki gerçekleştirme oranına ulaşılmış yani buradan çıkan sonuç: Enerji ihtiyacını karşılamak için alan, projeler sömürülmüş ama vatandaşın ihtiyaç duyduğu sulama suyunu vermek konusunda çok cimri davranılmış iktidarınız döneminde. Bunu özellikle belirtmek istiyorum.

Sayın Bakanım, Türkiye'nin tarımsal sulama alanlarının açılmasına çok ihtiyacı var. Bu tür Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlıklarını bir yük olarak görmeyip bunlara daha çok kaynak aktararak bölgenin gelişmişlik farklılıklarını ortadan kaldırmak adına bu projelere daha çok kaynak aktarıp daha dikkatli eğilmenin çok daha yararlı olacağını, hem de bunun sosyal ve toplumsal barış adına ülkede ve eşdeğer kalkınmışlık, eşit kalkınmışlık adına çok önemli olacağını düşünüyorum.

Bir başka konu, herkes değindi, adı yeşil olan bir projenin, Yeşil Yol Projesi'nin ÇED kapsamında kabul edilmiyor olması, ÇED düzenlenmiyor olması, yani bu projenin, bu yolun doğada floraya, faunaya hiçbir etki yaratmayacağını düşünüyor olmak, bu projenin yer altı su hareketleriyle karasal ve denizel alanlar arasındaki etkileşimleri, hiçbir etkisinin olmayacağını düşünüyor olmak ve bunu ÇED kapsamının dışında tutmak kadar akla ve bilime aykırı bir yaklaşım olamaz. Böyle bir projede -bırakın yeşil yolu- bir yol yaparsanız bile buna mutlak ÇED gereklidir ve ÇED'e ihtiyaç duyulması gerekir ve ÇED raporunun hazırlanması gerekir. Tabii, bunun neden hazırlanmadığını, neden kapsam dışında tutulduğunu gayet iyi biliyoruz. Çünkü bu çevresel etki değerlendirmesi yapıldığında bir çevre felaketini açıkça ortaya koyacaktır. Hiçbir bilim insanı yani size yakın olsa bile "Böyle bir projenin çevresel etkisi yoktur." diyemeyeceğine göre... Bunu gerçi yapıyorsunuz, 2009/7 sayılı Genelge ile yeniden ÇED sürecini başlatıp yine ÇED verme yoluna, cihetine gidiliyor birçok alanda, birçok konuda, birçok projede, bunu da dikkatlerinize sunmak istiyorum.

Bu DOKAP'ın eylem planında yer almayan projelerin yürütülmesi ve birtakım belediyelere, işte, birtakım finansman yaratmak adına DOKAP'ın kullanılması da aslında yine Sayıştayın raporunda eleştirilen bir konu. Projelerin seçiminde iller arasındaki gelişmişlik farkına öncelik verilmiyor olması,

projelerin uygulama sürecinde yeterli teknik ve mali incelemelerin yapılamaması, proje izlemelerinin sadece bütçedeki gerçekleşme rakamları üzerinden yapılması yine Sayıştay raporunun dikkat çektiği hususlar. Bu, aynı şey, Konya Ovası Projesi'yle de ilgili, herhangi bir ilerlemenin görülmediği 2016 yılında tamamlanması gereken projeler açısından ifade edilmiş, bunlara da dikkatlerinizi çekmek istiyorum.

Çok rica ediyorum Sayın Bakanım, bu Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlıklarının GAP, DOKAP, DAP, KOP gibi projelerin yatırımlarına ne kadar değer verirsiniz, ne kadar önem...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Başkan, çok uzatmayacağım.

BAŞKAN – Buyurun, lütfen tamamlayın Sayın Sındır.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – ...ne kadar kıymet verirsiniz bu, bölge, ülke insanımız için iyilik ve yarar getirecektir ve yurttaşlarımızın da teveccühüyle karşılaşacaktır. Sonuçları da siyaseten de size fayda sağlayacaktır. Burada siyasi bir mesele olarak görmeyip konuyu, aslında halkımızın, yurttaşlarımızın ihtiyaçları açısından bakmak gerekir.

Sunuşunuzda “Yüksek katma değerli üretim, AR-GE ve inovasyon faaliyetlerinin desteklenmesiyle mümkündür.” diye bir başlık var. Peki bunun gereği yapılıyor mu? Yani, bakın, AR-GE, eğer hedeflere ulaşmak istiyorsak, eğer katma değeri yüksek, yüksek teknolojik ürün üretimi ve ihracattaki payını artırmak istiyorsak burada kamu yatırımlarından tasarruf edilebilir, edilmelidir içinde bulunduğumuz ekonomik kriz sürecinde ama bilim ve teknolojiye yatırımdan asla tasarruf etmemeniz gerekir. Tam tersine bizim geleceğimizi teminat altına alacak olan bilim ve teknolojik yatırımlardır, AR-GE'dir. Dünyada İsrail'de yüzde 4,21, Kore'de 4,15, Almanya'da 2,94, Amerika Birleşik Devletleri'nde 2,81, Çin'de 2,02 iken, Avrupa ortalaması 1,92 iken, OECD ortalaması 2,40 olan AR-GE'nin gayrisafi yurt içi hasıladaki payı bizim ülkemizde 1 bile değil. Bakın, ABD'nin 2,81 diyoruz ama hacmen baktığımızda 485 milyar dolar.

Sayın Bakanım, biz Amerika Birleşik Devletleri, Çin, Japonya, Kore, İsrail'e ekonomik büyüklük anlamında değil ama kişi başına gayrisafi millî hasıla anlamında baktığımızda, onlara yaklaşmak, hatta hedefimiz olan, bize Büyük Önderimizin öngördüğü çağdaş uygarlıkların da üzerinde bir seviyeye ulaşabilmemiz için bunlardan daha çok bu alanda AR-GE alanında kaynak ayırmamız gerekir. Bu konuya da dikkatlerinizi çekiyorum.

Bütçemizin hayırlı olmasını diliyorum ülkemize, vatanımıza, milletimize.

Saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Sındır.

Sayın Aksu, buyurun lütfen.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Sayın Bakanım, saygıdeğer Komisyon üyeleri, değerli bürokratlar, basın mensupları; sizleri selamlayarak sözlerime başlamak istiyorum.

Sayın Bakanım, ilk bütçeniz hayırlı olsun. Türkiye'nin teknolojik dönüşüm sürecine katkı vereceğinize inanıyor, başarılar diliyorum.

Türkiye bir teknolojik dönüşüm yaşamakla birlikte; hâlen millî yenilik sistemi zayıf, katma değeri yüksek ürün üretmekte zorlanan -ki ihracatımız içinde yüksek teknolojlili ürünlerin payı yüzde 3-4 aralığındadır- dolayısıyla yüksek teknolojlili ürün ihracatında geri kalan, katma değeri düşük teknolojilerde sıkışmış bir ülke görünümündedir.

Daha ziyade, kısa sürede belli bir ölçek yakalamayı hedefleyen ve niceliği esas alan politikalar çerçevesindeki gelişmeye rağmen nitelik konusunda aynı başarıdan söz edilememektedir. Bu süreçte yaratıcılığın yeterince desteklenmediği yahut bu desteğin sürece yansımadağı görülmektedir. Katma değeri yüksek teknoloji geliştirmek, yeni ürün ve süreç üretmek yaratıcı fikir, araştırma, uygulama ve işin ticarileştirilmesi unsurlarının birlikte kurgulanmasını gerektirmektedir.

Politika araçlarının AR-GE ve yenilik faaliyetlerini ve harcamalarını gerçekten artırıp artırmadığını bilmenin yolu etki analizi yapmaktır. Etki analizi, uygulanan politikaların tekrar değerlendirilmesi, uygulamaeksikliklerinin belirlenmesi ve bunlara çözüm yolları aranması bakımından oldukça önemlidir. Ancak etki analizlerinin neredeyse hiç yapılmıyor olması önemli bir sorun olarak karşımızdadır. Tüm gayret ve desteklere rağmen Türkiye, uluslararası rakipleriyle karşılaştırıldığında katma değeri yüksek yeni ürün ve teknoloji geliştirme konusunda henüz gerilerdedir.

Bilgi ve iletişim, elektronik sektöründe dünya ihracatındaki payımız 0,1 düzeyindedir. OECD verilerine göre yüksek teknoloji barındıran ürün ve süreç ihracatı 2000’lerdeki yüzde 8 seviyesinden yüzde 3 seviyelerine gerilemiştir.

Hâlen AR-GE ve yenilik faaliyetleri, büyük çoğunluğu ürün geliştirmeye odaklı yenilikleri ortaya çıkaracak nitelikte araştırma ortamı ve kurumsal altyapı ihtiyacı bulunmaktadır. Dünyadaki bilimsel ve teknolojik gelişmeleri takip etmek ve bu gelişmelerden uygun şekilde faydalanmak küresel rekabet üstünlüğü ve halkın refahı için önem taşımaktadır. Bize göre ülkemizin teknoloji politikasında devletin etkinliğinin arttığı bir anlayışa ihtiyaç bulunmaktadır. Konuşmanızda da vurguladığınız gibi “millî teknoloji, güçlü sanayi” vizyonunu yakalayabilmek de bu şekilde mümkün olacaktır.

Bilindiği gibi dünyada mal ve sermaye hareketlerindeki serbestleşmeyle birlikte bilgi ve iletişim teknolojisindeki hızlı gelişmelerin de etkisiyle ulusal ve uluslararası düzeyde giderek artan bir rekabet yaşanmaktadır. Sanayi üretiminde maliyet boyutuyla birlikte ürün çeşitliliği, üründe iyileştirme ve teknolojik gelişmişlik gibi kalite boyutu rekabette başarılı olabilmenin ana unsurlarını oluşturmaktadır.

Emek ve ham madde yoğun sektör veya mal gruplarında nispeten maliyet bazlı fiyat rekabeti önemli olurken teknolojik yenilikler ve satış sonrası hizmetler gibi faaliyetlerin belirlediği daha sofistike ürünlerde kaliteye dayalı rekabet öne çıkmaktadır.

İthalatın azaltılması ve yerli sanayinin gelişip güçlendirilebilmesi için yerel kaynaklara dayalı yurt içinde geliştirilecek üstünlüklerin ve bu amaca yönelik uygulanacak strateji ve politikaların önemi eskiye kıyasla daha da artmıştır.

Dünya ekonomisinde gelişmiş ülkelerde gayrisafi yurt içi hasıla içerisinde imalat sanayisinin payı yüzde 20’ler düzeyinde, Çin ve Kore gibi ülkelerde ise yüzde 30’ların üzerindedir. Buna karşılık, Türkiye ekonomisinde imalat sanayisinin gayrisafi yurt içi hasıla içerisindeki payı 2017’de yüzde 17,6 seviyesinde ve belirtilen gelişmiş ve gelişmekte olan emsal ülkelerin gerisindedir. 2018 ikinci çeyrek itibarıyla ise gayrisafi yurt içi hasıla içerisindeki imalat sanayisinin payı yüzde 19, sanayi payı yüzde 22’dir, imalat sanayisi kapasite kullanım oranı hâziranadan itibaren düşüş trendindedir. TÜİK Ağustos verilerindeki bir önceki yıla göre yüzde 1,7’lik artışa rağmen Türkiye ekonomisinde son dönemde imalat sanayisi ağırlıklı olmak üzere sanayinin payında durağan bir seyir dikkat çekmektedir.

Sanayi üretimindeki gelişmeler, ekonomik faaliyetlerde öncü bir gösterge niteliği arz etmekte ve ekonominin genelindeki gidişat bakımından önemli sinyaller vermektedir. Türkiye'nin uzun vadeli stratejik hedeflerine ulaşabilmesi yüksek oranlı sürdürülebilir büyümeyi temin edebilmesiyle doğru orantılı olacaktır. Bu ise sanayinin gayrisafi yurt içi hasıla içindeki payının artırılmasını gerektirmektedir. 1950-2017 dönemine bakıldığında, sanayideki büyüme ortalaması yüzde 6,7 olup 2003-2017 döneminde de bu düzeyde, yüzde 6,6 olarak gerçekleşmiştir, 2017'de 9,1; 2018 program hedefinde ise 3,8'dir.

Bir ekonomide uzun dönemde sürdürülebilir bir iktisadi büyümenin sağlanması, ekonomik ve sosyal kalkınmanın gerçekleştirilebilmesi için ekonomideki yapısal kırılganlıkları giderecek ve makro dengeleri destekleyecek nitelikte, yerel kaynaklara dayalı, bilgi ve teknoloji yoğun, uluslararası rekabet gücü yüksek mal ve hizmet üretimi önem arz etmektedir. Bu çerçevede, ekonomide bir yandan makro düzeyde tasarruf-yatırım dengesi, dış ticaret ve cari denge, bütçe dengesi, borç düzeyi ve fiyat istikrarı gibi konular üzerine eğilinirken, diğer taraftan büyüme oranı ve büyümenin kaynakları, yatırım, üretim ve ihracat yapabilme ve yeterli istihdam oluşturabilme kapasitesi bir bütünlük içerisinde özenle ele alınması gereken temel hususlardır. Bu açıdan, sanayinin uygun strateji ve politikalarla yönlendirilip desteklenmesi özellikle önem arz etmektedir.

Sanayide yerli girdi kullanımının ve katma değerin artırılmasını teminen ara malı ve ham madde üretimine önem verilmeli, bu alandaki yatırımlar ciddi bir desteğe tabi tutulmalı, böylece ara malı üretiminde kapasite ve yetkinlik artırılarak ithalat bağımlılığı azaltılmalıdır. KOBİ'lerin AR-GE, yenilik ve ihracat kapasitelerini geliştirerek rekabet güçlerinin artırılması ve ekonomik büyümeye katkısının yükseltilmesine özen gösterilmelidir.

Toplumsal kesimlerin aktif destekleri ve iş birliğini de sağlayarak bilgi ve teknolojiye dayalı yüksek katma değerli mal ve hizmet üretimini, yenilikçiliği ve ileri teknolojileri esas alan uluslararası rekabet gücü yüksek bir sanayileşme stratejisinin oluşturulması ve kamu kaynaklarının seçici bir yapı içerisinde bu amaca tahsis edilmesi büyük önem taşımaktadır.

Bütün sektörlerin uluslararası rekabet güçlerinin artırılması gerekteysey de öncelikle sanayinin üretim, ihracat ve ithalatında ağırlığı olan ve tüketim ara malı ve yatırım malları içerisinde sürükleyici konumda bulunan tekstil ve hazır giyim sektörleri, kimya sanayisi, ana metal sanayisi, makine imalat sanayisi ve otomotiv sanayisi ile yazılımda uluslararası rekabet gücünü artırmak amacıyla kamu, özel sektör ve üniversite temsilcilerinin katılımıyla, tüm kesimlerin sahiplendiği, sanayi stratejisini destekleyen, ayrıntılı yeni sektörel stratejiler hazırlanıp etkin bir şekilde uygulanmalıdır. Diğer taraftan, imalat sanayisi üretimi ve ihracatında yüksek teknoloji ürünlerin payını artırmak bakımından, uzay ve havacılık, elektronik, ilaç, tıbbi cihazlar gibi alanlara yönelik AR-GE destekleri artırılmalı, kapsamlı bir biçimde özgün strateji ve destek mekanizmaları oluşturulmalıdır.

Türkiye'nin ekonomik ve sosyal kalkınmasında tüm sektörlerde bilişim teknolojisinin etkin bir şekilde kullanılması ve halkımızın bilişim teknolojilerinin sunduğu ürün ve hizmetlerden yararlanmasının önemi büyüktür. Özellikle "Sanayi 4.0" göz önüne alınarak ülkemizi ileriye taşıyacak yeni gelişim politikaları için geniş katılımlı çözümler ortaya koymak gerekmektedir. Yerli yazılım sanayisi kalkınma için kritik alanlardan birisidir. Başta kamu kurum ve kuruluşlarında olmak üzere, yerli yazılım çözümlerinin kullanılması, ayrıca yazılım ihracatçısının destek ve teşviklerden yararlanması sağlanmalıdır.

Millî politika öncelikleri doğrultusunda dijital dönüşüm kapsamında dünyadaki teknolojik değişimin takibini yapacak, yeni meslekleri öngörecek ve standartlarını belirleyecek bir çatı organizasyon yapısı oluşturulması önemli olup bu çerçevede Cumhurbaşkanlığı dijital dönüşüm ofisi kurulmasını önemli buluyoruz.

“Sanayi 4.0”ın doğru anlaşılabilmesi ve fırsatların kaçırılmaması için üniversite-sanayi iş birliğine her zamankinden daha fazla ihtiyaç duyulmaktadır. Bununla birlikte, ülkemizde üniversite-sanayi iş birliğinin amacına istenilen düzeyde ulaşmış ve sağladığı katma değer yeniden değerlendirilmeli ve amaca hizmet edecek çözümler üretilmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Aksu, buyurun.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) - Sanayicimiz çok sayıda genç işsizimiz olmasına karşılık, nitelikli eleman bulamamaktan yakınmaktadır. Bu sebeple sanayicinin iş gücü ihtiyacını karşılayacak şekilde uzun vadeli eğitim -istihdam ilişkisi kurulmalıdır.

Bir başka konu da sanayileşmenin çevre ilişkisidir. Türkiye sanayileşmede atladığı bazı aşamaları bertaraf edecek atılımlarla aynı zamanda bilgi toplumunu da yakalayacak beceriyi gösterebilmelidir. İnaniyoruz ki Türkiye ve Türk insanı çevre, kalkınma ikilemine sıkışmadan teknolojik imkânları kullanarak bu başarıyı sağlayacaktır.

Organize sanayi bölgelerinde geniş bant erişimi sağlanmalı ve bu bölgelerde faaliyet gösteren KOBİ’lerin bilgi ve iletişim teknolojilerinden yararlanarak e-iş ortamına geçişi temin edilmelidir.

Sanayide dijital dönüşümün sağlanmasına destek olacak dijital dönüşüm merkezleri kurulmalıdır.

Türkiye’nin bir çok yerinde teknoloji geliştirme bölgesi ilan edilmeli, teşvik ve destek mekanizmaları harekete geçirilmelidir. Öncü sektörler belirlenmek suretiyle millî AR-GE kaynaklarının belirlenen öncü sektörlerle yönlendirilmesi sağlanmalıdır.

Patentin ekonomik değerinin tespitinde yardımcı olmak, sanayi kesimi ile buluş sahibini bir araya getirmek ve yenilikçilik sürecinde destek sunmak için yeni mekanizmalar geliştirilmelidir.

Yeni nitelikli endüstri bölgeleri oluşturulmalı, mevcut bölgelerin ise etkin kullanımı sağlanmalı, yatırımcıyı cezbedecek şekilde altyapısı tamamlanmalıdır.

Ülke genelinde bölge planları ve il gelişme planları hazırlanarak çağdaş dünya nimetlerinden bütün vatandaşların hakça yararlandığı bir kalkınma modelinin gerçekleştirilmesi bölgesel kalkınma politikasının esası olmalıdır.

Bölgelerin, illerin ve ilçelerin özellikleri, farklılıkları, gelişmişlik düzeyleri, temel sorunları ve potansiyellerinin belirlenmesine yönelik olarak ülke genelinde bölge ve il gelişme planları hazırlanmalıdır. Bu aşamada cazibe merkezleri projesinin ne olduğunu sormak istiyorum. Milliyetçi Hareket Partisi olarak ekonomik büyümeyi, sosyal gelişmeyi ve millî birlik ve bütünlüğün bir parçası olarak değerlendirdiğimiz ve Sayın Başbakan tarafından açıklanmış bulunan cazibe merkezleri projesinin bir an evvel yeniden gündeme gelmesini ve hayata geçirilmesini önemseyeceğimizi vurgulamak istiyorum.

Girişimci ile üniversite arasında etkin iş birliği geliştirilerek az gelişmiş yörelerimizde bulunan üniversiteler, bulundukları bölgelerin ekonomik ve sosyal kalkınmalarıyla ilgili olarak belirli bir görev üstlenmelidir.

GAP, DAP, DOKAP, KOP gibi bölgesel kalkınma projeleri hızla tamamlanarak bölgenin gelişmesine, üretime ve istihdama katkı sağlanmalıdır.

Ana ve yan sanayi entegrasyonu güçlendirilerek tasarım ve üretimde yurt içi katkı artırılmalı, marka geliştirilmelidir.

Konuşmamın bu aşamasında Sayıştay raporlarına da kısaca değinmek istiyorum. Sayıştay raporlarında eleştiri konusu yapılan bazı talepleri şu kategoriler altında toplamak mümkündür. Bunlardan bir tanesi, muhasebeleştirmeye ilişkin eksikliklerdir. İkincisi, OSB’lerdeki arsa tahsisi, kredi ve ödemelere dair konulardır. Üçüncüsü, iştirak edilen şirketlerden kâr payı alacakların takip ve tahsilinin yapılmaması yönündedir. Dördüncüsü, KOBİ’lere yönelik temel verilerin doğru tespit edilmemesi ve buna bağlı olarak işlemlerin yanlış yapılmasına ilişkindir. İzleme ve değerlendirme görevlerinin mevcut hükümlere uygun şekilde yerine getirilmediği, bir başka eleştiri konusudur. Kalkınma idare başkanlıklarıyla kalkınma ajansları arasındaki yetki ve sorumluluğun mevzuatta açıkça düzenlenmemiş olması da yine bir başka dikkat çekilen konudur. Kalkınma ajanslarının önemli projeleri izleme görevlerini yeterince yapmadığı; planlama, tanıtım, araştırma, koordinasyon, iş birliği gibi asli görevleri yerine, sadece destek veren kurumlar hâline geldiği, geniş görev tanımı ve faaliyet alanlarıyla kaynak ve kapasitelerinin uyumlu olmadığı, yönetim yapılarının da yetersiz olduğu raporlarda ifade edilmiştir.

Bu cümleden hareketle, tüm bu değerlemeler sonucu, yasal ve idari düzenleme ihtiyacının olduğu, kurumsal kapasitenin artırılmasına yönelik çalışmaya ihtiyaç bulunduğu, izleme ve takiple görevli işlemler ve insan gücünün eğitilmesi gerektiği, muhasebeleştirme işlemlerinin takibi ve bu konularla ilgili kişilerin kurumlardan destek alarak uygulama birliği sağlanması yönünde adımlar atılması gerektiğine vurgu yapmak istiyorum.

Bu düşüncelerle bütçenin hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Aksu...

Sayın Emecan, bir düzeltme mi yapacaksınız?

Buyurun.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Evet Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

AK PARTİ Grup Başkan Vekili Sayın Mehmet Muş’un eşi Ümmü Eymen Muş’un TUBİTAK’A atanmasıyla ilgili başkan yardımcısı demiştim, genel sekreter yardımcısı olarak atanmış, bunu düzeltmek istedim. Ancak, liyakat yerine partiye bağlılığın dikkate alınması noktasındaki eleştirilerim hâlâ geçerli.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kırkpınar, buyurun lütfen.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, Komisyon üyelerimiz, Sayın Bakanım, değerli bakan yardımcılarımız, bürokratlarımız, basınımızın çok değerli mensupları, saygıdeğer hanımefendiler, beyefendiler; ben de hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, sunumunuzu takip ettim, çok güzel, heyecanlandırıcı ve misyonumuz ve vizyonumuzla ilgili çok güzel açıklamalarınız oldu, şimdiden sizi ve ekibinizi tebrik ediyor, başarılar diliyorum.

Misyon ve vizyonumuzla ilgili ben de birkaç hususa temas etmek istiyorum. Pozitif anlamda ilkleri hayata geçiren, tüm hayatı alanlarda reformlar gerçekleştiren bir davanın mensubu ve bir siyasi hareketin temsilcisi olmakla gurur duyduğumu belirterek, hepinizi bir kere daha saygıyla selamlıyorum.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının ülkemizin rekabet gücünü, refahını artırmak, sürekli kılmak için her kesimle ilgili kurumlarla iş birliği içerisinde ulusal önceliklerimiz doğrultusunda yaptıkları çalışmalardan dolayı öncelikle önceki bakanlarımıza, Bakanımız Sayın Mustafa Varank Bey'e ve tüm Bakanlık çalışanlarımıza ayrıca teşekkür ediyorum.

Değerli hazırun, AK PARTİ Hükümetleri olarak, bilim merkezi, teknoloji üssü ve ileri sanayi ülkesi yeni Türkiye'yi inşa ettik. Bölgesel ve küresel bir güç olduğumuz bu şekilde net olarak ortaya çıkmıştır.

Bizler, milletçe her zaman en önde olma, birinci olma iddiasıyla hareket etmek zorundayız. Hiçbir zaman çıtımızı düşürmeden yolumuza inşallah devam edeceğiz. Tarih boyunca da bilimden sanata, medeniyetten devlet idaresine, ekonomiden siyasete kadar her alanda öncülük yaptık. Bu anlamda, bundan sonra da ülkemizi daha ileriye taşıyacak politikaların oluşmasında ve takibinde hassas davranacağız ve hassas davranmaya da devam edeceğiz.

Bakanlığımız girişimcilğe, yenilikçiliğe, bilimsel gelişmeye ve yüksek katma değerli teknolojik ürünler üretmeye dayalı bilgi tabanlı ve rekabetçi ekonomik yapısıyla dünyanın en gelişmiş ülkeleri arasında yer alan ve Türkiye'nin oluşumunda öncü olmak vizyonu, bu çerçevede, faaliyetlerini bundan sonra da sürdürmeye devam edecektir.

Dünya standartlarında üretim yapmak suretiyle belirlenen hedeflere ulaşabilmek için gerekli fiziki altyapı ve mekânlar, organize sanayi bölgeleri, sanayi sitelerine kredi desteği verilecek, endüstri bölgelerinde ise fiziki altyapı yatırımları bizzat Bakanlık tarafından gerçekleştirilecektir.

Başta Bakanlığımız olmak üzere ve bugün bütçesini görüştüğümüz bağlı ve ilgili kuruluşları fikir aşamasından projeye, projeden AR-GE'ye, AR-GE'den yatırım ve tanıtıma kadar teknolojik ürünle ilgili her aşamayı desteklemekte ve ülkemiz bu konuyla ilgili öncülük etmektedir. Teknoloji bilişim, yazılım, AR-GE, inovasyon artık ülkemizin vazgeçemeyeceği yatırımlar olacaktır. Bu ülke hem 4.0 devrimini fırsata çevirecek potansiyele sahiptir hem de sanayi 4.0'ı Türkiye'miz için akıllı toplum ve 5.0'a tanımlayacak potansiyele sahiptir.

Yüksek teknoloji ürünlerin ihtiyacımız içerisindeki payının artırılmasına yönelik olarak katma değeri yüksek ürünlerin üretimine yönelik çalışmalar yapması oldukça ehemmiyetlidir.

Milletimizin refahı, ülkemizin gelişmişliği bu çalışmalarla ivme kazanacaktır. Bilim ve sanayi alanında harcanan her kuruşun geri dönüşümü ölçülemeyecek kadar büyüktür. Bu anlayışla çalışarak yatırımcılarımızı desteklememiz devam edecektir ve yakın bir zamana kadar birçok alanda farklı ülkelere muhtaç olduğumuz, birçok, özellikle savunma sanayisi ürünü, İHA, SİHA, ATAK helikopterlerimiz, zırhlı araçlar, yerli ve millî silahları bugün Türkiye olarak artık üretiyor ve bunların ihracatını yapıyoruz. Millî ve yerli sanayimizi geliştirmek hükümetlerimizin olmazsa olmazıdır. Yerli marka otomobil konusunda yaşanan gelişme, milletimizce teveccühle karşılanmıştır.

Sayın Bakanım, Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyelerimiz; Bilişim Vadisi inanılmaz önemli bir adım olmuştur. İleri teknoloji ürünlerin ülkemizde üretim yapabilecekleri bir altyapı olarak Bilişim Vadisi Projesi en dikkat çekici çalışmalardan biri olacaktır. Bu önemli çalışmalarından dolayı Sayın Bakanımız, size, çalışma arkadaşlarınıza bir kere daha teşekkür ediyorum.

Yeni nesil organize sanayi bölgelerinin dünya standartlarında yatırım ortamı sunacağı muhakkaktır. Bu çalışma da oldukça önem arz etmektedir. Organize sanayi bölgelerinde mesleki ve teknik eğitim veren teknik kolejlerin ihtiyaç duyulan bir konuda çok önemli bir boşluğu dolduracağına da inanmaktayız.

Sayın Bakanım, Değerli Başkan, değerli milletvekilleri; Sanayi ve Teknoloji Bakanlığıyla bağlı ve ilgili kuruluşların 2019 bütçesinin hayırlı olmasını ve bereketli olmasını temenni ediyor, hepinizi bir kere daha sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kırkpınar.

Sayın Abdüllatif Şener, buyurun lütfen.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, kamu kurumlarının değerli temsilcileri; hepinize saygılar sunuyorum.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve ilgili kuruluşların bütçeleri üzerinde görüşmelerimiz devam ediyor. Sayın Bakan bir sunuş konuşması yaptı, ilgiyle izledik ama yapılan bu konuşmada bir vizyon yoktu. Bunun da ötesinde, bugün sanayimizin içinde bulunduğu sorunlar, bu sorunları aşma, gelecekle ilgili bir kurgu da bulmak mümkün olmadı.

Bugün Türkiye’de bir ekonomik kriz var, büyük bir sıkıntı var, sanayici perişan ve böyle bir tablo içerisinde maalesef bu sunumda bu ekonomik darboğazın ne olduğu, nasıl aşılabacağıyla ilgili hiçbir şey dinlemedik. Diğer taraftan, Türkiye’nin her tarafını fabrika yangınları sarmış. Doğudan batıya, kuzeyden güneye bütün illerde daha önceki dönemlerde, hayatımda hiç görmediğim kadar çok fabrika yangınları var ama bu yangınlar Sayın Bakanı, Bakandan da öte Hükûmeti demek ki hiç ilgilendirmiyor. Ve içinde bulunduğumuz durum... Dolar kuru ocaktan bugüne kadar on ayı geçkin süre içerisinde 170 kuruş artmıştır. Piyasanın 300 milyar doların üzerinde döviz borcu vardır. Kur 1 kuruş arttığında piyasanın Türk lirası cinsinden borcu, hiç yeni borç almadığı hâlde duran borcu 3 milyar lira artıyor. Bunun anlamı şudur: On ay içerisinde piyasanın borcu durduğu yerde, sırf kur arttığı için 510 milyar Türk lirası artmıştır. Bu, elbette piyasa için bir sorundur, piyasa için bir sıkıntıdır ama bu sorunun, bu sıkıntının nasıl aşılabacağıyla ilgili, ne yapılacağıyla ilgili Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımızın bütçe sunuşunda hiçbir formül, hiçbir cümle yok. Sorunları görmezlikten gelmek veya rakamlarla oynamak, cilalamak var olan bütün sorunları çözmeye yetmez. Onun için ayakları yere basan ve Türkiye’nin geleceğiyle ilgili bir vizyonu olan ve ona göre de, bu perspektif doğrultusunda somut birtakım projeleri olan bir bakanlık olması lazım Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının.

Ülkenin o kadar çok sorunu var ki... İleri teknoloji ürünleri ihracatında diğer ülkelerle kıyasladığımızda çok gerilerde görüntüler vermekteyiz. AR-GE harcamalarına bakıyoruz, işte, binde yarım veya binde 8, gayrisafi millî hasılaya oranı itibarıyla. Avrupa Birliği ülkelerinde bu yüzde 2’yi geçiyor; Japonya, İsrail gibi ülkelerde yüzde 4’ü geçiyor ama bu düşük AR-GE ödenekleriyle veya AR-GE harcamalarıyla ülkenin geleceğinin nasıl inşa edileceğiyle ilgili hiçbir arayış ve çaba yok. Enflasyon patlamış, işsizlik artmış, on yıldır nüfus 13 milyon arttığı hâlde millî gelirini belirgin bir şekilde artıramamış, on-on iki yıl öncekinden daha düşük bir kişi başına millî geliri olan bir ülke inşa edilmiş mevcut iktidar tarafından ama bunlar bu sunumda hiç gözüküyor ve bununla ilgili de bir değerlendirme, bir çıkış umudunu hiç yansıtmıyor.

Her şeyden önce, uzun vadeli bir bakışı olur bir iktidarın. Ülkenin ekonomisine, sanayisine, küresel rekabetine, bu rekabetin güçlendirilmesine yönelik olarak ne yapacağıyla ilgili, her iktidarın, her hükûmetin uzun dönemli bir perspektifi olur. Sonra, kısa ve orta vadeli projeleri olur, neler yapacağını ortaya koyar. Bunlar konulmadığı takdirde, her seneki, geçen seneki bütçe konuşmasını alın, geçen seneki bütçe konuşması ile bu bütçe konuşması arasında yüzde 90 itibarıyla bir fark yok, rutin hâle gelmiş; aynı cümleler, aynı kelimeler, aynı kurumlar, aynı yaklaşımlar, hiçbir yenilik de yok, hiçbir yeni atak da yok. Bu anlayışın değiştirilmesi lazım. Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerine gerek Komisyonunda gerekse Genel Kurulda bir perspektif çizen, geleceğin Türkiye’yle ilgili geniş bir çerçeve çizen bir sunuşun Sanayi ve Teknoloji Bakanı tarafından da yapılması lazımdır. Bakın “Bu küresel rekabet ortamında ayakta kalmanın son derece de güç olduğu, bütün firmaların –başta sanayi kuruluşları olmak üzere- küresel rekabetin baskısı altında olduğu bir ortamda, ülkenin gelecekle ilgili daha iyi noktalara gelebilmesi için ne yapmak lazımdır?” sorusunu sormak lazım.

Uzun dönemli olaya baktığınızda, tüm iktisatçılar ve iktisat tarihçileri beş kavram üzerinde dururlar. Bir, insanlar. Ülkedeki mevcut insanların çalışma alışkanlıkları, iş yapabilme kabiliyetleri, bir araya gelebilme özellikleri nedir, buna bakacaksınız.

İkincisi, kurumlar. Kurumlar, ülkedeki kaynakları ve insan gücünü ne kadar verimli hâle getiriyor veya verimsizleştiriyor, bunu gözden geçireceksiniz. Veya teknolojiyi merkeze yerleştirerek uzun dönemli gelişme, kalkınma, refah teorileri üzerinde çalışanlar vardır, doğal kaynakları önceleyenler vardır veya sömürü kavramına vurgu yapanlar vardır ama tüm bu kavramlar içerisinde diğerlerini de belirleyen ve tetikleyen iki ana kavram vardır: Ülkedeki insan potansiyeli ve ülkedeki kurumlar. Ülkedeki insan politikasını nasıl şekillendiriyorsunuz, nasıl motive ediyorsunuz, 82 milyon insan bu ülkeyi ayağa kaldırmak için nasıl bir duyulanma, nasıl bir iş alışkanlığı kazanacak; onların ufkuna, önüne ne açıyorsunuz, bununla ilgili hiçbir şey yok. Kurumlar ne işe yapıyor? “Kurumlar” dediğim, sadece devlet kurumlarını kastetmiyorum. Bir ülkedeki din anlayışı da kurumdur, onun da ilkeleri, prensipleri, insanlar üzerindeki etkileri nedeniyle ülkenin gelişmesine katkı sağlayan veya gelişmesini frenleyen özellikleri vardır. Nitekim Douglass North’un Nobel Ödülü almasında kurumların ülke ekonomisinin gelişmesiyle bağlantılı açıklamaları vardır. Ama maalesef, mevcut iktidarın ekonomiyi şekillendirmeye yönelik, mevcut ekonomimizde var olan dinamiklere yönelik yaptığı uygulamalar ve ortaya koyduğu politikalar hem insan gücümüzü, potansiyelimizi hantallaştırmaya, verimsizleştirmeye yöneliktir hem de kurumsal yapımız, ortaya çıkardığı kurumsal genel çerçeveler ülkedeki ekonomiye fren basmaktadır. Onun için kriz yaşıyoruz. Son on yılda ülkeyi iki kere krize sokmuş bir iktidardan söz ediyoruz.

Bakın, bu iktidarın en temel yaklaşım tarzı, rantı prim veriyor. Siz fabrika kuracaksınız, dünyanın borcuna gireceksiniz, dünyayla rekabet edeceksiniz, dünyanın en ucuz, en kaliteli malını üreteceksiniz, bunları yapmadığınız takdirde dünyanın ta öbür ucunda üretilen mallar gelecek, fabrikanızın bulunduğu mahallede bile sizin fabrikanızı işlemez hâle getirecek, böylesine riskleri üstlenerek iş yapmaya çalışan iş adamları maalesef çok düşük kârlarla uğraşırken iktidarla dirsek temasında olanlar menkul veya gayrimenkul veya devletten aldıkları işlerle çok yüksek kârlar elde etmektedir. Bu yapı bir kere ülkede sanayileşme duygusunu, fabrika kurma arzusunu, küresel rekabette başarılı olma iştahını yok eden, mahveden bir olaydır. Bu kadar büyük riskleri üstlenerek niye fabrika kuracak girişimci? Siyasetle dirsek temasına girer, orada yüzde 10 kazanacağına o dirsek temasıyla bire bin kazanır. Böyle bir ekonomik mantıkla piyasa dönmeye, iş adamları buna göre, piyasa girişimcileri buna göre şekillenmeye başladığı andan itibaren ülke ekonomisi felakete gidiyor demektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şener, lütfen tamamlar mısınız.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Bu felakete gidişi besleyen, rantı prim veren mevcut iktidardır.

Liyakate benden önce konuşan arkadaşlarımızı vurgu yaptılar. Şu sadakat, yandaşlık, ona göre unvanları dağıtma, ona göre ülkedeki kaynakları, parayı dağıtma işinden vazgeçmesi lazım bir iktidarın. Bundan vazgeçmediği takdirde, küresel rekabet gücü artan bir ekonomi inşa etmek mümkün değildir. Liyakate prim vereceksiniz. Liyakate prim vermek birini ödüllendirmek anlamına gelmiyor. Kurumsal yapının liyakate prim verdiğini gösterdiğiniz zaman bu ülkede yaşayan 80 milyon insan liyakatini, yeteneğini, bilgi birikimini, becerisini artırmak için mücadele edecektir. Ama siz yandaşlığa prim verdiğiniz zaman herkes liyakati bir tarafa bırakacaktır, yandaşlıkla ilgili yeteneklerini geliştirmeye çalışacaktır. Bütün vatandaşlarımıza yönelik, yurttaşlarımıza yönelik kötü yönlendirme bundan daha belirgin bir şekilde cereyan edemez.

Diğer taraftan, mülkiyet hakkını korumazsanız, girişim özgürlüğünü tehdit altına alırsanız, ülkede elbette kriz çıkar yani mülkiyet hakkı olmayan, şaibeli, tehdit altında olan ülkelerde nerede, hangisinde ekonominin geliştiği görülmüş? İşte, TMSF'yle ilgili rakamlar açıklanıyor, fona devredilen 50-55 milyar liralık iş yerlerinden bahsediyoruz. Mülkiyete el konulacağı zaman bütün yargı süreçlerinin tamamlanmış olması lazım. Rastgele koyduğunuz zaman bir bakıyorsunuz ki hükûmetten iş alan pek çok iş adamı bile kendisini güvencede görmediği için bir duyuyoruz ki “Parasını dışarı kaçırılmış. İngiltere’de şuraya yatırmış, bilmem Amerika’da buraya yatırmış.” diye bilgiler alıyoruz. Her gün gazetelerde boy boy da veriliyor bunlar. Yani Hükûmete en yakın iş adamında bile mülkiyetiyle, girişim özgürlüğüyle ilgili güven kalmamış da parasını kaçırma ihtiyacı duyuyorsa bu ülkenin ekonomisi ne olur, sanayisi ne olur, geleceği ne olur?

BAŞKAN – Sayın Şener...

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Bunun dışında, yargı, hukuk güvencesi son derece önemli; bu yok ortada. Ekonomiyi katma değeri yüksek bir üretim yapısına geçirmek için hiçbir yapısal reform yapılmıyor. İlk beş yıl hariç, on yıldır düzgün bir yapısal reform gerçekleştirildiğini görmüyoruz. Hâlbuki üretim ve ihracat, ithalata bağımlı hâle gelmiştir. Bu yapıyla sürdürülemez, yapısal reformlar lazım. Benim 2007 Martında çıkardığım mortgage yasası on bir yıldır yürürlükte değil.

BAŞKAN – Sayın Şener, lütfen tamamlar mısınız.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Geçenlerde sayın bakanlardan birisi hatırladı, satılmayan gayrimenkulleri Emlak Banka devredeceklermiş, o gayrimenkullere dayalı menkul kıymetler ihraç edilecekmiş. Niye on bir yıl sonra hatırlıyorsunuz? Bakın, kalkınma ajanslarından söz ediliyor. Benim kurduğum bir kuruluştur ama aktif hâle getirmek lazım. Kalkınma ajanslarının asıl amacı bu ülkede iş yapmak isteyen insanların tamamına umut vermektir, iş yapma iştahını açmaktır. Aslında bu kalkınma ajanslarının devletin desteğini gösterme biçimi felsefe olarak, mantık olarak böyledir ama sadece birilerine, yakınlara, dostlara biraz kaynak vermek, para aktarmak falan gibi kullanıldığı zaman, verimsiz projeler desteklendiği zaman amacına ulaşmaz. Dışa bağımlı bir ekonomiden kurtulması lazım, finansın da yerli ve millî olması lazım. İşte, dışarıdan dövizle kredi imkânlarını genişlettiniz, döviz geliri olmayanların dövizle borçlanmasına imkân sağladınız ve Türkiye, döviz borçluluğunun arttığı bir ülke hâline geldi. Dövizdeki bir sallantı da bütün reel sektörü sallamıştır.

Bu bakımdan, ben umut ediyorum ki Sayın Bakan, önümüzdeki yıl bütçesini buraya getirirken hangi yapısal reformlara Türkiye’yi hazırlıyor, onlarla ilgili bir çerçeve sunar ve biz de zevkle, şevkle onları dinleriz.

Bütçenin tekrar tüm Bakanlık mensuplarına ve ülkemize hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Şener.

Sayın Nilgün Ök, buyurun lütfen.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Bakanım, çok değerli Plan ve Bütçe Komisyonu üyesi arkadaşlarımız, çok kıymetli bürokratlar; hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Biliyoruz ki Türkiye’nin ekonomisi için en önemli lokomotiflerden biri ihracat; ihracat rakamları bizim için önemli. Bugün itibarıyla şöyle bir baktığımızda ihracatımızın yüzde 94’ü sanayi üretimine bağlı olarak gerçekleşmektedir. Sayın Bakanım, bu da aslında Bakanlığımızın ne kadar önemli bir kurum olduğunun da göstergesidir. Bu nedenle sanayi üretimini daha da artırmak için AR-GE ve inovasyon faaliyetlerine önem verilmesi gerektiğini düşünmekteyiz. Tabii, verimli, çevreye duyarlı, ölçek ekonomisinden istifade eden, teknoloji seviyesi yüksek güçlü markalar ve tasarımlar oluşturabilen

bir sanayi sektörü hedefimiz olmalı. Aslında bugünkü sunuşumuza baktığımızda Bakanım, sizin de tam bu noktada önemli çalışmalar yapmış olduğunuzu görmekteyiz. Bu anlamda, Bakanlığımızın AR-GE ve inovasyon yatırımlarına büyük kaynaklar ayırmasını takdirle karşılıyorum, teşekkür ediyorum.

Türkiye'nin sürdürülebilir kalkınma ivmesine geçebilmesi için uluslararası rekabet düzeyini artırması gereği de çok açıktır. Dünya ölçeğinde rekabet edebilmenin temel kuralları verimlilik ve teknolojik gelişimdir. Teknolojik gelişimi sürdüren temel unsurlar ise araştırma, geliştirme ve yenilikçiliktir. Açıkçası -haberlerden de takip etmişsinizdir- Sayın Bakanımın da geçmiş aylarda ziyaret ettiği, yaklaşık 3 milyon metrekarelik bir alana ulaşmış olan Bilişim Vadisi var; birinci etabı tamamlanmış durumda ve Eylül 2017 tarihinde faaliyete başladı. Aslında şöyle bir baktığımızda, Bakanlığımızın çalışmalarıyla kabuğundan çekilmiş bir ülke olmaktan çıkıp AR-GE harcamalarına sadece kamunun 10 milyar TL harcadığı, Bilişim Vadisi projesini hayata geçiren, Antarktika'da bilim üssü kuran bir ülkeye dönüştürme yolunda çok büyük çalışmaları olduğunu da görüyoruz. Bu anlamda da kendilerine teşekkür ediyorum.

AR-GE konusunda sadece kamunun değil, özel sektörün de elini taşın altına koyması gerektiğini düşünüyorum. Devletinse özel sektöre bu konuda destek olması ve önünü açacak düzenlemeler yapması gerekmektedir. Aslına bakarsanız, bu konuda ülkemizde ümit verici gelişmeler yaşanmaktadır. İşte Bakanlığımızın bu konuda da çok büyük desteklerini görmekteyiz. Az önce bahsettiğim gibi, elini taşın altına koyan AR-GE firmalarına gelir vergisi, stopaj teşviki, sigorta primi desteği, istihdam edilen kişiler için üreticinin vergi muafiyeti gibi birçok önemli teşvikler sağlamaktadır Bakanlığımız. Şimdiye kadar bu şekilde 1.038 AR-GE ve tasarım merkezi desteklenmiş durumda. Bu ve buna benzer yapılan düzenlemeler ve verilen teşviklerin başarılı bir sonucu olarak karşımıza çıkmaktadır. Ben bu teşviklerin devam etmesi gerektiğini düşünüyorum ve Bakanlığımıza tekrar teşekkür ediyorum.

Şöyle baktığımızda sanayi alanında yapılan önemli yatırımlardan biri de kentleştirmeyi yönlendirmek, çevre sorunlarını önlemek, firmalarımızın bilgi ve bilişim teknolojilerinden yararlanmalarını sağlamak amacıyla kurulan organize sanayi bölgeleridir. Partimizin hükümetleri döneminde bu alanda da birçok önemli işler yapılmıştır. Son on beş yılda 108 organize sanayi bölgesi, 121 sanayi sitesiyle 1,7 milyon kişiye istihdam sağlanmış durumdadır. Yakın zamanda, Sayın Cumhurbaşkanımızın da müjdesini verdiği, 100 bin kişiye istihdam sağlayacak -Türkiye'ye sanayi ve teknolojiye çok önemli bir sınıf atlatacağını düşünüyorum- mega endüstri bölgeleriyle ilgili çalışmalar var ve bunlar kurulmaya başlanacak. Aslında bu da bize ülkemizi önemli bir üretim üssü hâline getirmek anlamında Bakanlığın çok büyük çalışmaları olduğunu gösteriyor. Bu sanayi bölgelerimizde faaliyet gösteren sanayicilerimize, KOBİ'lerimize kredi faiz oranlarının düşürülmesinden bedelsiz arsa tahsisine kadar önemli destekler var değerli arkadaşlarım. Açıkçası bu destekleri de çok olumlu buluyorum, rekabetçiliğin artması anlamında da çok büyük faydaları olacağını düşünüyorum.

Yerli üretimi desteklemek ve dışa bağımlılığımızı azaltmaya yönelik Hükümet olarak birçok politika hayata geçirdik. Basında çok yer almadı ama TÜBİTAK tarafından yürütülen ve toplam yerlilik oranı yüzde 80 olan Türkiye'nin ilk elektrikli lokomotif Eskişehir'de raylara indi. Yine yüzde yüz yerli elektrikli otobüs -Sayın Bakanım sunuşunda da bahsetti- donanımı ve yazılımı yüzde yüz yerli, millî radar sistemimiz, millî balistik inceleme sistemimiz, yerli çip fabrikası gibi savunmadan ulaşımaya kadar her alanda yüzlerce yerli ve millî projelerimiz birer birer hayata geçmektedir ve bunların devam edeceğini düşünüyorum.

Şunun da aslında göz ardı edilmemesi gereken önemli bir konu olduğunu düşünüyorum: Teşvik ve destek mekanizması altyapısı bizim hükümetlerimiz zamanında gerçekten kurulmuştur. Aslında KOBİ'lerden kurumsal firmalarımıza, bütün firmalarımıza önemli devlet destekleri ve ithal ikamesi

ürünlere yönelik destek ve teşvikler, AR-GE projeleri, sanayicimize, KOBİ'lerimize verilen önem sayesinde bu seviyelere geldiğimizi düşünüyoruz. Tabii, yeterli mi? Değil ama yine, sanayi ve reel sektör iş birliğiyle bunların artacağını düşünüyorum. Burada da sabahleyin sunumunuzda bahsettiğiniz bir şeyden bir paragraf okumak istiyorum çünkü aslında bu somut desteklerin önemli olduğunu düşünüyorum. Proje bazlı teşvik sistemi... Ben bu projeyi çok önemsiyorum, aslında artık bundan sonraki süreçte proje bazlı desteklerin daha fazla olması gerektiğini düşünüyorum. Sizin sunumunuzda belirttiğiniz gibi –tekrar kayıtlara geçsin diye söylüyorum, bunların çok somut rakamlar olduğunu düşünüyorum- toplam tutarı 35 milyar TL'yi bulacak olan bu 18 yatırım sayesinde 20 bini doğrudan olmak üzere ilave 100 bin istihdam oluşturmayı hedefliyoruz. Yine, bu yatırımların gerçekleşmesiyle cari açığa yıllık 9 milyar dolara varan bir azalma öngörülmektedir.

Sayın Bakanım, bu proje bazlı desteklerin biliyoruz ki çok ciddi rakamlı yatırımlar olduğunu düşünüyoruz. Biraz daha küçük çaplı yatırımcıların da bunlardan yararlanması amacıyla bu alt barem rakamının düşürülmesi gerektiğini de düşünenlerdenim.

Sanayide ve iş hayatındaki kadınlarımıza gelince... Kadınlarımızın iş gücü piyasasında yer alması çok önemli. Bakanlığımıza bağlı KOSGEB'in bu konuda çok büyük gayret sarf ettiğini biliyoruz. KOSGEB tarafından kadınlarımızı kendi imkânlarıyla gelir elde edebilmelerini teminen de önemli adımlar atıldığını hepimiz görüyoruz. Sadece 2018 yılında 13.315 kadın girişimciye 231 milyon TL destek verilmiştir. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımız tarafından verilen istihdam teşviki, İŞKUR tarafından verilen desteklerle, kurslarla birlikte git gide kadınların iş gücü piyasasında gözle görülür arttığını düşünüyorum ama bu yeterli değil, özellikle bu organize... En büyük sorun aslında, Denizli bir sanayi şehri, çalışan kadınlarımızla konuştuğumuzda genelde çocuklarını ya da yaşlıları bırakacak yerleri olmadığı için iş hayatına katılamadıklarını söylüyorlar. Bu anlamda bu organize sanayi bölgelerindeki kreş sayısını –sizin de sunumunuzda var- artıracığınızı söylediniz. Çok önemli olduğunu düşünüyorum, bu sayıların artması gerekiyor. Ayrıca ve ayrıca aslında yaşlılar için de böyle sanki... Ayrıca kadınlarımızın bu yükten kurtulması... Çünkü genelde kadınlar evde annelere, babalara bakmakla da görevli oluyorlar, bununla ilgili de bir çalışmanın yapılması gerektiğini düşünüyorum.

Gençlerimizin bilimle tanışmasının önemli olduğunu düşünüyorum, bilim ve teknoloji kültürünü yaygınlaştırıyor. Gençlerimize bilimi sevdirmek adına gerek bakanlıklarımız gerekse belediyelerimiz önemli işler yapıyor. Bu anlamda çocuklarımızın, gençlerimizin bilime, bilimsel düşünceye, gelişen teknolojiye karşı ilgilerini artırmak amacıyla ülke genelinde birçok yerde bilim ve teknoloji merkezleri kurulmakta. TÜBİTAK tarafından da her sene bilim kampları düzenleniyor, yarışmalar düzenleniyor. Bu kampları ve yarışmaları çok olumlu buluyorum, teşekkür ediyorum kendilerine.

Yeri gelmişken önemli gördüğüm ve Bakanlığımızın yaptığı önemli bir projeye de değinmek istiyorum. Programın adı “Genç Bilim Adamı Yetiştirme Programı.”

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Bilim insanı” mı yoksa...

NİLGÜN ÖK (Denizli) – “Bilim insanı”, evet, şimdi söyleyeceğim.

Bu program ortaokul seviyesinde başlıyor, lisans ve iş kurmaya kadar bütün süreçlerden genç bilim insanları adaylarına yönelik 10 farklı türde teşvik ve desteği kapsıyor. Ülkemizin geleceği için önemli bir proje olduğuna inanıyorum ve emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

(Oturma Başkanlığına Başkan Süreyya Sadi Bilgiç geçti)

BAŞKAN – Sayın Ök...

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Toparlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Lütfen...

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Kız çocukları için de ayrıca böyle bir pozitif ayrımcılık gerektiğini düşünüyoruz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, bu politikalar bu kadar başarılıysa ağabeyi niye konkordato ilan etti ya?

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Ama siz ayıp ediyorsunuz ha! Terbiyesizlik sizin yaptığınız!

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bu kadar başarılıysa ağabeyiniz neden konkordato ilan etti?

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Ben niye konkordato ilan ettiğini birçok farklı yöntemle açıklayabilirim ama şu yaptığınız hiç de etik değil. Çok merak ediyorsanız, gelin, ben size anlatayım. Terbiyesizlik sizin yaptığınız!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Çok merak ediyorsan özelde sorarsın.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani içinizle dışınızın bir olması lazım.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – İçimiz dışımız bir, bizim nasıl bir aileye...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Çok merak ediyorsan dışarıda sorabilirsin.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Bir saniye Uğur Bey, ben anlatmak istiyorum.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Haddini bil!

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Burası kabadayılık yeri değil.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Kabadayılık yeri değil, bakın, sizin söyleminiz hiç doğru değil, terbiyesizce!

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ben kabadayı değilim.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sen önce haddini bil, tamam mı!

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Haddinizi bilmiyorsunuz, ayıp ediyorsunuz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Çıkarsın, dışarıda sorarsın.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Bizim nasıl bir şirket olduğumuzu, ağabeyimin şirketinin nasıl olduğunu gösterir...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Burası kabadayılık yeri değil. Bu kadar iyiye niye konkordato ilan etti?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sen haddini bil! Bak, gözlük takıyorsun...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ben haddimi biliyorum.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Uğur Bey, ben cevap verebilirim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Kabadayılığımızın yeri dışarısı. Gidin, kabadayılığınızı...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Mahmut Bey, yaptığınız hiç doğru değil.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bak, yaptığın tiyatro çok büyük terbiyesizlik! İçinle, dışınla...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Kabadayılığın yeri dışarısı!

BAŞKAN – Arkadaşlar, Sayın Tanal, bir dakika...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Terbiyesizlik yapma!

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Söylediklerinizi aynen size iade ediyorum, size yakışıyor o.

BAŞKAN – Bir dakika müsaade edin ya!

Sayın Tanal, Sayın Tanal...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Buyurun Başkanım.

BAŞKAN – Yani bizim çalışmalarımızı niye baltalıyorsunuz?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Beyefendi, bakın...

BAŞKAN - Siz dinleyeceksiniz, sizin de söz hakkınız var, söz hakkınız geldiğinde konuşursunuz Sayın Tanal.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Ayıp ya!

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bakın, İç Tüzük ne diyor?

BAŞKAN – Sayın Tanal, müsaade edin.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Terbiyesizlik yapıyorsunuz!

BAŞKAN – Müsaade eder misiniz Sayın Aydemir?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bana dışarıyı gösteriyor! Burası kabadayılık yeri mi! Güya Bilim Bakanlığımızın bütçesini konuşuyoruz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin!

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Öncesini konuşuyoruz...

BAŞKAN – Sayın Tanal, müsaade eder misiniz!

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Ben aynı şekilde... Başkanım, katılıyorum, Sanayi Bakanlığımızın bütçesini görüşüyoruz ve ben de onunla ilgili görüşlerimi bildirdim. Ben beni dinlediğiniz için...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – O kadar başarılıysa niye konkordato ilan etti ağabeyiniz! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Ama bu mudur tarz ya, bu mudur tarz!

BAŞKAN – Neden bahsediyorsun kardeşim sen ya!

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Ayıp denen bir şey var ya!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ya, ne biçim bir üsluptur bu! Nasıl bir üslupla konuşuyorsun sen ya!

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Ben çok teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Ök, teşekkür ediyorum.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Ne kadar ayıp ya gerçekten!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, çok özür diliyorum.

Arkadaşımız konuşurken “İçin başka, dışın başka olmasın.” diye bir kişiye hitapta bulunamaz!

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bulunuyorum ve tekrar ediyorum, gidin mahkemeye dava açın!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bulunamazsın! Bu çok büyük bir terbiyesizliktir, tamam mı!

MAHMUT TANAL (İstanbul) – O terbiyesizliği aynen iade ediyorum size, aynen iade ediyorum!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sizin içiniz dışınız farklı, o zaman aynı sözü iade ediyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Şahsınıza yakışıyor, bana yakışmaz, size yakışıyor!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Aynı sözü iade ediyorum size, tam size oturuyor!

BAŞKAN – Arkadaşlar...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Terbiyesiz!

II.- AÇIKLAMALAR (Devam)

4.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, TBMM İçtüzüğü'nün 56'ncı maddesine göre milletvekillerinin kravat takması gerektiğine ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkanım, İç Tüzük burada uygulanıyor değil mi? Uygulanıyor. İç Tüzük'ün 56'ncı maddesine göre milletvekili buraya kravatla girebilir. Lütfen İç Tüzük'ün gereğini yapın, ya dışarı çıkarın ya da kravatını taksın! Sizden rica ediyorum, İç Tüzük 56, ya kravatını takacak ya dışarı çıkacak, bu kadar açık ve net!

BAŞKAN – Herkes kravatını taksın arkadaşlar.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İç Tüzük'ü uygulamıyorsunuz ki Sayın Başkan.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – İç Tüzük'ü uygulayacağız, dışarı çıkarım ben.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İçi, dışı işte! Alın size içi dışı!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Tanal, ben çıkarım ama sizi insanlığa davet ediyorum, tamam mı!

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Beyefendi, insanlığı benden öğreneceksiniz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – İnsanlığa davet ediyorum sizi, adam olmaya davet ediyorum sizi.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Lütfen İç Tüzük'e göre hareket edin Başkanım, ya dışarı çıkarın ya da...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Adam ol, adam!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben usul tartışması istiyorum, açmıyor vallahi, İç Tüzük yok burada.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Burası Dingo'nun ahır! İç Tüzük ne diyor? 56'ya göre giymesi lazım, sizden rica ediyorum.

BAŞKAN – Müsaade edin, o benim kararım. Yani günlerdir geliyorsunuz, günlerdir Sayın Paylan kravat takmıyor. Niye hiçbir şey söylemiyorsunuz?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İç Tüzük'ü uygulamıyorsunuz çünkü.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Beyefendi karşımda oturduğu için gördüm, yeni görüyorum, o da taksın.

BAŞKAN – Ya, siz her gün görüyorsunuz, sohbet ediyordunuz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ayrıcalık kimseye değil, herkes takacak.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, rahatladınız mı?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ve temiz dil kullanmaya davet edeceksiniz siz, temiz dil kullanmaya davet edeceksiniz!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet, önce kendinize dikkat edin!

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Beyefendi, beni dışarıya... Sizin gibi seviyesiz değilim! Sizin gibi seviyesiz olsaydım...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ya, ne diyorsun sen ya! Ne biçim konuşuyorsun sen ya!

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani kabadayılık işte! Bakın, güc zehirlenmesi var, bu gücünüz bitiyor, eriyor, eriyor.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ne biçim konuşuyorsun sen ya!

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Gücün verdiği bir zehirlenme var.

BAŞKAN – Arkadaşlar...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Başkan, kusura bakmayın yani...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sende o kusur!

BAŞKAN – Ya, müsaade et Sayın Aydemir, ya.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ya, Başkanım, lütfen ama böyle konuşamaz.

BAŞKAN – Yani Sayın Ök kendi hukukunu savunur, savundu da zaten, gereken cevabı verdi, ben duydum.

V.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A)KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275) ve Sayıştay tezkereleri (Devam)

a) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Devam)

b) Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Devam)

c) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (Devam)

ç) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (Devam)

d) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (Devam)

e) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (Devam)

f) Kalkınma Ajansları (Devam)

g) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (Devam)

ğ) Türk Standardları Enstitüsü (Devam)

h) Türk Patent ve Marka Kurumu (Devam)

ı) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (Devam)

i) Türkiye Bilimler Akademisi (Devam)

BAŞKAN - Komisyon üyelerinden son konuşmacı Sayın Aydemir, ondan sonra da diğer milletvekillerimize geçeceğim.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Tabii, çok sevimsiz bir hâl zuhur etti. Mahmut Bey, tecrübeli bir parlamenter.

BAŞKAN – Evet, herkes kravatını taksın.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İç Tüzük’ü uygulayın Sayın Başkanım. Usul tartışması açmadınız bu sabah, o yüzden takmıyorum, protesto ediyorum sizi.

BAŞKAN – Beni mi? Her gün ediyorsun sen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Açmak zorundasınız, İç Tüzük’e göre açmak zorundasınız. Uygulayın İç Tüzük’ü, takayım kravatı.

BAŞKAN – Sayın Aydemir, buyurun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Efendim, burada özellikle CHP sözcüleri kadın mevzusunu hususen bu Komisyonun gündemine getirirler her bahaneyle. Geçtiğimiz toplantıda “etekleme” kavramını kullandım, “etekleme”yi bayanlara tahmil ettiler ve yaklaşık yarım saat burada bir tartışma sürdü. Şimdi, burada, genç bir kardeşimiz, hanımefendi, fevkalade edep çizgileri içerisinde sunumunu yaptı. Onun kardeşiyle ilgili ticari bir gelişmeyi buraya getirmek, hakikaten, edebe, ahlaka mugayir bir hâldir. Bu tespiti yapmak lazım ve doğru yapmamışsınız. Uğur Bey “Dışarıya çıkalım.” derken bu mevzu dışarıda konuşulabilecek bir mevzudur anlamında söyledi, çok net söyledi.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Özelde merak ettiğini konuşursun, dışarıda sorarsın, ne var bunda ya? Çok merak ediyorsan.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Şimdi, ben başlarken Bülent Kuşoğlu Bey’e çok teşekkür ediyorum. Sebebi şu: Sanayi Bakanlığımızın bütçelerini gördüğümüz hemen her toplantıda hususen DAP’a bir vurgu yapıyor, DAP’la ilgili gelişmelerin hangi düzeyde olduğunu özellikle Komisyon gündemine getiriyor. Bu defa da öyle yaptı. Ben de Sayıştayımızın hazırladığı raporu ayrıntısıyla inceledim, DAP özelinde. İsmail Bey de çok tafsilatlı olarak aktardı. Sayıştayımızın tespitlerine olduğu gibi katılıyorum ve kuvvetle muhtemel, Bakanlığımızın yetkilileri de zaten bunu göz önüne almışlar, kaldı ki DAP yöneticileri de tespitlere katıldıklarını ifade etmişler.

Şimdi, efendim, Sayın Şener Bakanımız bir tespit yaptı, dedi ki -genelde hep aynı şeyler söylenir burada- “Hükûmet adına sunum yapanlar aynı şeyleri söylüyorlar.” Tam onu söylerken samimi söylüyorum ben de şöyle bir düşünce içerisindeydim: Burada muhalefet adına konuşanlar, söz alanlar sanki daha önce burada yapılan konuşmaları okumuşlar, oralardan paragrafları alıp bir sene sonra, iki sene sonra, on sene sonra aynı şeyleri terennüm ediyorlar gibi düşünmüştüm. Yani Hükûmet için değil, muhalefet için bu tespiti yapmak lazım.

Bakın, değerli arkadaşlarım, ben DOSİAD’ın üç dönem Başkanlığını yaptım yani Doğu Anadolu sanayici ve iş adamlarını ifade eden bir kurumun. 15 tane vilayet, hemen hemen...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Orası “iş insanları” olmadı mı, hâlâ “iş adamları” mı?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Nereye takılmışsınız ya?

Şimdi “adamlık” kavramı çok özel bir kavramdır. O kavram, sadece erkekler için de kullanılmaz. Duruşu olanlar için, çok özel duruşu olanlar için, nitelik ifade edenler için, bulundukları zemine kalite katanlar için de söylenir. Böyle bu işleri çok abartmamak lazım Garo Bey ve siz de bilirsiniz ki bunların altında kalmayız. Bak, tespit yapıyoruz biz, diyorum ki: Üç dönem Doğu Anadolu sanayici iş adamlarını takip etmiş bir kardeşinizim, sahayı bütünüyle biliyorum ve şimdi de oralara nüfuz etmeye çalışıyorum, sürekli içindeyiz. Sanayicilerimizin, iş adamlarımızın hâletiruhiyelerini de biliyoruz, içinde bulundukları hâli de biliyoruz.

Daha önce, biz gelmezden önce, yani ak anlayış iktidar bulmadan önce, organize sanayi bölgeleri âdeti depo zeminleri olmuştur. İnsanlar, böyle çok sathi, çok yüzeysel ticaret yapanlar bile oralarda mekân kiralamışlardı ya da satın almışlardı, oraları depo olarak kullanıyorlardı. Bizimle beraber, elhamdülillah, çok ciddi mesafeler aldık. Ben bunu sadece Erzurum özelinde söylemiyorum, dediğim gibi, o bölge illerinin tamamı için bunu söyleyebilirim. Kaldı ki onun dışında, organize bölge sayıları da arttı tabii, mesela Erzurum’da bir ikinci organize sanayi bölgesi de açtık ve geçtiğimiz dönem ben burada Sanayi Bakanlığı bütçesi konuşulurken bir not düşmüştüm, Sayın Bakanımızdan bir özel istirhamda bulunmuştum, şimdi Sayın Bakanımız için de bu geçerli olacak: Oyuncak organize sanayi bölgesine dönük bir talebimiz var, inşallah bu da hayatiyet bulacak.

Şunu özellikle söylemek istiyorum arkadaşlar: Sanayi Bakanlığı, AK PARTİ'nin sahaya yansıttığı en önemli, en değerli çalışmaların zuhur ettiği bir alan, bugüne kadar hep böyle oldu. Bugün eğer Savunma Bakanlığı bütçesinde İHA'lardan, SİHA'lardan bahsediyorsak bunun esaslı şeriklerinden birisi işte buradaki arkadaşlarımız, şu ekip. İnsanları sadece, efendim, bir muhalif gözüyle görüp kırmamak, incitmek lazım; bunların emeklerine saygı duymak lazım. Yapılan çok özel çalışmalar var.

Bakın, burada bir kardeşim var, DAP'ta beraber çalışıyoruz, takip ediyoruz, Doğu Anadolu Kalkınma Projesi. Müthiş bir şekilde sahaya, kalkınma adına, gelişme adına hizmet sunuyorlar. Hükûmetin sunmuş olduğu, vermiş olduğu kaynağı kuruşuna kadar çok verimli bir biçimde yansıtmaya çalışıyorlar. Şimdi, burada hiçbir şey yapılmamış, bütün kaynaklar heba edilmiş gibi bir söz ifade edilirse, orada gönüller de kırılır; şevk, iştiaf da azalır. Öyleyse, hakkı teslim etmek lazım, doğruları konuşmak lazım.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Biz onlara söylemıyoruz, AK PARTİ'lilere söylüyoruz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – AK PARTİ'lilere söylerken, efendim, biz bu hizmetleri bu ekiple beraber sahaya yansıtıyoruz. Bunlar bizim şerikimiz. Siyaset yaparken kiminle yapıyoruz efendim?

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Organize sanayi bölgelerinde çoğu fabrikalar kapandı.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Onlar sizin şerikiniz değil, devlet memurları.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Şimdi, “şerik” derken arkadaşım, Hükûmetin...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Devlet memuru onlar.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – İşte, bakış açısı bu olunca buradan yürümüyor.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – “Şerik” ne demek?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – “Şerik” derken kardeşim, biz bir hizmet sunuyoruz orta yere ve bu insanlarla beraber yapıyoruz bunu. Ben mi yapıyorum? Bunları organize eden, siyaset kurumu. Biz yapıyoruz, birlikte çalışıyoruz. Olur mu öyle bir şey? Böyle bir şey olmaz ya!

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yarın başka bir parti gelir. Onlar sizin ortağınız filan değil, şerikiniz filan değil, onlar devlet memuru.

BAŞKAN – Bir başka gündem yapacağım “Şerik midir, değil midir?” diye ama bugünün tartışma konusu değil.

Sayın Aydemir, buyurun siz.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – “Partneri” deseniz sorun çıkmayacak, “şerik” dediğiniz için çıktı sorun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Efendim, söyleyecek herhangi bir şeyiniz olmazsa işi bu noktaya taşırsınız. Ucube işler yani bunlar basit, sıradan işler.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – “Şerik” demek, hukuken “ortak” demek.

BAŞKAN – Sayın Tanal, siz müsaade edin.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Anladım ama...

BAŞKAN – Herkesin nasıl konuşacağına siz mi karar vereceksiniz?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ben o hadde sahip değilim.

BAŞKAN – Onu yapıyorsunuz şu an.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ama “şerik” demek “ortak” demek, ortakları değil, onlar devlet memuru.

BAŞKAN – Size ne efendim? Söz aldığınızda da “Şerikiniz değil.” dersiniz, o da susar, onu dinler. Müsaade edin.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Mahmut Bey...

BAŞKAN – Sayın Aydemir, siz “Mahmut Bey” falan demeyin, siz Komisyona hitap edin.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Peki efendim. Başkanım, özür diliyorum, peki.

Arkadaşlar, tabii, teşvik mevzuatını özellikle gündeme getirmeyi düşünmüştüm ben. 1990’lı yıllarda biz özel bir hastane Erzurum’da kurmuştuk. Teşvik mevzuatına çok yakın durdum, olanı, biteni uzun yıllar takip ettim. Daha önce “Alan da kaçan mı var?” misali, teşvik mevzuatları yazılırdı, aşikâr olurdu, sahaya sürülürdü. Bizimle beraber bu o kadar netleşti, o kadar böyle berrak bir hâl aldı ki bu teşvikler bağlamında devletin bir kuruşu heba olmadı. Önceki hâl berhava oldu, gitti. O yüzdendir ki şu an çok verimli, çok nitelikli bir iş hayatı söz konusu.

Efendim, sıkıntılarımız, noksanlarımız yok mudur? Olacak, elbet olacak, bunları kimsenin inkâr ettiği yok ama şunu bilin: Bizim en olumsuzluk diye tarif edeceğimiz şu zemindeki hâl, sizlerin iktidar bulduğu zamanların en zirvelerinden daha iyi bir hâldir ve bu hâl, çok daha iyi noktalara gidecektir, bundan emin olun. Oradan, beni bağışlayın, bol kepçeden -amiyane ifade ama başka türlü olmuyor- üflemek kolay.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – “Üflemek” ne demek ya?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Buraya geldiğinizde çok daha özel bir zemin çıkıyor orta yere.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Kim neyi üfletiyor ya? “Üflemek” ne demek?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Kamil Bey, bol kepçeden diyorum, amiyane ifadesiyle diyorum. Ya, arkadaş, sizinle nasıl konuşacağım ben? Bana söyleyin, bana bir lügat verin, konuşayım, böyle bir şey olmaz ya!

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Düzgün konuşun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ne diyorsun kardeşim ya! Allah Allah! Senin dediğini mi konuşacağım ben ya!

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Biz ciddi şeyler söylüyoruz. “Üfletiyorsunuz.” diyemezsin.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Üfletiyorsunuz, bol kepçeden atıyorsunuz. Allah Allah!

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Başkan, müdahale edin lütfen.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ya, ne yapayım Başkanım, böyle bir şey olabilir mi? Her konuşmamda aynı şeyi yapıyorlar ya! Böyle bir şey yok ya!

BAŞKAN – Sayın Aydemir, çok güzel konuşuyorsunuz, devam edin, buyurun, dinliyoruz.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Siz üfletiyorsunuz, hem de bol kepçeden üfletiyorsunuz. Aynen iade ediyoruz size.

BAŞKAN – Ben sürenizi de yenileyeyim, sizi konuşturmadılar.

Buyurunuz, toparlayın lütfen.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Efendim, ben en başından alarak...

BAŞKAN – Yeni baştan mı? Alın efendim!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Yok.

Çünkü bu hâli bilmeleri lazım. Bu hâlde, hakikaten, böyle ezbere, tek kaynaktan beslenerek çıkacak sonuç, bu şekilde bir yaklaşımdır.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Ezber yok, burada sanayinin içinden gelenler var.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bakın, arkadaşlar, AK PARTİ’yle beraber...

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Ezber yok burada arkadaşlar, burada hayatın içinden, sanayinin içinden gelenler var.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Elbette var, ben onlara saygı duyuyorum. Ben onlar için söylemiyorum, genelleme de yapmıyorum elbette ki yani istisnalar elbette ki var, bir genelleme yapmıyorum burada.

Şimdi, STK’ler bağlamında da Sanayi Bakanlığımızın özel çalışmaları oldu bugüne kadar. Sivil inisiyatif özel desteklerle desteklendi. Şehir, üniversite, sanayici zinciri oluşturuldu. Bunlar çok verimli bir hâlde neşvünema buldu, eskilerin ifadesiyle.

Efendim, biz şunu söylüyoruz: Ak dönem, ak anlayış milletinden başkasına diyet borcu olmayan bir siyasetin adıdır. Bunu bugüne kadar, on altı yıl her hâlimizle, her tavrımızla, her icraatımızla gösterdik; Sanayi Bakanlığı bağlamında da bunu yaptık, millî iradedden gücümüzü aldığımızı ifade ettik. Öyle olduğu içindir ki bugüne kadar girdiğimiz her seçimde çok doruk noktaları elde ettik, bundan sonra da öyle olacak çünkü biz hâli çok berrak bir biçimde, billur bir hâlde milletimizle paylaşıyoruz, sakladığımız, gizlediğimiz en küçük bir şey yok; ne noksanımız var, koyuyoruz sahaya, neyiz var, hâlimiz neyse orta yere koyuyoruz.

Efendim, değerlerimizle yüzleşiyoruz. Elimizde ne varsa onu mutlaka öne alıyoruz, onun üzerine bir başka şeyi orijin noktaya yerleştirip yürümeye çalışıyoruz; bugüne kadar hep böyle oldu.

Şimdi, arkadaşlar, Sayın Cumhurbaşkanımızın bir ifadesi var, paylaşmak istiyorum sizinle. 2023 hedefimiz olan, “Türkiye’yi dünyanın en büyük 10 ekonomisinden biri hâline getirmek için bugünkü Türkiye’yi şöyle 2 kat daha büyütmemiz gerekiyor.” Büyüme demek, değerli arkadaşlar, yatırım demektir; yatırım demek, istihdam demektir, üretim demektir, ihracat demektir, teknoloji demektir, hizmet demektir ve tabii, refah demektir. Şu ifadeler bir ufuk oluşturuyor, bütün millete, hepimize bir ufuk oluşturdu ve o ufuk üzere bir zemin oluşturduk, elhamdülillah. Cenab-ı Hakk’ın da inayeti, samimiyet olunca, kalbî hâl olunca, ihlas olunca o inayet de önünüze yol açıyor ve öyle yürüdük. Biz bu hâle milletçe minnettarız.

BAŞKAN – Toparlarsanız ben de size minnettar kalacağım.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Peki, o zaman Sevgili Başkanımı kırmayayım.

Değerli Bakanım, yeni Bakanlık vazifeniz mübarek olsun, bereketli olsun inşallah. Çalışma arkadaşlarınızın hepsine çok teşekkür ediyorum, katkı sunuyorlar. Allah yolunuzu, izinizi açık etsin.

Buradaki hazırını da saygıyla selamlıyorum, var olun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, misafir milletvekillerimizle başlıyoruz.

Sayın Tarhan, sizde ilk söz.

Süreler beşer dakikadır.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan, değerli Bakan yardımcılar; Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu üyesi olarak yeni görevinizde başarılar diliyorum.

Çok değerli Komisyon üyeleri, sanayinin durumunu ve bugünkü bütçeyi tartışıyoruz ancak bunu beş dakikaya sığdırmamız imkânsız gibi gözüküyor. Türkiye’de 311 tane OSB var, OSB’lerin doluluk oranı bugün baktığımız zaman yüzde 50 civarında. Sanayilerde bütün fabrikalar satılık ve kiralık. Sanayiciler çocuklarına, artık, meslek olarak, miras olarak sanayiciliği bırakmak istemiyor, çoğu sanayici fabrikalarını satıp veya kiraya verip inşaat işine, alışveriş merkezlerine yönelerek, ticarete yönelerek son yıllarda sanayiden uzaklaşmaya başladı. Onun için bizlerin, burada ülkenin sorunlarını tartışırken gerçeklerle de yüzleşmemiz gerekiyor. Her söze başlayan, yüksek teknoloji ürünlerini Türkiye’de üretmemiz gerektiğinden başlıyor, yüksek teknolojiden bahsediyor, “Sanayi 4.0”dan bahsediyor ama Türkiye’deki beyin göçünden kimse bahsetmiyor. Yani, biz “Sanayi 4.0”a nasıl geçeceğiz? Dünya ölçülerine baktığınız zaman en fazla beyin göçü veren ülke Türkiye. Onun için gerçeklerle yüzleşmemiz gerekiyor diye düşünüyorum.

Sayın Bakan, biz Türkiye’de özellikle üretimi, sanayiye ayağa kaldıracaksak teşviklerle değil, üretimin önündeki engelleri kaldırmalıyız. Bugün Türkiye’de finans sektörünün kâr oranlarına bakarsanız, bir de üretimin kâr oranlarına bakarsanız gerçekleri görmüş olursunuz. Finansa erişimde Türkiye’de bugün eğer bir sanayici bir fabrika kuracaksa yüzde 40’larla -düşünün- para bulamıyor. En büyük sorun şu an, Türkiye’de KOBİ’lerin, sanayicilerin finans sıkıntısı. Borçları olmadığı hâlde bankalar bugün kredi vermiyor ve kredi alamıyorlar, bugünkü işlerini yürütemiyorlar.

Aynı zamanda, enerji girdi maliyetleri son iki üç ayda yüzde 38 artmış ve biz hâlâ işte “Sanayiye ayağa kaldıracacağız. “Sanayi 4.0”a geçeceğiz.” bunu anlatmaya çalışıyoruz. Öncelikli olarak mevcut sanayiye nasıl yaşatabiliriz, buna bakmamız gerekiyor.

Yerli otomobil konuşuldu, yıllardan beri konuşuluyor; Sayın Bakanım, 2011 yılından beri yerli otomobil konuşuluyor. İlk günden beri yanlış başlandığını söyledik. Yaklaşık olarak 47 milyon euro verilerek Saab marka bir tane hurda araç alındı, 47 milyon euro ve Türkiye’de de bu “Saab’ın bütün haklarını, platformunu satın aldık.” diye her seçim döneminde açıklamalar yapıldı geçmiş dönem bakanları tarafından. Saab’ın CEO’su açıklama yapmak zorunda kaldı: “Biz Türkiye’ye böyle bir araç satmadık. NEVS’e sattık, “NEVS” adlı bir firmaya sattık, hurda olarak sattık. Türkiye bu projeyi almış, teknolojik olarak bunu geliştirmeye çalışıyor, bizimle ilgisi yoktur.” diye açıklama yapmak zorunda kaldı. Yani 47 milyon euro çöpe gitti. TÜBİTAK’ta, 47 milyon euroya alınan o Saab marka aracın altına bir tane akü takılarak yıllarca Türkiye’deki insanların, Türk toplumunun duygularıyla oynandı. Ben şimdi size şunu öneriyorum: O, 47 milyon euroya aldığınız aracı, bir müze yapın, insanlar gelsin, para ödeyerek görsünler. En azından bir gelir elde ederiz.

Şimdi, o iş çökünce bir babayiğit arandı, “beş babayiğit”. İlk günden beri gene söylüyoruz, bu beş babayiğit bir araya geldi. Bunun sermayesi nedir, bir açıklasınlar. Kaç lira sermaye koyarak bu şirketi kurdular? Eğer biz Türkiye’de bir otomobil yapacaksak geçmiş dönem bakanımızın açıklaması var, “2,5 milyon avro yatırım öngörüyoruz.” diyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Tarhan.

Sayın Arslan, buyurun.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sayın Bakan, Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, değerli basın mensupları, değerli bürokratlar; hepinizi öncelikle sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

Türkiye tarihinin en ciddi cari açık krizi bir rejim değişikliğinin kavşağında gerçekleşmektedir. Yaşadığımız krizin en etkili olduğu alanlar sanayi, ticaret ve tarım alanlarıdır. Özel sektör borçluluk düzeyini baştan ele alması gereken yeni ekonomi programı borcu nasıl eritebileceğine değil, yeni borcu

hangi şartlarda, hangi faizde ve vade oranlarıyla bulabileceğine odaklanmış durumdadır. Dolayısıyla özellikle sanayici, çarkını döndürebilmek, borcunu ödeyebilmek üzere çalışmalarını sürdürmeye çalışmaktadır.

Banka mevduat faizinin yüzde 20'leri bulduğu hiçbir ekonomide hiç kimse yapısal reformlar sağlanmadan ve hukuk güvenliği sağlanmadan hem yerli hem yabancı yatırımcıyı uzun vadede yatırıma yönlendirmek mümkün değil.

Sayın Bakan, sanayicinin durumu aslında belli, bunu açıklıkla görüyorsunuz. Sanayi alanlarımız giderek daralıyor, yeni sanayi işletmelerinin kurulması yerine kapanmaları, konkordato ilan etmeleri ve iflaslara giden bir durumdadır. Sanayide yaşanan olumsuz gelişmeleri sonlandırmak ve yeni yatırımların yapılabilmesi için sanayicinin büyümesi ve çalışabilmesi için yeni tedbirlere ve desteklere de ihtiyaç olduğunu belirtmek isterim.

Sanayicinin çalışabilmesi, yaşayabilmesi, büyüebilmesi, yeni yatırımlar yapabilmesi için özellikle girdi maliyetlerini etkileyen bazı etkenler var. Elektrik ve doğal gaz gibi maliyetleri olumsuz etkileyen durumları görmezlikten gelmeyiniz. Son üç ayda sanayicimizin ve üreticilerin kullandığı elektrik faturalarından örnek vermek istiyorum. 31 Ağustosta ödediği elektrik faturası 354.953 Türk lirası olan bir işletmenin 30 Eylülde ödediği miktar 462.423, 31/10'da ödediği elektrik bedeli de 558.913 Türk lirasıdır.

Şimdi, bu kadar aşırı bir artışın karşısında sanayicinin yaşayabilmesi, rekabet edebilmesi, üretimini devam ettirebilmesi mümkün mü? Onun için sizden ricam, özellikle Enerji Bakanlığıyla iş birliği yaparak KDV'nin bu enerji ücretleri üzerinden kaldırılmasını ve elektrik tüketim vergisinin ve Enerji Fonu vergisinin kaldırılarak bir kolaylık sağlanmasının faydalı olacağını belirtmek istiyorum.

Programınızda yerli sanayinin geliştirilmesi yönünde bir çalışma göremiyorum. Bu çerçevelerde hangi tür tedbirlerin alınarak yerli sanayinin gelişmesi, yerli üretimin artması noktasında bir çalışmanız var mı? Bunu duymak istiyorum. Özellikle yerli sanayinin ve yerli üretimin gerçekleşmesi konusunda yerli ürünlere öncelik tanınmasını ve ara malların ithalinin de daha azaltılmasını düşünüyor musunuz?

Sayın Bakan, tarıma dayalı sanayi işletmelerinin geliştirilmesi, tarım alanlarında fabrikaların kurulması, tarladan tüccara, pazara giden ürünlerin işlenmesi, katma değer sağlanarak istihdam sağlanması, üretimin artırılarak hem tarım ürünlerinin ithalatının azaltılması açısından hem de bu yönde geliştirilecek yeni işletmelerin ve fabrikalarda istihdamın sağlanmasında çok büyük fayda sağlayacaktır. Bu aynı zamanda da göçü büyük oranda engelleyecektir.

Sanayide ve üretimde çalışacak KOBİ'lerin de gelişmesine olanak sağlayacak nitelikli elemanlara büyük ihtiyaç vardır. Millî Eğitim Bakanlığıyla yapacağınız iş birliğiyle özellikle organize sanayi bölgelerinde yapılacak okullar ile bu alanlarda çalışacak elemanları yetiştirecek teknik ve meslek okullarına büyük ihtiyaç vardır. Ayrıca, bu okulların uygulamalı eğitim yaparak o düzeyde, daha doğrusu üretim alanlarındaki çalışmalara uygun düzeyde öğrenci yetiştirmeleri nitelikli elemanlara ihtiyacının karşılanmasında büyük fayda sağlayacaktır.

OSB'lerde ihtiyaç duyulan çevre duyarlı sanayileşmenin gerçekleşebilmesi için bölgedeki ürün çeşidine göre ihtiyaç duyulan arıtma tesislerinin bakanlığınızca...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Arslan.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sayın Başkan, cümlemizi tamamlamadık.

BAŞKAN – Sayın Güler...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Bakanlığınıza bağlanan KOP Niğde ilini de kapsamaktadır. Bu bağlamda Sayıştay raporuna yansıyan veriler dikkate değerdir. Sayıştay KOP bölgesiyle eylem planında bulunan projelerin planlandığı şekilde gerçekleşmediğini, daha gerçekçi ve uygulanabilir projelere yönelilmesini, uygulayıcı kuruluşlarla sağlıklı koordinasyon sağlanmasını ve gerekli tedbirlerin idarece alınmasını raporunda yer vermiştir. KOP kuruluş amacına uygun faaliyetlerin olması bölgenin gelişmesi adına önemlidir. KOP eylem planında yer aldığı hâlde hiç başlamamış ya da süresinde bitirilmemiş projelerle anılır duruma gelmesi düşündürücüdür.

Bölgede sulama suyu ciddi bir sorundur. Aladağlar’dan Akdeniz’e akan suların değer bulacağı söylenece de bundan da vazgeçildiği görülmektedir. Yer altı sularının çekilmesiyle oluşan obruklar köyleri dahi bir gece çöküntüye alacak hâle gelmeden önlemleri alınmalıdır. Kalkınma ajansları bölgeler için amaçlanan hedeflerle yönetilmesi şarttır. Gereken çatı denetim ve desteği sağlanmalıdır.

Sayın Bakan, 2017 yılı tarihi itibarıyla KOSGEB veri tabanında kayıtlı işletme sayısı 1 milyon 350 bin 821, bir esnaf ve sanatkâr odasına kayıtlı işletme sayısı 650.763’tür. Destek programı kapsamında bu bağlamda bakıldığında verilen destekler çok sınırlı kalmaktadır. Esnaf ve KOBİ’ler ciddi anlamda sorun yaşamakta, önemli kuruluşlar konkordato ilan etmek durumunda kalmaktadır. Binlerce işçi işini kaybetmekle karşı karşıyadır. Üretim önünde engellerin kaldırılması ve gereken desteklerin bu bağlamda sağlanması şarttır. Dünya Ekonomik Forumu tarafından açıklanan Küresel Rekabetçilik Raporu’nda 2016-2017 yıllarının sıralamasında ülkemiz 55’inci sıradadır. İnovasyon ve teknolojik hazırlık kategorisinde ülke olarak gerilerde kalmaktayız. AR-GE ve tasarım hedeflerinde istenen boyutta bir atılım sağlanamamış, çok konuşulmuş ama az uygulamaya geçilmiştir.

Sayın Bakan, FETÖ çatı davası iddianamesinde şu ifadeler yer almaktadır: “TÜBİTAK’ta üretilen teknolojik ürünler FETÖ mensuplarının özel şirketleri üzerinden yabancı ülkelere ve özellikle İsrail’e satılmıştır. Özel şirketler bu yolla gelir temin etmiş, ülkenin teknolojik sırrı niteliğindeki gizli bilgiler teknolojik ürün satışı ile yabancı ülkelere verilmiştir. Bu bağlamda, TÜBİTAK’ta üretilen bazı projelerin ise örgüt menfaati ile uyuşmadığı için kasten atıl bırakıldığı.” ifadeleri çok kapsamlı olarak yer almaktadır. Bakanlığa yönelttiğimiz sorularda bu konularda açıklayıcı, kapsayıcı bilgiler bulunmamaktadır. Bakanlığa sormadan mı savcılık bu konuda araştırmalar yapmıştır? TÜBİTAK’ta bu konuda yapılan değerlendirmelerde ortaya çıkan veriler nedir?

Ayrıca Sayın Bakan, Asansör Yönetmeliği’ne göre insanların taşınmasına, can ve mal güvenliği tehdit etmeyecek şekilde kullanılması için bir düzenlemeye gidildi. Ne var ki, iş yerlerinde ve inşaatlarda yük kaldırma tertibatları bu kapsam dışında bırakıldı. Oysa iş cinayetlerinin bir kısmı da bu inşaat asansörlerinde meydana geliyor. Bu anlamda Bakanlığın bir düzenleme yapması düşünülüyor mu?

Niğde Bor Enerji İhtisas Endüstri Bölgesi 2015 yılından beri sürekli söyleniyor, hep olacağı ifade ediliyor. 2019 yılında bu konuda bir umut var mı? Çünkü Karaman bitti, Niğde hâlâ konuşuluyor.

Ayrıca, 2012 yılında başlayıp 2015 yılında biteceği açıklanan Niğde’de dev Çin yatırımı 200 fabrikanın geleceği ifade edilse de böyle bir şey gerçekleşmedi. Ama 2016’da Bakanlık tekrar bu konuda bir çalışmanın başladığını ifade etti. 400 hektarın OSB alanına verildiği belirtildi. Şu ana kadar bu konuda yapılan çalışma yok. 2018 bitiyor, hâlâ Çinliler bu Niğde’ye ne zaman gelecekler?

Bunun yanında yine Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı olarak cam filmiyle ilgili bir açıklamanız olmuştu. Bununla ilgili Sayın Cumhurbaşkanının, İçişleri Bakanının ayrı ayrı kamuoyuna yansıyan değerlendirmeleri vardı. Cam filmiyle ilgili son durum nedir? Bununla ilgili yasaklamalar devam ediyor mu, kaldırılmış mı, çalışmalar sonuçlanmış mıdır?

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Gaytancıoğlu...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar; ilkokulda münazaralar yapardık “Türkiye’nin kalkınması için tarım mı gerekli, sanayi mi gerekli?” diye. Her iki taraf da gerekçelerini açıklardı, güzel tartışmalar olurdu. Sonunda her iki tarafın da haklı olduğunu anladık. Sonra ben akademisyen oldum ve tarıma dayalı sanayinin de çok önemli olduğunu şöyle anladım Sayın Bakan. Tarımsal üretimin gayrisafı millî hasılaya katkısı yüzde 7-8’lerde. Tarımı başlı başına alırsak böyle ama ayrıntılı incelediğimizde sanayiye sağladığı ham madde desteği ve girdi sanayisiyle aslında Türkiye ekonomisine yüzde 20’lere varan bir katkı yaptığını anladım ve bunu derslerde anlattım. Çünkü “Tekstil sanayisi.” diyorsunuz, ham maddesi pamuk, “Bitkisel yağ sanayisi.” diyorsunuz, ham maddesi ayçiçeği, soya “Un sanayisi.” diyorsunuz, ham maddesi buğday ve biz bunların hepsini ithal ediyoruz. Aslında sanayinin Türkiye ekonomisine daha fazla katkı yapmasına yönelik politikaları geliştiremiyorsunuz. Neden mi? Tamamını ithal ettiğimizden dolayı. Yani Türkiye’deki tarımın potansiyelini değerlendiremiyorsunuz. Hâlbuki nitelikli, gerçekten yerli ve millî bir politika izleseniz bu ürünleri ithal etmezsiniz. Alın size 12-13 milyar dolarlık kaynak.

Aslında çok basit. İthalata ayıracığınız kaynakların çok az bir kısmını çiftçiye ayırsanız ithalat biter, tarımın sanayiye olan katkısı artar. Türkiye pamuğa, soyaya, mısıra, buğdaya, arpaya para vermez; bunları kendi üretir, hem çiftçi hem sanayici kazanır. Siz de gerçekten yerli ve millî olduğunuzu kanıtlarsınız.

Yine sunumunuzda inceledim, KOP’tan bahsediyorsunuz yani Konya Ovası Kalkınma İdaresi Başkanlığının bütçesini de konuşuyoruz. KOP nedir? GAP’tan sonra en büyük sulama yatırımı. Yani öncelik verilmesi gereken yatırımlardan biri. Gerçi Hükûmetinizin önceliği sürekli müteahhitlik ve inşaat sektörü oluyor, AVM’ler oluyor. Biliyor musunuz, son on üç yılda AVM sayısı yüzde 288 artmış yani siz parayı yatırımlara değil tüketime ayırmışsınız. Sonrasında ne olmuş? Dış borç 480 milyar dolar; insanlar işsiz, yatırım yok, sanayi yok, bacası tüten fabrikalar ya küresel sermayeye geçmiş ya da kapanmış.

Neyse, yeniden Konya Ovası Projesi’ne dönelim. Bu proje çok önemli, neden? Çünkü 8 ili kapsıyor. Tarımsal üretim için su çok önemli. Neden? Çünkü bölgenin çehresini çok değiştirmek istiyoruz. Evet, Türkiye için su çok önemli, KOP projesinde Akdeniz’e dökülen suların Konya Ovası’nda birleştirilmesi söz konusu ve Mavi Tünel’le boşa akan 700 milyon metreküp suyun Konya Ovası’na akması söz konusu. Gerçi daha akan bir şey yok. Sayfa 43’te 2017 yılı sonuna kadar 8,5 milyar lira harcandığı yazıyor. Bu paralar nereye gitmiş? Sunumunuzda bir açıklama yapmadınız. Paraların nereye gittiğini hepimiz biliyoruz. Dünya kadar paramız faize gidiyor. Siz bu projeyi lütfen bir an önce bitirin. Neden mi? Çünkü Bakanlığınızın adı “Teknoloji Bakanlığı.” Proje çok güzel, tabii ki destekliyoruz çünkü sulu tarım çok önemli. Siz bu projeyi bitirmediğiniz için çiftçi ne yapıyor biliyor musunuz? Suyu çıkarabilmek için tam 36 bin tane kaçak kuyu açıyor bölgede. Bu, resmî rakam ama bize gelen bilgilere göre 50-55 bin tane kaçak kuyu var. Yani Türkiye ekonomisine ve sanayisine tarımdan sağlanacak katkıyı artıramıyorsunuz.

Gelelim Bakanlığınıza bağlı kuruluşlara. Zamanım az olduğu için sadece 2 kurumdan bahsedeceğim, TÜBİTAK ve kalkınma ajansları.

TÜBİTAK'tan proje yapmış bir bilim adamıyım. Çok ciddi bir şekilde projelerin denetlendiğini biliyorum, çok iyi bir şekilde denetlendi ama ne zamandı bu biliyor musunuz? 2002 yılında çok güzel bir proje yapmıştım, projenin de adı: “Türkiye’de Çeltik Üretimini Artırmaya, Pirinç İthalatını Azaltmaya Yönelik Politikaların Geliştirilmesi (TARP-2327)” Ama sonra –arkadaşım burada söyledi- ilginç ilginç projelere destek vermişsiniz ve TÜBİTAK’ta aşırı derecede FETÖ’cü çıktı. Aynı şekilde, kalkınma ajanslarında da FETÖ’cüler çıktı. FETÖ’cüler çıktı diye siz bu kalkınma ajanslarını işlevsizleştirdiniz.

Sayın Aydemir de nereye gitti bilmiyorum ama az önce burada çok konuştu, bizi boş konuşmakla itham etti. Kendisi Erzurum milletvekilidir, kendisine de şu an sataşıyorum. Sayın Aydemir, geldiniz. Çok iyi hatırlıyorum “Şeker fabrikalarının özelleştirilmesinde her şey çok iyi olacak.” dedi. Erzurum’daki fabrika özelleştirildi, işçiler ne oldu? Ben kendisine sormak istiyorum, fabrika ne oldu? Paralar ne oldu, paralar geliyor mu? Sadece Alpullu Şeker Fabrikası 250 milyon liralık bir bütçeyle satılmıştı, parası hâlâ ödenmedi, böyle ödenmeyen çok fabrika var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Erel...

AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım; şahsınızda tüm çalışanlarınıza başarılar diliyorum.

Bu bütçenin ülkemize, devletimize, milletimize hayırlara vesile olmasını niyaz ediyorum.

Aksaray, Konya Ovası Projesi kapsamında ancak Aksaray aynı zamanda Tuz Gölü havzasında. Tuz Gölü Havzasında olduğundan dolayı yer altı suları çekildi, bu yer altı sularının çekildiği alanlara da şimdi Tuz Gölü’nün tuzlu suları dolmaktadır. Dolayısıyla çok kısa sürede Aksaray Ovası’nın “çöl mevki” dediğimiz bölgesinde büyük bir ihtimalle topraklarımız çoraklaşacaktır. Bu nedenle, bir an önce KOP projesine Aksaray Ovası’na suyun inmesi hususunda bir öncelik ve aciliyet verilmesini talep ediyoruz.

Aksaray, son yıllarda organize sanayisi çok gelişen bir ilimiz. Konya’ya, Kayseri’ye, Ankara’ya, Çukurova’ya yakın olmasından dolayı organize sanayide şu anda yer kalmamıştır. İkinci organize sanayi bölgesi arsa tahsisleri yapılmış ancak altyapısı ihale edilmediği için burada yatırımcılara yerler dağıtılmamıştır. Başvuran firmalar heyecanla ikinci organize sanayi bölgesinde yer dağıtımını beklemektedirler.

Yine, üçüncü genişleme bölgesinin tahsise açılması bekleniyor. Gerçekten Aksaray’da büyük bir talep var. Altyapısı hazırlanarak burada arsa tahsisinin yapılmasının, Aksaray’da organize sanayi bölgesinin ve sanayinin gelişmesine büyük katkılar sağlayacağına inanıyoruz.

Yine, birinci organize sanayi bölgesinin atık su tesisleri yeterli değildir. Burada sağlıklı bir atık su tesisi olmadığı için buradan gelen sular Aksaray Ovası’nda tarımda büyük sıkıntılara neden olmaktadır. Organize sanayi bölgesinin buradaki tesisin kapasitesinin artışı için bir talebi olmuştur. Bu yıl bu talebin değerlendirilmesini arzu etmekteyiz.

Yine, bildiğiniz gibi maliyetler çok artmıştır. Özellikle organize sanayi bölgesinde bulunan sanayicilerimizin Hükümetimizden bir talebi vardır, doğal gaz ve elektrik ücretlerinde bir indirim beklemektedirler.

Yine Aksaray Organize Sanayi Bölgesi, Sayın Cumhurbaşkanının Aksaraylılara vermiş olduğu müjdenin bir an önce gerçekleşmesini talep etmektedir.

BAŞKAN – Arkadaşlar, uğultuyu keselim lütfen.

AYHAN EREL (Aksaray) – Zira, Aksaray Organize Sanayi Bölgesi yaklaşık 90 kilometrelik bir yolla, demir yoluyla Ulukışla Çakmak istasyonuna bağlandığında Aksaray’da organize sanayi bölgesi dolayısıyla Mersin Limanı’na bağlanmış olacak ve Aksaray Orta Anadolu’nun sanayide yıldızlaşan bir devi hâline gelecek diye düşünüyoruz.

Yine Aksaray, Türkiye’de bulunduğu enlem bakımından güneş enerjisi için gerek güneş ışınlarının düşme açısı gerekse güneşli gün ve saat sayısı açısından Türkiye’nin en verimli yerlerinden bir tanesidir. Arazisi de kırsal olduğu için güneş enerjisine müsaittir. Aksaray Sanayi ve Ticaret Odası Başkanlığının düzenlemiş olduğu bir rapor var. Ben bunu Bakanlığımızda güneş enerjisiyle ilgili olan arkadaşımıza takdim etmek istiyorum. Bunun arazisi hazırlanmış, sadece Bakanlığımızca bir altyapısının hazırlanarak hizmete girmesi gerekiyor. Her ne kadar Aksaray’da güneş enerjisi için arsa görünmüyorsa da bu ihtisas organize sanayisi için arsa hazırlanmış. Bazı arsaları kapatan firmalar da bugüne kadar güneş enerjisi yatırımında herhangi bir işlem yapmamıştır. Bu arsaları alan insanların da bunu kullanmasını veya iptal edilmesini talep ediyoruz.

Yine Aksaray’ın en büyük ilçelerinden biri olan Ortaköy’de tarım ve hayvancılığa dayalı bir organize sanayinin planlanması ve yapılması Ortaköy’deki göçü de durduracaktır diye düşünüyoruz.

Bir de benim merakımı bağışlayın Sayın Bakanım, şimdi AK PARTİ iktidarındaki arkadaşlar, özellikle eskiden hiçbir şey yapılmamış... Hiçbir şey yapılmayan şeylerin gelişinden yaklaşık 70 milyar dolarlık bir gelir elde edildiği biliniyor. Bu iktidarın veya bu siyasi irade gittikten sonra gelen siyasi iktidarın, iradenin satabileceği neler bıraktınız? Ben onu merak ediyorum.

Çok teşekkür ediyorum. sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Şevkin...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri ve bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yeni göreviniz hayırlı olsun Sayın Bakanım.

Ben burada muhalefet olarak amacımızın bağcı dövmek değil üzüm yemek olduğunu düşünüyorum. Ayrıca, üflemekle ilgili tabiri de çok şık bulmadığımı buradan ifade etmek istiyorum.

Geçmiş yıllarda sanayinin ve tarımın başkenti olarak kabul edilen ve bu yönüyle de filmlere konu olan Adana ne yazık ki bu alanda, ekonomik alanda uygulanan yanlış politikalar nedeniyle yüzde 22 işsizlikle başkent olma özelliğini taşımaktadır, bu yönüyle anılmaya başlanmıştır. Adana, tarım ve sanayinin başkenti konumundan millî gelirden tarım ve sanayi teşviklerinde yaşanabilir kentler sıralamasında, kamu yatırımlarında, kentsel dönüşümde, kültür ve turizm yatırımlarında daha sayılabileceğimiz birçok alanda hep geri plana itilmiştir. Mevcut hâliyle Adana ilimiz, işsizliğin en yoğun yaşandığı kentlerin başında gelmekte ve hayat pahalılığında da Türkiye’de 3’üncü sırada yer almaktadır.

Elbette ki geçmişten günümüze kadar uzanan ve bugünlerde Türkiye’yi sarsan ekonomik krizle büyük sanayi kuruluşları, fabrikalar, küçük ve orta boy işletmeler kapılarına bir bir kilit vurmuştur. Bir zamanların tarım ve sanayi devi Adana’da son on yılda 55 fabrikanın kapısına kilit vurulmuştur. Türkiye’nin önemli sanayi tesisleri arasındaki BOSSA, PAKTAŞ, Millî Mensucat, ÇUKOBİRLİK, Güney Sanayi ve TEKEL kapanan fabrikalara en üzücü örneklerdir. İçinde bulunduğumuz ekonomik buhran nedeniyle Adana’nın tarım ve sanayi alanındaki üretim tesislerinin kapanmasının önüne geçilememektedir. Ne yazık ki bu olumsuzluklar binlerce insanın işsiz kalmasına neden olmuştur. Kentte kapılarına kilit vurulan fabrikaların binaları ya atıl konumda kalmakta ya da tüketim toplumunu

özendiren alışveriş merkezlerine dönüşmektedir. Adana Ticaret Odasının son verilerine göre Adana’da sadece bir yılda 1.071 ticari işletmenin kapısına kilit vurulmuş, son beş yılda kapanan işletmelerin sayısıysa 6 bini geçmiştir.

Uzun yıllar, özellikle doğudan büyük göç alan Adana da 2011’den bu yana göç vermeye başlamıştır. Adanalı sanayici ve iş insanları, kentteki krizin yanlış teşvik politikalarıyla âdeta tavan yaptığı konusunda hemfikirdir. Adana’nın çevre illere uygulanan teşviklerin dışında tutulması, sanayicileri teşvik alabilecekleri illere kaydırmıştır, uygulanan teşvik politikaları Adana’nın gelişimini engellemektedir. Türkiye’de olmayan ilk fabrikalar Adana’da kurulmuş olmasına rağmen, son on altı yılda bu özellik devam etmemiştir. Kurulan fabrikalar ya kapanmış ya da teşvik haksızlığı nedeniyle sökülerek başka illere taşınmak durumunda kalmıştır. Özellikle çarşı merkezinde, organize sanayi bölgesinde, sanayi sitelerinde yeni açılan şirket ve kurulan fabrikalara rastlanmamakla birlikte, satılık işletme ve fabrika sayısı oldukça fazladır.

Sayın Bakan, Türkiye ile Cezayir arasında Adana’nın ilçesi Yumurtalık Serbest Bölgesi’ne 1 milyar dolarlık bir petrokimya yatırımı anlaşması imzalanmıştır. Sahil şeridinde yer alan Yumurtalık ilçesi ile Adana merkezini birbirine bağlayan kara yolunun yetersizliğinin göz önüne alınması gerekmektedir. Bu kapsamda, Adana’nın dünyaya açılan kapısı konumundaki Adana Şakirpaşa Havalimanı’nın genişletilerek işlevi artırılmalı, petrokimya tesisinin hem yurt içi hem de yurt dışında dünya pazarına ulaşabilmesi için ulaşım sorununa acilen çözüm bulunmalıdır.

Adana’nın ilçeleri Yumurtalık ve Ceyhan’ın bütünlük arz ettiği de göz önüne alınmalı, deniz ticaretinden elde edilen gelirler iki ilçe halkına yansıtılmalı; dökme yük, kuru yük, tahıl, kömür, sıvı atık alım, konteyner ve depolama işlemleri için birçok liman hizmetinin sunulduğu bölgeye deniz ticaret odası kurulmalıdır.

Sayın Bakan, sürekli artan enerji fiyatları ve artan dışa bağımlılık nedeniyle enerji sektöründe uluslararası boyutta rekabet edilememektedir. Bu nedenle fiyatlar makul ölçüye çekilmeli, enerji verimliliği üzerine odaklanılmalıdır. Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğine bağlı ilgili odalar ve özel sektörle birlikte enerji verimliliği uygulama laboratuvarları kurulması sağlanmalıdır. Bu kapsamda, Adana ili başta olmak üzere, Çukurova bölgesi için son derece önem taşıyan, ancak 2007’den bu yana kamulaştırmada çıkan sorunlar nedeniyle yatırıma açılmayan Ceyhan Enerji İhtisas Endüstri Bölgesi’nde -kitapçığımızda belirtmişsiniz Sayın Bakan ama- on bir yıldır çivi çakılmadı, dikkatinize sunmak isterim bunu. Burada endüstri...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Şevkin.

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Komisyon Başkanı Süreyya Sadi Bilgiç’in, Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir’in Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesi görüşmelerinde yaptığı konuşmasında geçen “üfürmek” kelimesine ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, her konuşan milletvekilimiz Sayın Aydemir’in konuşması üzerine bir yorum yaparak bu “üfürmek” meselesini şey yapıyor. Türk Dil Kurumuna baktığınızda, üfürmek “abartılı konuşmak” anlamına geliyor mecazi anlamda.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bütün argolar oradan geliyor Sayın Başkan.

BAŞKAN – Yani bir milletvekilinin abartılı konuşulduğunu ifade etmesini de herhangi bir şeyde, bir hakaret kapsamında falan değerlendirmemek lazım.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Sayın Başkan, argo, argo.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Argo değil, mecaz.

BAŞKAN – Argo değil, mecazi anlamda...

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Argo.

BAŞKAN – Türk Dil Kurumu, argo sözlük değildir yani. Bu bir mecazi kullanımdır.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Burası da argo şeyi değildir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

O yüzden, bu konuyu kapattık böylece.

V.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A)KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275) ve Sayıştay tezkereleri (Devam)

a) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Devam)

b) Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Devam)

c) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (Devam)

ç) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (Devam)

d) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (Devam)

e) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (Devam)

f) Kalkınma Ajansları (Devam)

g) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (Devam)

ğ) Türk Standardları Enstitüsü (Devam)

h) Türk Patent ve Marka Kurumu (Devam)

ı) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (Devam)

i) Türkiye Bilimler Akademisi (Devam)

BAŞKAN – Sayın Tutdere, buyurunuz.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli bakanlar, değerli hazırun; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan, sabahki sunumda özellikle GAP Eylem Planı'yla ilgili yapmış olduğunuz açıklamada "GAP Eylem Planı'yla sulamadan enerjiye, eğitimden sağlığa pek çok alanda bölgenin sosyoekonomik durumunda önemli ilerlemeler kaydedilmiştir. Eylem Planı'nın en önemli bileşenlerinden birisi de sulama altyapısıdır." şeklinde beyanda bulundunuz. Ben özellikle cumhuriyet tarihinin en büyük projesi olan GAP projesine 1 ilçesini ve 83 tane köyünü feda etmiş ve GAP konusunda gerçekten bahtı kara olan Adıyaman'ın milletvekili olarak ilimin GAP'la ilgili mağduriyetlerini size iletmek istiyorum.

Adıyaman Ovası'nın üç tarafı sularla çevrili. Adıyaman Türkiye'nin en büyük barajının, Atatürk Barajı'nın göl sularının yarımada olarak kuşattığı bir yer. Adıyaman Ovası'nda çiftçiler dünyanın en büyük barajlarından birisi olan Atatürk Barajı'nın kenarında -Sayın Bakan, beni dinlerseniz, özellikle gerçekten bu konuda, benim bölgemin sulama konusunda çok büyük bir feryadı var; bu feryadını dile getirmek istiyorum- suyun kenarında kuru tarım yapıyor. Yıllardır içimiz yanarak, gerçekten suya bakarak kuru tarım yapıyoruz. Adıyaman Ovası, bu GAP Eylem Planı'ndaki sulama altyapılarından

nasibini maalesef bugüne kadar alamamıştır. Bugün bütün Adıyaman GAP’a büyük fedakârlıklar yapmış olmasına rağmen bir damla suyu alamamışız. Eğer siz Atatürk Barajı sularından veya başka yerden 1 metre tarım arazisini sulamışsanız, buyurun açıklayın. Bizim ilimizin bu konuda ciddi anlamda sorunu var. Adıyaman halkı adına söylüyorum, bizim çiftçimiz artık suya bakarak tarım yapmak istemiyor. Bir an evvel, özellikle Adıyaman’da sulama projelerinin hayata geçirilmesi gerekiyor. Bizim sulanabilir tarım arazilerimizin sadece yüzde 12’si sulanabiliyor. Bu çok büyük bir... Gerçekten, bu, bugünün Türkiye’sine yakışmayan bir tablo. Sabahtan beri arkadaşlarımız, sözcüler anlatıyor, Türkiye’nin kalkınmışlıkta geldiği boyutu anlatıyorsunuz ama ben barajın kenarında kuru tarım yapılan bir ilden bahsediyorum. Çiftçilerimizin bu konudaki talebini ve mağduriyetini lütfen görün ve bu dönem, özellikle Adıyaman’da Bebek 1 ve Bebek 2 Sulama Projeleri olmak üzere, diğer projelerin hayata geçirilmesini bekliyoruz, bütün Adıyaman halkının da beklentisi budur.

Bunun dışında, şu anda Adıyaman’ın Gölbaşı ilçesinde Çetintepe Barajı var. Bu barajımız fiziki olarak yaklaşık yüzde 65 oranında tamamlanma aşamasına gelmiş ama Besni Ovası’nda ve Gölbaşı Ovası’nda sulamaya ilişkin henüz bir çalışma başlatılamamış. Bakınız, yaklaşık 90 bin hektarlık bir arazinin sulanması hedeflenen projeye ilgili, bugüne kadar sulama konusunda Bakanlığınızca veya diğer ilgili kurumlarca herhangi bir çalışma yapılamamıştır.

Adıyaman’ımız yoksulluğun ve işsizliğin gerçekten üst seviyelerde olduğu bir yer. Eğer bu sulama projeleri hayat bulur ve gerçekten bunlar bir an evvel faaliyete geçirilirse Adıyaman’da hem işsizliği önlemiş olacağız hem de yoksulluğu önlemiş olacağız.

Sayın Bakan, Adıyaman siyaseten de iktidarınıza karşı her dönem görevini en iyi şekilde yerine getiriyor, oy veriyor ama karşılığında bir şey alamıyor. Özellikle sulama projeleri konusunda Adıyaman’ın ciddi beklentileri var, biz bu beklentilerin karşılanmasını talep ediyoruz.

Bunun dışında, özellikle bizim Adıyaman’da organize sanayi bölgesiyle ilgili de birtakım sorunlar var. Mevcut organize sanayi bölgemiz ihtiyaçları karşılamaktan uzaktır. Bu konuda, genişleme çalışmalarıyla ilgili bir çalışma başlatıldı, ancak ödenek yokluğu nedeniyle bu organize sanayi genişletilmesi konusunda henüz bir aşamaya gelinemedi. Bu konuda da yatırım ve destek bekliyoruz organize bölgesi adına.

Bizim Adıyaman’da artık tarım kenti olduğumuz için -özellikle nar ve badem üretiminde il olarak çok ciddi bir aşamaya gelmiş bulunuyoruz- tarıma dayalı bir sanayinin kullanabileceği ikinci bir organizeye de ihtiyaç var. Tarıma dayalı bir ikinci organize konusunda Bakanlıktan Adıyaman halkının beklentileri var. Bu konuda çalışma yapılmasını bekliyoruz.

Adıyaman Küçük Sanayi Sitemiz etrafındaki yoğun yapılaşma nedeniyle artık şehrin ortasında kalmış bulunuyor. Mevcut hâliyle Küçük Sanayi Sitesinin şehrin tam ortasında kalmış olması hem kent olarak kötü bir görünüme sebebiyet veriyor...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tuttere.

Sayın Zeybek...

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Sayın Başkan, Değerli Bakan, sevgili çalışma arkadaşları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sunumunuzda çelikte yüzde 35’lik bir ihracat artışına gidildiğini belirttiniz. Makine ve demir sektörlerinde de yüzde 22’lik bir artıştan bahsettiniz. Ben Cumhuriyet Dönemi’nin demir çelikteki en önemli merkezlerinden birisi olan Divriği’nin giderek yalnızlaşması ve Divriği Demir Çelik İşletmelerinin özelleşmeden sonra içine düştüğü yalnızlık ve çaresizliği dikkatinize sunarak konuşmama başlıyorum.

Sayın Bakanım, “Yapısal dönüşümde 4 temel stratejimiz var.” dediniz, hepsine katılıyorum. Yüksek katma değerli üretim, sanayide verimlilik artışı, dijital dönüşüm, bölgesel kalkınma; bunları zaten burada bulunan herkes kabul ediyor ve bunun dışında da kimsenin farklı bir şey söylediği yok. Ama bir şey soracağım: Sanayide yüksek verimlilik artışını biz nasıl sağlayacağız, yüksek katma değerli ürünü nasıl üreteceğiz? Yani özerk olmayan üniversitelerden, milletvekili seçilemeyen Adalet ve Kalkınma Partili eski vekillerin rektör atandığı okullardan buraların oluşmayacağını artık hepimizin görmesi gerekmiyor mu? AR-GE dediğimiz çalışmaların özerk üniversitelere, bilimsel çalışmalara yatkın olan üniversitelere özgü bir çalışma olduğunu hepimiz bilmiyor muyuz?

Organize sanayi bölgeleriyle ilgili 4’üncü, 5’inci ve 6’nı teşvik kapsamındaki bölgelerde son iki yıl içinde, arkadaşlar, yatırım yapan herkes yaptığına bin pişman. Burada bu bölgelerden gelen milletvekilleri gitsin kendi bölgelerindeki bütün organize sanayi bölgelerini gezsinler. Daha doğrusu, organize sanayi bölgelerinde, bırakın yeni fabrika yapmayı, yapılmış olan fabrikaların büyük çoğunluğunun üzerinde “satılık” ya da “devren satılık” tabelaları yer alıyor.

Bence ülkenin çözülmesi gereken en önemli problemlerinin başında, orta gelir tuzağından çıkmak gerekiyor. Sayın Bakanım, orta gelir tuzağına Türkiye 2010 yılından beri yakalandı. 2010 yılından beri biz millî geliri artıramıyoruz. Dövizdeki ani hareketlilik sonrasında da millî geliri azalan bir ülke konumuna geldik. Son otuz yıl içinde Japonya ve Kore dışında teknolojik yatırım yaparak, inovasyon yatırımları yaparak ve üniversitelerinde dünyayla rekabet eden sektörleri geliştirerek bunu başarabilmiş gelişmekte olan başka ülke yok. Burada sormak istiyorum, çok değerli bakanlar var, bakan yardımcıları var, müdürler var, hepsi bence sürecin farkında.

Şimdi, 2019 yılı bütçesi içinde bu bakanlık çalışanları kendilerine, Sanayi ve Ticaret Bakanlığına, TÜBİTAK’a, KOP’a, DAP’a, GAP’a ayrılmış olan bütçelerle bugüne kadar gerçekleştirdikleri projelerin yüzde 5’inin bile yapılamayacağını bilmiyorlar mı? Yani buradaki bakanlık bürokrasisi Türkiye’nin her coğrafyasıyla ilgili çok sayıda projeyi yaptı ve bunları biliyor. Ama, bu küçük bütçelerle yani siz faiz için 110 milyar lira para öngöreceksiniz, 186 milyar lira Sosyal Güvenlik Kurumunun açıkları için para öngöreceksiniz, sonra Sanayi ve Ticaret Bakanlığı için 7-8 milyarlık bir bütçe koyup bununla Türkiye’nin beş yıl içinde millî gelirini 2 katına artırmayı, dünyanın 10’uncu büyük ülkesi olmasını savunacaksınız. Yani tabii, burada bulunan bütün değerli hazırunun huzurunda kimsenin aklımızla da alay etmesine izin vermemek gerekiyor.

Doğu Karadeniz Turizm Master Planı ve bu Doğu Karadeniz’e yapılan yollarla birlikte bir de bunun üzerine İmar Barışı Yasası geldi, Doğu Karadeniz’in bütün yaylaları kaçak yapılaşmaya açıldı. Bakın, bunun içinde kimin imzası varsa, kimin sorumluluğu varsa tarih önünde büyük sorumlulukları vardır ve mutlaka bu dünyada olması bile gelecekte insanlığa doğaya, çevreye verdikleri zararlar ilgili mutlaka hesap vereceklerdir. Gerek Kuzey Anadolu gerekse Doğu Anadolu bölgesiyle ilgili... Değerli arkadaşlar, Sayın Bakanım; son otuz yıl içinde bu bölge kadar göç veren başka bir bölge yok. Kars’tan başlayın, Erzurum, Erzincan, Gümüşhane, Bayburt, Trabzon, Ordu, Giresun, Çorum, Yozgat, Sivas, Kastamonu’ya kadar sürekli olarak göç veriyor. Türkiye’nin milletvekili sayısı 450’den 600’e çıktı, bu bölgelerin, bu illerimizin milletvekili sayıları düşüyor. Bu bölgelerden gelen milletvekilleri neyi

ikna etmeye çalışıyorlar, bize neyi söylemeye çalışıyorlar? Madem ki buradaki istihdamda artış var, sanayide artış var, teknolojiye artış var, ya milletvekili sayısı artarken bölgenizdeki milletvekili sayısı neden düşüyor ki?

Başka bir olay da şu: Bakın, ham madde artıyor, işsizlik artıyor ama önümüzdeki 2018...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Budak...

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Sayın Başkan, Değerli Bakan, değerli bürokratlar, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

2017 yılında piyasaların sıkışması, özellikle sanayi sektörünün sıkışması, ticaretin sıkışması nedeniyle Kredi Garanti Fonu’nu devreye soktunuz. Aşağı yukarı 250 milyar lira yani eski parayla 250 katrilyon lira piyasaya kaynak aktardınız, kefil oldunuz Hazine’den fakat bir türlü hem sanayinin hem ticaretin belini doğrultamadınız çünkü beli kırıldı, hareket edemiyordu çünkü ihracattaki ortalama kilogram fiyatı 1,5 dolardı yani “Yüksek teknolojiye destek verdik.” diyordunuz ama bu sadece sözde kalıyordu. Herkes hatırlar, sürekli sanayi strateji belgeleri yayınlanıyordu, sanayi strateji belgelerinin parlak lafları vardı ki en son hatırladığım 2011’deydi, hiçbirisi uygulamaya geçmedi.

Şimdi, özellikle, hâlâ yine bu tür teşvikler veriliyor fakat şunun farkında değiliz, özellikle de Sayın Bakana şöyle bir öneride bulunuyorum: Organize sanayi başkanlığı yapmış birisi olarak söylüyorum, on yıl boyunca organize sanayi başkanlığı yaptım ki biraz önce hatip arkadaşımız dedi ki: “2002’den sonra organize sanayilerde üretim arttı, teknoloji arttı.” Fakat 1970’li yıllarda -Antalya gibi bir yerde özellikle de turizm, özellikle tarım sektörünün önde olduğu hatta sanayinin hiç düşünülmediği- Antalya Organize Sanayi kuruldu ve 1980’li yıllarda marka üretmeye başladı, 1990’lı yıllarda marka üretmeye başladı. O yüzden, sadece iktidarla milat olmuş gibi, sanki iktidarla Türkiye’de sanayi olmuş gibi bakışı da doğru bulmuyorum. Sezar’ın hakkını Sezar’a vermek lazım, Cumhuriyet Dönemi’nde yapılan yatırımları herkesin takdir etmesini beklerim.

Şimdi, özellikle burada hukukun ve demokrasinin ne kadar önemli olduğunu da vurgulamak istiyorum. Yabancı yatırımcı da yerli yatırımcı da yatırımını eğer garanti görüyorsa yatırım yapıyor ama yatırımını garanti görmüyor, tapu bile deliniyorsa bu ülkede, o yatırımdan vazgeçer hatta kaynağını yurt dışına aktarır ki aktarıyor. Özellikle, şu anda organize sanayilerin yarısı boş, dolu olan kısımlarında da hepsi son derece zor durumda sanayiciler var. Benim de bölgemde Antalya Organize Sanayide insanlar üretimlerini yavaşlattılar çünkü mallarını satamıyorlar çünkü artık durgunluğa girdik ve resesyon kapıda hatta stagflasyon kapıda. O yüzden buralara verilecek desteklerin de aslında moral desteğinin ötesinde hızla demokrasiye geçiş, hızla hukuka geçişin sağlanması... Özellikle “kriz” adını kullanmaktan imtina ediyoruz ama krizdir bu ve beklenmedik anda değildir, uzun yıllar adım adım gelmiştir, uzun yıllar adım adım gelirken de tedbir alınmamıştır. O yüzden de teşhisi koyamazsanız tedaviyi yapamazsınız. Teşhisi koymak zorundasınız. Şu anda ülke derin bir sessizliğe gömülmüş durumda ve bu emek piyasalarını da ileride işsizi de çok büyük bir şekilde vuracak.

Yine, organize sanayiyle ilgili bir serzenişimi buradan ifade etmek istiyorum. Ben dört sene önce siyasete girdim organize sanayiye bıraktığım zaman. Orada iki proje yapmıştım kırsal kalkınmayı desteklesin diye. O iki proje de bir ilçedeydi, Antalya’ya 25-30 kilometre uzaklıktaki Korkuteli’nde. Bütün her şeyi hazır olmasına rağmen, sadece siyasi sebeplerle imza bekliyor Bakanlığınızda Sayın Bakanım. Birisi, mermer ihtisas organize sanayi, diğeri de gıda ihtisas organize sanayi. Bölge tarım

bölgesi ve mermer üretiliyor, katma değer üretilsin diye orada 2 organize sanayi projemiz vardı organize sanayi olarak ve bunlar şu anda sadece bir imzadan dolayı bekliyor ve sebebi de siyasi. Eğer karşı karşıya gelirsek ben size niye olduğunu da bunun aktarırım.

Kalkınma ajanslarında yönetim kurulu üyeliği yapmış bir arkadaşınızım. Kalkınma ajanslarının kuruluşu da mantık olarak sakat kurulmuştur, içinde bulunan birisi olarak söylüyorum. Kalkınma ajanslarının özellikle yol gösterici, öncü rolü olmalı. Yani orada yakınlarla ve yandaşlarla kredi dağıtan bir mekanizma da değil, zaten verilecek paralar da çok büyük paralar değil. Düşünün, işte, Doğu Anadolu’da bir kalkınma ajansına 20 milyon kredi vermek için para aktarsanız ne olur? Hiçbir şey değildir fakat burada özellikle devletin valisi başkansa reel sektör orada kendisini ifade...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Budak.

Sayın Şahin...

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekili arkadaşlarım, değerli bürokratlar; hepinizi saygıyla ve sevgiyle selamlıyorum.

2019 yılı Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının bütçesinin de ülkemize ve milletimiz için hayırlı ve uğurlu olmasını temenni ediyorum.

Sayın Bakanım, sunumunuzu takip ettiğim zaman şunu gördüm, her şey çok güzel, tozpembe, sanki Türkiye’de değil de başka bir ülkede yaşıyormuşuz imajı yarattınız, o nedenle size teşekkür ediyorum. Devamlı gelecek zaman kipiyle konuşuyorsunuz “İlan edeceğiz.” “Yapacağız.” “Güçlendireceğiz.” “Dönüştüreceğiz.” “Planlıyoruz.” diye sunumunuzda devamlı bunları söylediniz.

Yine, bakın, sunumunuzun 6’ncı sayfasında şöyle diyorsunuz: “Sanayinin gücüne güç katmak ve rekabeti artırmak için üretimde yapısal dönüşümü hızlandıracamız.” Şimdi, ben sormak istiyorum: On altı yıldır bu ülkede kim iktidarda? Yani on altı yıldır sizin Hükümetiniz iktidarda değil mi? Sanki dün iktidara gelmiş gibi konuşuyorsunuz. On altı yıldır hiçbir şey yapılmadığını da bir taraftan itiraf etmiş oluyorsunuz.

Yine, bakınız, benim seçim bölgem Balıkesir. Balıkesirli sanayicilerimizin sizlerden şöyle bir isteği var Sayın Bakanım: Balıkesir tarıma dayalı sanayi tesislerinin yoğun olduğu bir bölge ve tarıma dayalı gıda sanayisinde süt üretim tesisleri, süt işleme tesisleri, yem tesisleri muazzam şekilde alarm vermekte Sayın Bakanım. Yani sadece sanayi tesisleri değil, bu sanayi tesislerini besleyen tarımsal işletmeler de sıkıntılı ve sizlerden Sanayi Bakanı olarak şöyle bir istekleri var: “Biz sanayicinin öncelikli konusu...”

Sayın Başkanım, çok gürültü var, ben kendi söylediğimi dahi anlayamıyorum.

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen sessiz, buyurun.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Lütfen, ek süre de istiyorum.

Sayın Bakanım, Balıkesir ili olarak sanayicimiz sizlerden finansal destek kredisi bekliyor, bunu özellikle söylemek istiyorum. Bakın, onlarca yıllık köklü firmalar ardi ardına konkordato ilan ediyorlar ve muazzam şekilde işsizlik baş göstermek üzere. Bu konuya acil şekilde eğilmenizi talep ediyorum.

Yine diğer bir konu, sunumunuzda “Çelikte yüzde 35 ihracat artışı gördük.” diyorsunuz. Efendim, Amerika Birleşik Devletleri çelikte ve alüminyumda ek vergi koyduğu için ülkemizde kriz meydana geliyor. Yani madem biz çelik ihracatında yüzde 35 bir artış sağladıysak neden Amerika’nın, Trump’ın bir sözü üzerine bu kadar derin bir kriz yaşıyoruz? Yani sizce bu bir çelişki değil midir?

Yine söylediğiniz programınızda “AK PARTİ hükûmetlerinin istikrarlı politikaları sayesinde uluslararası doğrudan yatırım girişimleri kayda değer oranda artmıştır.” diyorsunuz. Fakat bizler yurt dışında kapı kapı dolaşarak yabancı yatırımcının Türkiye’ye gelmesi konusunda çalışmalar sürdürüyoruz. Yine burada bir çelişkiye dikkatinizi çekmek istiyorum.

Yine istikrar konusunda da keza, bakın, şu bağlamda size ifade etmek istiyorum: İlaç ve aşı geliştirme gibi ülkemizin kritik yüksek teknoloji ihtiyacını karşılayacak projeleri destekleyeceğinizi söylüyorsunuz. İstikrarlı bir Hükûmet olmuş olsaydınız... Refik Saydam Hıfzısıhha Enstitüsü ki 1928 yılında kurulmuştur ve Türkiye’nin tek aşı ve serum üreten kurumudur, bu sizin Hükûmetiniz döneminde kapatılmıştır. Yani sonuç olarak bir istikrar yok, geriye dönüş var. Yapılan güzel şeyler bozulmuş fakat şimdi anlaşılmış ki yanlış yapılmış ve bunu düzeltmeye çalışıyorsunuz.

Efendim, yine şehirlerde üniversite ve sanayi iş birliği zincirleri kurulduğunu ifade ettiniz. Ben bir Balıkesir Milletvekili olarak böyle bir iş birliği zincirini hiç fark etmedim, böyle bir zincirin hiç farkında olamadım. Keza, tamamen birbirinden kopuk -ama üniversite ve sanayi iş birliğinin önemi olduğunu vurguluyorum- ve bu iş birliği yok sayılır derecede. Bunu lütfen daha güçlü bir şekilde tesis etmenizi rica edeceğim.

Yine sunumunuzda şöyle bir vurgu yaptınız: Döviz kurlarındaki saldırı ve dış şoklar nereden kaynaklanıyor? Bunu sormak istiyorum. Yani devamlı bakanlarımız geliyorlar, “Ekonomik olarak dış saldırılar var. Kriz yok, saldırı var.” diyorsunuz. Saldırı var mı yok mu? Türkiye’de ekonomik kriz var mı yok mu? Ama reel sektör muazzam şekilde alarm veriyor ve finansal kredi konusunda sizlerden muazzam şekilde destek bekliyorlar.

Ben çok teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Şahin.

Değerli arkadaşlar, birleşime 17.45’e kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.33

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.49

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, 14'üncü Birleşimin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Sayın Böke, buyurunuz.

SELİN SAYEK BÖKE (İzmir) – Teşekkür ediyorum.

Beş dakikada bilim konuşacağız, teknoloji konuşacağız, sanayi konuşacağız, kalkınma konuşacağız.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Süreyi de oradan takip edebilirsiniz.

SELİN SAYEK BÖKE (İzmir) – Bir krizin içindeyiz. Bu krizin sebebi yıllardır kapsayıcı, eşitlikçi bir kalkınma hedefinin yerine, sürekli ne pahasına olursa olsun büyüyelim diyen bir anlayıştan kaynaklanıyor. Eskiye tekrar etmeyi vadeden, krizi derinleştirecek, geleceği olmayan bir bütçeyle bir kez daha karşı karşıyayız.

Şimdi, teknolojiden başlayalım. Teknoloji için bilim gerekiyor, bilim için eğitim gerekiyor, özgürlük gerekiyor. Oysaki bugünkü gerçekler ve tablo çok farklı. Artan üniversite sayılarıyla övünen bir iktidar var. Hâlbuki üniversiteleri böldünüz, parçaladınız, her manada yok ettiniz. Türkiye menşeli yabancı akademik yayınların sayısı bütün bilim alanları için son iki yıl içerisinde yüzde 28 azalmış. Veriyle konuşacaksak bu verilerden bahsedelim. 239 ülke arasında yaptığımız yayınlar başına Türkiye'den yapılan yayınların aldığı atıflarda 167'nci sıradayız. Yapılan bilimin okunduğu dahi yok. Neden? Vallahi yanıtı çok belli; üniversiteleri çoraklaştırdınız, içi boş dört duvara çevirdiniz, tek tipleştirdiniz, bilim insanlarını “barış” dedi diye ihraç ettiniz, yetmedi, pasaportlarına el koydunuz, yetmedi gözüaltına aldınız. Neden dersiniz, Cumhurbaşkanının yakını olmayanlar rektör olamıyor, hatta akademiye yaşamsal alan bile bulamıyor. Peki, sonuç ne oldu dersiniz ciddi bir beyin göçüyle karşı karşıyayız. 2017'de Türkiye'den yurt dışına göç eden beyinlerin oranı yüzde 42'yi aşmış ve göç edenlerin de yüzde 42'si gençler, bu ülkenin geleceği ve yarını olan çocuklar.

Yapılan çalışmalar şunu gösteriyor: Türkiye'nin 20 OECD ülkesindeki göçmen stoku 230 milyar dolarlık yurt dışına giden doğrudan yatırım anlamına geliyor. Bu rakamı kafamızda oturtabilmek için şu gerçeği söylemek gerek: Bugün krizle 46,6 milyar dolara inmiş olan cari açık var, 186 milyar dolarlık da dış borç var. İşte size kaynak, o kaynağı dışarıya gönderen sizsiniz ve sizin siyasi anlayışınız. Bilim insanlarının ülkeye dönüş seferberliği için TÜBİTAK'la Uluslararası Lider Araştırmacılar Programı hazırlıyormuşsunuz. Tek bir seferberliğe ihtiyaç var; özgürlük, demokrasi, eşitlik. Yapar mısınız? Yapmazsınız.

Peki ya sanayi? Sanayi için verimlilik odaklı fiziksel sermaye gerekiyor, beton değil veya çağın gerekleriyle uyumlu becerilere sahip insanlar gerekiyor, elemanlar değil. Şimdi, fiziksel sermayeden beton anlayınca büyüme gelmiyor. En güncel veriye göre inşaat sermayesine yatırım yıllık yüzde 7'ye yakın artmışken makine teçhizata yapılan yatırım yüzde 0,6 artmış. Yapmıyor yatırımcı yatırımı “Neden?” diye bir sormak gerekiyor.

Gelelim beşerî sermayeye ve yeniden bilime. Piyasacı anlayışla harcadığınızı bizim paralarımızla övünüyorsunuz. Oysa geniş tanımıyla AR-GE harcamalarımızın milli gelire oranı ancak yüzde 1, gelişmiş ülkelerde yüzde 2,5-3,5 arasında. Peki, yapılan bu harcamalardan Türkiye’de bilim üretilmiş mi? 1 milyon kişiye düşen araştırmacı sayımız Avrupa ortalamasının üçte 1’i, küresel rekabetçilik endeksinde 137 ülke arasında 53’üncüyüz. Peki, kalkınma olmuş mu? Vallahi olmamış çünkü kalkınma için bilim gerek, teknoloji gerek, sanayi gerek, kapsayıcı kurumlar gerek. Oysa ki başkanlık rejimi ahab çavuş ilişkilerine dayanıyor, AKP’nin yandaşı olmayı gerektiriyor. Kapsayıcılık demokrasi gerektirir, sivil toplum, katılımcılık gerektirir. 113 ülke arasında iktidar üstünde en az denetim olan 3 ülkeden 1’i Türkiye, en az denetim olan. Hiçbir denetim yok. Demokrasi yok demektir bu. Geçen sene kadın-erkek eşitliğinde 144 ülke arasında 131’inci sıradayız. Kadınlar yok, içinde kadının olmadığı bir yerde kalkınma olamaz.

Başkanlıkla Parlamentoyu bitirdiniz, KHK’lerle üniversiteleri bitirdiniz, tutuklamalarla özgür basını, sivil toplumu, sendikaları bitirdiniz. Osman Kavala hapiste, Dev-Yapı-İş Başkanı Özgür Karabulut hapiste, 145 gazeteci hapiste, “Üçüncü havalimanında hamam böcekleriyle yaşamayayım, ölmeyeyim.” diyenler hapiste. Bu bütçeyle kalkınamayız.

Kapsayıcılık için hukuk gerekiyor, hukuk da yok; 2007’de 126 ülke arasında mülkiyet haklarının korunmasında 38’inci iken bugün 76’ncıyız.

Şimdi, açık ki bu bütçe yüzde 99’un değil, halkın değil, yüzde 1’in, rantın bütçesi olmuş; sanayi yok, bilim yok, teknoloji yok bu bütçede.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELİN SAYEK BÖKE (İzmir) – Cümlemi bitirmeme izin verirseniz çok teşekkür edeceğim.

BAŞKAN – Sayın Böke...

SELİN SAYEK BÖKE (İzmir) – Çok kısa.

BAŞKAN – Yani, diğer arkadaşlara da vermedim de.

SELİN SAYEK BÖKE (İzmir) – Evet ama tartışma çıktığı zaman süre alınabiliyor, uslu çocuk, demokratik kurallar içerisinde hareket edenler süre alamıyor.

BAŞKAN – Buyurun.

SELİN SAYEK BÖKE (İzmir) – Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Son... Hızlı bir şekilde...

SELİN SAYEK BÖKE (İzmir) – Kalkınmanın değil, ahab çavuş düzeninin, rantçılara kamu kaynaklarının ve devlet garantilerinin devamının bütçesini yapmışsınız. Bu bütçeden gelecek çıkmaz, bu bütçeden Türkiye’nin krizinin derinleşmesi çıkar.

Saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakırlıoğlu...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Gelişmiş sanayi ülkelerinde ülkenin gelir düzeyinin yükseltilmesi, sanayinin gelişmesiyle doğrudan bağlantılıdır. İmalat sanayinde ise teknoloji önemli bir işleve ve role sahiptir. Günümüz dünyasında gelir düzeyimizi artırmak istiyorsak, 2023 yılında dünyanın en büyük 10 ekonomisine girmeyi ülkü edindiyssek şayet ve bu iddiada samimiyssek anahtar kelimemiz bellidir; teknoloji.

Teknoloji ise kısaca AR-GE faaliyetleri sonucu yeni ürün, ürün farklılaşması veya yeni bir ürün tekniği olarak tanımlanmaktadır. Bu tanımda ise başka bir anahtar kelimeye ulaştık; AR-GE yani araştırma geliştirme. Rakamlara baktığımız zaman gerek sanayi üretimimizdeki teknoloji yoğunluğu gerekse AR-GE için ayrılan ödenek ve harcamaların istenilen düzeyin, hedeflenenin çok altında olduğunu görmekteyiz.

Bugün ülkemizde ihracatın yüzde 94'ünü sanayi ürünleri oluşturmaktadır ancak toplam sanayi ihracatımız içindeki yüksek teknoloji ürünlerin payının 2017 yılı içerisinde yüzde 3,9 olarak gerçekleştiğini, 2018 yılı Ocak-Eylül arasında ise bu oranın yüzde 3,3'e düştüğünü üzülerek görmekteyiz. Geçen yıl yapılan bütçe görüşmelerinde dönemin Bakanı kabaca yüzde 4 olan bu oranı on yıl içerisinde yüzde 8'e, sonra ise yüzde 15'e çıkarmayı arzuladıklarını belirtmişti. Güney Kore'de bu oranın yüzde 26,6, Fransa'da yüzde 26,7, Meksika'da bile yüzde 15 olduğunu düşünürsek 2023'e beş kalmışken hedeflerimizden ne kadar uzak olduğumuzu maalesef üzülerek görüyoruz.

Özetle Türkiye, orta yüksek ve orta düşük teknolojiler üreten bir ülke konumundan bir arpa boyu yol alamamıştır. Ne yapmak gerekir? Teknolojinin gelişmesinde ve yüksek katma değerli ürünlerin imalatında AR-GE çalışmaları büyük önem taşımaktadır. Öncelikle AR-GE harcamalarımızı artırmalıyız, yetmez, bilim insanı niteliğini yükseltmemiz, AR-GE yetenek ve eğitimini öncelikle ele almanız gerekmektedir.

Gelişmiş ülkelerde milyon kişi başına AR-GE personeli 3.100 ile 6.300 arasında değişmektedir, ülkemizde ise bu gösterge 502 kişiye ancak ulaşmıştır. AR-GE harcamalarının gayrisafi yurt içi hasıla içindeki payına baktığımız zaman, Türkiye'de sadece yüzde 1 olan ve yıllardır değişmeyen bu oranın İsrail'de yüzde 4,21, AB ülkelerinde ortalama 1,91, OECD ülkelerinde ortalama 2,36, Güney Kore'de ise yüzde 4,15 olduğunu görüyoruz. Dünyada AR-GE'ye harcama yapan şirketlere baktığımızda ise 2015 yılında yapılan bir araştırmaya göre 2.500 büyük şirket arasında 6, ilk binde ise sadece 2 firmamızı görüyoruz. İlk sırada bulunan Alman Volkswagen firmasının AR-GE'ye ayırdığı tutar 2015 yılında 13 milyar 612 milyon avro, aynı sene ülkemizde ayrılan toplam AR-GE harcaması ise 6 milyar avro. Yani bir Alman firmasının AR-GE'ye ayırdığı kaynak Türkiye'nin AR-GE harcamasının toplamının 2 katından daha fazla.

Sadece AR-GE'ye kaynak aktarmak yetmez demiştik, kalkınmanın en temel öğelerinden birisi iyi eğitilmiş, kalifiye iş gücü oluşturmaktır. Araştırma, geliştirme devletler tarafından desteklenmelidir ancak AR-GE faaliyetlerini gerçekleştiren en nihayetinde insandır. Dolayısıyla insanın, daha genel ifadeyle beşerî sermayenin desteklenmesi ise eğitimden ve bilimsel keşiflerin yapılmasına imkân tanıyan fiziki olanakların sağlanmasından geçer. Beşerî sermaye bakımından Türkiye gelişmiş ülkelerin açık ara gerisinde kalmaktadır. 2017 PISA sınav sonuçlarına göre Türkiye 72 ülke arasında 50'nci sırada yer almaktadır. Ülkemiz eğitim kurumlarına yapılan harcamaların gayrisafi yurt içi hasılaya oranı olarak bu 72 ülke arasında son sıradayız. Dünya Ekonomik Forumu tarafından açıklanan 2016-2017 dönemini kapsayan Küresel Rekabetçilik Raporu'na göre ülkemiz sınıfta kalmıştır. 140 ülke arasında inovasyonda 71'inci, iş gücü piyasalarında 126'ncı, teknolojik hazırlık alanında 67'nci, sağlık ve ilköğretimde 79'uncu sırada yer almaktayız.

Sonuç olarak, ekonomide orta gelir tuzağına saplanmış bir ekonomik yapıya sahibiz. Orta teknoloji yoğunluğuna sahip, teknolojiyi üretemeyen, teknoloji tüketen, küresel rekabetten uzak bir sanayimiz var ve yerlerde sürünen bir eğitim sistemine sahibiz. Bu şartlar altında 2023 için konulan hedefe ulaşmamız hayaldir.

Her şeye rağmen, bütçemizin ülke için hayırlı olmasını temenni ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARİ (Devam)

3.- Komisyon Başkanı Süreyya Sadi Bilgiç'in, milletvekilleri tarafından sorulan soruların cevaplarının Komisyon Başkanlığına geldiğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Saat beşi geçtiğine göre bir bilgi vereyim. Sayıştayın cevapları geldi, onları dağıtacağız. Ulaştırma yarın gönderecek, diğerlerini de görüşüyoruz.

V.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A)KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275) ve Sayıştay tezkereleri (Devam)

a) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Devam)

b) Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Devam)

c) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (Devam)

ç) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (Devam)

d) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (Devam)

e) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (Devam)

f) Kalkınma Ajansları (Devam)

g) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (Devam)

ğ) Türk Standardları Enstitüsü (Devam)

h) Türk Patent ve Marka Kurumu (Devam)

ı) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (Devam)

i) Türkiye Bilimler Akademisi (Devam)

BAŞKAN – Sayın Tanal...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Değerli Başkan.

Değerli milletvekilleri, Değerli Bakanım, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla, hürmetle selamlıyorum.

Tabii, biraz önce hatipler hukuk güvenliğinden bahsettiler. Anayasa'mızın 27'nci maddesi bilim ve sanat hürriyetini ifade eder. "Herkes, bilim ve sanatı serbestçe öğrenme ve öğretme, açıklama, yayma ve bu alanlarda her türlü araştırma hakkına sahiptir." Eğer bir ülkede hukuk güvenliği yoksa o ülkede bilim özgürlüğü olmaz, o ülkede teknoloji olmaz, kalkınma olmaz çünkü başta hukuk güvenliğinin, özgürlüklerin egemen olduğu ülkelerde bilim özgürlüğü olur, teknoloji gelişir, kalkınma olur. Aksi takdirde, o ülkede bilimden, teknolojiden, kalkınmadan bahsedilemez.

Geliyoruz, Sayın Bakanın açıklamaları, evet, atamalar vesaireler oldu. Ben hep Anayasa'yla konuşacağım. Anayasa'mızın 70'inci maddesinin başlığı "Kamu hizmetlerine girme hakkı", ikinci fıkrası der ki: "Hizmete alınmada, görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemez." Peki, böyle der ama acaba TÜBİTAK'ta öyle midir? TÜBİTAK'ta, hatip arkadaşlarımızdan biri AK PARTİ'den bir arkadaşımızın yakınının Genel Sekreter Yardımcısı olduğunu ifade etti ancak ikincisine geliyorum ben. İkincisi, 24'üncü Dönem AK PARTİ Milletvekili olan Bilal Macit -dördüncü sırada oturuyordu biraz önce- bu arkadaşımız AR-GE Teşvikleri Genel Müdürlüğüne geldi.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Ne var bunda?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – AR-GE Genel Müdürlüğü uzun sürede gelinecek olan bir makamdır. Biz atamalarda neyi ararız? Ehliyet ve liyakat ararız. Hem pozitif hukukta hem dinimizde "İşi verirken ehline veriniz" diyor, gayet açık ve net, Nisa Suresi 58, Anayasa'mızın 70'inci maddesi. Şimdi, biz buna baktığımız zaman, değerli arkadaşlar, eğer işini ehline vermiyorsak biz hem şeffaf yönetimden uzaklaşmış oluruz hem de dinden sapmış oluruz, bu kadar açık ve net. Yani burada işin liyakatine, ehline vermemiz şarttır değerli arkadaşlar, bu her tarafta bu şekildedir.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Arkadaşımız işinin ehlidir Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Çünkü siyasetin en önemli unsuru insan unsurudur. İnsan unsurunda bizim liyakati, ehliyeti ön plana almamız gerekiyor. Hele hele bilim, sanayi, teknoloji sadakati kaldırmaz; objektif ve şüpheci, araştırmacı düşünceye dayanır. O anlamda, devlet yönetiminde birine görev verilirken kırgınlıklara, dargınlıklara, yakınlıklara bakılmaz. Ehliyet ve liyakat emaneti ehline verin denilir. O anlamda bu çok önemli bir husus.

Değerli Bakanım, 2017'de faaliyet raporu gayet rahat... Ben Türkiye Cumhuriyeti Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Faruk Özlü'ye teşekkür ediyorum. Bakın, faaliyet raporunu 2017'de bize dağıttı. Ben sizden, yetkili arkadaşlarımızdan istedim "Biz bu sene basmadık..." Bakın, bastıysanız bu eleştirilerimin hepsini geri alacağım. Eğer bu raporu basmadıysanız gerçekten büyük bir eksiklik. Bu raporda öneriler var, amaçlar var. Bu size ayrılan bütçenin ne kadarı personele, ne kadarı araca, kaç araç kiralandığı, Bakanlığın kaç tane aracı olduğu ve sosyal güvenliği, kaç personeli var, hakikaten burada ayrıntılı bir vaziyette hazırlanmış durumda ama sizin döneminizde, biraz önceki arkadaşlarımıza sorduğumuzda "Böyle bir hazırlığımız, böyle bir faaliyet raporumuz yok. Faaliyet raporumuz ancak konuşmadan geçiyor." dediler. Onu da söyleyeyim, en arkadan ikinci sıradaki arkadaşımıza ben sordum, bizzat kendi personeliniz "Yok." dediler Sayın Bakanım. Şimdi, hakikaten bunu biz milletvekilleri görmek isteriz. Bu eleştirileri sunduğumuz zaman, aslında siz bir Kabinesiniz, AK PARTİ'li arkadaşlarımız âdeta, sanki AK PARTİ Grubunun içerisinde çıkmış insanlar bakan olmuş diye savunuyorlar. Bu sevdanızdan vazgeçin AK PARTİ'li arkadaşlar. O arkadaşlarımız Kabine, onlar AK PARTİ içerisinde çıkmış olan bir Hükümet değil. Eski sistemde içinizden çıkan Hükümetti, evet, sahiplenmeniz kadar doğal bir şey olamazdı. Onun için sizden -ricam benim- bu objektif şeyleri sizin de görmeyi istiyorum ve son beş saniye ise...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ben teşekkür ediyorum.

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

4.- Komisyon Başkanı Süreyya Sadi Bilgiç'in, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesi görüşmelerinde yaptığı konuşmasında AR-GE Teşvikleri Genel Müdürü Muhammet Bilal Macit'le ilgili ifadelerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Arkadaşlar, ben bir şeyi vurgulamak istiyorum. Burada Plan ve Bütçe Komisyonuna hiçbir zaman biz şahısları ve kişileri hedefe koyarak bir konuşma yapmıyoruz, böyle bir üslubumuz ve usulümüz de yok. Konuşma içeriklerinize müdahale etmiyorum ama Bilal Macit dediğiniz arkadaşımız, kardeşimiz 24’üncü Dönemde sizlerle beraber burada milletvekilliği yapmış genç kardeşlerimizden bir tanesidir. Sonrasında siyasetten çekilmiştir ve burada bugün AR-GE Teşvikleri Genel Müdürü olarak aramızda bulunuyor. Bunu konuşmadan önce bence bu şekliyle değil ama kendisiyle konuşup yetkinliğini, liyakatinin derecesini eğer anlarsanız zannediyorum çok daha doğru olur.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Hoş olmadı Sayın Tanal, hoş olmadı.

BAŞKAN – Bunu tam olarak bilmeden bunu burada bu şekilde gündeme getirmenin doğru olmadığını düşünüyorum arkadaşlar. Yani hepimiz, bakın, bir “üfürük” lafına takıldık ama mesela “Sayın Genel Başkan ve avanesi” dedik, “yardakçıları” deme anlamına geldi ama hepinizin, herkesin milletvekillerinin hukukunu korumanız gerekirken bir tane arkadaşınız da Sayın Girgin’e “Ya Sayın Girgin, siz ne diyorsunuz?” demedi. Eğer hepimiz, birbirimizin hukukunu korursak o zaman bir noktaya gidebiliriz. Liyakat de buradan geçiyor.

Değerli arkadaşlar, rica edeceğim...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, sataşmadan dolayı söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Sataşmadan dolayı biz burada söz vermiyoruz. Bu bir sataşma değil. Aslında imkân olsa sataşmadan dolayı Sayın Bilal Macit’e söz vermem lazım ama böyle bir usul, üslup yok.

Çok teşekkür ediyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Beyefendi, usulü ihlal ediyorsunuz siz şu anda, Divanda oturuyorsunuz. Siz istediğiniz lafı söylüyorsunuz, ondan sonra da söz vermiyorsunuz. Böyle bir şey olabilir mi?

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Ben “avanesi” derken ailesini kastettim.

V.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A)KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275) ve Sayıştay tezkereleri(Devam)

a) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Devam)

b) Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Devam)

c) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (Devam)

ç) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (Devam)

d) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (Devam)

e) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (Devam)

f) Kalkınma Ajansları (Devam)

g) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (Devam)

ğ) Türk Standardları Enstitüsü (Devam)

h) Türk Patent ve Marka Kurumu (Devam)

ı) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (Devam)

i) Türkiye Bilimler Akademisi (Devam)

BAŞKAN – Sayın Serter, buyurunuz.

BEDRİ SERTER (İzmir) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, sayın Bakan yardımcıları, sevgili bürokratlar ve sevgili milletvekili arkadaşlarım; hepinize iyi çalışmalar diliyorum.

Uzun dönem Ege Bölgesi Sanayi Odasında, İzmir Ticaret Odasında ve İzmir’in iş camiasında görev almış bir milletvekili olarak bugün sizlere hitap etmekten çok mutluyum fakat İzmir’deki sorunlarımız da çok fazla. Bizim İzmir olarak devlete, Ankara’ya katkımız, merkezî yönetim bütçe gelirlerine göre İzmir’den gelen pay yüzde 9,2’sine sahip fakat geriye, bize yatırım yapılan rakam yüzde 1,9’da kalmakta. Manisa milletvekili dostlarım ve arkadaşlarım kusura bakmasınlar, örnek olarak vermek mecburiyetindeyim. Manisa’dan gelen pay yüzde 0,4 olmasına rağmen, Manisa’ya yapılan yatırımlar yüzde 0,5. Bu konu bizi uzun dönemdir rahatsız etmekte. Lütfen, yeni Bakanımız olarak ve yönetiminiz olarak bu konuya riayet etmenizi ve bizim haklarımızı geri vermenizi rica ediyoruz.

Ülkenin içinde bulunduğu ve halk tarafından hissedilen ekonomik krizi sanayicinin hissetmemesi mümkün değildir. Bugün artık sanayi sektöründe istihdam azalmış, girdi maliyetleri çok artmıştır. Sanayi sektörünün en temel sorunları başında, yaz aylarında etkisini gösteren kur dalgalanmaları sonrası artan maliyetler, özellikle de elektrik ve doğal gazla yüklenen maliyetlerdir. Sanayi sektörü, İzmir özelinde bakarsak, ciddi bir krize doğru sürüklenmektedir. Ticaret Bakanımız Sayın Pekcan geçtiğimiz hafta bildiğiniz gibi konkordato ilan eden firma sayısının ülke genelinde toplamının 356, İzmir özelinde 27 olduğunu açıklamıştır. Her ne kadar İzmir Türkiye’nin üç büyük şehri olsa da ticaret ve sanayi hacmi konusunda İzmir’le yarışabilecek şehirlerimiz arasında İzmir’de sayının 27 olması çok üzücüdür. Her ne kadar Türkiye’nin sanayi alanında hem şehir olarak hem de bölgesinde hiç kuşku yok ki en güçlü şehirlerinden biri olsa da sanayi sektörünün özel teşviklerin diğer illerimizde de olduğu gibi eşitlenmesini rica ediyoruz. Bundan önce diğer illerimize verilen teşviklerin de geriye dönük kontrol mekanizmasının pek çalışmadığını Türkiye’yi gezerken gözlemlemekteyim. Bu verilen teşvikler temelsiz fabrikalar ve boş alanlar olarak şu anda gözlerimiz önünde sergilenmektedir. Bu paraların diğer illere, özellikle batı, Trakya ve İç Anadolu illerine inşaat sektörüne aktarıldığını da gözlemlemekteyim. Burada sizin dağıttığınız bu çalışmada da şurada haritada gördüğümüz gibi KOP, GAP, DAP diye kaydettiğiniz olaylar, yazılar çok güzel, Türkiye’nin bütün bölgelerine çok ciddi destek vermek lazım ama Akdeniz, Ege, Trakya ve Batı Karadeniz’de hiçbir işlem yapılmamakta. Lütfen bunu da göz önünde bulundurmanızı rica ediyoruz. Bizlerin de o bölgede devletin teşviklerine ve desteklerine çok ihtiyacımız olduğunu bilin.

Bunun nezdinde son dönemde gelişen bankalara ilave teminat taleplerinden vazgeçmeleri, kısaltılan kredi vadelerinin uzatılması ve kredi maliyetlerinin azaltılması, kapa-aç kademelerinin de tekrar gözden geçirilerek sanayicilerimize destek verilmesini rica ediyorum. Ayrıca, özellikle ihracatçıların özel faiz oranlarıyla desteklenmeleri, özel teşvik programlarının hayata geçirilmesi de çok önemlidir.

Bir bölgemiz var bizim, “Bakırçay” dediğimiz bölge; Menemen, Aliağa bu bölgededir ve çok ciddi organize sanayi bölgeleri ve bölgelerimiz vardır. Buradaki yolun yapılmamasından dolayı son yıllarda Çanakkale asfaltı trafik yönünden oldukça yoğunlaşmıştır, Koyundere’de başlayıp Aliağa’ya kadar uzanan Kuzey Otoyolu bölümünün hızlandırılması bölge ekonomisi için çok önemlidir. Bu, sanayimizin de gelişmesine büyük katkı koyacaktır.

Ege bölgesiyle ilgili hiçbir açılımda olmadınız demin de bahsettiğim gibi, lütfen bu açılımı hassasiyetle öngörmenizi rica ediyorum.

Son söz olarak da...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Kayışoğlu...

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, Değerli Bakan, milletvekili arkadaşlarım, Komisyon üyeleri ve değerli bürokratlar, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu dönem bütçedeki ilk konuşmam olduğu için genel olarak önce birkaç cümle kurmak istiyorum bütçe hakkıyla ilgili. Şöyle dönüp bir geriye, geçmişinize bakmanızı istiyorum, 2002’de partinizi kurarken bütçe hakkını önemli temel hak ve özgürlüklerden biri olarak kabul etmiştiniz ve Anayasa’da bu konuda düzenleme yapma konusunda çalışmalarınız vardı ve programınızda da yer alıyordu fakat geldiğimiz noktada 2017 yılında bütçe hakkını yürütmeye, yürütmeyi de tek bir kişiye teslim ederek bugün burada bütçeyi görüşüyoruz. Dolayısıyla da bu yanlıştın düzeltilmesi gerektiğini vurgulamam gerekiyor çünkü önemli bir hak; bu hakkın tekrar Meclise teslim edilmesi ve olması gerektiği gibi, temel hak ve özgürlükler kapsamında Anayasa’da düzenlenmesi gerektiğini söylemek istiyorum.

Evet, bugün bütçeyle ilgili yasayı görüyoruz fakat Onuncu Beş Yıllık Kalkınma Planı sona ermiş olmasına rağmen on birinci kalkınma planı düzenlenmiş değil, gündeme gelmiş değil. Cumhuriyet tarihi boyunca kalkınma planları hazırlanıp buna göre bütçe kanunu hazırlanmışken bugün maalesef kalkınma planı hazırlanmamış ve neye göre bir bütçe yasası hazırlandığını bilemiyoruz. Bununla ilgili de merakımı gidermenizi bekliyorum.

Şimdi, Sayın Bakan, sunumunuzda diyorsunuz ki: “Ülkemiz, İş Yapma Kolaylığı Endeksi’nde 190 ülke arasında 43’üncü oldu, ilerledi.” Bu, tek başına ülkemizin iyi bir konuma geldiği ve yatırımların artacağı anlamına gelmiyor. Neden gelmiyor? Biraz önce de bahsedildi, ben de özellikle bir hukukçu olarak vurgulamak istiyorum: Hukukun Üstünlüğü Endeksi’nde 113 ülke arasında 101’inci sıraya gerilemişken, ülkemizde miras hukuku, miras hakkı tartışılırken ki Atatürk’ün mirasıyla ilgili bu tartışmalar gündeme gelmişken, mülkiyet hakkıyla ilgili sınırlandırmalar çok kolay bir şekilde ve mevzuatlara aykırı bir şekilde yapılabilirken istediğiniz kadar iş yapma kolaylığı sağlayın, bütün prosedürleri kaldırın emin olun ki -hukukun üstünlüğünde bizden geride olan sadece birkaç ülke, Kamboçya, Bolivya gibi ülkelerde de mutlaka iş yapma kolaylığı vardır ama- bunu sağlamadığımız sürece bu ülkede yatırımın olması mümkün değildir. O nedenle öncelikle demokrasinin, ortak aklın ve hukukun üstünlüğünün tekrar egemen kılınması gerekiyor. Bu ölçüyü keşke koyabilmiş olsaydınız bu sunumunuza, Hukukun Üstünlüğü Endeksi’nde ilerlemiş olduğumuzu görebilseydik, o zaman gerçekten gurur duyardık.

Yine, şunu söyleyeyim: Sanayicilerimizle ilgili görüşmelerimizde beklentileri var, talepleri var; onları burada kısaca aktarmak istiyorum.

Birincisi: Sanayiciler diyorlar ki: “Birkaç ayda bir yapılandırma çıkıyor ve biz vergilerimizi, primlerimizi zamanında ödeyen insanlar olarak kendimizi cezalandırılmış hissediyoruz; bu konuda herhangi bir olumlu teşvik almıyoruz, bir destek almıyoruz. Dolayısıyla da en azından örneğin ihracat konusunda, yeşil pasaport konusunda olumlu bir adım bekliyorlar.

İkincisi: Biriken ve yasal olarak hakları olan KDV’lerinin ödenmesini bekliyorlar, bu kriz sürecinde bu haklarının verilmesini istiyorlar; uzun süredir alamadıkları KDV alacakları var.

Üçüncüsü: Türk lirasına çevrilen kira kontratlarıyla ilgili bir karmaşa olduğunu, belirsizlik olduğunu ve çoğunlukla bu konuda sorun yaşadıklarını dile getiriyorlar ve özellikle de uzun vadeli krediye ihtiyaç duydukları bu dönemde EXIMBANK’ın ihracat yapan firmalara yedi yüz yirmi günlük verdiği kredi süresinin kısaltıldığını, iki yüz kırk güne düştüğünü, bunun da bir sorun yarattığını söylüyorlar.

Sayın Bakan, iktidara geldiğinde Adalet ve Kalkınma Partisi yetkilileri diyorlardı ki: “Türkiye bir proje çöplüğü.” Şimdi, çöplüğün de ötesinde dağ hâline geldi bu projeler. Bunlardan örnek vermek gerekirse, örneğin Bursa Yenişehir’de 2013’te yapılması gereken oto test merkezi hâlâ yapılabilmiş değil, hiçbir adım atılabilmiş değil. Bunun gibi birçok proje var, hızlı tren projesi gibi. Maalesef Bursa da bu konuda çok mağdur.

Yine, TÜBİTAK konuşuldu; evet, çok önemli. Her gün neredeyse gazetelerde TÜBİTAK’ın kabul etmediği ama Avrupa’da, Amerika’da gittiğinde 1’inci olan gençlerimizin projelerinin haberleriyle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kayışoğlu, çok teşekkür ediyorum.

Sayın Kaşıkçı...

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, öncelikle yeni görevinizde başarılar diliyorum size ve ekibinize, hayırlı hizmetler yapmanızı Cenab-ı Allah’tan niyaz ediyorum.

Komisyon üyeleri, boş yere verilen hibelerden, işte, sağlanan krediler ancak hayata geçmeyen projelerden bahsettiler; ben, böyle bir projeden değil, tam aksine, Hatay’da sağladığınız bir kredi ve bu kredi sayesinde oluşan bir yatırım var; bu yatırımın bugünkü durumu ve birtakım eksikleri var, onlarla ilgili konuşacağım.

Antakya Mobilyacılar İhtisas Sanayi Sitesi, muhtemelen Adalet ve Kalkınma Partisinin sayın milletvekilleri de...

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Videosunu bir gösterseniz...

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Efendim, “CD” şeklinde getirdim, paylaşabilirim de gerçekten Hatay için çok güzel bir proje.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Hatay’a özel mi yapılmış.

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – “Antakya Mobilyacılar İhtisas Sanayi Sitesi” diye yapıldı. Bu projede Bakanlığınızın büyük bir desteği var, bölge Cumhuriyet Halk Partili Büyükşehir Belediyesinin, onun da büyük bir desteği var, o da bu projenin altyapısını tamamlıyor; ben de Milliyetçi Hareket Partisi milletvekili olarak Sayın Bakanımızdan, yatırımın yüzde 80’i bitti, küçük bir kısım kaldı; bu kısmın tamamlanması için üyelerimiz adına kayıtlara geçmesi için de bir talebimiz olacak.

Sayın Bakanım, Hatay’ın Antakya ilçesinde 2012 yılında kurulan Antakya Mobilyacılar İhtisas Sanayi Sitesi Kooperatifi Antakya-Reyhanlı kara yolu üzerinde 465 bin metrekare arazi üzerine kurulu, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının kredi desteğiyle inşa edilmektedir. Bu kooperatif toplamda 100 ortakтан oluşmaktadır. Sayın Bakanım, bu 100 ortak bugüne kadar 69 milyon TL öz sermaye kullanmış, ayrıca 64 milyon 866 TL Bakanlık tarafından sağlanan kredilerden faydalanmıştır. Sayın Bakanım, sanayi sitelerinin yapımında altyapı projelerinden olan kanalizasyon, yağmur suyu, içme suyu ve yolların yapımı için Bakanlık kredisi kullanılmaktadır ancak Antakya Mobilyacılar İhtisas Sanayi Sitesi Yapı Kooperatifi olarak altyapı projesi için Bakanlık kredisi kullanılmayarak ve Bakanlığa ekstra yük yüklenmeden kooperatifin öz sermayesi kullanılarak ve Hatay Büyükşehir Belediyesini de seferber ederek yaklaşık 40 milyon TL’lik altyapı proje çalışmaları bitmek üzeredir. Proje tamamlandığında bölge ve ülke ekonomisine olumlu yönde katkı sağlayacaktır. Proje bitiminde firmalar bünyelerinde on bin kişiyi istihdam edip yıllık 70 milyon dolar olan ihracatımızı 500 milyon dolara yükseltmeyi hedeflemektedir. Sayın Bakanım, sanayi sitesinin 2019 yılı Mayıs ayında tamamlanabilmesi için -burası sizi ilgilendiriyor efendim- 2018 yılında yapılan ve Bakanlığınızın da onayı alınan 9 ve 10

no.lu hak edişlerin toplamda 11 milyon 396 binlik kısmının kooperatife aktarılması ve ayrıca sitenin tamamlanabilmesi için de 35 milyon TL’lik bir ödenek ayrılması gerekiyor. Bu sitenin 100 üyesi adına Sayın Bakanım, ben bunu sizden rica ediyorum. Böyle gerçekten güzel bir hizmet yapıldığı için de ben teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, son... Reyhanlı ve Kırıkhan ilçelerimizi iyi bilirsiniz. Bu ilçelerimiz tarıma dayalı iki ilçemiz, tarımla ekonomilerini yürüten iki ilçemiz. Ancak tarımın bugün geldiği durum ve Suriye’de yaşanan hadiselerden kaynaklanan sebeplerden dolayı yaşadığı sıkıntılardan dolayı, Afrin sınırında olan bu iki ilçemizde büyük ölçüde büyük bir işsizlik var. Bu işsizliğin çözümü için de aynı zamanda iki ilçemizin ticaret odası başkanları Numan Bölükbaşı ve Necmettin Zaroğlu beyler ile bunların yönetim kurullarının size çok selamı var. Bu iki ilçede organize sanayi kurulmak isteniyor. Ancak bu organize sanayilerin önünde, siz de takdir edersiniz ki Ulaştırma Bakanlığı mı dersiniz, Sağlık Bakanlığı mı dersiniz, Maliye Bakanlığı mı dersiniz, geçen de Sayın Cumhurbaşkanlığı Yardımcımızın açıkladığı üzere birçok bürokratik engel var. Bunların bir an önce ortadan kaldırılmasıyla birlikte bu iki organize sanayimizin iki ilçemizde de kurulmasıyla beraber büyük bir yatırımcı bu iki ilçemize gelip burada, bu organize sanayi bölgelerinde yeni tesisler kuracak. Bu yeni tesislerde de binlerce, on binlerce gencimize bir istihdam olanağı sağlanacak. Bu iki husus noktasında Bakanlığınızdan özellikle bölgemize, Hatay’a Suriye’de yaşanan problemleri de göz önünde tutarak özellikle bir pozitif ayrımcılık istiyoruz.

Tekrardan bugünkü bütçenizin de hayırlara vesile getirmesini Cenab-ı Allah’tan niyaz ediyorum ve hepinize teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kaşıkçı.

Sayın Koçer, buyurun.

Son konuşmacımızdır arkadaşlar Sayın Koçer.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, göreviniz hayırlı olsun. Size ve ekibinize başarılar diliyorum. İnşallah bu bütçeyle önümüzdeki dönem çok güzel ve çok hayırlı işlere imza atılacağına da yürekten inanıyorum.

Sayın Tanal’ın konuşmasından yola çıkarak Bilal Macit kardeşim için bir şeyler söylemek istiyorum öncelikle. 24’üncü Dönemde birlikte çalıştığımız bu kardeşimiz, CV olarak da insani olarak da karakter olarak da ehliyet olarak da liyakat olarak da gerçekten bizim çok takdirimizi kazanmış, çok değerli bir kardeşimizdir. Kendisi burada tabii konuşamıyor. Onun yerine biz birlikte çalıştığımız bu kardeşimiz adına bunları söylemek zorundayız. Ben aslında Sayın Bakanımıza teşekkür etmek istiyorum onu Bakanlığa kazandırdığı için. İnşallah hayırlı hizmetlere imza atar.

Sayın Bakanım, 10 Ağustos’tan itibaren döviz piyasalarımıza yapılan manipülasyon ve darbe girişiminin hemen sonrasında piyasalardan aldığımız izlenimler, hızlı destek veya tedbirlerle ilgili olarak size müracaat ettiğimizde ben hızlı hareket etme ve ilk bir hafta içerisinde almış olduğunuz kararları gördüğümde çok memnun oldum. Çünkü hız bizim için çok önemli. Bu tür olaylar olabilir ama bu tür olaylar karşısında bakanlıklarımızın alacağı tedbirler ve pozisyonlar çok önemli. Bunun için size teşekkür ediyorum.

Tabii, Bakanlığınızla ilgili konular içerisinde burada söylenmeyen ama -o kanunu Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşmüştük- YOİKK’le ilgili bir kanundu ve bunun neticelerinin alınmış olmasını, Dünya Bankasında iş yapma kolaylığında 17 sıra yukarı çıkıyor olmamızı ben önemsiyorum. Son on beş yıldan bu yana en iyi rakama ulaşmış oldu Türkiye. YOİKK’in Bakanlığınız içerisinde yer almış olması ve bundan sonraki YOİKK toplantılarının da önemli olduğunu düşünüyorum.

On üç yıl Gaziantep Sanayi Odası Başkanlığı yapmış ve on bir yıl Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Yönetim Kurulunda Başkan Yardımcılığı görevini yapmış bir kardeşiniz olarak aslında Sanayi Bakanlığının her bölümüyle iş birliklerimiz oldu. TSE’de teknik yöneticilik yaptık, Türk Patentle ilk coğrafi işaret tescilini gerçekleştirdik şehir olarak ve Avrupa Birliğine baklavanın ilk coğrafi tescilini Türk Patentten yapma imkânı kazandık. Bugün geldiğimiz noktada geriye baktığımda, Türk Patentin Avrupa’da markalaşma noktasında 1’inci sırada olması, tasarımıda 2’nci sırada yer almış olması ülkemiz adına övünç duyulacak bir nokta. Ulusal Standardizasyon Strateji Belgesi ve Eylem Planı’yla TSE’nin de öne çıkıyor olmasının çok önemli olduğunu ben buradan vurgulamak istiyorum. Tabii, burada Türk Standartları Enstitüsünün kurumsal akreditasyonla ilgili daha önemli çalışmalara imza atmasını da talep ediyorum çünkü bu çok önemli. Yurt dışından gelen birçok kurum Türkiye’de kurumsal akreditasyon yapıyor. Bu konuda Türk Standartları Enstitüsünün de akreditasyon konusunda daha ehliyetli, daha iyi bir noktaya gelmesini arzu ediyoruz. İnşallah bu yeni dönemde bunu da gerçekleştireceğiz.

Evet, Başkanlığım döneminde Gaziantep’te birçok krizi yönettim 2001 dâhil, 1998 dâhil. O günleri çok iyi bilirim. Organize sanayi başkanlığı, serbest bölge kuruculuğu, birçok konuda ehliyetle sahip bir insan olarak bugün yaşadığımız bu olayın çok fazla kriz noktasına getirilmesini ya da illa adının “kriz” olarak konması çaba ve gayretini anlamakta zorluk yaşıyorum. Yani günlerdir dinliyorum aslında, bütün bütçelerde dinliyorum, bugün de dinledim. Yani bir şekilde rahatlayacak herhâlde bunu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Kriz yok.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Efendim, bakın, aynı şeyi yapıyorsunuz. Var, yok tartışmasına girmiyorum. İlla bir şeyin adını mutlaka koymayı istiyorsunuz.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Teşhisi koyacağız, tedavi yapacağız.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Efendim, teşhis de konu, tedavi de yapılıyor; şu anda zaten tedavi yürüyor, gidiyor.

Söylemek istediğim şudur: Bütün bu süreçleri yaşamış bir kardeşiniz olarak bugünkü bu sürecin adını “kriz” koymak son derece yanlış bir durum olur.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Ağır kriz” koyalım.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Eğer bunu tartışacaksak geçmişte yaşanan o krizleri çok iyi anlamak lazım. O krizlerin içerisinde yer almış bir insan olarak bugün yaşanan bu şeyin bir kriz olmadığını, bir...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Depresyon olduğunu...

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Müdahale etmeyin Sayın Paylan.

Piyasalara müdahalenin sonucunda ortaya çıkmış bir durum olduğunu görmemezlikten gelemeyiz. Özellikle bunu ben vurgulamak istiyorum. günlerdir dinliyorum. Konuşulanların hiçbir tanesine tek bir cevapta bulunmadım ama hâlâ muhalefetin bu şeyi geçmiş değil, buna bile itirazda bulunuyorlar.

Bugün yaşananlar inşallah çok kısa bir süre içerisinde pozitif süreçte geçtiğinde -ki en kötüsü geride kaldı diye düşünüyorum- birbirimizle oturup o günlerle, 2001 dönemiyle bugünü mukayese ettiğimiz zaman bunun böyle olmadığını da hep beraber göreceğiz.

Ben Bakanlık bütçesinin hayırlara vesile olmasını diliyorum Sayın Bakanım. İnşallah dijital değişim ve dönüşüm modeliyle birlikte Türkiye’de TÜBİTAK’ın da destekleriyle, AR-GE destekleriyle ve yeni teşvik modeliyle birlikte Sanayi Bakanlığının daha aktif, daha dinamik bir yapı içerisinde olacağını düşünüyorum. 2019 bütçenizin de hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Koçer.

Değerli arkadaşlar, bütçe ve kesin hesaplar üzerindeki konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi soru işlemini yapacağım.

Soru sormak isteyen milletvekillerimizin sisteme giriş yapmalarını rica ediyorum.

Komisyon üyelerimiz için on dakika, diğer milletvekili arkadaşlarımız için beş dakika olmak üzere toplam on beş dakika süreyle soru işlemi yapacağım ve istem sırasına göre de soru taleplerini karşılayacağım.

Sayın Paylan, sizden başlıyoruz.

Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, Bilimler Akademisine soru sorabiliyor muyuz?

BAŞKAN – Sorarsınız, Sayın Başkan da cevap verir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam. Bağımsız olan Bilimler Akademisinin, akademinin ve bilimin yaşadığı bu krizden çıkış için ne tip bir programı var, bunu duymak istiyoruz sizlerden ve bütçenizi siz mi hazırladınız Sayın Başkan?

BAŞKAN – Genelde akademiye sen yanlış anladın galiba, öyle bir misyonu yok ama buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama bilmiyorum, sizin cevap vereceğinizi...

BAŞKAN – Ben mi cevapladım? Pardon ya...

Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Bakan, işsizler için kurulan İşsizlik Sigortası Fonu’ndan GAP’a 12 milyar TL aktarılmıştı ve bu bedel hâlâ ödenmedi. Neden ödenmiyor ve ne zaman ödenecek?

Diğer sorum: GAP başlayalı kırk yıl oldu, yirmi yedi hükümet eskitti. Şu anda kalem kalem hangi aşamadayız? Yani bitiş oranı olarak, il il, kalem kalem hangi aşamadayız? Veysel Eroğlu’nun dediği gibi 2019 yılında GAP’ı bitirecek misiniz?

Diğer sorum: Sanayi ve Teknoloji Bakanı olarak bir Mercedes arabayla yani yabancı, ithal bir Mercedes arabayla gezmeyi, onu kullanmayı nasıl buluyorsunuz? Bir de iPhone kullandığınızı görüyorum. Neden yerli bir telefon kullanıp örnek olmayı denemiyorsunuz?

Diğer sorum da hangi kalkınma planına göre bütçe yaptınız Sayın Bakan?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Zaten sana kalsa dumanla haberleşecek Sayın Bakan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yok ya, kendileri “Milli kullanın.” diyorlar ya!

BAŞKAN – Sayın Gürer, buyurun.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Bakanlığın 2017 yılı Yatırım Programı’nda 24 iş yeri altyapı karakteristiği ve 5 bin lira ödenekle yer alan Niğde-Bor Ayder Dericiler ve Ayakkabıcılar Sanayi Sitesi Projesi mimari proje çalışmalarının sürdürüldüğü yönünde bir yanıt almıştık. Şu anda bu proje hangi aşamadır? Bununla ilgili çalışma devam etmekte midir, yoksa vaz mı geçilmiştir? Ayrıca Niğde ilinde dericilere sağlanan destek, katkı var mıdır? Bilebildiğim kadarıyla dericiler şu anda deriyi yurt dışından getirmek durumunda kalıyorlar. Bunların yurt dışına satışına yönelik destek verilmekte midir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Budak...

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – 2019 yılında Bakanlığınızca verilecek teşvik türleri nelerdir? Bu teşviklerin fonksiyonel dağılımı ve tutarları nedir? Krize ilişkin herhangi bir özel araç tasarlanmış mıdır? 2018 yılı bütçesinde 1,5 milyon lira olan kâr amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferler yüzde 53 artışla 2,35 milyon liraya çıkarılıyor. Bu artışın nedeni nedir? Bahse konu kâr amacı gütmeyen kuruluşlar hangileridir? 2017’de tamamlanması hedeflenen Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Strateji Belgesi ve eylem planı hangi aşamada? Tamamlandı mı, yoksa o da tamamlanmayı mı bekliyor? 2017’de yüzde yüz olarak hedeflenen AR-GE merkezi bulunan işletmelerde yapılan denetleme gerçekleşme oranı yüzde kaç olmuştur? Teknoloji geliştirme bölgeleri bütçesi 2018’de 126 milyondan 2019 teklifinde 90 milyon liradır. Bunun gerekçesi nedir?

BAŞKAN – “Gerekçesi nedir?” diye soruldu.

Evet, Sayın Tarhan...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Bir: Yerli otomobil üreteceği söylenen 5 babayiğit ne kadar sermaye ortaya koyarak projeye dâhil olmuşlardır?

İki: Sayın Bakan Faruk Özlü yerli otomobil için “Yüzde 70’i kredi olmak üzere 2,5 milyar avro yatırım öngörüyoruz.” demişti. Finans krizi içerisinde ülkemizde 11 milyar Türk lirasına denk gelen bu tutarı hangi kaynaklardan kredi olarak karşılayacaksınız?

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim.

Keşan Gıda Organize Sanayi Bölgesi, “Her şeyi hazır.” denilmesine rağmen neden faaliyete geçmiyor?

İki: KOSGEB aracılığıyla KOBİ finansman destek kredi programı kapsamında firmalara verdiğiniz kredilerde geri dönüşler nasıldır?

Üç: Tarıma dayalı sanayinin Türkiye ekonomisindeki yeri çok önemlidir. Bakanlık olarak tekstil sanayisinde yerli pamuk, bitkisel yağ sanayisinde yerli ayçiçeği ve soya, yem sanayisinde yerli buğday, arpa, mısır, soya üretimine yönelik bir çalışmanız var mıdır?

Dört: TÜBİTAK ilk kurulduğu yıllarda siz kurumun içine FETÖ’cülerini yerleştirmeden önce Türkiye’nin yüz akıydı. TÜBİTAK bünyesindeki projelerde yerliliği ve milliliği ön plana çıkarmak için yerli tohum ıslah çalışmalarına ne kadar kaynak ayırıyorsunuz?

Beş: Antarktika Bilimsel Araştırma Programı ve Bilim Üssü Projesi kapsamında somut olarak neler yapılmaktadır? Kamuoyuyla paylaşmanızı rica ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Şevkin...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Adana özelinde geçmişten bu yana merkezî idare tarafından sanayi teşvik politikalarının düzeltilmesi için herhangi bir çalışmanız var mıdır?

İki: Tüm Türkiye’de olduğu gibi Adana’da istihdam üretim ve ihracatın en önemli yükünü çeken organize sanayi bölgelerindeki sanayiciler için elektrikte fiyat ve KDV indirimi gibi yeni bir düzenleme yapılacaktır mı?

DAP, DOKAP ve benzeri sulama projelerinden bahsediliyor ama Sayın Bakanım, Adana’nın doğusunda büyük bir ovayı sulayacak olan, bölge ekonomisine katkıları yadsınamayan Yedigöze Sulama Projesi’ne ilişkin ne düşünüyorsunuz?

Aynı zamanda, sunumunuzda dijital dönüşüm merkezi kurulacak iller arasında Adana’yı yine görmedik.

En önemlisi, yeni kurulacak fabrikalar için Avrupa'dan ithal makinelerin gelecek olması. Milyarlarca dolar döviz açığımız olmasına rağmen makine ithalatına yönelecek olan ülkemiz makine çöplüğüne dönüşecektir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Tutdere...

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, 2019 bütçesinde Adıyaman'daki özellikle tarım arazilerinin suyla buluşması için herhangi bir ödenek ayrılmış mıdır? Bu konuda herhangi bir çalışmanız var mıdır?

İkincisi: Adıyaman GAP'taki hakkını ne zaman alacak? Rahmetli Süleyman Demirel'in tabiriyle biz GAP'ı kaptırdık mı acaba?

Üçüncü olarak: Adıyaman Organize Sanayi Bölgesi'nin genişlemesi için Bakanlığımızca yapılan herhangi bir çalışma var mıdır?

Ayrıca, Besni ve Gölbaşı ovalarındaki tarım arazilerinin sulanması için Bakanlığımızca yapılan herhangi bir çalışma var mıdır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Yılmaz...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Sayın Başkan, ben soru sormayacağım, bir açıklama yapacağım ama doğrudan doğruya Bakanlığın bütçesiyle ilgili değil, Nejat Bey'in konuşmasıyla ilgili, eğer izin verirsiniz. İzin vermezseniz hakkımdan feragat ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum. Ben size en son, soru işlemi bitsin...

Sayın Emecan...

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Konuşmam sırasında sorduğum sorulara ek olarak Türk Patent ve Marka Kurumu bütçesinde borç verme hanesinde 2018 Ağustos sonu harcaması 380 milyon 380 bin TL olarak görülmektedir. Bu rakamın kaynağı nedir, nereye borç verilmiştir?

Türk Standartları Enstitüsünün gelir kalemleri içerisinde de hizmet kalemleri kapsamında en büyük paya sahip olan muayene ve gözetim faaliyetleri, örneğin asansör muayeneleri gibi, belediyeler tarafından yaptırılmakta ve özel şirketlere yönlendirilmektedir. Kurumun gelirlerinde bir azalmaya sebep olacak olan bu uygulamanın sebebi nedir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Girgin...

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Sayın Bakan, Muğla Milas'ta bu yıl 9'uncu Gıda, Tarım ve Hayvancılık Fuarı ve Yapı Dekorasyon ve Peyzaj Fuarı düzenlenmiş ve ortalama 150 bin kişi fuarları ziyaret etmiştir. Gelecek yıl bu fuarlara ek olarak bir de Güney Ege Evlilik Fuarı düzenlenecektir. Bu durum Milas'ın bir fuarlar şehri olma yolunda ilerlemekte olduğunu göstermektedir. Bu nedenle kısa süre içinde Milas'a yeterli ve çok amaçlı modern bir fuar alanı ve kongre merkezi kazandırılmalıdır. Bu konuda çalışmalar ne aşamada?

Ayrıca, Milas Organize Sanayi Bölgesi'nin sanayi parsellerinin hak sahiplerine teslimi 2018 yılı sonunda yapılacaktır. Hak sahipleri iki yıl içinde sanayi tesislerini kurmak zorundadır. Bu da Milas'ta iki yıl içinde doğal gaz ihtiyacını önemli bir şekilde artıracaktır. Milas Organize Sanayi Bölgesi'nin hızlandırılması ve doğal gaz getirilmesi konusundaki çalışmalar ne aşamada?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Sındır...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Bakan, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığınca yayınlanmış olan 2018 yılı son durum raporunda aynen şu ifade yer alıyor: “GAP Bölgesi”nde master plana göre 1,8 milyon hektar alanın sulamaya açılması planlanmıştır. 2017 yılı sonu itibarıyla Fırat ve Dicle havzasında toplam 546.345 hektar alan sulamaya açılmıştır. 197.969 hektar alanda hâlen sulama şebeke inşaatı devam etmekte olup 1 milyon 56 bin 93 hektar alan planlama aşamasındadır. Sulama projelerinin yüzde 30,4’ü işletmededir. Sizin bizlere sunmuş olduğunuz 2009 yılı bütçe sunuşunun 41’inci sayfasındaki pasta dilim grafiğinde ise buradaki oranların dışında işletmede olan 547.333 hektar yüzde 51 olarak gösterilmekte ve 1 milyon 56 bin 93 hektar alanın planlama aşamasında olduğu ifade edilmiştir.

BAŞKAN – Sayın Katırcıoğlu...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Bakanım, ben de iki soru soracağım: Bunlardan bir tanesi, KOBİ’lerin toplam krediler içinde aldıkları paylar nedir ve yıllar itibarıyla böyle bir istatistik verebilir misiniz?

İkinci olarak da yine böyle bir istatistiğiniz var mı, bilmiyorum ama 2015 yılından bu yana yurt dışına göç etmiş ve yurt dışından ülkeye gelmiş akademisyen sayısı...

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Tanal...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli Bakanım, sizden önceki Faruk Özlü döneminde Düzce ilimize KOSGEB destek kredisi ne kadar verildi, kaç kişiye verildi? Bunların içerisinde AK PARTİ’li olmayıp da KOSGEB destek kredisi verilen var mı?

İki: Aynı zamanda gazetede çıkan habere göre Marmara Teknokent eski Genel Müdürü Çömlek’in -yani Martek Şirketinin eski Genel Müdürü- 32 bin lira maaş aldığı şeklinde. Şu andaki bu konudaki genel müdürünüz ne kadar maaş alıyor?

Üçüncü soru ise, bakanlığınızda şu anda kaç araç var, kaç kiralık, aylık ne kadar kira ödeniyor bu araçlara ve kaç aracın mülkiyeti size ait, bakanlığınızda kaç tane tane taşınmaz var, kaç tane binası kirada, aylık kira gideriniz ne kadardır?

Teşekkür ederim, saygılarımı sunarım.

BAŞKAN – Sayın Arslan...

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sayın Bakan, KOBİ’lerin sayıları, konumları ve üretim alanlarıyla ilgili gerçekçi verileriniz görünmüyor. Bunu neden hazırlamadınız?

2) KOBİ’lere verilen faizsiz kredilerin ve desteklerin nerelere, kimlere ve hangi amaçla kullandırıldığını takip edecek bir sisteminiz neden yok?

3) Sanayicilerimizin ve ihracatçılarımızın devletten 200 milyara yakın KDV iadesi alacakları var. Bunun iadesi için bir düzenlemeniz olacak mıdır?

4) Akaryakıt istasyonlarındaki pompa ayarlarının ve fiyatlarının kontrol edilmediği yönünde yoğun şikâyetler var. Bu konuda herhangi yapılan kontroller var mıdır, hangi safhadadır? Bu konuda bilgi almak istiyorum.

Ayrıca, özellikle çarşıdaki vitrinlerde, mağazalarda sürekli yüzde 50, yüzde 60 indirimler yazılı. “2 al 1 öde”, “3 al 1 öde” gibi sürdürülen satış kampanyalarının ne derece gerçekçi olup olmadığı yönünde bir denetim yapılıyor mu, yapılıyorsa nasıl yapılıyor?

BAŞKAN – Sayın Şahin...

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Bakan, ekonomik olarak ödeme sıkıntısı içinde bulunan sanayi tesislerine finansal destek kredisi verecek misiniz?

İkinci sorum da, Türkiye’den beyin göçünü engellemek adına somut olarak ne yapmayı düşünüyorsunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Zeybek...

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Sayın Bakanım, Türkiye’de 26 vadi bulunuyor. Bu vadiler içinde en fazla göç veren Kelkit Vadisi’yle ilgili bir kalkınma eylem planını ayrı olarak yapmayı düşünüyor musunuz?

İstanbul’da Atatürk Oto Sanayi Sitesinde yaklaşık 10 bin kişi çalışıyor. Buranın bir rant projesine dönüşerek 10 bin çalışanın iş yerini kaybetmesi konusunda ne düşünüyorsunuz?

Tarım kesiminde bu yıl ciddi biçimde gübre fiyatlarında artış meydana geldi. Devlet olarak gübre üretimi konusunda devreye girmeyi düşünüyor musunuz?

Arasta tipi ticaret alanlarının yaygınlaştırılması ve AVM’lerin şehir merkezlerinde yapılmaması konusunda ne düşünüyorsunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kayışoğlu...

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, yatırım bütçenizden Bursa’daki projelere ne kadar pay ayırdınız?

Bir de, konuşmamda da belirtmiştim, Yenişehir’deki Oto Test Merkezi Projesi hâlâ gündeminizde mi, bitecek mi?

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Serter...

BEDRİ SERTER (İzmir) – Teşekkür ederim Başkanım.

İki sorum olacak Sayın Bakan.

Bir tanesi, ocak ayından beri yan sanayide kullanılan elektriğe yüzde 69, doğal gazı yüzde 92 oranında zam gelmiştir. Bir ara biliyorsunuz 7,30’a kadar dolar çıktı, şu anda 5,40’ta. Bununla ilgili sanayiciye hiç olmazsa bir indirim söz konusu olabilir mi?

İkinci sorum, bu genel olarak da bütün sanayicileri, ihracatçıları ilgilendirmekte. Ege Bölgesi Sanayi Odası verilerine göre İzmir sanayicilerinin toplamda yaklaşık 160 milyar TL bekleyen bir KDV alacağı söz konusu. Bundan önceki talepleri SGK ve vergiden mahsup olmasıydı fakat yaşanan son girdilerdeki nakit sıkıntılarından dolayı bunlar bu alacaklarını banka teminatlarında kullanmak isterler. Bu konudaki inisiyatifiniz nedir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Cora...

SALİH CORA (Trabzon) – Sayın Bakanım, öncelikle bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum.

21 Eylül 2016 tarihinde Trabzon ili Beşikdüzü ve Vakfıkebir ilçelerinde çok yoğun bir sel felaketi oluşmuştu. Bu sel felaketi ve su baskını sonucunda birçok esnafımız âdeta kepenk kapatmak durumuyla karşı karşıya kalmıştı. Sizlerin destekleriyle hem Vakfıkebir’de hem Beşikdüzü’nde yaklaşık 900 esnafımıza KOSGEB üzerinden kredi temin edilmişti. Şu anda yaşanan ekonomik gelişmelere bağlı olarak bu kredileri ödeyememe durumuyla karşı karşıyalar. Bu kredilerin ertelenme durumu söz konusu olabilir mi?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Cora.

Değerli arkadaşlar, soru işlemi tamamlanmıştır.

Şimdi görüş, eleştiri ve sorulara cevap vermek üzere Sayın Bakana söz veriyorum.

Sayın Bakan, süreniz kırk beş dakikadır. Uzatma yapmayacağım. Cevaplayamadınız sorular ya da cevabı elinizde hazır olmayan soruları da bize yazılı olarak gönderirsiniz. Onun da tarihini vereceğim Sayın Bakan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bilimler Akademisine kaç dakika?

BAŞKAN – Bilimler Akademisi yerine Sayın Bakan cevap verir. Direkt olarak ilgili kurumdur.

Buyurun Sayın Bakan.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Evet, hocamız yazmış. Bu arada hocamızın bir ismi var, Ahmet Acar Profesör Doktor. Hasan Mandal Profesör Doktor da TÜBİTAK’ın Başkanı. Bilime biz gerekli değeri veriyoruz. Ahmet Hocama da gerekli değeri veriyoruz. Onun için nerede oturduğuyla pek ilgili değil. Burada da gelip oturabilir. Biz bu tip şeylerden etkilenmeyiz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bilim etkilenir.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Merak etmeyin etkilenmiyor. Gayet objektif yaklaşıyoruz.

Hocamız cevabını yazmış. Bilimin bağımsızlaşması için neler yapıyorsunuz, neler yapmayı planlıyorsunuz? Bütçeyi kendiniz mi hazırladınız? Bilimin ve akademinin özerkliği ve gelişimi konusunda TÜBA mevzuatla kendisine verilen görevleri yürütmektedir. Bilimsel toplantı ve raporlar ve diğer yollarla görüş ve önerilerini kamuoyuna ve ilgililere iletmektedir.

TÜBA mevzuatında özerkliği güçlendirici değişiklikler yapılmıştır. Gerekli diğer değişiklikler...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir tek ben kesebiliyorum bilimin sesini.

Buyurun Sayın Bakan.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – ...ödülleri, üyelik ve diğer konular da liyakate göre titizlikle yürütülmektedir. İlgili mevzuat uyarınca bütçemiz TÜBA’nın da katılımıyla hazırlanmaktadır.

Sayın Başkan, değerli üyeler; öncelikle, tabii, bu kadar soruya kırk beş dakikada cevap vermek mümkün değil. Biraz da şaşırdım açıkçası burada süreçlerin böyle işlediğini görünce. İnsan uzaktan bakmakla buraya gelip oturmak farklıymış.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bazı bakanlara ek süre verildi Sayın Bakan.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Sayıştay raporlarından fazlaca bahsedildi. Öncelikle şunu belirtmek istiyorum: Raporlarda bir kamu zararı olduğu tespiti bulunmuyor.

Uygulamaya yönelik bazı aksaklıklardan bahsedildi. Bakanlığımızla ilgili bakanlık kredisi kullanmamış veya bakanlığımıza kredi borcu olmayan OSB'lere bedelsiz parsel tahsis düzenlemesini 2017 yılında çıkan 7033 sayılı Kanunu için madde olarak teklif etmiştik. Ancak Türkiye Büyük Millet Meclisi sürecinde tasarıdan çıkarıldı. Dolayısıyla bakanlık olarak üzerimize düşeni yapmaya çalıştık. Yüce Meclisimizin de bilgisine sunduk. Takipçisi olmaya devam edeceğiz.

KOSGEB...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Uygulanmayan projeler kamu zararı değil mi?

BAŞKAN – Sayın Gürer, yapmayın! Allah rızası için yapmayın ya! Bir müsaade edin ya!

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Başkan, Sayıştay...

BAŞKAN - Sayın Bakan daha yeni başladı. Altı saat konuştunuz Sayın Bakan ağzını açıp böyle araya girmede! Müsaade edin lütfen!

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – “Sayıştay raporunda bir şey yok.” diyor. Kamu zararı var.

BAŞKAN – Müsaade edin! Müsaade edin! Sayın Gürer, böyle bir usul yok. İstiyorsanız Sayın Bakan hepsine yazılı cevap versin!

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Ama “yok” diyor, var!

BAŞKAN – Sayın Bakan, buyurun lütfen.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANIMUSTAFA VARANK – KOSGEB etki analizi yapılmamasına ilişkin bir bulgudan bahsedildi. KOSGEB bunu çözmek için mevcut organizasyon yapısında ilgili daire başkanlığının görevlerini yeniden belirledi. Etki analizi ve izleme yönünde çalışmalar titizlikle yürütülüyor.

Ayrıca, bakanlığımız, Sanayi ve Verimlilik Genel Müdürlüğü bünyesinde Etki Analiz Daire Başkanlığı bulunmaktadır.

Aynı zamanda, bakanlığımız bünyesinde 8 farklı kurumun idari kayıtlarından elde edilmiş 3 milyondan fazla girişime ait muhtelif ekonomik verileri içeren girişimci bilgi sisteminden istifadeyle etki analizi çalışmaları yapılmaktadır.

Hâlihazırda devam eden etki analizi çalışmalarından bazılarını sizlere aktarmak istiyorum. AR-GE ve yenilik desteklerinin ekonomik etki analizi, organize sanayi bölgelerinin etki analizi, KOSGEB desteklerinin etki analizi, teknoloji transfer ofislerinin etkinliğinin analiz edilmesi, nanoteknoloji araştırmalarına verilen kamu desteklerinin etkinliğinin ölçülmesi, KOSGEB tasarım desteğinin etki analizi şeklindedir.

Kredi faiz destekleriyle ilgili bir konu vardı. Bu uygunsuzluk yönergesi kapsamına alındı.

KOBİ'lere yönelik temel veriler SGK ve Gelir İdaresi Başkanlığından elektronik ortamda alınmaya başlandı. Uzmanların illerdeki ihtiyaç ve destek yoğunluğuna göre görevlendirilmeleri titizlikle yapılıyor. Her bölgede mutlaka bir uzman olmasına çok dikkat ediyoruz.

TÜBİTAK'la ilgili muhasebe hatalarına ilişkin bulgulardan bahsedildi. Kurumdaki muhasebe işlemleri konusunda Sayıştayın tespitlerine savunma yapılmış olup gerekli düzenlemeler 2018 yılında yapılmıştır. Bu konuda mali işlemlerin mevzuata uygun olarak yürütülmesi konusunda kurum içinde hizmet içi eğitim başlatılmıştır. Ayrıca, şirketlerden pay alınmasıyla ilgili bir husus Sayıştay raporlarına konu edilmekte olup gerekli takibata başlanmıştır, Sayıştaya da bu şekilde savunma verilmiştir.

Bölge kalkınma idareleri ile ilgili çokça konu gündeme geldi. İzleme, değerlendirmenin yetersiz olduğu bulgusundan bahsedildi. Eylem planlarının tüm izleme ve değerlendirme süreçleri bölge kalkınma idaresi başkanlıkları tarafından yürütülmektedir. Eylem planları elektronik izleme ve değerlendirme sistemi çalışmaları tamamlanmış, sistem test sürecine açılmıştır. 2019 yılı içerisinde aktif olarak elektronik izleme ve değerlendirme sistemine geçilmiş olacaktır.

Bölge kalkınma idareleriyle kalkınma ajansları arasında yetki ve sorumluluğun net olarak belirlenmemesi bulgusundan bahsedildi. Bölge kalkınma idareleri ve ajanslar Bakanlığımızın uhdesine geçti. Bu dönüşümün verimli ve etkili olmasını hedefliyoruz. Kalkınma ajansları ile bölge kalkınma idareleri arasında yetki ve sorumluluğun netleştirilmesine öncelik vereceğiz. Ayrıca, bu kurumların bizim Bakanlığımızın genel hedefleriyle ortak hareket etmesi konusunda gerekli tedbirleri alacağız.

Eylem planları projelerinin zamanında gerçekleştirilmemesi bulgusundan bahsedildi. Eylem planlarını gerçekleştirmekten sorumlu kurum ve kuruluşların uhdesindedir. Yılda 4 kez yapılan izleme ve değerlendirme toplantılarıyla eylemlerin gerçekleştirilmeme nedenleri tartışılıp revizyonlar tasarlanmakta ve süreç Bakanlık tarafından takip edilmektedir. Zaman planlamasını ise sorumlu kurumlar yapmaktadır. Her kurum kendi strateji ve öncelikleri doğrultusunda ilgili eylemlerini belirlenen yıl aralıklarının herhangi birinde uygulayabiliyorlar.

Ajanslar: Kalkınma ajanslarının görevleri oldukça geniş kapsamlıdır. Bu nedenle ajanslar nezdinde gerçekleştirilecek denetimlerde denetimin sınırının belirlenmesi güçleşebilmektedir. Sayıştay Başkanlığının denetim raporunda da ajansların faaliyet alanı nedeniyle ilişkili olduğu ancak doğrudan sorumlu olmadığı hususlara bulgu olarak yer verildiği görülmektedir. Bu nedenle, kalkınma ajansları genel denetim raporunda diğer kurumların görev alanına giren ve kalkınma ajanslarının yetki ve sorumluluk sınırlarını aşan hususlar da bulunmakta olup bu yönüyle rapor, diğer kurumlarımız açısından da bölgesel gelişmeyle ilgili öneriler içermektedir. Genel olarak denetim raporunda yer verilen ve kalkınma ajanslarının görev ve yetki alanında bulunan bulgular genel müdürlüğümüzce tespit ve kabul edilerek takibi yapılmaktadır. Kalkınma ajanslarıyla ilgili hususlar önceki denetim raporlarında olduğu gibi Bakanlığımızca sıkı bir şekilde takip edilecek, ajanslarımıza bu amaçla gerekli yönlendirmeler yapılacaktır.

TSE'yle ilgili Sayıştay raporunda, mali denetim sonucu tespit edilen bulgularla ilgili 2018 yılında gerekli düzeltme kayıtları tamamlanmıştır, performans denetimine yönelik tenkitlerse iyileştirmeye yönelik olmakla beraber 2019-2023 Stratejik Planı hazırlama sürecinde gerekli düzenlemeler gerçekleştirilmiştir.

Şimdi, sunumumuzla ilgili bazı milletvekilleri vizyonsuzluktan bahsetti, bazı milletvekilleri de çok -yapacağız, edeceğiz- gelecek zaman kipi kullanılmasından bahsetti, bazıları icraatın içinden olduğunu söyledi, bazıları havahı olduğunu söyledi...

BAŞKAN – 2002'yle mukayese etseniz de “Niye 2002'yle mukayese ediyorsun?” derlerdi zaten, değişmiyor yani.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, siz tarafsızsınız, niye böyle yapıyorsunuz?

BAŞKAN – Ama ben İbrahim Aydemir için söyledim.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Niye müdahil oluyorsunuz? Siz Sayın Bakana niye müdahil oluyorsunuz Başkanım?

BAŞKAN – Niye yapıyorsun İbrahim Aydemir böyle?

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Var olan durumu tespit yaptı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Olur mu ama, oradan konuşsun.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Dolayısıyla, sunumumuz yetersiz olabilir, bazı konuları eksik bırakmış olabiliriz ama detaylı incelerlerse, gelip görüşmek isterlerse biz açığız, gelip görüşebilirler, katkılarını her zaman bekliyoruz.

Vizyon ortaya koymakla ilgili... Çok net bir vizyon koyduk, millî teknoloji ve güçlü sanayi diyerek yola çıktık. 4 temel stratejiden bahsettik. Yüksek katma değerli üretim, yerleşme buradaki en önemli politika. Attığımız adımlardan bahsettik; SİP, yüzde 15 fiyat avantajı gibi. Ayrıca, uçtan uca yerleşme programına değindim. Bu programın detaylarını da çok yakında açıklayacağız, gelecek zaman kipi hazırlıyoruz şu anda, inşallah açıklayacağız.

Oldukça somut hedeflerimiz var. “Sanayide verimliliği artıracamız.” dedik. Bu, sürdürülebilir büyüme için olmazsa olmaz. Bunu yaparken sektör bazlı analizler bize yol gösterecek.

Dijital dönüşüm dedik. Herkes risklere odaklandı ama bunun hem istihdama hem de üretime pozitif etkilerini görebileceğiniz örnekler de mevcut. Biz Türkiye olarak riskleri minimize edip bu sürecin sunduğu fırsatlardan en iyi şekilde faydalanmak üzere çalışıyoruz.

Konuşmamda açıkça belirttim, TÜBİTAK’ın Akıllı Üretim Yol Sistemleri Haritası çok somut bir program. 8 kritik teknoloji alanında 29 kritik ürün belirledik. Yapay zekânın da içinde bulunduğu teknolojilerde AR-GE ve yenilik destekleri vermeye devam edeceğiz. Bugüne kadar dijital teknolojileri geliştirme adına 1,6 milyar liralık destek verdiğimizizi söylemişim.

Yine, haziran ayında açıkladığımız Dijital Dönüşüm Yol Haritası da kararlılıkla devam edeceğimiz bir program. Burada da insan, teknoloji, altyapı, tedarikçiler, kullanıcılar ve yönetim alanlarını dikkate alarak somut adımlar atacağız.

Bölgesel kalkınma idareleriyle ilgili sonuç odaklı programlardan bahsettik. Bakınız, bu programlar bölgenin kalkınma hedefleriyle uyumlu, ölçülebilir sonuç ve çıktı göstergelerine sahiptir. Burada da sanayi, yenilik, girişimcilik, mesleki eğitim ve yaratıcı endüstriler gibi alanlarda destekler ve programlar oluşturacağız.

Faaliyet raporuyla ilgili bir itiraz geldi. Sayın milletvekilimizin bunu bildiğini zannediyordum ama bana gelen nota göre, faaliyet raporları sene sonunda hazırlanıyor ve önümüzdeki senenin şubat ayına kadar veriliyor. Dolayısıyla rapor hazır olduğunda buraya göndereceğiz. Zaten bu raporları da biz hazır olduğu için yanımızda getirmişiz.

TÜBİTAK’la ilgili oldukça eleştiri geldi, bazıları insafsızca. TÜBİTAK millî bir kuruluşumuz, çok önemli görevler ve AR-GE çalışmaları yapıyor. Dolayısıyla, çok mesnetsiz iddialarla, gazete haberleriyle bu kurumu yıpratmanın doğru olmadığına inanıyorum. Ben de Bakan olarak bu kurumun reforma ihtiyacı olduğunu düşünüyorum. Bu konuda Sayın Başkanımızla birlikte de çalışıyoruz zaten ama mesnetsiz iddialarla TÜBİTAK’ın yıpratılmaması lazım.

Şöyle bir rakam vermek istiyorum: TÜBİTAK’ta 17/12/2013-31/10/2018 tarihleri arasında FETÖ/PDY terör örgütüyle irtibatı ve iltisakı olan toplam 1.289 personelin işine son verilmiştir.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Kim soktu oraya Sayın Bakan?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Laf mı ya!

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Kaç kişi kaldı peki?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Şimdi, TÜBİTAK’ın ne kadar kolay yıpratıldığına, gazete haberleriyle yıpratıldığına...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Savcılığın ben tüm raporunu okudum, 500 sayfa. Onu bir alın okuyun, TÜBİTAK’la ilgili, savcı, neler söylüyor. Nerede gazete haberleri? Gelin size vereyim.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Burada nasıl yıpratıldığına örnekler vermek istiyorum.

Şimdi, basında ve sosyal medyada gündeme gelen “Papaz eriğini imam eriğine çevirme projesi” hakkındaki spekülasyonlar Mersin Mut İmam Hatip Lisesinde 2016 yılında meydana geldi. Bahsi geçen proje, TÜBİTAK’a sunulan bir proje olmayıp okuldaki birkaç öğrencinin şaka amaçlı yaptıkları bir gösteri niteliğindedir. TÜBİTAK’ın bütçesinden herhangi bir harcama yapılmamıştır. Bu öğrencilerin bütün medyayı ve sayın vekilimizi trollemesini de ben başarılı buluyorum. Tebrik ediyorum kendilerini.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – TÜBİTAK ile MEB’in ortak projesi.

BAŞKAN – Aslında desteklenebilir bir projeymiş ama yazık olmuş.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bak Sayın Başkan destekliyor, siz devam edin.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Başka bir konudan bahsetmek istiyorum.

Lise öğrenimine devam etmekte olan öğrencileri temel, sosyal ve uygulamalı bilim alanlarında çalışmalar yapmaya teşvik etmek, çalışmalarını yönlendirmek ve mevcut bilimsel çalışmalarının gelişimine katkı sağlamak amacıyla biyoloji, coğrafya, değerlere eğitimi, fizik, kimya, kodlama, matematik, psikoloji, sosyoloji, tarih, teknolojik tasarım, Türk dili ve edebiyatı alanlarında lise öğrencileri araştırma projeleri yarışması BİDEB tarafından düzenlenmektedir. TÜBİTAK-BİDEB tarafından 1969 yılından beri düzenlenmekte olan yarışma ülke geneline yayılmak gayesiyle 2005 yılından itibaren tek merkez yerine Türkiye’nin değişik bölgelerinde üniversitelerimizle iş birliği içinde yapılmaya başlanmıştır. Bu kapsamda alınan proje başvuruları ilk aşamada bölgelerde değerlendirilmekte ve bölgelerde derece alan projeler final sergisine davet edilerek final değerlendirilmesine tabi tutulmaktadır.

2016 yılında düzenlenen 47’nci Lise Öğrencileri Araştırma Projeleri Yarışması’na Tuba Coşkun ve Hakan Furkan Sarıyerli isimli 2 lise öğrencisi psikoloji alanında –altını çiziyorum- hazırlamış oldukları “Kanser Hastalığını Yenmede Dinî İncanın Ve Duanın, Olumlu Düşünmenin Etkisi Üzerine Bir Araştırma” adlı projeleriyle katılmışlar ve Samsun Bölge Yarışması’nda 3’üncülük ödülü almışlardır, sadece 1’incilerin yarıştığı final yarışmasına katılmaya hak kazanamamışlardır.

Gördüğünüz gibi, burada psikoloji alanında gençlerin güzel bir gayretle ortaya koydukları projeyi başka şekilde kamuoyuna getirip TÜBİTAK’ı yıpratmak doğru değil. Bence burada da gençleri tebrik etmek lazım. Gerçekten, psikolojiye, duanın ve güzel düşünmenin etkisi var.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Benim söylediğim projelere de bakıp onları da bir açıklasınız. Dua okunup muska üflenen fasulye deneyleri... Bir de bunlara cevap verseniz.

BAŞKAN – Sayın Bakan, çok güzel gidiyorsunuz; devam edin lütfen, buyurun.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Yine, basında yer alan haberlerde Memduh Göktuğ Altıparmak ve Fadime Seda Erol isimli öğrencilere ait “Melisa, Okaliptüs ve Karanfil Yağlarının Havada Bulunan Bakteriler Üzerine Etkisi” isimli proje ile Yusuf Ergül ve Bengisu Şentürk isimli öğrencilere ait “Kobalt 60 İzotopunun Alternatif Enerji Kaynağı Olarak Kullanılabilirliği” isimli projeleri Harvard Üniversitesine kabul edildiği belirtilmiştir. Bu projeler Harvard Üniversitesi kampüsünde düzenlenen Boston Yıllık Multidisipliner Konferansı’na katılmıştır. Adı geçen konferansın

Harvard Üniversitesinin düzenlediği ya da destek verdiği bir konferans değil sadece mekânlarını kullandıkları bir konferanstır. Ayrıca, bu konferansa –adresı bende mevcut- kayıt yaptırarak, parasını ödeyerek herkes katılabilmektedir. Bu bir yarışma değildir.

Evet, Boğaziçi Üniversitesinin 2019 yılında araştırmaya yönelik bütçesiyle ilgili 10 milyon 158 bin Türk lirası. Bunun 3 milyon 703 bin Türk lirası cari, 6 milyon 455 bin Türk lirası yatırım programı kapsamındadır. Bu, tabii, bütçesindeki miktar. Bunun dışında rekabet ve performans odaklı olarak TÜBİTAK tarafından Boğaziçi Üniversitemize destek sağlanıyor. Bu kapsamda 2017 destek kapsamına alınan 27 projeye 9,6 milyon lira da bizim tarafımızdan TÜBİTAK’tan destek sağlandı, 2018 yılında da Boğaziçinin 30 projesini destekleyeceğiz.

TÜBİTAK’ın Fransa Ulusal Araştırma Ajansıyla ikili iş birliği programı ve Fransa Dışişleri Bakanlığı Bosphorus Programı olmak üzere iki iş birliği yaptığı kuruluş vardır. Bu programlar kapsamında önceki yıllarda olduğu gibi 2018 yılında da ortak çağrılar açılmıştır. Bizim TÜBİTAK olarak iptal edilen Fransa’yla bir durumumuz yok.

Sosyal bilimlerle ilgili bir eleştiri geldi, buna ben de biraz katılıyorum. TÜBİTAK Sosyal Bilimler Araştırma Grubu olarak bugüne kadar 1.787 adet proje, 210 milyon Türk lirası bütçeyle yürütülmektedir. 2019 yılından itibaren SOBAG, sosyal ve beşerî bilimler alanında derinlemesine araştırmaları hedef odaklı destekleyecektir. Daha da önemlisi sosyal ve beşerî bilimlerin diğer tüm alanları -mühendislik, sağlık, gıda, tarım gibi- nasıl etkilediğine dair çağrılara çıkacaktır.

Yeni başlatılan Lider Araştırmalar Programı’mızla ilgili çok soru geldi. Bunu daha kamuoyuna açıklamadık ama burada açıklayayım. 2232 Yurda Dönüş Araştırma Burs Programı 1 Kasım 2018 tarih ve 1 sayılı TÜBİTAK Yönetim Kurulunun 2232 Uluslararası Lider Araştırmacılar Programı’na dönüşmüştür. Programın amacı, ülkemiz açısından stratejik değer taşıyan alanlarda yürütülecek projelere katkı sağlamak üzere alanlarında yaptıkları üst seviye bilimsel ve teknolojik çalışmalarla temayüz etmiş ve yurt dışında çalışma deneyimine sahip, başta Türk bilim insanları olmak üzere, nitelikli araştırmacıların yurt dışından Türkiye’ye gelmelerini teşvik etmek ve çalışmalarını Türkiye’nin önde gelen akademi, sanayi, kurum ve kuruluşları veya kamu kurumlarında yürütmelerini sağlamak için destek vermektir. Program kapsamında yirmi dört, otuz altı ay arasında destek verilecektir. Program kapsamında bursiyerin temel araştırma ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla araştırma başlangıç paketi ödeneği, gerçekleştireceği araştırma projesi için araştırma desteği ve bu araştırma projesi kapsamında görev alacak doktora öğrencilerine burs ve araştırmacılara proje teşvik ikramiyesi, desteklediği süre boyunca kendisi ve ailesinin yaşam giderlerine yönelik bursla sigorta ve yurt dışından gelişi için yol desteği, araştırmalarını yürüteceği ev sahibi kurum kuruluşu kurum hissesi genel gider desteği sağlanacaktır.

Burada burs miktarları var, bunlardan da bahsedeyim isterseniz. Proje yürütücüsüne verilecek burs; genç araştırmacıysa ayda 20 bin lira, deneyimli araştırmacıysa ayda 24 bin lira net; araştırma başlangıç paketi ödeneği genç araştırmacılar için 500 bin lira, deneyimli araştırmacılar için 1 milyon lira. Araştırma desteği en çok 720 bin lira. Araştırmacılara verilecek proje teşvik ikramiyesi aylık 750 lira, aile yaşam gideri bursu 2.250 lira; araştırma ekibinde doktora öğrencisi bursu öğrenci başına 4.500 lira, kurum hissesi genel gideri aylık 3.750 lira, araştırmacı ve eş ve çocukları için sigorta desteği, ayrıca araştırmacı, eşi ve çocukları için yol desteği. Bu oldukça cazip bir program. İnşallah buraya başta yurt dışında yaşayan Türk bilim adamları olmak üzere alanında uzman yabancılar da dâhil olmak üzere çağrıya çıkarak başvuruları alacağız.

Bilim merkezleriyle ilgili bir eleştirisi geldi. Aslında Türkiye’deki bilim merkezleri tıpkı dünyadaki bilim merkezleri gibi hareket ediyor. Dünyada bilim merkezleri toplumda her yaş düzeyindeki bireylerin bilim ve teknolojik farkındalığını artırmak, bilgi tabanlı insan kaynaklarının gelişimine katkı sağlamak amaçlı olarak kurulmaktadır. Ülkemizde kurulan bilim merkezleri de aynı amaca yöneliktir. Hâlen aktif 5 bilim merkezimizde 2014’ten bu yana 3 milyona yakın kişi ziyaretçi olmuştur. Yakın zamanda bu merkezleri tematik odaklı bir şekilde de dönüştüreceğiz. Bu merkezlerde aslında istediğimiz, çocukların bilime, teknolojiye, üretime, tasarıma olan ilgilerini artırmak. Aslında bilim merkezleri insan kaynağımız açısından çok önemli. Çocukları genç yaşlarda teşvik ederek bilime, teknolojiye yönlendirmiş oluyoruz. Bu kapsamda, deney atölyelerimizi de faaliyete açacağız.

Yerli tohum destekleriyle ilgili bir soru gelmiş. ARDEB bünyesinde şimdiye kadar 34 projeyle 8,3 milyon destek verilmiştir. TEYDEB bünyesinde yıllar itibarıyla 53 projeye 13,7 milyon lira destek verilmiştir. Bu doğrultuda, toplamda 87 projeye 22 milyon destek sağlanmıştır. Yıllar itibarıyla proje sayıları: 2014’te 9 proje, 2015’te 21 proje, 2016’da 4 proje, 2017’de 9 proje, 2018’de 10 proje olacak şekilde projeler gerçekleştirilmiştir.

TÜBİTAK Yönetim Kuruluyla ilgili eleştiriler geldi. Ben sayın milletvekillerimizden isterim ki kendileriyle tanışabilsinler. Ben Bakanlığa geldikten sonra şöyle bir yol izledim: Yönetim Kuruluna atanan arkadaşların bir kısmını hiç tanıımıyordum ama kendileriyle ilgili yaptığım araştırmalar, istişareler, değerlendirmeler bu arkadaşların konularında hem yetkin olduğu hem uzman olduğu, kendi uzmanlıkları çerçevesinde Bakanlığa katkı sağlayacakları şeklindeydi. Hepsinin CV’si mevcut, hepsi alanlarında uzman.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hepsi AK PARTİ’li.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Bilmiyorum. Ben mesela bilmiyorum, hangi partiden olduklarını bilmiyorum.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Sizin önünüze demek ki sadece AK PARTİ’lilerin CV’leri geliyor, Cumhuriyet Halk Partili ya da diğer partili yetkin kişilerin CV’leri gelmiyor.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Hiç öyle bir şey değil, hiç öyle bir şey değil. Arkadaşlarımız oldukça...

BAŞKAN – Arkadaşlar, öz geçmişlerde parti yazmaz.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Arkadaşlarımız...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama alt notta yazıyor.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Tabii, “post-it”te yazar, “post-it”te. Öz geçmişte yazmaz, “post-it”te yazar.

BAŞKAN – Yazmaz, yazmaz.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Gerçekten bilmiyorum, kimsenin partisini sormuyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Üzerinde bir sarı kâğıt olur.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Yok, şunu diyorum...

BAŞKAN – Arkadaşlar, Sayın Bakan konuşuyor.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Kendiniz tanışıp sorabilirsiniz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Biz tanıyoruz, hepsini tanıyoruz.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Ben hiçbirine “Hangi partiyi destekliyorsunuz?” diye sormadım. Bu arkadaşlarımızın...

BAŞKAN – Ben Garo’ya sordum efendim, “HDP.” dedi.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Bundan sonra sorun Sayın Bakan, adil olmak için sorun.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Dolayısıyla hepsinin CV’si mevcut. Biz bütün atamalarımızı liyakat esasına göre yapıyoruz. Kimse liyakatli olmayan biriyle çalışmak istemez.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir tane liyakatli CHP’li yok mu, bir tane liyakatli HDP’li yok mu?

BAŞKAN – Canım, mecbur mu CHP’liyle çalışmaya? Sen CHP’nin avukatı mısın kardeşim? HDP’li yok mu da sen CHP’yi öne sürüyorsun?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – HDP’li de yok diyorum.

BAŞKAN – CHP’lilerin ağzı mı yok yani kendilerini ifade edecek?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Evet, kimse liyakatli olmayan biriyle çalışmak istemez. Hepimizin görevi...

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – CHP’liler dünya şirketlerini yönetiyorlar ya.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Sayın Başkan, konuşabilir miyim?

BAŞKAN – Sayın Bakanım, söz sizin.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Ya da hepsine yazılı cevap vereyim.

BAŞKAN – Olur Sayın Bakanım yani yazılı olabilir, hiçbir mahzuru yok.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bu konuyu bitirin Sayın Bakanım. Güzel konuya geldi Sayın Başkan.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Peki.

BAŞKAN – Güzel konuya gelmişsiniz, öyle söylüyorlar. Öbürleri kötü müydü? Hayret bir şey.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Dolayısıyla, liyakat esastır, kimse liyakatli olmayan biriyle çalışmaz. Bir sürü iş yapıyoruz. Liyakatli olmayan insanlarla bu işleri götürebilmeniz imkânı yok. Dolayısıyla, emin olabilirsiniz. Bilal Macit’le ilgili kullanılan cümleleri de gerçekten çok incitici buldum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Babası İstanbul Büyükşehir Belediyesinde Genel Sekreter Yardımcısı.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Bilal Macit kardeşimizin de açarsınız, CV’sini bakarsınız; milletvekili olduktan sonra çalıştığı yerlere bakarsınız, liyakati var mı, yok mu, bulunduğu yerde iş yapar mı, yapmaz mı kendiniz değerlendirebilirsiniz.

Evet, ayrıca Sayın Paylan savunma sanayisiyle ilgili AR-GE faaliyetlerimizden biraz rahatsız olmuştu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Yalnızca onlar” dedim.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Yalnızca ondan bahsetmedim. Şöyle söyleyeyim: Savunma sanayisi AR-GE’si de çok önemli. Yayın yapamadığınız için internette telefonla yayın yaptınız. İnternetin temeli de Amerika’da DARPA, savunma AR-GE’sine dayanan bir

projedir. Dolayısıyla savunma AR-GE'si de teknolojinin gelişmesi açısından oldukça önemli, diğer bütün sektörleri de etkileyen bir konu. Bahsettiğim konuları da tekrar sayayım: Doğadan bahsettim. TÜBİTAK MAM enstitülerinin projelerinden bahsettim, orada sağlıklı ilgili projelerden bahsettim. Enerji projelerinden bahsettim. Dolayısıyla TÜBİTAK sadece savunma sanayisi projeleri ve AR-GE'si yapmıyor.

Kadından bahsetmediğimizi söylediniz, kadından da bahsettik. Kadınların iş gücüne katılımını önemsedikimizi, buradaki kreşlerden bahsettik. Kadınlara pozitif ayrımcılıkla KOSGEB destekleri verdiğimizizi söyledik.

Çevreden de bahsettik, bir sürü çevre projesinden bahsettim. Aslında, OSB'lerin temel amacı da çevreye zarar vermeyen sağlıklı sanayiler oluşturmak.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir de “işçi” deyin.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – En fazla işçiden bahsettim. İstihdam dediğiniz şey zaten çalışan iş gücü, emek demek. Bütün amacımız istihdamı artırmak. İşçiden bahsetmiş oluyoruz dolayısıyla.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Öyle değil Sayın Bakan, işçi bir metadır.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, eğer şeyse kalanı yazılı da verebilirsiniz yani.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, Sayın Başkan, süresi var daha, niye şey yapıyorsunuz?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Yo yo, devam ediyorum.

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Başkan sizi konuşturmamaya çalışıyor Sayın Bakan.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Şimdi, yüksek teknolojinin ihracattaki payından bahsedildi. Tabii, burada orta yüksek ve yüksek teknolojiyi beraber değerlendirmek gerekiyor. İhracatta orta yüksek ve yüksek teknolojinin payı 2002 yılında yüzde 30'ken şu anda yüzde 40 seviyesine çıkmıştır. Aynı dönemde, düşük teknoloji ürünlerin ihracatı yüzde 47'den yüzde 33'e düşmüştür.

Sanayinin katma değeriyle ilgili bir konu vardı. Sanayide katma değer üretimi de arttı. Dünya Bankası rakamlarını vermek istiyorum: 2002 yılında 40 milyar dolarlık bir imalat sanayisi katma değeri varken 2017 yılında 150 milyar dolarlık bir imalat sanayisi katma değeri var. Bu da Dünya Bankası rakamları.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Sayın Bakanım, şu ihracat işine de bir eğilerseniz.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Çalışacağız.

AR-GE harcamasının gayrisafi mili hasıla içindeki oranı yüzde 1, düşük bulunuyor, doğru, bizim hedeflerimiz de daha yüksek. Ama 2002'de 0,5'ken şimdi yüzde 1 olması, 5 misline çıkması bizzat önemli.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakan, programda 0,59 zaten yeni seviyeye göre. 1 değil; 0,5.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, biz sizi dinliyoruz. Sayın Kuşoğlu'nu az önce dinledik.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – KOSGEB desteklerinin AK PARTİ’li olmayanlara verilmediği şeklinde bir iki milletvekilimizin iddiası oldu. Ben sunumunda bahsetmiştim, KOBİ ölçeğinde olan ve KOSGEB destek kapsamındaki sektörlerde faaliyet gösteren tüm işletmeler e-devlet üzerinden KOSGEB desteklerine elektronik ortamda, KOSGEB’e gelmeden başvuru yapabilmektedir.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Somut örnek verdim, Düzce Sayın Bakan.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Başvurular destek mevzuatında tanımlanan kriterler çerçevesinde değerlendirilmekte, başvuru sahibiyle ilgili özel nitelikli herhangi bir bilgi alınmadığı gibi başvuru değerlendirilmesinde de bu tür hususlar dikkate alınmamaktadır.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Peki, Düzce’de kaç kişiye verildi, onu sordum ben. İsimlerini söyleyin, ben size kayıt olup olmadığını söyleyeyim.

BAŞKAN – Allah Allah... Siz herkesi...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Siz zaten araştırmışsınızdır Sayın Tanal.

BAŞKAN – Sayın Tanal, gel sen Isparta’ya, ben sana komple liste vereceğim, bütün Cumhuriyet Halk Partililerin hepsinin listesini vereceğim elinize.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bakın, ben Bakandan istiyorum, sizden değil.

BAŞKAN – Elinize vereceğim yani, gelin.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Yerel paydaşların kalkınma sürecinde karar mekanizmalarına dâhil olmasıyla ilgili bir soru vardı. Kalkınma ajanslarının karar mekanizması yerel paydaşlardan oluşan yönetim kurullarıdır. Valiler, belediye başkanları, il genel meclisi başkanları, ticaret ve sanayi odası başkanları, ajanslar faaliyetlerini bölgesel önceliklere uygun ve yerel potansiyel arz eden alanlara yereldeki kurum ve kuruluşlarla iş birliği içerisinde yürütmektedir. Bölge planları için genel bölgesel gelişme politikalarını ve plan usul ve esaslarını belirliyoruz. Bölgeler ajanslar vasıtasıyla bölgesel önceliklerine göre planlarını hazırlıyorlar. Ajans destekleri bu önceliklere yönlendiriliyor, projeler objektif kriterlere göre yerelde seçiliyor. Bu çerçevede Bakanlık olarak ajans faaliyetlerinin ulusal önceliklerle uyum ve yerel düzeyde belirlenmiş önceliklerle tutarlılık bakımından değerlendirmesini yapıyoruz. Rehberlik ve koordinasyon görevimizi gerçekleştiriyoruz.

KOSGEB kredi faizi desteğinin 2020 bütçesinde azalmasıyla ilgili bir soru vardı. 2017 yılında uygulamaya alınan 2017 yılı KOSGEB sıfır faizli işletme kredisi faiz desteği kapsamında bankalara aktarılan faiz ödemeleri 3 eşit taksitte yapılmakta olup son taksit ödemesi 2019 yılında yapılacaktır. 2020 yılından itibaren KOSGEB bütçesi içinde söz konusu destek programına ilişkin yaklaşık 600 milyon liralık ödeneğin yer almayacak olması nedeniyle bütçede bir azalış gözükmektedir. 2020 yılı bütçesinde bir önceki yıla göre yüzde 12’lik bir artış görülmektedir.

“Giresun’a yeterli kadar yatırım yapılıyor mu?” Burada bazı rakamlar paylaşmak istiyorum. DOKAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı tarafından 2013-2018 yılları arasında 122 proje kapsamında 9 ilde 363 milyon lira harcama gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda Giresun ilinde uygulanan 38 projede toplam 61,5 milyon lira harcama gerçekleştirilmiştir. DOKAP Eylem Planı kapsamındaysa Giresun ilinde 2014-2018 yılları arasında 37 sorumlu kuruluş tarafından 1,7 milyar lira harcama gerçekleştirilmiştir. Ayrıca -kitapçıkta olmasa lazım- Giresun fındık lisanslı deposu ve fındık pazarına da 9,5 milyon avro bütçe ayrılmış ve bu proje tamamlanmıştır.

BAŞKAN – Sayın Tanal’ın soruları varsa cevaplamayalım Sayın Bakanım, kendileri ayrıldılar salondan.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Giresun OSB’nin heyelan bölgesi olmasıyla ilgili bir soru vardı. Bakanlığımız kredi desteğiyle 2018 yılı sonunda tamamlanacak olan OSB projesi Giresun İkinci OSB Giresun iline bağlı Bulancak ilçesinde yer almakta olup bu OSB’de herhangi bir heyelan olayı yaşanmamıştır. Giresun’un merkezinde yer alan Giresun OSB’de fabrikalar oluşmaya başladıktan sonra bazı kısımlarında heyelanlar oluşmuş ve onlar için yapılan projeler uygulanarak heyelanlar durdurulmuştur. Ancak bölge için detaylı bir heyelan önleme projesi OSB yönetiminden istenmiş olup bölgeden söz konusu projeye ait çalışmalar beklenmektedir.

OSB’lerdeki parsellerin fiyatlarıyla ilgili, fahiş fiyatlarla ilgili bir soru gelmişti. Bu konuda iki çalışmamız var aslında. Organize sanayi bölgelerinde yüksek arsa fiyatlarıyla ilgili olarak Bakanlığımız OSB Kanunu’nun 15’inci maddesinde parsel birim maliyeti altyapısı tamamlanmış ve işletmeye girmiş OSB’nin muhasebe kayıtlarındaki kamulaştırma, altyapı inşaatı, arıtma tesisi maliyeti, genel idare giderleri ve yatırımla ilgili cari giderlerden oluşan toplam yatırım tutarının 213 sayılı Kanun uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranıyla güncellenerek toplam sanayi alanına bölünmesiyle hesaplanır. Bulunan birim maliyetinin yüzde 25 fazlasını geçmemek üzere parsel birim satış fiyatı belirlenir. Altyapı yatırımları devam eden OSB’lerde yatırım tutarları ve diğer masraflar tahmini olarak hesaplanır ve kalan harcamalar için taahhütname alınır. Bu şekilde hesaplanan parsel birim maliyeti sonraki yıllar için yeniden değerlendirme oranlarına göre güncellenir. Bununla ilgili OSB Kanunu’nun ek 3 maddesiyle Bakanlığımız tarafından hazırlanan OSB’lerde bedelsiz arsa tahsisinin genişletilmesine ilişkin organize sanayi bölgelerinde yer alan parsellerin tamamen veya kısmen bedelsiz parsel tahsisi hakkında 2 Kasım 2018 tarihinde Sayın Cumhurbaşkanımızın imzasıyla yeni bir indirim oranı yayınlanmış olup buradaki arsa bedellerinde de Bakanlık tarafından tahsil edilecek rakamlarda indirimde gidilmiştir.

BAŞKAN – Sayın Bakan, son dört dakika.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Kiralık binalar ile araçları sormuştum.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Kiralık binalar ezberimde yok.

BAŞKAN – Sayın Tanal burada, geri dönmüş beni duyunca. Ama o bilgi Sayın Bakanın elinde yok, yazılı yapacak onu.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Bugün ayrıca OSB’lerdeki doluluk oranlarıyla ilgili yüzde 50 gibi bir rakamdan bahsedildi. Resmî rakamı vereyim: Bugün itibarıyla Bakanlığımızca 311 OSB’de yer alan sanayi parsellerinin doluluk oranı yüzde 73 seviyesindedir.

Erzurum Oyuncak İhtisas OSB’yle ilgili bu kapsamda eğer Erzurum ilinden ihtisas OSB kurulmasına yönelik talep olması hâlinde –daha talep gelmemiş- Bakanlığımızca ilgili mevzuatlar kapsamında değerlendirmeye alınabilecektir.

Ayrıca, burada diğer vekillerimizin zikrettiği konularda eğer bana ulaşırlarsa bütün talepleri ben ilgili mevzuat çerçevesinde değerlendirir, inşallah işleme koyarım.

Burada geçmişteki ağır sanayi hamlesinden bahsedildi. Geçmişte hedeflenen ağır sanayi tesislerini de teker teker kuruyoruz. 5’ten fazla çelik ve çelik ürünleri fabrikası kurduk. Petrokimya ve kimya tesisleri kuruyoruz. TAKSAN’ı -bilenler bilir- yeniden canlandırıyoruz. Takım tezgâhları sektörünü stratejik sektör olarak ilan edeceğiz.

Kâğıtla ilgili bir mevzu olmuştu. Kâğıdı da stratejik ürün kapsamında değerlendiriyoruz. Balıkesir SEKA Fabrikası inşallah önümüzdeki yılın ilk çeyreğinde tekrar üretime geçecek yıllık 300 bin ton kapasiteyle.

Antalya'daki OSB'lerle ilgili Antalya Korkuteli Gıda İhtisas Organize Sanayi Bölgesi bizdeki bilgiye göre kendisi yazıyla talepten vazgeçmiş. Dolayısıyla buna bir şey yapamıyoruz. Antalya Korkuteli Mermer İhtisas Organize Sanayi Bölgesiyle ilgili Antalya Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı adına açılacak hesaba müteşebbis heyet asıl üyeleri için yatırılması gereken ücretin yatırılmadığı, müteşebbis heyette mesleki kuruluşlar ve teşekküllerin temsilcilerinin sanayi sicil belgelerinin gönderilmediği anlaşılmıştır. Bu ücret yatırılır, sanayi sicil belgeleri gönderilirse buranın kurulmamasıyla ilgili bir sebep yok. Ben bu konuyla ilgili Valimizle de Belediye Başkanımızla da görüşmüştüm. Dolayısıyla orada prosedürün işletilmesi gerekiyor.

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Bakanım, karma organizeden kim vazgeçmiş, kim göndermiş yazıyı? Çünkü Korkuteli halkı bize mesaj atıyor orayı özellikle beklediğine dair.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANİ MUSTAFA VARANK – İşte bize gelirse değerlendireceğiz.

CAVİT ARI (Antalya) – Mermer organize sanayi bölgesinin de ÇED raporu tamamlandı ama öbür karma organize sanayi bölgesi...

BAŞKAN – Soru işlemini bitirdik Sayın Arı, o sırada siz yaktunuz.

CAVİT ARI (Antalya) – Biliyorum da yani Korkuteli geçince özellikle sorayım istedim.

BAŞKAN – Ama Sayın Budak sordu o soruları.

Buyurun.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANİ MUSTAFA VARANK – Bir de Sayın Cumhurbaşkanımızla ilgili “AK PARTİ Genel Başkanı ve avanesi” ifadesi kullanıldı; oldukça yakışsız, nezaketli bir ifade. Sayın Cumhurbaşkanımıza bu konularla ilgili çok eleştiri oldu, daha önce de ben Külliye’de çok çalıştığım için biliyorum; altın klozetlerden bahsettiler, böyle uydurma ifadelerden bahsettiler. Okluk’ta bir saray olduğuna inanmıyorum. Dolayısıyla, öyle bir şey yok, saray diye bir şey yok. Orada sayın cumhurbaşkanlarının dinlenmesi için bir yer yapıldı, gayet makul, aynı zamanda yabancı devlet başkanlarının da gelip kullanması için, ülkemizde ülkemizin turizmle ilgili kapasitelerini görmeleri için yerler yapıldı. Kamulaştırma kısımlarını bilemiyorum ama “avane” ifadesi çok yakışsız, bu ifadeyi de kınıyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakana teşekkür ediyoruz.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Sayın Bakan, avanelerden kasıt yardımcıları...

BAŞKAN – Değerli hazırun, kurum bütçeleri üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi sırasıyla bütçe ve kesin hesapları okutuyorum:

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının bütçesini okutuyorum:

(Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının 2019 yılı bütçesi okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının kesin hesabını okutuyorum:

(Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının 2017 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının bütçesini okutuyorum:

(GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2019 yılı bütçesi okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – B cetvelini okutuyorum:

(B cetveli okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Kesin hesabını okutuyorum:

(GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2017 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Kesin hesap B cetvelini okutuyorum:

(B cetveli okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının bütçesini okutuyorum:

(Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2019 yılı bütçesi okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – B cetvelini okutuyorum:

(B cetveli okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Kesin hesabını okutuyorum:

(Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2017 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Kesin hesap B cetvelini okutuyorum:

(B cetveli okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının bütçesini okutuyorum:

(Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2019 yılı bütçesi okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – B cetvelini okutuyorum:

(B cetveli okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Kesin hesabını okutuyorum:

(Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2017 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Kesin hesap B cetvelini okutuyorum:

(B cetveli okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının bütçesini okutuyorum:

(Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2019 yılı bütçesi okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – B cetvelini okutuyorum:

(B cetveli okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Kesin hesabını okutuyorum:

(Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2017 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Kesin hesap B cetvelini okutuyorum:

(B cetveli okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığının bütçesini okutuyorum:

(Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığının 2019 yılı bütçesi okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – B cetvelini okutuyorum:

(B cetveli okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Kesin hesabını okutuyorum:

(Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığının 2017 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Kesin hesap B cetvelini okutuyorum:

(B cetveli okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Türk Standardları Enstitüsünün bütçesini okutuyorum:

(Türk Standardları Enstitüsünün 2019 yılı bütçesi okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – B cetvelini okutuyorum:

(B cetveli okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Kesin hesabını okutuyorum:

(Türk Standardları Enstitüsünün 2017 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Kesin hesap B cetvelini okutuyorum:

(B cetveli okundu, oylandı, kabul edildi)

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Türk Standardları Enstitüsüne “evet” diyoruz.

BAŞKAN – Kayıtlara girdi Sayın Tatlıoğlu.

Türk Patent ve Marka Kurumunun bütçesini okutuyorum:

(Türk Patent ve Marka Kurumunun 2019 yılı bütçesi okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – B cetvelini okutuyorum:

(B cetveli okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Kesin hesabını okutuyorum:

(Türk Patent ve Marka Kurumunun 2017 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Kesin hesap B cetvelini okutuyorum:

(B cetveli okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunun bütçesini okutuyorum:

(Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunun 2019 yılı bütçesi okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – B cetvelini okutuyorum:

(B cetveli okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Kesin hesabını okutuyorum:

(Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunun 2017 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Kesin hesap B cetvelini okutuyorum:

(B cetveli okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Türkiye Bilimler Akademisinin bütçesini okutuyorum:

(Türkiye Bilimler Akademisinin 2019 yılı bütçesi okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – B cetvelini okutuyorum:

(B cetveli okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Kesin hesabını okutuyorum:

(Türkiye Bilimler Akademisinin 2017 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Kesin hesap B cetvelini okutuyorum:

(B cetveli okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, böylece gündemimizdeki kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesapları kabul edilmiştir.

Hayırlı uğurlu olsun.

Şimdi son söz için 2 milletvekilinin söz talebi var, onları karşılayacağız.

Sayın Emecan, buyurun.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, çok teşekkür ediyoruz sunumunuz için de verdiğiniz cevaplar için de.

Tabii, burada birçok eleştiri yapıldı, birçok şey konuşuldu özellikle kurumlarımızla da ilgili. Bizler, hepimiz kurumlarımızın işlevsel olmasını, ülkemiz için güzel işler, iyi işler, iyi projeler üretmesini isteriz, yapılan bütün eleştiriler de aslında bu bağlamdadır. Umarım bundan sonraki süreçte, önümüzdeki süreçte bizim yapmış olduğumuz eleştirileri göz önüne alır ve çalışmalarınızı ona göre yönlendirirsiniz çünkü önemli bir Bakanlığınız Türkiye'nin ekonomisi içerisinde. Bir de ben sormuştum “Siyasi bir tercih mi var DOKAP'ta? Giresun'a hiç yatırım yapılmıyor.” diye. DOKAP Kalkınma İdaresi Başkanlığı olarak cevap verdiniz, teşekkür ederim ama orada bir yanlış anlaşılma oldu herhâlde. Giresun merkez Belediyesi, Cumhuriyet Halk Partisi Belediyesi; ilçelerden de sadece bir tanesi, diğer ilçeler AK PARTİ belediyeleri ve sizin o bahsettiğiniz bütçenin yüzde 90'ı, hatta tamamı AK PARTİ'li ilçe belediyelerine yapılmış ödenekler, projeler. Giresun Belediyesine ya da Giresun merkeze hiçbir proje için bir ödenek ayrılmamış, onu bir belirteyim. Bir araştırıp incelerseniz sevinirim.

Ben bütçemizin tekrar ülkemize hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Kayıtlara geçmiştir, bulurlar, dönerler.

Teşekkür ederim.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Bakan, netameli konulara girmediniz özellikle özgürlük alanlarının daralmasıyla ilgili pek çok eleştiri oldu tarafınıza, Hükûmetinize, kabinenize ve ciddi bir beyin göçü olduğundan bahsettik ama özgürlük alanının genişlemesi lazım. Özgürlük yoksa bilim olmaz, bilim olmazsa teknoloji olmaz, teknoloji olmazsa sanayi olmaz konusunda eleştirmize hiçbir şey söylemediniz.

BAŞKAN – Bunun cevabını da yazılı olarak alacaksınız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Diğer bir konu Sayın Bakan, “Bu trollenme.” dediniz, ancak biliyorsunuz TÜBİTAK okullarla birlikte proje yapıyor, orada olan bir şey. Ayet okunan fasulyenin daha hızlı büyüyeceğine dair de bir proje vardı ve okullarda oluyor sonuç olarak. Ben bundan üzüntü duyuyorum Sayın Bakan.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Hâlâ aynı şeyi mi söylüyorsunuz?

BAŞKAN – Yapar Sayın Bakan, Sayın Paylan bu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama bu var.

Bilimler Akademisinin, sonuç olarak yasasının özerk olduğunu söyledik...

Eğer Sayın Bakan bunlara gülüp geçerseniz, siz şimdi iPhone'unuzu elinize alıp gideceksiniz, Mercedes'e bineceksiniz gideceksiniz, buna devam ederiz ama böyle eleştirileri göze almazsanız... Bakın, benim de elimde iPhone var, sizin de elinizde iPhone var. Bunu değiştirmenin yolu...

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI MUSTAFA VARANK – Bende yerli telefon da var merak etmeyin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama Mercedes'e binip gideceksiniz. Bunun değişmesi için “Bilime, özgürlüğe önem verin.” diyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Bütün katılımcılara teşekkür ediyoruz, hayırlı uğurlu olsun.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, benim de söz talebim vardı.

BAŞKAN – Ama sizin söz talebiniz farklı bir konuydu.

Değerli arkadaşlar, 13 Kasım Salı günü saat 10.00'da toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati:19.41

